

การประกวดผลงานตามปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง

การประกวดผลงานตามปรัชญา

เศรษฐกิจพอเพียง

คำนำ

“ตัวอย่างผลสำเร็จตามหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง” เป็นบทสรุปของกิจกรรมการประกวดผลงานตามปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง ซึ่งเป็นหนึ่งในกิจกรรมสำคัญภายใต้โครงการ **“๘๐ พรรษา ปวงประชาเป็นสุขสานต์”** เนื่องในโอกาสสมหามงคลเฉลิมพระชนมพรรษา ๘๐ พรรษา ๕ ธันวาคม ๒๕๕๐ ที่สำนักงานคณะกรรมการพิเศษเพื่อประสานงานโครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำริ (สำนักงาน กปร.) จัดทำขึ้นด้วยการให้พลกนิกรชาวไทยได้จัดส่งผลงานการปฏิบัติตามปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงที่นำไปประยุกต์ใช้ในการประกอบอาชีพ การดำเนินชีวิตและการบริหารธุรกิจจนประสบความสำเร็จ เป็นรูปธรรมเข้าร่วมประกวด โดยกิจกรรมการประกวดได้แบ่งเป็น ๒ ประเภท ๕ ด้าน ได้แก่ ประเภทบุคคล ประกอบด้วย ด้านประชาชนทั่วไปและด้านเกษตรกร ทฤษฎีใหม่ และประเภทธุรกิจ ประกอบด้วย ด้านธุรกิจขนาดใหญ่ ด้านธุรกิจขนาดกลางและด้านธุรกิจขนาดย่อม

การดำเนินงานในครั้งนี้ สำนักงาน กปร. ได้รับความกรุณาจากองคมนตรีมาเป็นที่ปรึกษา ได้รับความกรุณาจาก ดร.สุเมธ ตันติเวชกุล มาเป็นประธานกรรมการตัดสินการจัดการประกวดฯ และได้รับความกรุณาจากนักวิชาการจากหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ได้แก่ กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ กระทรวงมหาดไทย กระทรวงแรงงาน กระทรวงอุตสาหกรรม สภาหอการค้าไทย สภาอุตสาหกรรมแห่งประเทศไทย สมาคมธนาคารไทย ตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย สถาบันพัฒนาวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม ตลอดจนหน่วยงานต่างๆ ที่เกี่ยวข้องอีกเป็นจำนวนมาก ซึ่งล้วนแต่เป็นผู้มีความรู้ประสบการณ์การทำงานและความชำนาญในเรื่องของปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง โดยทั้งหมดเป็นกลไกสำคัญในการขับเคลื่อนกระบวนการทำงานให้สำเร็จลุล่วงด้วยความเรียบร้อย บริสุทธิ์และยุติธรรม ตามเจตนารมณ์ของการจัดการประกวด

บทสรุป **“ตัวอย่างผลสำเร็จตามหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง”** จะได้นำมาเผยแพร่เพื่อเป็นตัวอย่างของความสำเร็จทั้งในระดับบุคคลและธุรกิจที่ได้น้อมนำหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงไปประยุกต์ใช้จนเกิดผลสำเร็จที่ดีและเป็นรูปธรรม ซึ่งจะช่วยให้ผู้สนใจเกิดความเข้าใจและสามารถนำไปประยุกต์ใช้ให้เป็นประโยชน์ต่อตนเองต่อไป

สำนักงานคณะกรรมการพิเศษเพื่อประสานงาน
โครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำริ
พฤศจิกายน ๒๕๕๐

สารบัญ

คำนำ

บทที่ ๑ บทนำ	๑
การดำเนินงาน	๓
คุณสมบัติของผู้ส่งผลงาน คุณลักษณะของผลงาน	
และหลักเกณฑ์การพิจารณาผลงาน	๕
รางวัล	๑๒

บทที่ ๒ ปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง	๑๓
--------------------------------------	-----------

บทที่ ๓ ความสำเร็จของผลงานตามปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง	๓๕
ผลแห่งความสำเร็จ	๓๕
จำนวนผลงานที่ส่งเข้าร่วมประกวด	๓๖
แนวทางการคัดเลือกผลงาน	๓๖
ผลการตัดสินผลงานตามปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง	๓๘
การดำเนินการต่อไป	๔๔
การมอบรางวัลพระราชทาน	๔๔

ตัวอย่างความสำเร็จของผลงานตามปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง	
ด้านประชาชนทั่วไป	๔๕
- ตัวอย่างผลสำเร็จ รางวัลชนะเลิศ	๔๖
- ตัวอย่างผลสำเร็จ รางวัลรองชนะเลิศ	๕๑

ด้านเกษตรทฤษฎีใหม่

๖๗

- ตัวอย่างผลสำเร็จ รางวัลชนะเลิศ ๖๘
- ตัวอย่างผลสำเร็จ รางวัลรองชนะเลิศ ๗๔

ด้านธุรกิจขนาดใหญ่

๙๕

- ตัวอย่างผลสำเร็จ รางวัลชนะเลิศ ๙๖
- ตัวอย่างผลสำเร็จ รางวัลรองชนะเลิศ ๑๐๖

ด้านธุรกิจขนาดกลาง

๑๖๑

- ตัวอย่างผลสำเร็จ รางวัลชนะเลิศ ๑๖๒
- ตัวอย่างผลสำเร็จ รางวัลรองชนะเลิศ ๑๖๘

ด้านธุรกิจขนาดย่อม

๑๙๑

- ตัวอย่างผลสำเร็จ รางวัลชนะเลิศ ๑๙๒
- ตัวอย่างผลสำเร็จ รางวัลรองชนะเลิศ ๑๙๘

ภาคผนวก

๒๐๘

- คำสั่งคณะกรรมการพิเศษเพื่อประสานงานโครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำริ ที่ ๐๑/๒๕๕๐ เรื่อง แต่งตั้งองค์การดำเนินการประกวดผลงานตามปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง ๒๐๙
- รายนามผู้ได้รับรางวัลชมเชยด้านประชาชนทั่วไปและด้านเกษตรทฤษฎีใหม่ ๒๑๗

บทที่ ๑

บทนำ

“...ในการพัฒนาประเทศนั้นจำเป็นต้องทำตามลำดับขั้น เริ่มด้วยการสร้างพื้นฐาน คือ ความมีกินมีใช้ของประชาชนก่อน ด้วยวิธีการที่ประหยัดระมัดระวังแต่ถูกต้องตามหลักวิชา เมื่อพื้นฐานเกิดขึ้นมั่นคงพอควรแล้ว จึงค่อยสร้างเสริม ความเจริญขั้นที่สูงขึ้นตามลำดับต่อไป การถือหลักที่จะส่งเสริม ความเจริญให้ค่อยเป็นค่อยไปตามลำดับ... ด้วยความรอบคอบ ระมัดระวัง และประหยัดนั้น ก็เพื่อป้องกันความผิดพลาดล้มเหลว และเพื่อให้บรรลุผลสำเร็จได้แน่นอนบริบูรณ์...”

พระบรมราโชวาทในพิธีพระราชทานปริญญาบัตร
ของมหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์
๑๘ กรกฎาคม ๒๕๑๗

“เศรษฐกิจพอเพียง” เป็นปรัชญาที่พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว ทรงมีพระราช ดำรัสชี้แนะแนวทางการดำเนินชีวิตให้แก่พสกนิกรชาวไทยมาเป็นเวลานานกว่า ๒๕ ปี โดยมีแนวคิดที่ตั้งอยู่บนพื้นฐานของทางสายกลางและความไม่ประมาท และคำนึง ถึงความพอประมาณ คือ ให้ทำอะไรด้วยความพอดี ไม่มากหรือน้อยเกินไปและต้องไม่ เบียดเบียนตนเองและผู้อื่น ในขณะเดียวกันก็ต้องมีเหตุผลในการกระทำและมีการสร้าง ภูมิคุ้มกันที่ดีในตัว คือ มีการเตรียมตัวให้พร้อมที่จะรับผลกระทบจากความเปลี่ยนแปลง

การประกวดผลงานตามปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง

ต่างๆ ที่เกิดขึ้นในอนาคต โดยอาศัยความรู้ ความรอบคอบและคุณธรรม เช่น ความซื่อสัตย์สุจริต ความอดทน ความเพียร มาประกอบการวางแผนการตัดสินใจและการกระทำทุกอย่าง ปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงได้ค้นพบประวัตินี้ว่า ปรัชญานี้เกิดขึ้นเมื่อปี ๒๕๑๗ เป็นเวลา ๓๓ ปีมาแล้ว แต่ในครั้งนั้นผู้ได้รับฟัง เห็นดีเห็นงามมีศรัทธาหากแต่ยังไม่ได้มีการนำมาปฏิบัติอย่างลึกซึ้ง จนกระทั่งปี ๒๕๔๐ (เกิดวิกฤติเศรษฐกิจ) เมื่อเกิดเหตุการณ์จึงทำให้มีผู้สนใจในปรัชญานี้มากขึ้นหลังจากนั้นมีความสนใจมากขึ้นเรื่อยๆ โดยนำหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงในมิติที่หลากหลายมากยิ่งขึ้นด้วยอีกประการหนึ่ง

เนื่องในโอกาสมหามงคลเฉลิมพระชนมพรรษา ๘๐ พรรษา ๕ ธันวาคม ๒๕๕๐ นี้ สำนักงานคณะกรรมการพิเศษเพื่อประสานงานโครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำริ (สำนักงาน กปร.) ได้จัดโครงการเฉลิมพระเกียรติ ภายใต้ชื่อ “๘๐ พรรษา ปวงประชาเป็นสุขสานต์” โดยกำหนดให้มีการจัดการประกวดผลงานตามปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงเป็นกิจกรรมสำคัญในการเฉลิมพระเกียรติในครั้งนี้ โดยแบ่งประเภทการประกวดเป็น ๒ ประเภท ๕ ด้าน ได้แก่

๑. **ประเภทบุคคล** ประกอบด้วย
  - ๑.๑ ด้านประชาชนทั่วไป
  - ๑.๒ ด้านเกษตรกรทฤษฎีใหม่
๒. **ประเภทธุรกิจ** ประกอบด้วย
  - ๒.๑ ด้านธุรกิจขนาดใหญ่
  - ๒.๒ ด้านธุรกิจขนาดกลาง
  - ๒.๓ ด้านธุรกิจขนาดย่อม

๒ การประกวดผลงานตามปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง

โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อเป็นการเผยแพร่ปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงด้วยตัวอย่างความสำเร็จของบุคคลและองค์กรภาคธุรกิจที่ได้นำมาหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงไปประยุกต์ใช้ในการดำเนินชีวิตและการบริหารจัดการจนเกิดผลสำเร็จและยั่งยืน เพื่อเป็นตัวอย่างสำหรับบุคคลและองค์กรธุรกิจในการนำไปประยุกต์และปฏิบัติในการดำเนินชีวิตและประกอบธุรกิจ เพื่อเป็นการส่งเสริมและยกย่องบุคคล และองค์กรธุรกิจที่ได้นำปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงไปประยุกต์ใช้ในการทำงานและการดำเนินชีวิตจนประสบผลสำเร็จอย่างเป็นรูปธรรม และเพื่อให้ประชาชนทุกหมู่เหล่าได้มีส่วนร่วมในการเฉลิมฉลองเนื่องในโอกาสมหามงคลเฉลิมพระชนมพรรษา ๘๐ พรรษา ในปี ๒๕๕๐ นี้

การดำเนินงาน

เพื่อให้การจัดการประกวดผลงานตามปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงในครั้งนี้เป็นไปด้วยความเรียบร้อย สมพระเกียรติ บริสุทธิ์ ยุติธรรมและบรรลุวัตถุประสงค์อย่างมีประสิทธิภาพ สำนักงาน กปร. ได้มีแนวทางและขั้นตอนการดำเนินงาน ดังนี้

๑. การจัดการประกวดผลงานตามปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงในครั้งนี้ นายกรัฐมนตรี ในฐานะประธาน กปร. ได้ลงนามในคำสั่งคณะกรรมการพิเศษเพื่อประสานงานโครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำริ เรื่อง แต่งตั้งองค์การดำเนินการประกวดผลงานตามปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง ที่ ๑/๒๕๕๐ ลงวันที่ ๙ มีนาคม ๒๕๕๐ จำนวน ๒ คณะ คือ

๑.๑ คณะกรรมการอำนวยการประกวดผลงานตามปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง โดยมีองคมนตรี ที่ปรึกษาสำนักงาน กปร. เลขาธิการสภาพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ และผู้อำนวยการสำนักงานทรัพย์สินส่วนพระมหากษัตริย์ เป็นที่ปรึกษามีเลขาธิการ กปร. เป็นประธาน และมีผู้บริหารระดับสูงของหน่วยงานภาครัฐและเอกชนที่เกี่ยวข้องเป็นกรรมการ

๑.๒ คณะกรรมการตัดสินการจัดการประกวดผลงานตามปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง โดยมีนายสุเมธ ตันติเวชกุล เลขาธิการมูลนิธิชัยพัฒนา เป็นประธาน มีผู้แทนหน่วยงานภาครัฐและเอกชนที่เกี่ยวข้อง และบุคคลผู้มีความรู้ ความสามารถและประสบการณ์ด้านเศรษฐกิจพอเพียงเป็นกรรมการ

๒. คณะกรรมการตัดสินการจัดการประกวดผลงานตามปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง ได้แต่งตั้งคณะกรรมการฯ ขึ้นมารับผิดชอบการประกวดในแต่ละด้าน นับแต่การกำหนดขอบเขตการประกวด หลักเกณฑ์การพิจารณา แนวทางการคัดเลือกผลงาน ตลอดจน การคัดเลือกผลงานให้ได้รับรางวัล และได้แต่งตั้งคณะกรรมการฯ ด้าน

การประชาสัมพันธ์ เพื่อรับผิดชอบ
การประชาสัมพันธ์การจัดการประกวด
โดยมีรายละเอียดของคณะกรรมการฯ
แต่ละคณะ ดังนี้

๒.๑ คณะกรรมการตัดสิน
การจัดการประกวดผลงานตามปรัชญา
เศรษฐกิจพอเพียง ด้านประชาชนทั่วไป
มีนายเฉลิมเกียรติ แสนวิเศษ เลขาธิการ
กปร. เป็นประธานกรรมการ

๒.๒ คณะกรรมการตัดสินการจัดการประกวดผลงานตามปรัชญาเศรษฐกิจ
พอเพียง ด้านเกษตรทฤษฎีใหม่ มีนายปรกรณ์ สัตยวงษ์ รองเลขาธิการ กปร. เป็นประธาน
กรรมการ

๒.๓ คณะกรรมการตัดสินการจัดการประกวดผลงานตามปรัชญาเศรษฐกิจ
พอเพียง ด้านธุรกิจขนาดใหญ่ มีนางเกศินี วิฑูรชาติ คณบดีคณะพาณิชยศาสตร์และ
การบัญชี มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ เป็นประธานกรรมการ

๒.๔ คณะกรรมการตัดสินการจัดการประกวดผลงานตามปรัชญาเศรษฐกิจ
พอเพียง ด้านธุรกิจขนาดกลาง มีนายดุสิต นนทะนาคร รองประธานหอการค้าไทย เป็น
ประธานกรรมการ

๒.๕ คณะกรรมการตัดสินการจัดการประกวดผลงานตามปรัชญาเศรษฐกิจ
พอเพียง ด้านธุรกิจขนาดย่อม มีนายธเนตร นรภูมิพิทักษ์ ผู้อำนวยการสถาบันพัฒนา
ธุรกิจขนาดกลางและขนาดย่อม เป็นประธานกรรมการ

๒.๖ คณะกรรมการด้านการประชาสัมพันธ์ มีอธิบดีกรมประชาสัมพันธ์
เป็นประธานกรรมการ

๓. ดำเนินการประชาสัมพันธ์การจัดการประกวดผลงานตามปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง
โดยผ่านสื่อสิ่งพิมพ์ต่างๆ เช่น หนังสือพิมพ์ วารสาร ไปสเตอร์ แผ่นพับ เป็นต้น และ
สื่อวิทยุ และโทรทัศน์ตลอดระยะเวลาเปิดรับสมัคร

๔. ทำหนังสือถึงสำนักราชเลขาธิการ เพื่อกราบบังคมทูลขอพระราชทาน
ถ้วยรางวัลชนะเลิศจากพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว และได้พระราชทานถ้วยรางวัลตาม
ที่ขอพระมหากรุณา จำนวน ๕ รางวัล รวมทั้งได้ทำหนังสือขอความกรุณาจาก
นายกรัฐมนตรี ในฐานะประธานกรรมการพิเศษเพื่อประสานงานโครงการอันเนื่อง
มาจากพระราชดำริ ในการอนุญาตให้จัดทำโล่เกียรติคุณเพื่อมอบแก่ผลงานระดับ
รองชนะเลิศ ๒๕ รางวัล (๕ ด้านการประกวด)

คุณลักษณะของผลงานและหลักเกณฑ์การพิจารณาผลงาน

คุณลักษณะของผลงานและหลักเกณฑ์การพิจารณาผลงาน

๑. ด้านประชาชนทั่วไป

๑.๑ **คุณสมบัติผู้ส่งผลงาน** ได้แก่ บุคคลที่ดำเนินชีวิตประจำวันตามปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงจนประสบความสำเร็จอยู่ดีมีสุข

๑.๒ **คุณลักษณะผลงาน** ได้แก่

๑. เป็นผลงานที่มีแนวทางการดำเนินชีวิตประจำวันตามปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงจนประสบความสำเร็จอยู่ดีมีสุข

๒. เป็นผลงานที่มีรายละเอียดเกี่ยวกับการดำเนินชีวิตตามปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงตามที่กำหนดไว้ในใบสมัคร

๓. เป็นผลงานที่คณะกรรมการฯ ด้านประชาชนทั่วไป สามารถตรวจสอบประวัติบุคคลและแนวทางการดำเนินชีวิตตามปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงได้

๑.๓ **หลักเกณฑ์การพิจารณาผลงาน**

พิจารณาจากการนำหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงไปใช้ในการดำเนินชีวิตได้แก่

ส่วนที่ ๑ ประวัติส่วนตัวโดยสังเขป ประกอบด้วย

๑. ลักษณะการประกอบอาชีพ

๒. รายได้

๓. การศึกษา

๔. การใช้หลักของศาสนาที่นับถือมาเป็นแนวทางในการดำเนินชีวิตตามปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง

๕. บุคคลที่ยึดถือเป็นต้นแบบในการดำเนินชีวิต

๖. ความภาคภูมิใจในชีวิต

ส่วนที่ ๒ การดำเนินชีวิตตามปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง ประกอบด้วย

๑. **ความพอประมาณ**

การดำเนินชีวิตอย่างพอดี ไม่มากเกินไป ไม่น้อยเกินไป โดยไม่เบียดเบียนตนเอง ผู้อื่นและทรัพยากรธรรมชาติ มีการบริโภคที่มีความพอประมาณและมีรายรับสมดุลกับรายจ่าย

๒. ความมีเหตุมีผล

การใช้เหตุผลประกอบการตัดสินใจ มีการวางแผนการดำเนินชีวิตอย่างมีเหตุผล และมีการประเมินสถานการณ์และผลกระทบจากสิ่งที่เกิดขึ้นจากการกระทำอย่างรอบคอบ

๓. การมีภูมิคุ้มกัน

มีการเตรียมตัวให้พร้อมรับผลกระทบการเปลี่ยนแปลงด้านต่างๆ ทั้งในอนาคตใกล้และไกล มีการออม มีความสุข มีสุขภาพดี มีครอบครัวอบอุ่น มีสังคมดี และมีเครือข่าย/การรวมกลุ่มเพื่อการพัฒนาสังคม

๔. ความรอบรู้ ความรอบคอบ

การเป็นผู้ใฝ่รู้และนำความรู้มาปฏิบัติจนเกิดประโยชน์ และนำไปสู่ความสุข การใช้ความรอบคอบของความรู้มาเชื่อมโยงการวางแผน การใช้ความระมัดระวังในการปฏิบัติ

๕. คุณธรรมและจริยธรรม

ความซื่อสัตย์สุจริต ความขยันหมั่นเพียร การช่วยเหลือเกื้อกูลและแบ่งปัน การเสียสละเพื่อส่วนรวม การมีส่วนร่วมกับสังคม ความรู้จักพอเพียงตามศักยภาพของตนเอง ไม่เบียดเบียนผู้อื่น และไม่ยึดติดกับสิ่งที่เป็นอบายมุข

๒. ด้านเกษตรทฤษฎีใหม่

๒.๑ คุณสมบัติผู้ส่งผลงาน

เป็นเกษตรกรที่ทำการเกษตรทฤษฎีใหม่และนำปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงมาใช้เป็นแนวทางในการดำเนินชีวิต

๒.๒ คุณลักษณะผลงาน

๑. เป็นผลงานที่นำรูปแบบการบริหารจัดการทรัพยากร สิ่งแวดล้อมและระบบการผลิตได้อย่างมีประสิทธิภาพจนนำไปสู่ความสำเร็จของปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง

๒. เป็นผลงานที่มีรายละเอียดเกี่ยวกับการทำเกษตรทฤษฎีใหม่และการดำเนินชีวิตตามปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงของตนเองตามที่กำหนดไว้ในใบสมัคร

๓. เป็นผลงานที่สามารถให้คณะกรรมการฯ ด้านเกษตรทฤษฎีใหม่ ตรวจสอบการทำเกษตรทฤษฎีใหม่และการดำเนินชีวิตตามปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงได้

๒.๓ หลักเกณฑ์การพิจารณาผลงาน

พิจารณาจากการนำหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงไปใช้ในการดำเนินชีวิต
ได้แก่

ส่วนที่ ๑ การทำเกษตรทฤษฎีใหม่ตามแนวพระราชดำริ “การบริหารจัดการ”

๑. ความเหมาะสมของแปลงทฤษฎีใหม่

๒. การจัดสัดส่วนกิจกรรมของแปลงเกษตรทฤษฎีใหม่ตามแนวพระราชดำริ จะต้องประกอบด้วย

๒.๑ นาข้าว

๒.๒ แหล่งน้ำ

๒.๓ พืช เช่น ไม้ยืนต้น พืชผัก พืชไร่ พืชสวน ฯลฯ

๒.๔ โรงเรือนและอื่นๆ

๓. การบริหารจัดการทรัพยากรอย่างมีประสิทธิภาพ

๔. การผลิตที่คำนึงถึงการใช้ทรัพยากรธรรมชาติ ที่เหมาะสมและยั่งยืน

ส่วนที่ ๒ ปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงตามแนวพระราชดำริ “การดำรงชีพ”

๑. ความพอประมาณในด้านการลงทุน รายได้ รายจ่ายและหนี้สิน

๒. ความมีเหตุผล ขนาดของแปลงเหมาะสมกับแรงงานภายในครอบครัว การจัดกิจกรรมเหมาะสมกับสภาพดิน น้ำและตลาด มีการประเมินศักยภาพตัวเองอย่างสม่ำเสมอและต่อเนื่อง

๓. การมีภูมิคุ้มกัน การออม สัดส่วนการลงทุนต่อการออม แหล่งทรัพยากร น้ำ ดิน แรงงาน การผลิตที่หลากหลาย การใช้ประโยชน์จากวัตถุดิบภายในฟาร์ม การผลิตอาหารอย่างเพียงพอ การทำบัญชีฟาร์ม การอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม

๔. ความรอบรู้ ความรอบคอบ การใช้ภูมิปัญญาท้องถิ่นผสมผสานกับองค์ความรู้ใหม่ การใช้ความรู้มาบริหารจัดการแปลงเกษตร การผ่านการอบรมในเรื่องความรู้ต่างๆ การแสวงหาความรู้ใหม่ๆ

๕. คุณธรรมและจริยธรรม ความซื่อสัตย์สุจริต ความขยันหมั่นเพียร การช่วยเหลือเกื้อกูลและแบ่งปัน การเสียสละเพื่อส่วนรวม การมีส่วนร่วมกับสังคม ความรู้จักพอเพียงตามศักยภาพของตนเอง ไม่เบียดเบียนผู้อื่นและไม่ยึดติดกับสิ่งที่เป็นอบายมุข

๓. ด้านธุรกิจขนาดใหญ่

๓.๑ **คุณสมบัติผู้ส่งผลงาน** ได้แก่ ผู้ประกอบการ เจ้าของกิจการและผู้บริหารที่มีอำนาจลงนามแทนขององค์กรที่ประกอบธุรกิจ ซึ่งมีขนาดสินทรัพย์ถาวรไม่รวมค่าที่ดินมีมูลค่ามากกว่า ๒๐๐ ล้านบาท และมีจำนวนพนักงาน มากกว่า ๒๐๐ คน ขึ้นไป โดยส่งผลงานในนามของหน่วยงานหรือองค์กร

๓.๒ **คุณลักษณะผลงาน** ได้แก่

๑. ได้นำหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงมาเป็นแนวทางการบริหารธุรกิจของตนเองได้อย่างมีประสิทธิภาพ เป็นรูปธรรม ปรากฏผลชัดเจนและสามารถเป็นแบบอย่างที่ดีแก่สังคมได้

๒. ไม่ดำเนินธุรกิจที่ส่งผลกระทบต่อคนในสังคม หรือเป็นสาเหตุเหนี่ยวนำไปสู่ปัญหาทางสังคม สิ่งแวดล้อมและเศรษฐกิจ

๔. ด้านธุรกิจขนาดกลาง

๔.๑ **คุณสมบัติผู้ส่งผลงาน** ได้แก่ ผู้ประกอบการ เจ้าของกิจการและผู้บริหารที่มีอำนาจลงนามแทนขององค์กรที่ประกอบธุรกิจ ซึ่งมีขนาดสินทรัพย์ถาวรไม่รวมค่าที่ดินมีมูลค่ามากกว่า ๕๐ ล้านบาท แต่ไม่เกิน ๒๐๐ ล้านบาท และ/หรือ มีจำนวนพนักงานมากกว่า ๕๐ คน แต่ไม่เกิน ๒๐๐ คน โดยส่งผลงานในนามของหน่วยงานหรือองค์กร

การประกวดผลงานตามปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง

๔.๒ คุณลักษณะผลงาน ได้แก่

๑. ได้นำหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงมาเป็นแนวทางการบริหารธุรกิจของตนเองได้อย่างมีประสิทธิภาพ เป็นรูปธรรม ปรากฏผลชัดเจนและสามารถเป็นแบบอย่างที่ดีแก่สังคมได้

๒. ไม่ดำเนินธุรกิจที่ส่งผลกระทบต่อคนในสังคม หรือเป็นสาเหตุเหนี่ยวนำไปสู่ปัญหาทางสังคม สิ่งแวดล้อมและเศรษฐกิจ

๕. ด้านธุรกิจขนาดย่อม

๕.๑ คุณสมบัติผู้ส่งผลงาน ได้แก่ ผู้ประกอบการ เจ้าของกิจการและผู้บริหารองค์กรที่ประกอบธุรกิจหรือประกอบกิจการที่มีขนาดสินทรัพย์ถาวรไม่รวมค่าที่ดิน ไม่เกิน ๕๐ ล้านบาท และมีการจ้างงานไม่เกิน ๕๐ คน ดำเนินกิจการและมีผลประกอบการมาแล้วไม่น้อยกว่า ๓ ปี โดยส่งผลงานในนามของหน่วยงาน/องค์กร

๕.๒ คุณลักษณะผลงาน ได้แก่

๑. ดำเนินธุรกิจโดยแนวทางที่สอดคล้องกับปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง มีการบริหารจัดการเป็นที่ปรากฏชัดเจน เป็นรูปธรรม เป็นแบบอย่างที่ดีของสังคม

๒. ผลงานที่ส่งเข้าประกวดต้องเป็นกิจการที่มีผลการดำเนินงานตามปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงเป็นระยะเวลาไม่น้อยกว่า ๓ ปี

หลักเกณฑ์การพิจารณาผลงานในด้านการบริหารธุรกิจ

พิจารณาจากการนำหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงไปใช้ในการบริหารธุรกิจของธุรกิจ ทั้ง ๓ ขนาด เพื่อให้เกิดความสมดุล ต่อเนื่องและยั่งยืน ได้แก่

หลักความพอประมาณ

หมายถึง การดำเนินธุรกิจโดยยึดหลักของความพอดี ที่ไม่น้อยเกินไปหรือไม่มากเกินไป ไม่เบียดเบียนตัวเองและผู้อื่น เช่น การผลิตและการบริโภคที่อยู่ในระดับพอประมาณ ใช้หลักการดำเนินธุรกิจโดยยึดหลักผลกำไรในทางเศรษฐศาสตร์ (Economic Profit) มากกว่าการแสวงหาเพียงกำไรในทางบัญชี มีการพิจารณาถึงผลกระทบที่เกิดขึ้นในกระบวนการผลิตที่ไม่ก่อให้เกิดการเบียดเบียนทั้งต่อผู้มีส่วนได้ส่วนเสียในกิจการและนอกกิจการ ตัวอย่างเช่น การหลีกเลี่ยงการผลิตที่ไม่มีการจัดการของเสียจนสร้างมลภาวะให้แก่ระบบนิเวศ การดูแลกิจการที่มีให้มีส่วนเกี่ยวข้องกับการแข่งขันด้วยวิธีการทุ่มตลาดหรือใช้ วิธีผูกขาด และการคำนึงถึงผลที่คาดว่าจะเกิดขึ้นจากกิจกรรมทางธุรกิจอย่างรอบคอบ ในการผลิต หรือภายในกิจการหรือระหว่างกิจการกับหน่วยการผลิตอื่นและผู้บริโภค เป็นต้น

ความมีเหตุผล

หมายถึง การตัดสินใจเกี่ยวกับระดับความพอเพียงอย่างมีเหตุผลโดยพิจารณาจากเหตุปัจจัยที่เกี่ยวข้อง ตลอดจนคำนึงถึงผลที่คาดว่าจะเกิดขึ้นจากการกระทำเหล่านั้นอย่างรอบคอบ และสามารถนำมาประยุกต์ให้เข้ากับการดำเนินธุรกิจของตนเองได้อย่างมีประสิทธิภาพ เช่น การให้ความสำคัญกับตัวชี้วัดด้านลูกค้า การให้ความสำคัญกับตัวชี้วัดด้านกระบวนการทางธุรกิจ การให้ความสำคัญกับตัวชี้วัดด้านพนักงาน เป็นต้น นอกจากนี้ หน่วยงานยังต้องบริหารจัดการความสัมพันธ์ของมิติต่างๆ ที่เกิดขึ้นในกิจการ อาทิ ด้านผู้ถือหุ้น ด้านการเงิน ด้านผลิตภัณฑ์ ด้านกระบวนการภายในและภายนอกธุรกิจ ด้านพนักงาน ด้านระบบสนับสนุน เพื่อนำไปสู่การเจริญเติบโต (Growth) ของกิจการ ทั้งนี้ เพื่อให้เกิดความสมดุลของประโยชน์ทั้งในระยะสั้นระยะปานกลางและระยะยาว เพื่อการพร้อมรับต่อการเปลี่ยนแปลง

การประกวดผลงานตามปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง

การมีภูมิคุ้มกันที่ดี

หมายถึง ความสามารถในการเตรียมตัวของธุรกิจให้พร้อมรับผลกระทบและการเปลี่ยนแปลงด้านต่างๆ ที่จะเกิดขึ้น โดยคำนึงถึงความเป็นไปได้ของสถานการณ์ต่างๆ ที่คาดว่าจะเกิดขึ้นทั้งในอนาคตอันใกล้และไกล

การดำเนินงานในส่วนนี้ของภาคธุรกิจ นั้นคือ ขึ้นต่อยอดจากการบริหารจัดการความสัมพันธ์ระหว่างมิติต่างๆ โดยสามารถระบุหรือพิจารณาแยกแยะได้ว่ามิติหรือกิจกรรมใดที่เป็นเหตุและปรากฏการณ์ใดเป็นผล ตัวอย่างเช่น ระดับความยั่งยืนของกิจการหนึ่งๆ จะปรากฏเป็นผลเห็นได้ อาจต้องใช้เวลาระยะหนึ่งในขณะที่กิจกรรมหรือตัวบ่งชี้ที่เป็นเหตุของความยั่งยืน เช่น การผลิตที่เหมาะสม การลงทุนที่ไม่เกินตัว การใช้เทคโนโลยีที่ประหยัด การไม่เน้นกำไรระยะสั้น เป็นกิจกรรมหรือวัตถุประสงค์ที่กำลังดำเนินในกิจการ ทั้งนี้ การพิจารณาแยกแยะความสัมพันธ์ของเหตุและผล จะทำให้สามารถคาดการณ์ได้ถึงจุดแข็ง-จุดอ่อน โอกาส-ข้อจำกัด ตลอดจนปัญหาและอุปสรรคที่จะเกิดขึ้นในอนาคต ส่งผลให้องค์กรมีการวางแผนรับมือผลกระทบและความเปลี่ยนแปลงที่จะเกิดขึ้น รวมทั้ง เป็นข้อพิจารณาประกอบขององค์กรในการปรับตัวต่อสถานการณ์หรือสภาวะการณ์ที่เปลี่ยนแปลงได้

เงื่อนไขความรู้

หมายถึง การนำความรู้ที่เหมาะสม ได้แก่ การนำหลักวิชาการต่าง ๆ มาใช้ในการวางแผนและการดำเนินงานทุกขั้นตอน ซึ่งประกอบด้วย ความรอบรู้ในข้อเท็จจริงเกี่ยวกับสถานะแวดล้อมและสถานการณ์ที่เกี่ยวข้องทั้งหมด มีสติ หรือความระลึกรู้ ซึ่งเป็นเครื่องมือในการกำกับพฤติกรรมทางธุรกิจ การตลาด การสื่อสารประชาสัมพันธ์ หรือการวางแผนในเรื่องต่างๆ ทำให้เห็นและเข้าใจทุกสิ่งทุกอย่างได้อย่างชัดเจน เป็นความรู้แจ้งในงานและวิธีปฏิบัติงานอย่างถูกต้องและเที่ยงตรง และสามารถนำความรู้ต่างๆ มาพิจารณาเชื่อมโยงกัน ด้วยความรอบคอบ ระมัดระวัง เพื่อนำไปสู่ความสมดุล ความยั่งยืน และการพร้อมรับต่อการเปลี่ยนแปลง

เงื่อนไขคุณธรรม

จำเป็นต้องนำหลักคุณธรรมมากำกับการบริหารกิจการ ประกอบด้วย

- (๑) ความซื่อสัตย์สุจริต สำหรับรองรับสนับสนุนวิชาความรู้
- (๒) ความเที่ยงตรง อุดทน มีความเพียร ความตั้งใจ และไม่ละเลย ทอดทิ้ง
- (๓) มีความหนักแน่น อุดทน ไม่ท้อถอย เพื่อให้การดำเนินงานมีความก้าวหน้า

อย่างต่อเนื่องและสม่ำเสมอ

รางวัล

รางวัลที่จะมอบให้กับผลงานที่ผ่านการคัดเลือกจากคณะกรรมการทั้ง ๕ ด้าน คือ

๑. รางวัลชนะเลิศ ได้รับรางวัลถ้วยพระราชทานจากพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว จำนวนด้านละ ๑ รางวัล

๒. รางวัลรองชนะเลิศ ได้รับรางวัลโล่เกียรติยศจาก ฯพณฯ นายกรัฐมนตรี จำนวนด้านละ ๕ รางวัล

๓. รางวัลชมเชย ได้รับรางวัลเกียรติบัตรจาก สำนักงาน กปร. โดยจำนวนของรางวัลชมเชยจะขึ้นกับผลการตัดสินของคณะกรรมการแต่ละด้าน

๑๒ การประกวดผลงานตามปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง

บทที่ ๒

ปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง

เศรษฐกิจพอเพียง : ทรงเตือนภัยล่วงหน้า

เศรษฐกิจพอเพียงเป็นหนึ่งในแนวพระราชดำริพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวที่ได้พระราชทานเป็นปรัชญาในการดำรงชีวิตที่ยึดหลักความพอเหมาะพอดี มีเหตุมีผล และความไม่ประมาท ซึ่งพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวทรงถือปฏิบัติด้วยพระองค์เอง ทำอย่างต่อเนื่องยาวนาน ดำรงชีวิตเป็นแบบอย่างได้อย่างสมบูรณ์ อีกทั้งได้พระราชทานพระราชดำริให้แก่คนไทยนำไปปฏิบัติตั้งแต่ปี ๒๕๑๗ ดังพระบรมราโชวาทในพิธีพระราชทานปริญญาบัตร มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ เมื่อวันที่พฤหัสบดีที่ ๑๔ กรกฎาคม ๒๕๑๗ ความตอนหนึ่งว่า

“...การพัฒนาประเทศจำเป็นต้องทำตามลำดับขั้น ต้องสร้างพื้นฐาน คือ ความพอมีพอกิน พอใช้ของประชาชนส่วนใหญ่เป็นเบื้องต้นก่อน โดยใช้วิธีการ และใช้อุปกรณ์ที่ประหยัดแต่ถูกต้องตามหลักวิชา เมื่อได้พื้นฐานมั่นคง พร้อมพอควรและปฏิบัติได้แล้วจึงค่อยสร้างค่อยเสริมความเจริญ และฐานะเศรษฐกิจขั้นที่สูงขึ้นโดยลำดับต่อไป หากมุ่งแต่จะทุ่มเทสร้างความเจริญ ยกเศรษฐกิจขึ้นให้รวดเร็วแต่ประการเดียว โดยไม่ให้แผนปฏิบัติการสัมพันธ์กับสภาวะของประเทศและของประชาชนโดยสอดคล้องด้วย ก็จะเกิดความไม่สมดุลในเรื่องต่างๆ ขึ้น ซึ่งอาจกลายเป็นความยุ่งยาก ล้มเหลวได้ในที่สุด ดังเห็นได้ที่อารยประเทศหลายประเทศกำลังประสบปัญหาทางเศรษฐกิจอย่างรุนแรงอยู่ในเวลานี้...”

และเมื่อคราวเกิดวิกฤติเศรษฐกิจ ปี ๒๕๔๐ ได้เห็นประโยชน์อย่างชัดเจนขึ้น เมื่อวิกฤติเศรษฐกิจของสังคมไทยที่สะสมต่อเนื่องหลายปี ความฟุ้งเฟ้อจากภาวะเศรษฐกิจ ตั้งแต่ ปี ๒๕๓๐ เป็นต้นมา ทำให้สังคมไทยขาดจิตสำนึกของความพอดีและพอเพียง มีการจับจ่ายใช้สอยอย่างฟุ่มเฟือยทั้งในภาครัฐ เอกชนและประชาชน การดำเนินงาน ด้านต่างๆ ตั้งอยู่บนพื้นฐานของความไม่ระมัดระวัง ขาดความประหยัดและขาดสติ ที่จะปฏิบัติงานและดำเนินชีวิต

พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวทรงใช้ปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง เพื่อเป็น แนวทางการแก้ไขให้รอดพ้น และสามารถดำรงอยู่ได้อย่างมั่นคงและยั่งยืนภายใต้กระแส โลกาภิวัตน์ รวมทั้งความเปลี่ยนแปลงต่างๆ ที่เกิดขึ้นอย่างต่อเนื่อง ทรงเห็นความสำคัญ ของความ **“พออยู่พอกิน”** ซึ่งมีผลต่อราษฎรและประเทศชาติ ที่สำคัญคือเป็นแบบอย่าง ที่ดีให้คนไทยดำเนินชีวิตบนทางสายกลาง มีความขยันหมั่นเพียรในการประกอบ สัมมาชีพ รู้จักใช้ทรัพยากรที่มีอยู่ให้เกิดประโยชน์สูงสุด รู้จักประมาณตน และดำรงชีวิต อย่างรู้จัก **“คิด อยู่ ใช้ กิน อย่างพอเพียง”**

ปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง

พระราชดำรัสในพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว เรื่อง **เศรษฐกิจพอเพียง** ซึ่งประมวลและกลั่นกรองจากพระราชดำรัสที่พระราชทานในโอกาสต่างๆ รวมทั้ง พระราชดำรัสอื่นๆ ที่เกี่ยวข้อง โดยได้รับพระราชทานพระบรมราชานุญาตให้นำไป เผยแพร่ เมื่อวันที่ ๒๑ พฤศจิกายน ๒๕๔๒ เพื่อเป็นแนวทางการปฏิบัติของทุกฝ่ายและ ประชาชนโดยทั่วไป ดังนี้

“...เศรษฐกิจพอเพียง เป็นปรัชญาชี้ถึงแนวการดำรงอยู่และปฏิบัติ ตนของประชาชนในทุกระดับ ตั้งแต่ระดับครอบครัว ระดับชุมชน จนถึงระดับรัฐ ทั้งในการพัฒนาและบริหารประเทศให้ดำเนินไปในทางสายกลาง โดยเฉพาะ การพัฒนาเศรษฐกิจ เพื่อให้ก้าวทันต่อโลกยุคโลกาภิวัตน์ ความพอเพียง หมายถึง ความพอประมาณ ความมีเหตุผล รวมถึงความจำเป็นที่จะต้อง มีระบบภูมิคุ้มกันในตัวที่ดีพอสมควรต่อการมีผลกระทบใดๆ อันเกิดจาก การเปลี่ยนแปลงทั้งภายนอกและภายใน ทั้งนี้จะต้องอาศัยความรอบรู้ ความรอบคอบ และความระมัดระวังอย่างยิ่งในการนำวิชาการต่างๆ มาใช้ในการวางแผนและการดำเนินการทุกขั้นตอน และขณะเดียวกันจะต้อง

๑๔ การประกวดผลงานตามปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง

เสริมสร้างพื้นฐานจิตใจของคนในชาติ โดยเฉพาะเจ้าหน้าที่ของรัฐ นักทฤษฎีและนักธุรกิจในทุกระดับ ให้มีจิตสำนึกในคุณธรรม ความซื่อสัตย์ สุจริต และให้ความรอบรู้ที่เหมาะสม ดำเนินชีวิตด้วยความอดทน ความเพียร มีสติปัญญา และความรอบคอบ เพื่อให้สมดุลและพร้อมต่อการรองรับการเปลี่ยนแปลง อย่างรวดเร็วและกว้างขวาง ทั้งด้านวัตถุ สังคม สิ่งแวดล้อมและวัฒนธรรมจากโลกภายนอกได้เป็นอย่างดี...”

แนวพระราชดำริ

“...คนอื่นจะว่าอย่างไรช่างเขา จงว่าเมืองไทยสามมัย ว่าเมืองไทยเขย ว่าเมืองไทยไม่มีสิ่งที่สามมัยใหม่ แต่เราอยู่พอมีพอกิน และขอให้ทุกคนมีความปรารถนาที่จะให้เมืองไทยพออยู่พอกิน มีความสงบ และทำงานตั้งจิตอธิษฐาน ตั้งปณิธานในทางนี้ก็จะให้เมืองไทยอยู่แบบพออยู่พอกิน ไม่ใช่จะรุ่งเรืองอย่างยอด แต่ที่มีความพออยู่พอกิน มีความสงบ เปรียบเทียบกับประเทศอื่นๆ ถ้าเรารักษาความพออยู่พอกินนี้ได้ เราก็จะยอดยิ่งยวดได้...”

พระราชดำรัสพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว
เนื่องในวโรกาสวันเฉลิมพระชนมพรรษา
ณ ศาลาดุสิดาลัย สวนจิตรลดา พระราชวังดุสิต
วันที่ ๔ ธันวาคม ๒๕๑๓

การประกวดผลงานตามปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง

๑๕

“...ภาวะทางเศรษฐกิจและสังคมในหลายประเทศเปลี่ยนแปลงไป กล่าวคือ การทุ่มเทสร้างเครื่องจักรกลอันก้าวหน้า และมีประสิทธิภาพสูงขึ้นใช้ในการผลิต ทำให้ผลผลิตทางอุตสาหกรรมเพิ่มขึ้นรวดเร็วและมากมาย จนอาจถึงขั้นฟุ่มเฟือย พร้อมกันนั้นก็ทำให้คนว่างงานลงเพราะถูกเครื่องจักรกลแย่งไปทำ เป็นเหตุให้เกิดความยุ่งยากตกต่ำทางเศรษฐกิจขึ้น เพราะคนที่ว่างงานยากจนลงและผู้ผลิตก็ขาดทุนเพราะสินค้าขายไม่ออก จึงน่าจะต้องดัดแปลงแนวคิดแนวปฏิบัติในการส่งเสริมความเจริญด้านอุตสาหกรรมไปบ้างให้สมดุลกับด้านอื่นๆ เพื่อความอยู่รอด...”

พระบรมราโชวาทพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว
พระราชทานแก่ผู้สำเร็จการศึกษาจากสถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้า
วันที่ ๑๘ ตุลาคม ๒๕๑๘

“...ตามปกติคนเราชอบดูสถานการณ์ในทางดี ที่เขาเรียกว่าเล็งพลเลิศ ก็เห็นว่าประเทศไทยเรานี้ก้าวหน้าดี การเงิน การอุตสาหกรรม การค้าดีมีกำไร อีกทางหนึ่งก็ต้องบอกว่า เรากำลังเสื่อมลงไปส่วนใหญ่ ทฤษฎีว่า ถ้ามีเงินเท่านั้นๆ มีการกู้เท่านั้นๆ หมายความว่า เศรษฐกิจก้าวหน้าแล้วก็ ประเทศก็เจริญมีหวังว่าจะเป็นมหาอำนาจ ขอโทษเลยต้องเตือนเขาว่า จริงตัวเลขาดี แต่ที่ว่าถ้าเราไม่ระมัดระวังในความต้องการพื้นฐานของประชาชนนั้น ไม่มีทาง...”

พระราชดำรัสเนื่องในโอกาสวันเฉลิมพระชนมพรรษา
วันที่ ๔ ธันวาคม ๒๕๓๖

“...การจะเป็นเช่นนั้นไม่สำคัญ สำคัญอยู่ที่เรามีเศรษฐกิจแบบพอมีพอกิน แบบพอมีพอกินนั้น หมายความว่า อุ้มชูตัวเองได้ ให้มีพอเพียงกับตัวเอง...”

...ความพอเพียงนี้ ไม่ได้หมายความว่า ทุกครอบครัวจะต้องผลิตอาหารของตัว จะต้องทอผ้าใส่เอง อย่างนั้นมันเกินไป แต่ว่าในหมู่บ้านหรือในอำเภอจะต้องมีความพอเพียงพอสมควร บางสิ่งบางอย่างที่ผลิตได้มากกว่าความต้องการก็ขายได้ แต่ขายในที่ไม่ห่างไกลเท่าไร ไม่ต้องเสียค่าขนส่งมากนัก อย่างนี้ท่านนักเศรษฐกิจต่างๆ ก็มาบอกว่าล้าสมัยจริงอาจจะล้าสมัย คนอื่นเขาต้องมีการเศรษฐกิจที่ต้องมีการแลกเปลี่ยน

เรียกว่า เป็นเศรษฐกิจการค้าไม่ใช่เศรษฐกิจความพอเพียง เสยรัฐที่ว่าไม่
ทรูหรา แต่เมืองไทยเป็นประเทศที่มีบุญอยู่ว่าผลิตให้พอเพียงได้...

...ถ้าสามารถที่จะเปลี่ยนไป ทำให้กลับเป็นเศรษฐกิจแบบพอเพียง
ไม่ต้องทั้งหมดแต่แค่ครึ่งก็ไม่ต้อง อาจจะสักเศษหนึ่งส่วนสี่ ก็จะสามารถ
อยู่ได้ การแก้ไขอาจจะต้องใช้เวลา ไม่ใช่่ง่ายๆ โดยมากคนก็ใจร้อนเพราะ
เดือดร้อน แต่ถ้าทำตั้งแต่เดี๋ยวนี้อาจจะสามารถที่จะแก้ไขได้...”

พระราชดำรัสพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว
พระราชทานเนื่องในวโรกาสวันเฉลิมพระชนมพรรษา
ณ ศาลาดุสิดาลัย สวนจิตรลดา พระราชวังดุสิต
วันที่ ๔ ธันวาคม ๒๕๕๐

“...คำว่าพอเพียง มีความหมายอีกอย่างหนึ่ง มีความหมายกว้าง
ออกไปอีก ไม่ได้หมายถึงการมีพอสำหรับใช้ของเท่านั้น แต่มีความหมายว่า
พอมีพอกิน...พอมีพอกินนี่ก็แปลว่า เศรษฐกิจพอเพียงนั่นเอง...”

“...พอเพียงนี้ก็หมายความว่า มีกินมีอยู่ ไม่ฟุ่มเฟือย ไม่ทรูหรา
ก็ได้ แต่ว่าพอ แม้บางอย่างอาจจะดูฟุ่มเฟือย แต่ถ้าทำให้มีความสุข ถ้าทำได้
ก็สมควรที่จะทำ สมควรที่จะปฏิบัติ...”

“...Self - Sufficiency นั้น หมายความว่า พลิตอะไร มีพอที่จะใช้
ไม่ต้องไปขอซื้อคนอื่น อยู่ได้ด้วยตนเอง...”

“...คนเราถ้าพอในความต้องการ ก็มีความโลภน้อย เมื่อมีความ
โลภน้อยก็เบียดเบียนคนอื่นน้อย ถ้าทุกประเทศมีความคิด อันนี้ไม่ใช่เศรษฐกิจ
มีความคิดว่าทำอะไรต้องพอเพียง หมายความว่า พอประมาณไม่สุดโต่ง
ไม่โลภอย่างมาก คนเราก็อยู่เป็นสุข...”

พระราชดำรัสพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว
พระราชทานเนื่องในวโรกาสวันเฉลิมพระชนมพรรษา
ณ ศาลาดุสิดาลัย สวนจิตรลดา พระราชวังดุสิต
วันที่ ๔ ธันวาคม ๒๕๕๑

“...เมื่อปี ๒๕๑๓ วันนั้นได้พูดถึงว่า เราควรปฏิบัติให้พอมีพอกิน
พอมีพอกินนี้ ก็แปลว่า เศรษฐกิจพอเพียงนั่นเอง ถ้าแต่ละคนมีพอกมีพอกิน
ก็ใช้ได้ ยิ่งถ้าทั้งประเทศพอกมีพอกินก็ยิ่งดี และประเทศไทยเวลานั้นก็เริ่มจะเป็น
ไม่พอกมีพอกิน บางคนก็มีมาก บางคนก็ไม่มีเลย...”

พระราชดำรัสพระราชทานแก่คณะบุคคลต่างๆ
ที่เข้าเฝ้าถวายชัยมงคลเนื่องในโอกาสวันเฉลิมพระชนมพรรษา
ณ ศาลาดุสิดาลัย สวนจิตรลดา พระราชวังดุสิต
วันที่ ๔ ธันวาคม ๒๕๕๑

“...เศรษฐกิจพอเพียงนั้นเขาตีความว่าเป็นเศรษฐกิจชุมชน
หมายความว่า ให้พอเพียงในหมู่บ้าน หรือในท้องถิ่น ให้สามารถที่จะมีพอกิน
เริ่มด้วย พอมี พอกิน พอมีพอกินนี้ได้พูดมาหลายปี ๑๐ กว่าปีมาแล้ว
ให้พอมีพอกิน แต่ว่าพอมีพอกินนี้ เป็นเพียงเริ่มต้นของเศรษฐกิจ เมื่อปีที่แล้ว
บอกว่า ถ้าพอมีพอกิน คือ พอมีพอกินของตัวเองนั้น ไม่ใช่เศรษฐกิจ
พอเพียงเป็นเศรษฐกิจสมัยหิน สมัยหินนั้นเป็นเศรษฐกิจพอเพียงเหมือนกัน
แต่ว่าค่อยๆ พัฒนาขึ้นมา...”

พระราชดำรัสพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว
พระราชทานเนื่องในวโรกาสวันเฉลิมพระชนมพรรษา
ณ ศาลาดุสิดาลัย สวนจิตรลดา พระราชวังดุสิต
วันที่ ๒๓ ธันวาคม ๒๕๕๒

“...เศรษฐกิจพอเพียงที่ได้ย้ำแล้วย้ำอีก แปลเป็นภาษาอังกฤษว่า Sufficiency Economy ภาษาไทยก็ต่อว่าไม่มี Sufficiency Economy แต่ว่าเป็นคำใหม่ของเราที่ได้ ก็หมายความว่า ประหยัด แต่ไม่ใช่ประหยัด ทำอะไรด้วยความระมัดระวังกัน ทำอะไรด้วยเหตุและผล จะเป็นเศรษฐกิจพอเพียง แล้วทุกคนจะมีความสุขแต่พอเพียง เศรษฐกิจพอเพียงนี้ เป็นสิ่งที่ปฏิบัติยากที่สุด...”

พระราชดำรัสพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว
พระราชทานเนื่องในวโรกาสวันเฉลิมพระชนมพรรษา
ณ ศาลาดุสิดาลัย สวนจิตรลดา พระราชวังดุสิต
วันที่ ๔ ธันวาคม ๒๕๔๓

“...ฉันพูดเศรษฐกิจพอเพียง ความหมายคือ ทำอะไรให้เหมาะสมกับฐานะของตัวเอง คือทำจากรายได้ ๒๐๐-๓๐๐ บาทขึ้นไป เป็น ๒ หมื่น ๓ หมื่นบาท คนชอบเอาคำพูดของฉัน เศรษฐกิจพอเพียงไปพูดกันและท้อ เศรษฐกิจพอเพียง คือ ทำเป็น Self-Sufficiency มันไม่ใช่ความหมาย ไม่ใช่แบบที่ฉันคิด ที่ฉันคิด คือ เป็น Self-Sufficiency of Economy เช่น ถ้าเขาต้องการดู TV ก็ควรให้เขามีดู ไม่ใช่ไปจำกัดเขาไม่ให้ซื้อ TV ดู เขาต้องการดูเพื่อสนุกสนานในหมู่บ้านไกลๆ ที่ฉันไป เขามี TV ดู แต่ใช้แบบเตอร์ เขาไม่มีไฟฟ้า แต่ถ้า Sufficiency นั้น มี TV เขาฟุ่มเฟือย เปรียบเสมือนคนไม่มีสตางค์ไปตัด Suit และยี่ห้อ Necktie Versace อันนี้ก็เกินไป...”

พระราชดำรัสพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว
พระราชทาน ณ พระตำหนักเปี่ยมสุข
วันที่ ๑๗ มกราคม ๒๕๔๔

การประกวดผลงานตามปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง

๑๙

แนวพระราชดำริ เรื่อง เศรษฐกิจพอเพียง ที่พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวได้พระราชทานไว้เน้นกระชับและชัดเจนยิ่ง นอกจากนี้ ดร.สุเมธ ตันติเวชกุล อดีตเลขาธิการคณะกรรมการพิเศษเพื่อประสานงานโครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำริ (กปร.) ยังได้กล่าวสรุปความหมายของเศรษฐกิจพอเพียงตามแนวพระราชดำริ ดังนี้

“เศรษฐกิจที่สามารถอุ้มชูตัวเองได้ ให้มีความพอเพียงกับตัวเอง (Self-Sufficiency) อยู่ได้โดยไม่เดือดร้อน ซึ่งต้องสร้างพื้นฐานทางด้านเศรษฐกิจของตนเองให้ดีเสียก่อน คือให้ตนเองสามารถอยู่ได้อย่างพอกินพอใช้ มิได้มุ่งหวังที่จะสร้างความเจริญ ยกเศรษฐกิจให้เจริญอย่างรวดเร็ว แต่เพียงอย่างเดียว”

จะเห็นได้ว่า เศรษฐกิจพอเพียงตามแนวพระราชดำริเป็นเรื่องที่เข้าใจได้ง่าย มีความหมายที่ชัดเจน ไม่ยากแก่การรับรู้และการนำไปปฏิบัติ ดังจะเห็นเป็นรูปธรรมที่ปรากฏชัดเจน ในโครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำริที่เกิดผลสำเร็จแล้วมากมาย

ตัวอย่างของเศรษฐกิจพอเพียงที่มีหลายระดับ

ไฟฟ้า

“...ไฟดับถ้ามีความจำเป็น หากมีเศรษฐกิจพอเพียงแบบไม่เต็มที่ เรามีเครื่องปั่นไฟใช้ปั่นไฟ หรือถ้าขึ้นโบราณกว่า มีดก็จุดเทียน คือมีทางที่จะแก้ปัญหาเสมอ ฉะนั้นเศรษฐกิจพอเพียง ก็มีเป็นขั้นๆ แต่จะบอกว่าเศรษฐกิจพอเพียงนี้ ให้พอเพียงเฉพาะตัวเองร้อยเปอร์เซ็นต์นี้เป็นสิ่งที่ทำไม่ได้จะต้องมีการแลกเปลี่ยน ต้องมีการช่วยกัน ถ้ามีการช่วยกัน แลกเปลี่ยนกัน ก็ไม่ใช่พอเพียงแล้วแต่ว่าพอเพียงในทฤษฎีในหลวงนี้ คือให้สามารถที่จะดำเนินงานได้...”

จากกระแสพระราชดำรัส
วันที่ ๒๓ ธันวาคม ๒๕๕๒

๒๓๐ การประกวดผลงานตามปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง

สรุป

เมื่อยามปกติเราใช้ไฟฟ้าโดยมีรัฐ (การไฟฟ้า) เป็นผู้ลงทุน และจ่ายค่าไฟให้ โดยเราจ่ายค่าไฟคืนให้รัฐและเปลี่ยนกัน แต่หากเกิดเหตุไม่ปกติ (ไฟดับ) ถ้ามีภูมิคุ้มกัน โดยใช้เศรษฐกิจพอเพียงที่ตัวเองมีอยู่ บ้านเล็กใช้เทียน บ้านใหญ่ หรือธุรกิจใช้เครื่องปั่นไฟ ก็จะทำให้แก้ไขปัญหาเองได้ แม้จะไม่เต็มทีแบบปกติ

ปาสัก

“...ไอนี้มันใหญ่กว่า แต่วันนี้ก็เป็นเศรษฐกิจพอเพียง เหมือนกัน คือ คนไม่เข้าใจว่ากิจการใหญ่ๆ เหมือนสร้างเขื่อนปาสัก ก็เป็นเศรษฐกิจพอเพียงเหมือนกัน เขานึกว่าเป็นเศรษฐกิจสมัยใหม่ เป็นเศรษฐกิจที่ไกลจากเศรษฐกิจพอเพียง นี่เราวัดได้ว่า เป็นเศรษฐกิจพอเพียงอันนี้เป็นตัวอย่าง...”

สรุป

โครงการปาสักมีประโยชน์ทั้งในช่วงน้ำแล้งและน้ำท่วม เป็นเครื่องมือที่สร้างภูมิคุ้มกันให้แก่กรุงเทพมหานคร ป้องกันความเสียหายของสภาพชีวิตของประชาชนจากน้ำท่วม พร้อมกันนี้ยังทำหน้าที่แจกจ่ายน้ำให้แก่พื้นที่เกษตรกรรม ให้แก่บ้านทั่วลุ่มน้ำเจ้าพระยาฝั่งตะวันออกตอนล่างกว่า ๒.๓ ล้านไร่ ให้เกษตรกรบริเวณลุ่มน้ำเกิดมีผลผลิตในช่วงฤดูแล้ง ทั้งยังเป็นแหล่งประมงน้ำจืดขนาดใหญ่ และเป็นสถานที่ท่องเที่ยวที่สำคัญอีกด้วย

ความหมายของเศรษฐกิจพอเพียง

เศรษฐกิจพอเพียง

หมายถึง เศรษฐกิจที่สามารถอุ้มชูตัวเองได้ ให้มีความพอเพียงกับตัวเอง (Self Sufficiency) อยู่ได้โดยไม่ต้องเดือดร้อน โดยต้องสร้างพื้นฐานทางเศรษฐกิจของตนเองให้ดีเสียก่อน คือ ตั้งตัวให้มีความพอกินพอใช้ ไม่ใช่มุ่งหวังแต่จะทุ่มเทสร้างความเจริญยกเศรษฐกิจให้รวดเร็วแต่เพียงอย่างเดียว เพราะผู้ที่มีอาชีพและฐานะเพียงพอที่จะพึ่งตนเองย่อมสามารถสร้างความเจริญก้าวหน้า และฐานะทางเศรษฐกิจขั้นที่สูงขึ้นไปตามลำดับต่อไปได้

หลักการพึ่งตนเอง

หันกลับมายึดเส้นทางสายกลาง (มัชฌิมาปฏิปทา) ในการดำรงชีวิตให้สามารถพึ่งตนเองได้ โดยใช้หลักการพึ่งตนเอง ๕ ประการ คือ

๑. **ด้านจิตใจ** ทำตนให้เป็นที่พึ่งของตนเอง มีจิตใจที่เข้มแข็ง มีจิตสำนึกที่ดี สร้างสรรค์ให้ตนเองและชาติโดยรวม มีจิตใจเอื้ออาทร ประณีประนอม ซื่อสัตย์สุจริต เห็นประโยชน์ส่วนรวมเป็นที่ตั้ง ดังกระแสพระราชดำรัสในพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว เกี่ยวกับการพัฒนาคน ความว่า

*“...บุคคลต้องมีรากฐานทางจิตใจที่ดี คือ ความหนักแน่นมั่นคงใน
สุจริตธรรมและความมุ่งมั่น ที่จะปฏิบัติหน้าที่ให้จนสำเร็จ ทั้งต้องมีกุศโลบาย
หรือวิธีการอันแยบยลในการปฏิบัติงาน ประกอบพร้อมด้วยจึงจะ
สัมฤทธิ์ผลที่แน่นอน และบังเกิดประโยชน์อันยั่งยืนแก่ตนเองและแผ่นดิน...”*

๓๓๓ การประกวดผลงานตามปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง

๒. ด้านสังคม แต่ละชุมชนต้องช่วยเหลือเกื้อกูลกัน เชื่อมโยงกันเป็นเครือข่าย ชุมชนที่แข็งแรงเป็นอิสระ ดังกระแสพระราชดำรัส ความว่า

“...เพื่อให้งานรุดหน้าไปพร้อมเพรียงกัน ไม่ลดหลั่น จึงขอให้ทุกคนพยายามที่จะทำงานในหน้าที่อย่างเต็มที่ และให้มีการประชาสัมพันธ์กัน ให้ดี เพื่อให้งานทั้งหมดเป็นงานที่เกื้อหนุนสนับสนุนกัน...”

๓. ด้านทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม ให้ใช้และจัดการอย่างฉลาด พร้อมทั้งการเพิ่มมูลค่า โดยให้ยึดหลักการของความยั่งยืนและเกิดประโยชน์สูงสุด ดังกระแสพระราชดำรัส ความว่า

“...ถ้ารักษาสิ่งแวดล้อมให้เหมาะสมดีกว่าอยู่ได้อีกหลายร้อยปี ถึงเวลานั้นลูกหลานของเราก็อาจหาวิธีแก้ปัญหาต่อไป เป็นเรื่องของเขา ไม่ใช่เรื่องของเรา แต่เรากำทำได้ รักษาสิ่งแวดล้อมไว้ให้พอสมควร...”

๔. ด้านเทคโนโลยี จากสภาพแวดล้อมที่เปลี่ยนแปลง รวดเร็ว เทคโนโลยีที่เข้ามาใหม่มีทั้งดีและไม่ดี จึงต้องแยกแยะบนพื้นฐานของภูมิปัญญาชาวบ้าน และเลือกใช้เฉพาะที่สอดคล้องกับความต้องการของสภาพแวดล้อม ภูมิประเทศ สังคมไทย และควรพัฒนาเทคโนโลยีจากภูมิปัญญาของเราเอง ดังกระแสพระราชดำรัส ความว่า

“...การเสริมสร้างสิ่งที่ชาวบ้านชนบทขาดแคลนและต้องการ คือความรู้ในด้านเกษตรกรรม โดยใช้เทคโนโลยีสมัยใหม่เป็นสิ่งที่เหมาะสม...”
“...การใช้เทคโนโลยีอย่างไหนโตเต็มรูปหรือเต็มขนาด ในงานอาชีพหลักของประเทศย่อมจะมีปัญหา...”

๕. ด้านเศรษฐกิจ แต่เดิมนักพัฒนามักมุ่งที่การเพิ่มรายได้ และไม่มี การมุ่งที่ การลดรายจ่าย ในเวลาเช่นนี้จะต้องปรับทิศทางใหม่ คือ จะต้องมุ่งลดรายจ่ายก่อนเป็น สำคัญ และยึดหลักพออยู่พอกินพอใช้ และสามารถอยู่ได้ด้วยตนเองในระดับเบื้องต้น ดังกระแสพระราชดำรัส ความว่า

“...การที่ต้องการให้ทุกคนพยายามที่จะหาความรู้และสร้างตนเองให้ มั่นคงนี้ เพื่อตนเอง เพื่อที่จะให้ตัวเองมีความเป็นอยู่ที่ก้าวหน้าที่มีความสุข พอมีพอกินเป็นขั้นหนึ่งและขั้นต่อไป ก็คือให้มีเกียรติว่ายินได้ด้วยตนเอง...”
 “...หากพวกเขาร่วมมือร่วมใจกัน ทำสักเศษหนึ่งส่วนสี่ ประเทศชาติ ของเราก็สามารถรอดพ้นจากวิกฤติได้...”

เศรษฐกิจพอเพียงสำหรับเกษตรกร

ทางออกของการแก้ปัญหาวิกฤติเศรษฐกิจและสังคม คือ จะต้องช่วยให้ประชาชน ที่อยู่ในภาคเกษตร และที่กลับคืนสู่ภาคเกษตรมีงานทำ มีรายได้ ในขณะที่เดียวกันก็ต้อง สร้างรากฐานของชนบทให้แข็งแรง เพียงพอที่จะสามารถพึ่งตนเองได้ในระยะยาว

แนวคิดระบบเศรษฐกิจแบบพอเพียงสำหรับเกษตรกรตามแนวพระราชดำริ ตั้งอยู่บนพื้นฐานของหลักการ **“ทฤษฎีใหม่”** ๓ ขั้น คือ

ขั้นที่หนึ่ง

มีความพอเพียงเลี้ยงตัวเองได้บนพื้นฐานของความประหยัด ขจัดการใช้จ่าย

ขั้นที่สอง

รวมพลังกันในรูปแบบกลุ่ม เพื่อทำการผลิต การตลาด การจัดการ รวมทั้ง ด้านสวัสดิการ การศึกษา การพัฒนาสังคม

ขั้นที่สาม

สร้างเครือข่ายกลุ่มอาชีพและขยายกิจกรรมทางเศรษฐกิจให้หลากหลาย โดยประสานความร่วมมือกับภาครัฐ ภาคองค์กรพัฒนาเอกชนและภาคราชการในด้าน เงินทุน การตลาด การผลิต การจัดการและข่าวสารข้อมูล โดยมีนัยสำคัญ คือ

๑. ให้ประชาชนพออยู่พอกินสมควรแก่อัตภาพในระดับที่ประหยัด ไม่อดอยาก และเลี้ยงตนเองได้ตามหลักปรัชญาของ **“เศรษฐกิจพอเพียง”**

๒๔ การประกวดผลงานตามปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง

๒. ในหน้าแล้งมีน้ำน้อย ก็สามารถเอาน้ำที่เก็บไว้ในสระ มาปลูกพืชผักต่างๆ ที่ใช้น้ำน้อยได้ โดยไม่ต้องเบียดเบียนชลประทาน

๓. ในปีที่ฝนตกตามฤดูกาลโดยมีน้ำดีตลอดปี ทฤษฎีใหม่นี้ก็สามารถสร้างรายได้ให้ร่ำรวยขึ้นได้

๔. ในกรณีที่เกิดอุทกภัยก็สามารถที่จะฟื้นตัวและช่วยตนเองได้ในระดับหนึ่ง โดยทางราชการไม่ต้องช่วยเหลือมากเกินไป อันเป็นการประหยัดงบประมาณด้วย

ดังนั้นการทำการเกษตรทฤษฎีใหม่ จึงมีความสำคัญและมีบทบาทต่อภาคการเกษตร

ซึ่งจะส่งผลกระทบต่อเศรษฐกิจของประเทศอย่างยั่งยืน อย่างไรก็ตามก็ต้องมีองค์ประกอบหลายประการ ที่จะทำให้การทำเกษตรวิธีนี้ประสบความสำเร็จ และก้าวไปอย่างมั่นคงไม่ล้มเลิกกลางคัน มีการขยายผลที่เหมาะสมในทุกๆ ด้าน ไม่ขยายผลรวดเร็วเกินไป ในขณะที่ผู้มีส่วนร่วมยังคงขาดความเข้าใจเกี่ยวกับทฤษฎีใหม่ที่แท้จริง

ทฤษฎีใหม่ทำให้เกษตรกรได้รับการตอบสนองทั้งด้านส่วนตัวและสังคมได้ในระดับสูง ได้ผลผลิตทางการเกษตรเพิ่มมากขึ้น เนื่องจากมีน้ำเพียงพอ มีรายได้เพิ่มขึ้น ครอบครัวอบอุ่น มีความสามัคคีในระดับชุมชนและในระดับสถาบัน เป็นการส่งผลเกื้อกูลซึ่งกันและกัน สภาพพื้นที่ที่เคยแห้งแล้งขาดแคลนน้ำกลับกลายเป็นแผ่นดินที่อุดมสมบูรณ์มากขึ้น เป็นการรักษาสมดุลให้กับดินและธรรมชาติ สิ่งที่ยังระวัง คือ การนำชื่อทฤษฎีใหม่ไปใช้ในโครงการต่างๆ ควรเน้นให้ชัดเจนว่า โครงการนั้นๆ มีการพัฒนาการเกษตรในลักษณะแนวพระราชดำริทฤษฎีใหม่อย่างแท้จริง เพื่อมิให้เกิดความสับสนในสาระแท้จริงของทฤษฎีใหม่

แนวคิดของระบบเศรษฐกิจแบบพออยู่พอกิน กับการแก้ไขวิกฤติทางเศรษฐกิจ และปัญหาทางสังคมของไทย

ประการแรก

เป็นระบบเศรษฐกิจที่ยึดถือหลักการที่ว่า “**ตนเป็นที่พึ่งแห่งตน**” โดยมุ่งเน้นการผลิตพืชผลให้เพียงพอกับความต้องการบริโภคในครัวเรือนเป็นอันดับแรก เมื่อเหลือพอจากการบริโภคแล้วจึงคำนึงถึงการผลิตเพื่อการค้า ผลผลิตส่วนเกินที่ออกสู่ตลาดก็จะ เป็นกำไรของเกษตรกร ลักษณะเช่นนี้เกษตรกรหลายสถานะเป็นผู้กำหนดหรือเป็นผู้กระทำต่อตลาด แทนที่ว่าตลาดจะเป็นตัวกระทำหรือเป็นตัวกำหนดเกษตรกร ดังเช่นที่เป็นอยู่และหลักใหญ่สำคัญยิ่ง คือ การลดค่าใช้จ่ายในการสร้างสิ่งอุปโภคบริโภคในที่ดินของตนเอง เช่น ข้าว น้ำ ปลา ไข่ ไก่ ไม้ผล พืชผัก ฯลฯ

ประการที่สอง

เศรษฐกิจแบบพอเพียงให้ความสำคัญกับการรวมกลุ่มของชาวบ้าน ทั้งนี้ กลุ่มชาวบ้านหรือองค์กรชาวบ้านจะทำหน้าที่เป็นผู้ดำเนินกิจกรรมทางเศรษฐกิจต่างๆ ให้หลากหลายครอบคลุมทั้งการเกษตรแบบผสมผสาน หัตถกรรม การแปรรูปอาหาร การทำธุรกิจค้าขาย และการท่องเที่ยวระดับชุมชน ฯลฯ เมื่อองค์กรชาวบ้านเหล่านี้ได้รับการพัฒนาให้เข้มแข็ง และมีเครือข่ายที่กว้างขวางมากขึ้นแล้ว เกษตรกรทั้งหมดในชุมชนก็จะได้รับการดูแลให้มีรายได้เพิ่มขึ้น รวมทั้งได้รับการแก้ไขปัญหาในทุกๆ ด้าน ซึ่งจะทำให้เศรษฐกิจโดยรวมของประเทศเติบโตได้อย่างมีเสถียรภาพ ซึ่งหมายความว่าเศรษฐกิจสามารถขยายตัวต่อสภาวะการณ์ด้านการกระจายรายได้ที่ดีขึ้น

ประการที่สาม

เศรษฐกิจแบบพอเพียงตั้งอยู่บนพื้นฐานของความเมตตา ความเอื้ออาทรและความสามัคคีของสมาชิกในชุมชน ในการร่วมแรงร่วมใจเพื่อประกอบอาชีพต่างๆ ให้บรรลุผลสำเร็จ ประโยชน์ที่เกิดขึ้นจึงไม่ได้หมายถึงรายได้แต่เพียงมิติเดียว หากแต่ยังรวมถึงประโยชน์ในด้านอื่นๆ ด้วย ได้แก่ การสร้างความมั่นคงให้กับสถาบันครอบครัว สถาบันชุมชน ความสามารถในการอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม การพัฒนากระบวนการเรียนรู้ของชุมชนบนพื้นฐานของภูมิปัญญาท้องถิ่น รวมทั้งการรักษาไว้ซึ่งขนบธรรมเนียมประเพณีที่ดั่งงามของไทยให้คงอยู่ตลอดไป

เศรษฐกิจพอเพียงสำหรับผู้ที่อยู่นอกภาคเกษตร

สำหรับคนอยู่นอกภาคการเกษตรนั้น เศรษฐกิจพอเพียงสามารถนำมาใช้เป็นหลักในการดำเนินชีวิตได้ เพราะเศรษฐกิจพอเพียงเป็นปรัชญา เป็นแนวปฏิบัติตนไม่ว่าจะอยู่ในกิจกรรมหรืออาชีพใด ก็ต้องยึดวิถีไทยอยู่แต่พอดี อย่าฟุ่มเฟือยอย่างไร้ประโยชน์ อย่ายึดวัตถุเป็นที่ตั้ง ยึดเส้นทางสายกลาง อยู่กินตามฐานะ ใช้สติปัญญาในการดำรงชีวิต เจริญเติบโตอย่างค่อยเป็นค่อยไป อย่าใช้หลักการลงทุนเชิงการพนัน ซึ่งตั้งอยู่บนความเสี่ยง กู้เงินมาลงทุนโดยหวังรวยอย่างรวดเร็ว แล้วก็ไปสู่ความล้มละลายในที่สุด ตั้งอยู่บนหลักของ “รู้ รัก สามัคคี” ใช้สติปัญญาปกป้องตนเองไม่ให้หลงกระแสโลกาภิวัตน์ โดยไม่รู้ถึงเหตุและผลตามสภาพแวดล้อมของไทย ให้รู้จักแยกแยะสิ่งดี สิ่งเลว สิ่งที่เป็นประโยชน์ตามสภาพความเป็นจริงของบ้านเมืองเรา เป็นที่ตั้งให้มีความรัก ความเมตตา ที่จะช่วยเหลือสังคมให้รอดพ้นจากภัยพิบัติ และรวมพลังกันด้วยความสามัคคีเป็นหมู่เหล่า ขจัดข้อขัดแย้งไปสู่ความประนีประนอม รักษาผลประโยชน์ส่วนรวมเป็นที่ตั้ง

ในโอกาสนี้ภาคเอกชนได้รวมพลังครั้งใหญ่ผลักดันปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง ประยุกต์ใช้กับองค์กรธุรกิจอย่างจริงจัง หวังขับเคลื่อนเศรษฐกิจไทยเติบโตแบบยั่งยืน โดยทุกภาคส่วนของสังคมได้เริ่มหันมาตามรอยพระยุคลบาท โดยยึดหลักการทั้งหลายที่ทรงแสดงให้เห็นมาใช้เป็นหลักปฏิบัติ โดยเฉพาะปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง (Sufficiency Economy)

เศรษฐกิจพอเพียงสามารถนำมาใช้กับธุรกิจได้จริง เพราะเศรษฐกิจพอเพียงไม่ได้หมายถึงเศรษฐกิจระบบปิดที่ไม่เกี่ยวข้องกับใคร ไม่ค้าขาย ไม่ส่งออก ไม่ผลิตเพื่อคนอื่น ไม่ได้สนับสนุนการปิดประเทศ หรือหันหลังให้กับกระแสโลกาภิวัตน์ แต่เน้นการสร้างภูมิคุ้มกันในตัว ไม่ประมาทและไม่โลภมากเกินไป จนเมื่อแข็งแกร่งพอสามารถเข้าสู่การแข่งขันในแบบที่สร้างสรรค์ ใช้ประโยชน์จากกระแสโลกาภิวัตน์อย่างชาญฉลาด รู้เท่าทัน สามารถเลือกรับเฉพาะสิ่งที่ก่อให้เกิดประโยชน์ต่อสังคมในระยะยาว

เศรษฐกิจพอเพียงสามารถนำมาประยุกต์ใช้ในธุรกิจโดยไม่ขัดกับหลักการการทำกำไร แต่การได้มาของกำไรต้องไม่เอาर्डเอาเปรียบผู้อื่น หรือแสวงหากำไรจนเกินควร เกินเหตุ ขูดรีด เบียดเบียนประโยชน์ของสังคม

นอกจากนี้ ปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงไม่ได้ปฏิเสธการเป็นหนี้สิน การกู้ยืมเงิน แต่เน้นการบริหารความเสี่ยง คือแม้จะกู้ยืมเงินมาลงทุนก็เพื่อดำเนินกิจการที่ไม่ก่อให้เกิดความเสี่ยงมากเกินไปและสามารถบริหารจัดการเงินกู้ได้อย่างเหมาะสม

แนวทางเศรษฐกิจพอเพียงไม่ได้ห้ามไม่ให้ลงทุนหรือขยายธุรกิจ แต่เน้นให้ทำธุรกิจที่ไม่ให้เสี่ยงมากเกินไป ควรลงทุนให้เหมาะสมกับธุรกิจของตนเอง

ประเทศไทยสู่เศรษฐกิจพอเพียง

รอบคอบ – อย่าตาโต

พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวทรงเป็นห่วงในเรื่อง ความโลภของคนอันเป็นผลจากการที่เศรษฐกิจขยายตัวรวดเร็วอย่างต่อเนื่องนั่นเอง ดังนั้น จึงจะเห็นได้ว่าการเน้นความพอเพียงพอสมควรตามอัตภาพนั้น เป็นจุดเน้นมาโดยตลอด เป็นประเด็นของการลดความเสี่ยงอันเกิดจากสภาพความไม่แน่นอนในทุกด้าน ซึ่งเมื่อเกิดวิกฤติทางเศรษฐกิจแล้วในปี พ.ศ. ๒๕๔๐ ได้ทรงขยายความให้เห็นถึงรูปธรรมของการไม่ประมาทตนเองของความโลภ เห็นแก่ได้ โดยไม่คำนึงถึงผลได้ผลเสียแก่ตนเองและแก่ผู้อื่นอย่างละเอียด ซึ่งพระองค์ท่านทรงเห็นว่าการจะทำโครงการอะไรต้องรอบคอบอย่าตาโต

มีความโลภน้อย

“...คนเราถ้าพอใจความต้องการ ก็มีความโลภน้อย เมื่อมีความโลภน้อยก็เบียดเบียนคนอื่นน้อย ถ้าทุกประเทศมีความคิด อันนี้ไม่ใช่เศรษฐกิจ มีความคิดว่าทำอะไรต้องพอเพียง หมายความว่า พอประมาณไม่สุดโต่ง ไม่โลภอย่างมาก คนเราก็อยู่เป็นสุข...”

๒๓๘ การประมวลผลงานตามปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง

รากฐานที่มั่นคง แข็งแรง

เศรษฐกิจพอเพียง เปรียบเสมือนการฝังราก ปักเสาเข็มและคำนวณให้แบกรับน้ำหนักก่อนสร้างบ้าน หรืออีกนัยหนึ่ง เป็นการวางรากฐานของบ้านให้มั่นคงก่อนจะก่อสร้างตัวบ้านต่อไป ฉะนั้น เศรษฐกิจพอเพียงก็คือการวางรากฐานอันมั่นคงและยั่งยืนของชีวิตเรานั้นเอง เศรษฐกิจพอเพียง อาจจะมีหมายถึง การดำเนินงานอย่างเต็มศักยภาพ (ไม่ใช่การทอดตัว) จากรากฐานรากของตัวเองที่มีอยู่ อันได้แก่ ทุนสังคม การศึกษา ทุนทรัพยากร เป็นต้น

“...อาคารบ้านเรือน ตั้งอยู่ได้อย่างมั่นคง ก็เพราะความแข็งแรงของรากฐาน หรือเสาเข็ม ซึ่งเรามองไม่เห็น และมักจะลืมไปว่าเราอยู่ด้านบนรากอะไร...”

เศรษฐกิจพอเพียงสู่ยุทธศาสตร์ประเทศ

ความพอประมาณและความมีเหตุผล

เศรษฐกิจพอเพียงนั้นมิใช่เป็นเพียงแนวคิดหรือปรัชญา แต่เป็นข้อสรุปที่ได้จากการปฏิบัติจริง และมีใช่เป็นเพียงปรัชญาในการดำเนินชีวิตของปัจเจกบุคคล แต่น่าจะเป็นยุทธศาสตร์ของการพัฒนาประเทศที่อาจจะเรียกได้ว่า เป็นวิถีการผลิตของประเทศสามารถนำไปประยุกต์ได้กับกิจกรรม ซึ่งจะต้องพัฒนาความคิดนี้ ขึ้นไปสู่แนวทางใหม่ของการพัฒนาประเทศ ที่ลดทัศนคติของการพึ่งพา โดยเฉพาะอย่างยิ่งในหมู่ชาชนบท เน้นวิธีการที่จะทำให้คนไทย ครอบครัวและชุมชนมีความเข้มแข็ง เป็นการวิเคราะห์เศรษฐกิจจากเบื้องล่างมาสู่นโยบายมหภาค แทนการศึกษา นโยบายระดับมหภาคแล้วนำไปสู่การปฏิบัติในเบื้องล่าง ซึ่งมักจะไม่มีเกิดผลตามที่คาดไว้

การประมวลผลงานตามปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง

๒๙

การปฏิบัติตามแนวทางเศรษฐกิจแบบพอเพียง

๑. ยึดความประหยัด ตัดทอนค่าใช้จ่ายในทุกด้าน ลดละความฟุ่มเฟือยในการดำรงชีพอย่างจริงจัง ดังกระแสพระราชดำรัส ความตอนหนึ่งว่า

“...ความเป็นอยู่ที่ต้องไม่ฟุ้งเฟ้อ ต้องประหยัดไปในทางที่ถูกต้อง...”

๒. ยึดถือการประกอบอาชีพด้วยความถูกต้องสุจริต แม้จะตกอยู่ในภาวะขาดแคลนในการดำรงชีพก็ตาม ดังกระแสพระราชดำรัส ความตอนหนึ่งว่า

“...ความเจริญของคนทั้งหลาย ย่อมเกิดจากการประพฤติชอบและการหาเลี้ยงชีพชอบเป็นหลักสำคัญ...”

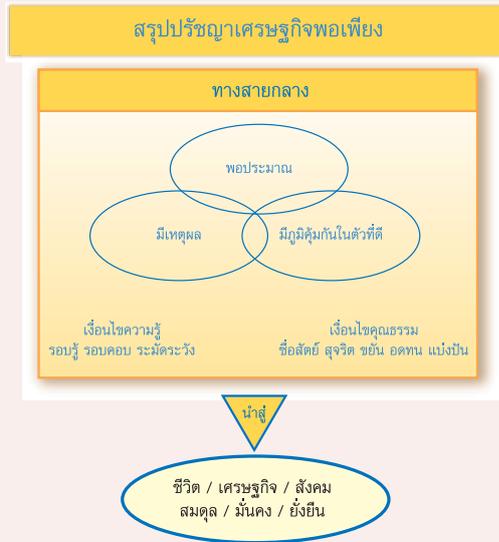
๓. ละเลิกการแก่งแย่งผลประโยชน์และแข่งขันกันในทางค้าขาย ประกอบอาชีพแบบต่อสู้กันอย่างรุนแรงเช่นอดีต ดังกระแสพระราชดำรัส ความตอนหนึ่งว่า

“...ความสุขความเจริญอันแท้จริงนั้น หมายถึง ความสุขความเจริญที่บุคคลแสวงหาได้ด้วยความเป็นธรรม ทั้งในเจตนาและการกระทำ ไม่ใช่ได้มาด้วยความบังเอิญ หรือด้วยการแก่งแย่งเบียดบังมาจากผู้อื่น...”

๓๐ การประกวดผลงานตามปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง

๔. ไม่หยุดนิ่งที่จะหาทางให้ชีวิตหลุดพ้นจากความทุกข์ยาก โดยต้องขวนขวาย ฝ่าฟันความรู้ให้เกิดมีรายได้เพิ่มพูนขึ้น จนถึงขั้นพอเพียงเป็นเป้าหมายสำคัญ ดังกระแสพระราชดำรัสตอนหนึ่งที่มีความหมายชัดเจนว่า

“...การที่ต้องการให้ทุกคนพยายามที่จะหาความรู้ และสร้างตนเอง ให้มั่นคงนี้ เพื่อตนเอง เพื่อที่จะให้ตัวเองมีความเป็นอยู่ที่ก้าวหน้า ที่มีความสุข พอมีพอกินเป็นขั้นหนึ่ง และขั้นต่อไปก็คือ ให้มีเกียรติว่ายืนได้ด้วยตัวเอง...”

๕. ปฏิบัติตนในแนวทางที่ดี ลดละสิ่งชั่วให้หมดสิ้นไป ทั้งนี้ด้วยสังคมไทยที่ล่มสลายลงเพราะยังมีบุคคลจำนวนมากมิใช่น้อยที่ดำเนินการโดยปราศจากความละอาย ดังกระแสพระราชดำรัส ความตอนหนึ่งว่า

“...พยายามไม่ก่อความชั่วให้เป็นเครื่องทำลายตัว ทำลายผู้อื่น พยายามลด พยายามละความชั่วที่ตัวเองมีอยู่ พยายามก่อความดีให้ แก่ตัวอยู่เสมอ พยายามรักษาและเพิ่มพูนความดีที่มีอยู่นั้นให้จงกงาม สมบูรณ์ขึ้น...”

บทส่งท้าย

เศรษฐกิจพอเพียง คือ การดำรงชีวิตในความพอดี มีชีวิตใหม่ คือ หวนกลับมาใช้วิถีชีวิตไทยเป็นการสร้างรากฐานหรือพื้นฐานของระบบเศรษฐกิจทั้งหมด ดังที่พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวได้พระราชทานพระราชดำรัสความตอนหนึ่งว่า

“...อาคารบ้านเรือน ตั้งอยู่ได้อย่างมั่นคง ก็เพราะความแข็งแรงของรากฐาน หรือเสาเข็ม ซึ่งเรามองไม่เห็น และมักจะลืมไปว่าเราอยู่ด้านบนรากอะไร...”

แนวทางปฏิบัติเช่นนี้ทำให้ชาติบ้านเมืองและตัวเราหลุดพ้นจากความทุกข์ มีความสุขอย่างมั่นคง ยั่งยืนและพอเพียง และด้วยเหตุนี้จึงทำให้องค์การสหประชาชาติได้ทูลเกล้าฯ ถวายรางวัลความสำเร็จสูงสุด ด้านการพัฒนามนุษย์ เมื่อวันที่ ๒๔ พฤษภาคม ๒๕๕๙ พร้อมทั้งได้ประกาศราชสดุดีเฉลิมพระเกียรติพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว ความว่า

๓๒ การประกวดผลงานตามปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง

“สหประชาชาติมีความปลานปลื้มยินดีในเกียรติยิ่งใหญ่ว่าได้พระราชทานพระบรมราชวโรกาส ให้เข้าฟ้ากุลเกล้าฯ ถวายรางวัล “ความสำเร็จสูงสุด ด้านการพัฒนามนุษย” ซึ่งเป็นรางวัลชั้นแรกของโครงการพัฒนาแห่งสหประชาชาติ (UNDP) จัดทำขึ้นเพื่อร่วมเฉลิมพระเกียรติในโอกาสแห่งการเฉลิมฉลองสิริราชสมบัติครบหกสิบปี

ใต้ฝ่าละอองธุลีพระบาท ได้ทรงมุ่งมั่นบำเพ็ญพระราชกรณียกิจนานัปการ เพื่อพัฒนาคุณภาพชีวิตที่ดีของปวงชนชาวไทยอยู่เป็นนิจศีลเป็นที่ประจักษ์แก่สายตาชาวโลก จึงต่างกล่าวขานพระนามพระองค์ว่าทรงเป็น “พระมหากษัตริย์นักพัฒนา” ใต้ฝ่าละอองธุลีพระบาท มีพระราชหฤทัยเปี่ยมล้นด้วยพระเมตตาต่อพสกนิกรพวยากไร้และผู้ด้อยโอกาส โดยไม่ทรงแบ่งแยกสถานะ ศาสนา ชาติพันธุ์ หรือหมู่เหล่า ทรงสดับรับฟังปัญหาความทุกข์ยากของราษฎรและพระราชทานแนวทางการดำรงชีวิต เพื่อให้ประชาชนของพระองค์สามารถพึ่งพาตนเองได้อย่างเข้มแข็งและยั่งยืน

โครงการในพระราชดำริต่างๆ เพื่อพัฒนาชนบทมีจำนวนมากมายและมีอานันได้ ส่งผลต่อการสร้างสรรค์ความรู้และนวัตกรรม ที่เอื้อต่อความก้าวหน้าในการพัฒนายังประโยชน์ให้แก่พสกนิกรทั่วหล้า อาทิ โครงการที่มุ่งเน้นการเกษตรขนาดเล็กด้วยเทคโนโลยีที่เหมาะสม โครงการที่มีการอนุรักษ์และใช้ประโยชน์จากทรัพยากรน้ำอย่างยั่งยืน รวมทั้งโครงการป้องกันและบรรเทาความเดือดร้อนจากน้ำท่วมและภัยแล้ง

การประกวดผลงานตามปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง

๓๓

ด้วยพระปรีชาสามารถในการเป็นนักคิดของใต้ฝ่าละอองธุลีพระบาท และคุณูปการต่อการพัฒนาที่ยั่งยืน ทำให้นานาประเทศตื่นตัวในการปรับรูปแบบการพัฒนาอย่างยั่งยืนภายใต้แนวคิดใหม่ ด้วยพระมหากรุณาธิคุณของใต้ฝ่าละอองธุลีพระบาทที่มีต่อประชาชากรที่ได้พระราชทานปรัชญา “เศรษฐกิจพอเพียง” ซึ่งชี้ถึงแนวทางการพัฒนาที่เน้นความสมดุล ความพอประมาณ ความมีเหตุผล สำนึกในคุณธรรม และการมีภูมิคุ้มกันในตัวที่ดี พอที่จะต้านทานและลดผลกระทบจากการเปลี่ยนแปลงต่างๆ จากกระแสโลกาภิวัตน์ ด้วยปรัชญาดังกล่าวนี้ สหประชาชาติจึงมุ่งเน้นเพียงพยายามและส่งเสริมการพัฒนา

รางวัลความสำเร็จสูงสุดด้านการพัฒนามนุษย์นี้ ข้าพระพุทธเจ้า ทั้งหลายมีปณิธานที่จะส่งเสริมประสพการณ์ และนำแนวทางการปฏิบัติในการนำปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงอันทรงคุณค่าอย่างหาที่สุดมิได้ ของพระองค์ท่าน มาช่วยจุดประกายแนวความคิดในปรัชญาดังกล่าวสู่ นานาประเทศต่อไป ในโอกาสนี้ข้าพระพุทธเจ้ามีความปลื้มปิติ และภาคภูมิใจ กุลเกล้าทูลกระหม่อมถวายรางวัลความสำเร็จสูงสุด ด้านการพัฒนามนุษย์ แด่ใต้ฝ่าละอองธุลีพระบาท”

บทที่ ๓

ความสำเร็จของผลงานตาม หลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง

ผลแห่งความสำเร็จ

“การประกวดผลงานตามปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง” ในครั้งนี้ได้มีผู้สนใจส่งผลงานเข้าร่วมประกวดเป็นจำนวนมากจากทุกภูมิภาคทั่วประเทศไทย ทั้งในประเภทบุคคลและประเภทธุรกิจ กล่าวคือ ประเภทบุคคล ประกอบด้วย ด้านประชาชนทั่วไป และด้านเกษตรทฤษฎีใหม่ ประเภทธุรกิจ ประกอบด้วย ด้านธุรกิจขนาดใหญ่ ด้านธุรกิจขนาดกลาง และด้านธุรกิจขนาดย่อม ซึ่งทุกผลงานที่ส่งเข้าร่วมประกวดล้วนแล้วแต่เป็นผลงานที่แสดงถึงการดำเนินชีวิต การทำงานและการบริหารธุรกิจที่ได้น้อมนำหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงไปใช้เป็นหลักการและแนวทางในการดำเนินงานที่สำคัญของตนเองได้ดีจนประสบความสำเร็จอย่างเป็นรูปธรรมและเป็นแบบอย่างที่ดีแก่สาธารณชนทั่วไปเกือบทุกผลงาน ทั้งนี้ โดยมีรายละเอียดของการดำเนินการจัดการประกวดและผลการประกวด ดังนี้

จำนวนผลงานที่ส่งเข้าร่วมประกวด

มีจำนวนผู้สนใจส่งผลงานเข้าร่วมการประกวด ณ วันสิ้นสุดการรับสมัคร คือ วันที่ ๓๑ สิงหาคม ๒๕๕๐ จำนวนทั้งสิ้น ๑,๑๕๖ ราย แยกเป็นด้านการประกวด ได้ดังนี้

ด้านการประกวด	จำนวนผู้ส่งผลงาน (ราย)
ด้านประชาชนทั่วไป	๖๗๐
* ภาคเหนือ	๑๙๓
* ภาคกลาง	๑๕๓
* ภาค ต.อ./น.	๒๐๕
* ภาคใต้	๖๕
* กรุงเทพมหานคร	๕๔
ด้านเกษตรกรทฤษฎีใหม่	๓๔๑
* ภาคเหนือ	๑๑๖
* ภาคกลาง	๗๐
* ภาค ต.อ./น.	๑๓๔
* ภาคใต้	๑๖
* กรุงเทพมหานคร	๕
ด้านธุรกิจขนาดใหญ่	๒๕
ด้านธุรกิจขนาดกลาง	๔๙
ด้านธุรกิจขนาดย่อม	๗๑

แนวทางการคัดเลือกผลงาน

เพื่อให้การจัดการประกวดผลงานตามปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงในครั้งนี้เป็นไปด้วยความบริสุทธิ์ และยุติธรรม จึงได้กำหนดแนวทางการคัดเลือกผลงานในแต่ละประเภทการประกวด ดังนี้

๑. การพิจารณาคัดเลือกเบื้องต้น (โดยคณะกรรมการตัดสินฯ แต่ละด้าน)

ประเภทบุคคล (ด้านประชาชนทั่วไปและด้านเกษตรกรทฤษฎีใหม่)

๑. จังหวัดแต่งตั้งคณะกรรมการคัดเลือกผลงานฯ โดยมีผู้ว่าราชการจังหวัด เป็นประธานดำเนินการคัดเลือกผลงานที่ส่งเข้าร่วมประกวดของจังหวัดเพื่อให้ได้ผลงานชนะเลิศอันดับหนึ่งของจังหวัดภายในวันที่ ๓๑ สิงหาคม ๒๕๕๐

๒. จังหวัดส่งผลงานชนะเลิศอันดับหนึ่งของจังหวัดและผลงานที่จังหวัดเห็นว่ามีความคุ้มค่า และมีความเหมาะสมที่จะเป็นตัวอย่างให้กับสังคมมายังสำนักงาน กปร.

๓๖ การประกวดผลงานตามปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง

๓. คณะกรรมการตัดสินฯ (แต่ละด้าน) แบ่งทีมออกเป็น ๕ ชุด คือ ภาคเหนือ ภาคกลาง ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ภาคใต้ และกรุงเทพฯ เพื่อออกไปติดตามตรวจสอบข้อเท็จจริงของผลงานที่ได้อันดับ ๑ ของจังหวัด แล้วคัดเลือกให้ได้ผลงานชนะเลิศระดับภาค

๔. คณะกรรมการตัดสินฯ (แต่ละด้าน) แต่งตั้งคณะทำงานออกไปตรวจสอบผลงานชนะเลิศระดับภาค แล้วนำผลการพิจารณาเสนอให้คณะกรรมการตัดสินฯ พิจารณาตัดสินคัดเลือกฯ ผลงานชนะเลิศระดับประเทศ

ประเภทธุรกิจ (ด้านธุรกิจขนาดใหญ่ ขนาดกลาง และขนาดย่อม)

๑. คณะกรรมการตัดสินฯ (แต่ละด้าน) นำผลงานที่ส่งเข้าประกวดมาพิจารณากลับกรองและคัดเลือกผลงานเบื้องต้น ตามเกณฑ์และตัวชี้วัดที่กำหนดไว้

๒. คณะกรรมการตัดสินฯ (แต่ละด้าน) แบ่งทีมออกไปติดตามตรวจสอบข้อเท็จจริงผลงาน ณ ที่ทำการของธุรกิจนั้นๆ เพื่อหาข้อมูลเพิ่มเติมจากผู้บริหารระดับต่างๆ และพนักงานของบริษัท พร้อมด้วยการสังเกตการณ์สภาพแวดล้อมภายในและภายนอกกิจการ

๓. นำข้อมูลที่ได้ทราบจากเอกสารและจากการไปเก็บข้อมูลที่ทำการธุรกิจนั้นๆ มาเข้าที่ประชุมของคณะกรรมการตัดสินฯ แต่ละด้าน เพื่อพิจารณาคัดเลือกให้คะแนนตามเกณฑ์ที่วางไว้ ตั้งแต่รางวัลชนะเลิศ รางวัลรองชนะเลิศ และรางวัลชมเชย

๒. การพิจารณาคัดเลือก โดยคณะกรรมการตัดสินฯ (คณะใหญ่)

๒.๑ คณะกรรมการตัดสินการจัดการประกวดผลงานตามปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงทั้ง ๕ ด้าน นำเสนอผลงานที่ผ่านการคัดเลือกให้ได้รับรางวัลชนะเลิศ รางวัลรองชนะเลิศ และรางวัลชมเชย เสนอให้ที่ประชุมคณะกรรมการตัดสินฯ (คณะใหญ่) พิจารณาให้ความเห็นชอบ

๒.๒ สำนักงาน กปร. รายงานผลการตัดสินคัดเลือกผลงานตามปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงให้คณะกรรมการอำนวยการจัดการประกวดผลงานตามปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงรับทราบ

ผลการตัดสินผลงานตามปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง

ผลการตัดสินของคณะกรรมการตัดสินการจัดการประกวดผลงานตามปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงในแต่ละด้าน มีดังต่อไปนี้

ประเภทบุคคล

๑) ด้านประชาชนทั่วไป

๑.๑) รางวัลชนะเลิศ ได้แก่

นายแสนหมั่น อินทรไชยา จังหวัดอุดรธานี

๑.๒) รางวัลรองชนะเลิศ ได้แก่

- นายอรุณ วรชุน กรุงเทพมหานคร
- นายวินัย สุวรรณไตร จังหวัดฉะเชิงเทรา
- นายสมปอง อินทร์ชัย จังหวัดระนอง
- นายสมมาตร บุญฤทธิ จังหวัดกำแพงเพชร

๑.๓) รางวัลชมเชย ได้แก่ ผลงานชนะเลิศอันดับหนึ่งของจังหวัดทั้งหมด ยกเว้นผลงานที่ได้รับรางวัลชนะเลิศและรางวัลรองชนะเลิศ (รายละเอียดภาคผนวก)

๒) ด้านเกษตรทฤษฎีใหม่

๒.๑) รางวัลชนะเลิศ ได้แก่

นายจันทร์ที ประทุมภา จังหวัดนครราชสีมา

๒.๒) รางวัลรองชนะเลิศ ได้แก่

- นายณรงค์ บัวสี กรุงเทพมหานคร
- นายยวง เขียวนิล จังหวัดนนทบุรี
- นางพิมพ์ โถตันคำ จังหวัดสกลนคร
- นายสมชาย นิลอนันต์ จังหวัดสุราษฎร์ธานี
- นายบุญเบ้ง จันทะภา จังหวัดเชียงราย

๒.๓) รางวัลชมเชย ได้แก่ ผลงานชนะเลิศอันดับหนึ่งของจังหวัดทั้งหมด ยกเว้นผลงานที่ได้รับรางวัลชนะเลิศและรางวัลรองชนะเลิศ (รายละเอียดภาคผนวก)

ประเภทธุรกิจ

๑) ด้านธุรกิจขนาดใหญ่

๑.๑) รางวัลชนะเลิศ ได้แก่

บริษัท ปูนซีเมนต์ไทย จำกัด (มหาชน) กรุงเทพมหานคร

การประกวดผลงานตามปรัชญา 1FIS อนุรักษ์หัวใจพอเพียง

๓๙

- ๒) รางวัลรองชนะเลิศ ได้แก่
- บริษัท ปตท. จำกัด (มหาชน) กรุงเทพมหานคร
  - บริษัท บางจากปิโตรเลียม จำกัด (มหาชน) กรุงเทพมหานคร
  - บริษัท แพรนต้า จิวเวลลี จำกัด (มหาชน) กรุงเทพมหานคร
  - บริษัท ไทยโตชิบาอุตสาหกรรม จำกัด จังหวัดนนทบุรี
  - โรงแรมบ้านทองทราย จังหวัดสุราษฎร์ธานี
- ๓) รางวัลชมเชย ได้แก่
- ธนาคารกรุงไทย จำกัด (มหาชน) กรุงเทพมหานคร
  - กองทุนบำเหน็จบำนาญข้าราชการ (กบข.) กรุงเทพมหานคร
  - บริษัท โทเทิล แอ็คเซ็ส คอมมูนิเคชั่น จำกัด (มหาชน) กรุงเทพมหานคร

๒.๒) ด้านธุรกิจขนาดกลาง

- ๑) รางวัลชนะเลิศ ได้แก่
- บริษัท ชุมพรคabanานารีสอร์ทและศูนย์กีฬาตําน้ำ จังหวัดชุมพร

- ๒) รางวัลรองชนะเลิศ ได้แก่
- บริษัท พิบูลย์ชัยน้ำพริกเผาไทยแม่ประนอม จำกัด กรุงเทพมหานคร
  - บริษัท บาธรูม ดีไซน์ จำกัด จังหวัดปทุมธานี
  - บริษัท โสภณภัสเอ็นจิเนียริง (๒๐๐๕) จำกัด จังหวัดมหาสารคาม
  - บริษัท นพดลพานิช จำกัด จังหวัดเชียงใหม่
- ๓) รางวัลชมเชย ได้แก่
- ธุรกิจพยาบาลและบริหารธุรกิจ วิทยาลัยการสุโขทัย กรุงเทพมหานคร
  - บริษัท กีวี และคคมคม โปรดักส์ จำกัด กรุงเทพมหานคร
  - บริษัท ไท่เฮงการช่างและการหล่อ (๑๙๙๙) จำกัด กรุงเทพมหานคร
  - บริษัท ภูเพชร จำกัด กรุงเทพมหานคร

- บริษัท มิลเลียน โพลีซีล อินดัสตรี จำกัด กรุงเทพมหานคร
- บริษัท ศิริชัยเกียรติ จำกัด กรุงเทพมหานคร
- บริษัท ศรีทอง เอ็นจิเนียริง จำกัด กรุงเทพมหานคร
- บริษัท สยามอุตสาหกรรมและการผลิต จำกัด กรุงเทพมหานคร
- บริษัท เอเจนซี ฟอว์ เรียลเอสเตท แอฟแฟร์ส จำกัด กรุงเทพมหานคร
- บริษัท แอมเมกซ์ ทิม แอ็ดเวอร์ไทซิง จำกัด กรุงเทพมหานคร
- โรงเรียนวชิราวุธวิทยาลัย กรุงเทพมหานคร
- ห้างหุ้นส่วนจำกัด สุขหทัย กรุงเทพมหานคร
- บริษัท ภูมิกาญจน์ จำกัด จังหวัดกาญจนบุรี
- โรงแรมคำแสด ริเวอร์แคว รีสอร์ท จังหวัดกาญจนบุรี
- บริษัท โชคธานี จำกัด จังหวัดฉะเชิงเทรา
- บริษัท ไทยอีสเทิร์น รีบเบอร์ จำกัด จังหวัดชลบุรี
- บริษัท สยาม รีคอนดิชัน อินดัสตรี จำกัด จังหวัดชลบุรี
- บริษัท อินดัสเตรียล วอเตอร์ รีสอร์ทส์ แมนเนจเม้นท์ จำกัด จังหวัดชลบุรี
- บริษัท สหสินไทย ค้าวัสดุก่อสร้าง จังหวัดนนทบุรี
- บริษัท เอสเทล จำกัด จังหวัดนนทบุรี
- บริษัท ชัยบูรณ์ บราเดอร์ส จำกัด จังหวัดปทุมธานี
- โรงแรมรอยัล ไดมอนด์ จังหวัดเพชรบุรี
- บริษัท โรงน้ำปลาตั้งไถ่เชียงใหม่ จำกัด จังหวัดระยอง
- บริษัท สู่สี แท็งเกอร์ แอนด์ สเปเชียลทรีด จำกัด จังหวัดระยอง

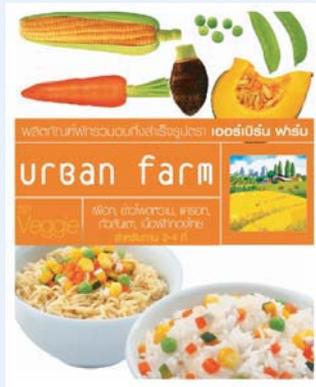
การประกวดผลงานตามปรัชญา 15R ของ กิจพอเพียง

๔๑

- เล่งเค็งฟาร์ม จังหวัดราชบุรี
- บริษัท พี.เอ็น มาร์ติน ฟู้ดส์ โปรดักส์ จำกัด จังหวัดสมุทรสาคร
- บริษัท ยูนิค ไมนิ่ง เวอร์วิเชส จำกัด (มหาชน) จังหวัดสมุทรสาคร
- บริษัท แลนด์ แอนด์ พร็อพเพอร์ตี้ กรุ๊ป จำกัด จังหวัดสมุทรสาคร
- บริษัท วีพีพี โปรเกรซซีฟ จำกัด จังหวัดสมุทรสาคร
- บริษัท ลูอี ดิชเฮด แอนด์ เมทเทิลฟอรัม จำกัด จังหวัดสมุทรปราการ
- บริษัท เนชั่นแนล สตาร์ช เคมีเคิล (ไทยแลนด์) จำกัด จังหวัดกาฬสินธุ์
- ห้างหุ้นส่วนจำกัด ๕๐๐ ไมล์ จังหวัดกาฬสินธุ์
- ห้างหุ้นส่วนจำกัดโรงสีไฟกาฬสินธุ์รุ่งเรือง ๓ จังหวัดกาฬสินธุ์
- โรงแรมโฆษะ จังหวัดขอนแก่น
- บริษัท บุญไทยแมชชีนเนอร์รี่ คอมเพล็กซ์ จำกัด จังหวัดนครราชสีมา
- บริษัท ณัฐพงษ์ ฟาร์ม จำกัด จังหวัดหนองบัวลำภู
- เดอะทับแชก รีสอร์ท จังหวัดกระบี่
- บริษัท โรงสีสีนนเมือง จำกัด จังหวัดกำแพงเพชร
- ห้างหุ้นส่วนจำกัดเชียงใหม่วีระพานิช จังหวัดเชียงใหม่
- บริษัท แปซิฟิค ไบโอเทค จำกัด จังหวัดเพชรบูรณ์
- โรงพยาบาลชุมชนร่องกวาง จังหวัดแพร่

๒.๓) ด้านธุรกิจขนาดย่อม

- ๑) รางวัลชนะเลิศ ได้แก่
บริษัท นิธิฟู้ดส์ จำกัด จังหวัดเชียงใหม่

๒) ราววัลร่องชนะเลิศ ได้แก่

- ห้างหุ้นส่วนจำกัด สมศักดิ์แกลงเซอร์วิส จังหวัดระยอง
- สุขสวัสดิ์ การทอ จังหวัดกาฬสินธุ์
- สหกรณ์การเกษตรวิสาหกิจ จำกัด จังหวัดสงขลา

๓) ราววัลชมเชย ได้แก่

- บริษัท กล้วยไม้ไทย จำกัด กรุงเทพมหานคร
- บริษัท แคลร์ อินเตอร์เนชั่นแนล โปรดักท์ จำกัด กรุงเทพมหานคร
- บริษัท ริชชี คอนแพ็คชั่นเนอรี จำกัด กรุงเทพมหานคร
- บริษัท สยามฟลาวเออร์ ๑๙๘๕ จำกัด กรุงเทพมหานคร
- ห้างหุ้นส่วนจำกัด ลีการช่าง กรุงเทพมหานคร
- ร้านขนมเปียตงเซ่งจิว จังหวัดฉะเชิงเทรา
- บริษัท วี.เอส.ซี. อินเตอร์โปรดักส์ จังหวัดนนทบุรี
- โรงงานไซไพบัวแม่ตังกวย จังหวัดราชบุรี
- ห้างหุ้นส่วนจำกัด กาฬสินธุ์การพิมพ์ จังหวัดกาฬสินธุ์
- บริษัท คอนกรีตพีรชอชั่น ยูนิค จำกัด จังหวัดอุดรธานี
- ห้างหุ้นส่วนจำกัด พิภพค้าไม้ จังหวัดอุบลราชธานี
- กลุ่มเกษตรกรทำสวนหัวเตย จังหวัดสุราษฎร์ธานี
- กลุ่มวิสาหกิจชุมชนผลิตไข่เค็ม จังหวัดสุราษฎร์ธานี
- บริษัท บีโปรดักส์อินดรัสตรี จำกัด จังหวัดลำพูน
- ศูนย์สถิติการตลาดบ้านห้วยท่า จังหวัดลำพูน
- กลุ่มดอกไม้ประดิษฐ์กระดาษสาบ้านฮ่องกอก จังหวัดลำปาง
- ห้างหุ้นส่วนจำกัด ยศสวัสดิ์โลหะกิจและแทรกเตอร์ จังหวัดอุดรดิษฐ์

การดำเนินการต่อไป

๑. นำข้อมูลผลงานที่ได้รับรางวัลชนะเลิศ มาจัดนิทรรศการเพื่อให้ประชาชนและผู้สนใจได้ศึกษาเรียนรู้ในโอกาสที่ สำนักงาน กปร. จัดงานนิทรรศการเฉลิมพระเกียรติระหว่างวันที่ ๒๙ พฤศจิกายน-๕ ธันวาคม ๒๕๕๐ ที่ อิมแพค เมืองทองธานี

๒. นำผลงานที่ได้รับรางวัลชนะเลิศและรางวัลรองชนะเลิศ มาเผยแพร่โดยสื่อต่างๆ เช่น เอกสารเผยแพร่ โทรทัศน์ วิทยุ ตลอดจน CD เพื่อให้ได้ทราบอย่างกว้างขวางต่อไป

๓. นำข้อมูลผลงานตามปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงที่ส่งเข้าร่วมประกวดทั้งหมดมาจัดทำเป็นฐานข้อมูลเพื่อเผยแพร่ให้ผู้สนใจได้เข้ามาศึกษาเรียนรู้ผ่านทางเอกสารเผยแพร่, Web Site ของ สำนักงาน กปร. ตลอดจน Web Site ของหน่วยงานอื่นๆ ที่เกี่ยวข้อง

๔. แต่งตั้งคณะทำงานหรือจ้างผู้ชำนาญการทำกรณีศึกษาวิเคราะห์และสังเคราะห์ข้อมูลผลงานที่ส่งเข้าประกวดทั้งหมด แล้วเขียนถึงปัจจัยสำคัญที่ส่งผลให้การนำปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงไปประยุกต์ใช้ในการดำรงชีวิตและการดำเนินธุรกิจ จนประสบผลสำเร็จเพื่อเผยแพร่ให้กับประชาชนที่สนใจสำหรับใช้เป็นแนวทางการนำไปประยุกต์ใช้พัฒนาตนเองต่อไป

การมอบถ้วยรางวัลพระราชมาน

ผู้ได้รับรางวัลชนะเลิศจะได้เข้ารับพระราชทานถ้วยรางวัลพระราชทานพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว จากสมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี ในวันที่ ๒๙ พฤศจิกายน ๒๕๕๐ ในโอกาสที่เสด็จพระราชดำเนินไปทรงเปิดงานนิทรรศการเฉลิม พระเกียรติพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว เนื่องในโอกาสสมทามงคลเฉลิมพระชนมพรรษา ๘๐ พรรษา ๕ ธันวาคม ๒๕๕๐ ซึ่งสำนักงาน กปร. จัดขึ้นที่ อิมแพค เมืองทองธานี (อาคาร ๙)

๔๔ การประกวดผลงานตามปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง

ตัวอย่างความสำเร็จของผลงาน
ตามปรัชญา
เศรษฐกิจพอเพียง
ด้านประชาชนทั่วไป

รางวัลชนะเลิศ นายแสนหมั่น อินทรไชยา

นายแสนหมั่น อินทรไชยา

อายุ ๕๒ ปี

อาชีพ เกษตรกรและผู้นำชุมชน

ที่อยู่ บ้านเลขที่ ๒๗ หมู่ ๑ บ้านถ่อนนาลับ ตำบลถ่อนนาลับ อำเภอบ้านดุง จังหวัดอุดรธานี

การศึกษา ระดับมัธยมศึกษาตอนต้น ศูนย์การศึกษานอกโรงเรียนอำเภอบ้านดุง

การดำเนินชีวิตตามปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง คือ
การใช้ชีวิตแบบพอมีพอกิน ไม่สร้างความเดือดร้อนให้คนอื่น
มีความสุขกับชีวิตที่เป็นอยู่ มีน้อยใช้น้อย มีมากใช้น้อย
รู้จักแบ่งปันให้คนอื่น ใช้ชีวิตไม่ประมาท รอบคอบ รู้จักเก็บออม
มีคุณธรรมในการใช้ชีวิต มีเหตุผลมีปัญญาในการแก้ไขปัญหาที่เกิดขึ้น
เมื่อเราพอเพียงแล้ว สามารถช่วยเหลือผู้อื่นได้
ทำวันนี้ให้ดีที่สุด
ตั้งมั่นในการทำงานที่กำลังทำไม่ว่าจะเกิดอะไรขึ้น

๔๖ การประกวดผลงานตามปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง

นายแสนหมั่น อินทรไชยา ได้บวชเรียนมาตั้งแต่อายุ ๑๓ ปี โดยได้รับการสั่งสอนให้ใช้หลักธรรมในการดำเนินชีวิต ต่อมามารดาป่วยจึงต้องลาสิกขาบวชมาดูแลมารดาและน้อง ต่อเมื่อมารดาเสียชีวิตจึงได้รับช่วงดูแลน้อง โดยประกอบอาชีพทำนา แต่เนื่องจากเป็นผู้ที่มีฝีมือในด้านช่างไม้ จึงได้ทำการก่อสร้างบ้านให้แก่ผู้ไม่มีที่อยู่อาศัยโดยไม่คิดมูลค่า พร้อมทั้งได้ฝึกให้คนในหมู่บ้านมีความรู้ด้านช่างไม้จนเป็นที่รักของผู้คนในชุมชน ต่อมาเกิดวิกฤติกับชีวิตเนื่องจากนาล่มจากอุทกภัยจึงต้องเข้ากรุงเทพฯ มารับจ้างเป็นเวลากว่า ๒ ปี เมื่อใช้หนี้สินหมดจึงกลับสู่บ้านเกิดอีกครั้ง เพื่อเริ่มต้นชีวิตใหม่และเริ่มต้นทำการเกษตรผสมผสาน คุณแสนหมั่นเป็นผู้ที่ใฝ่รู้และได้รับการอบรมดูงานอย่างสม่ำเสมอ พร้อมทั้งได้นำความรู้ที่ได้รับมาประยุกต์ใช้จนเป็นแบบอย่างของคนในชุมชน ต่อมาได้เข้าร่วมเป็นคณะกรรมการกลุ่มอาชีพต่างๆ ในหมู่บ้านเพื่อให้คนในชุมชนมีงานทำไม่ต้องออกไปหางานทำที่อื่น และปัจจุบันได้เข้ามามีส่วนร่วมในการบริหารกิจกรรมของกลุ่มต่างๆ ในชุมชน และได้รับเลือกเป็นสมาชิกองค์การบริหารส่วนตำบลถ่อนนาฉับ

คุณแสนหมั่น ได้ยึดหลักคุณธรรม ๕ ประการ ได้แก่

๑. มีความซื่อสัตย์ต่อตนเอง
๒. มีความเสียสละเพื่อส่วนรวม
๓. มีความรับผิดชอบร่วมกัน
๔. มีความเห็นอกเห็นใจกัน
๕. มีความไว้วางใจกัน

นอกจากนี้ คุณแสนหมั่น ยังมีความมุ่งมั่นในการแสวงหาความรู้โดยได้เข้ารับการศึกษอบรมในทุกเรื่องตามแต่จะมีโอกาส และเมื่อได้รับการฝึกอบรมแล้วกลับมาก็ได้นำความรู้มาปรับใช้และบอกกับชุมชนโดยการออกเสียงตามสายในหมู่บ้านทุกเช้าเพื่อเผยแพร่ให้คนอื่น ๆ และชักชวนให้คนในชุมชนเข้ามามีส่วนร่วม สำหรับ ครอบครัวของ

คุณแสนหมั่นนั้น มีสมาชิกอยู่ด้วยกัน ๔ คน ภายในครอบครัวมีการเอาใจใส่กัน ออบอ้อน ไม่ทะเลาะวิวาท ไม่ติดการพนัน และไม่ดื่มเหล้า มีการปรึกษาพูดคุยกัน รู้จักการให้อภัยกัน พ่อแม่ไม่เคยจัดงานวันเกิดให้ลูก แต่จะพาลูกเข้าวัดทำบุญทุกปี ปัจจุบันบุตรสาวคนสุดท้ายได้สำเร็จปริญญาตรีกลับมาทำงานเป็นที่เลี้ยงเด็กในศูนย์เด็กเล็ก และช่วยทำบัญชีใน

กลุ่มต่างๆ เนื่องจากจบปริญญาตรีสาขาบัญชีจากมหาวิทยาลัยราชภัฏอุดรธานี ส่วนบุตรชายคนโตปัจจุบันศึกษาในระดับ ปวส. ที่วิทยาลัยเทคนิคอุดรธานี สาเหตุที่เรียนล่าช้า เนื่องจากให้โอกาสน้องได้ศึกษาให้สำเร็จเสียก่อน

คุณแสนหมั่นเป็นผู้นำให้ชุมชนเกิดความเข้มแข็ง ฟังตนเองได้ โดยได้หาแนวทางที่จะช่วยให้คนในชุมชนมีงานทำ ทำให้คนในชุมชนมีวินัยในการเงิน รู้จักออม และจัดการอย่างเป็นระบบโดยมีธนาคารชุมชนเป็นศูนย์กลางในการดำเนินงานและเรียนรู้ ทำให้เกิดการหมุนเวียนเงินในชุมชน สอนให้คนในชุมชนรู้จักการแบ่งปัน มีน้ำใจไมตรีกันภายในชุมชน สอนให้คนในชุมชนใช้สติปัญญาในการดำเนินงานและร่วมกับคนในชุมชนจัดทำแผนชุมชน ในเรื่องของการใช้ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมอย่างพอเพียงนั้น คุณแสนหมั่นร่วมกับชุมชนจัดตั้งกฎระเบียบหมู่บ้าน เช่น ห้ามตัดต้นไม้ ห้ามจับสัตว์ในที่หวงห้ามของหมู่บ้านหากผู้ใดฝ่าฝืนจะถูกปรับ ๒,๐๐๐ บาท ทำให้เยาวชนได้ซึมซับเอากฎระเบียบของหมู่บ้าน จนเกิดเป็นจิตสำนึกในการอนุรักษ์ธรรมชาติตั้งแต่เด็กๆ และได้ปฏิบัติตามสืบทอดกันมา คุณแสนหมั่นมองเห็นว่าพืชสมุนไพรเป็น

๔๘ การประกวดผลงานตามปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง

สิ่งที่มีคุณค่าแก่คนในชุมชน จึงมีการชักชวนคนในหมู่บ้านมาร่วมกันจัดตั้งกลุ่ม
สวนสมุนไพรขึ้น โดยให้คนในชุมชนมาร่วมปลูกสมุนไพรปีละ ๔ ครั้ง

นอกจากนี้ ยังนำทรัพยากรที่เหลือใช้ในชุมชนมาสร้างคุณค่าโดยนำ
มาทำน้ำหมักชีวภาพและทำปุ๋ยอินทรีย์ชีวภาพอัดเม็ด และได้ส่งเสริมให้เยาวชนใน
หมู่บ้านได้รู้จักกับวัฒนธรรมภูไท ซึ่งเป็นวัฒนธรรมของคนในหมู่บ้านและสืบทอด
ให้คงอยู่กับชุมชน มีการจัดตั้งกลุ่มพินแดนแดนภูไทให้ลูกหลานได้สืบทอด

คุณแสนหมั่น มีแนวคิดว่าการพัฒนาคุณภาพชีวิตนั้นควรเริ่มต้นจากตนเองก่อน

และพัฒนาตนเองอย่างมีคุณภาพขึ้นเรื่อยๆ
จนชีวิตมีอยู่มิมีกิน มีใช้ มีออม สมาชิกครอบครัว
มีความสุข เมื่อครอบครัวซึ่งเป็นส่วนหนึ่ง
ของสังคมมีความสุขแล้ว จึงขยายผลสู่
คนอื่นและชุมชน โดยใช้ความรู้ความสามารถ
ที่มี และจิตใจที่เป็นคุณธรรม มุ่งแบ่งปันทำงาน
อย่างต่อเนื่องและทำประโยชน์ให้ชุมชน
จนชุมชนมีความเข้มแข็ง เป็นผู้ขยายผล
การน้อมนำปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง
ไปประยุกต์ ซึ่งคุณแสนหมั่นได้ใช้
เศรษฐกิจพอเพียงมาตั้งแต่ปี ๒๕๑๓
เพราะได้เห็น พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว
เสด็จพระราชดำเนินไปทรงเยี่ยมราษฎร
ซึ่งเป็นการจุดประกายให้อยากช่วยพระองค์
อีกแรงหนึ่ง ทำให้ปัจจุบันได้เป็นวิทยากร
ถ่ายทอดความรู้และประสบการณ์อยู่
ตลอดเวลา โดยได้มีประชาชนจากทุกภาค
ของประเทศมาศึกษาดูงานแผนชุมชน
กิจกรรมกลุ่มต่างๆ ที่มีความเข้มแข็ง
สามารถพึ่งตนเองได้โดยไม่ต้องรอ
งบประมาณจากภาครัฐ

การประกวดผลงานตามปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง

๔๙

ผลจากการดำเนินชีวิตตามปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง ส่งผลให้ครอบครัว
 คุณแสนหมั่นทุกวันนี้มีอาหารเหลือกิน และมีเงินเหลือเก็บ ทั้งยังสามารถสร้างประโยชน์
 ให้ชุมชนได้เป็นอย่างมาก ทำให้ชุมชนบ้านถ่อนนาลับเป็นชุมชนที่มีความเข้มแข็งและ
 พึ่งตนเองได้ ทั้งยังเป็นแบบอย่างให้กับชุมชนอื่นๆ ได้นำรูปแบบไปประยุกต์ใช้กับชุมชน
 ของตนให้เกิดประโยชน์ต่อไป

รางวัลรองชนะเลิศ นายสมมาตร บุญฤทธิ

นายสมมาตร บุญฤทธิ

อายุ ๔๒ ปี
อาชีพ เกษตรกร
ที่อยู่ บ้านเลขที่ ๗๖ หมู่ ๔ บ้านศรีวิไล ถนนกำแพงเพชร-พิจิตร
 ตำบลมหาชัย อำเภอไทรงาม จังหวัดกำแพงเพชร
การศึกษา ระดับประโยควิชาชีพชั้นสูง (ปวส.)

*การดำเนินชีวิตตามปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง คือ
 สิ่งที่ใช้หลักของความพอประมาณ ความมีเหตุผล
 การมีระบบภูมิคุ้มกันที่ดี
 ในการป้องกันผลกระทบใดๆ อันเกิดจากการเปลี่ยนแปลง
 ทั้งภายในและภายนอก ซึ่งต้องอาศัยกรอบแห่งความรู้
 คู่การเป็นพหุมีคุณธรรมประจำใจและการปฏิบัติ*

นายสมมาตร บุญฤทธิ พันธ์เพ็ญเดิมเป็นคนจังหวัดนนทบุรี ภรรยาชื่อ นางปราณี บุญฤทธิ มีบุตร ๒ คน เป็นชาย ๑ คน หญิง ๑ คน อายุ ๑๑ ปี และ ๕ ปี ตามลำดับ สำเร็จการศึกษาในระดับประโยควิชาชีพชั้นสูง (ปวส.) ช่างโลหะวิทยา เมื่อจบการศึกษาแล้วประกอบอาชีพเป็นช่างโรงงานบริษัทในกรุงเทพฯ ต่อมาในปี ๒๕๔๐ ได้พิจารณาเห็นว่าชีวิตในเมืองหลวงแม้จะมีรายได้เดือนละประมาณเกือบสองหมื่นบาท และภรรยามีรายได้เดือนละประมาณหนึ่งหมื่นบาทก็ไม่เพียงพอที่จะดำรงชีวิตอยู่ได้อย่างมีความสุข เพราะค่าครองชีพสูง รวมทั้งทำงานในโรงงานสุขภาพก็เสื่อมโทรมลงทุกวัน จึงได้ปรึกษากับภรรยาและตัดสินใจลาออกจากงานกลับมาอยู่บ้านที่กำแพงเพชร ซึ่งเป็นบ้านของภรรยาโดยมีที่ดินอยู่ประมาณ ๒ งาน เริ่มแรกด้วยการลงทุนเปิดปั๊มน้ำมันเล็กๆ เพื่อหารายได้ แต่ก็ไม่ประสบความสำเร็จ เพราะส่วนใหญ่ชาวบ้านจะซื้อเป็นเงินเชื่อแล้วเรียกเก็บหนี้คืนกลับมาไม่ได้ จึงตัดสินใจไปขอที่ของพ่อตาซึ่งมีอยู่ประมาณ ๓๐ ไร่ มาทำเกษตร โดยในขณะนั้นใช้สารเคมีเป็นหลัก แต่ก็ไม่ประสบความสำเร็จ เพราะมีการพึ่งพาจากภายนอกตลอดเวลาทำให้มีต้นทุนสูง ด้วยอยากมีส่วนร่วมช่วยพัฒนาชุมชน ในปี ๒๕๔๔ จึงได้สมัครลงเลือกตั้งเป็นสมาชิก อบต. และได้รับการคัดเลือกโดยปฏิบัติหน้าที่จนครบวาระ และเห็นว่าการช่วยเหลือชุมชนไม่จำเป็นต้องมีตำแหน่งทางราชการ จึงไม่ได้สมัครเป็นสมาชิก อบต. และในเวลาเดียวกันนั้นได้รับการส่งเสริมจากนายอำเภอโทรงามให้ไปอบรมความรู้เรื่องเศรษฐกิจพอเพียงที่จังหวัดกำแพงเพชร จึงถือเป็นจุดเริ่มต้นของการนำปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงมาประยุกต์ใช้กับการทำเกษตรของตน ประกอบกับเป็นคนที่สนใจศึกษาหาความรู้ ดังคำพูดที่ว่า **“อยากรู้ต้องไปดู”** โดยเริ่มปรับเปลี่ยนจากการใช้สารเคมี ใช้ปุ๋ยเคมี และยาฆ่าแมลงศัตรูพืชมาเป็นการใช้ปุ๋ยหมัก ปุ๋ยอินทรีย์ น้ำหมัก และสารไล่แมลงจากน้ำส้มควันไม้ ซึ่งช่วยลดต้นทุนในการเกษตรได้อย่างมาก ส่งผลให้

๕๓

การประกวดผลงานตามปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง

มีผลกำไรมากขึ้น ปัจจุบัน ครอบครัวคุณสมมาตรมีรายได้เฉลี่ยปีละ ๒๕๐,๐๐๐ บาท รวมทั้งได้นำหลักการจัดทำบัญชีครัวเรือนมาใช้ ทำให้สามารถควบคุมค่าใช้จ่ายภายในบ้านได้ ทำให้ครอบครัวมีความเป็นอยู่ดีขึ้นเป็นลำดับ

ในปี พ.ศ. ๒๕๔๔ ได้นำหลักเศรษฐกิจพอเพียงมาใช้อย่างเต็มรูปแบบ โดยยึดหลักความพอประมาณ ความมีเหตุผล ความมีภูมิคุ้มกันในตัว ไร้หาคความ รืออยู่เสมอ และประพฤติดนตั้งอยู่ในคุณธรรม โดยปลูกไม้ผลนานาชนิด และไม้ผลหลัก คือ ชมพู่ นอกจากนี้ ยังเพาะเห็ดฟาง เลี้ยงปลา เลี้ยงหมู (หมูหลุม) ทำปุ๋ยอินทรีย์ น้ำหมัก และน้ำส้มควันไม้ไว้ใช้เอง เพื่อเป็นการลดต้นทุนการผลิต และในการปลูกชมพู่ ซึ่งจากเดิมปลูกมากถึง ๒๐ ไร่ ลดเหลือเพียง ๖ ไร่ เท่านั้น เหตุผลคือมีแรงงานเพียง ๒ คน คือตนเองกับภรรยา ซึ่งสามารถดูแลได้อย่างมีประสิทธิภาพเพียง ๖ ไร่เท่านั้น หากปลูกมากกว่านี้จะดูแลได้ไม่ทั่วถึงและแรงงานก็ไม่พอ ต้องจ้างแรงงานเพิ่ม ซึ่งทำให้อัตนทุนสูงขึ้น และเมื่อมีโอกาสจะแสวงหาความรู้เพิ่มเติมอยู่เสมอ เมื่อได้ยินเรื่องเกี่ยวกับวิทยาการใหม่ๆ ก็จะร่วมกับกลุ่มไปดูงานเป็นระยะๆ โดยไม่ต้องรออนุญาตราชการสนับสนุนงบประมาณแต่อย่างใด

นอกจากนี้ ยังจัดตั้งกลุ่มเพาะเห็ด และจัดตั้งกองทุนหมู่บ้าน และด้วยความเป็นคนซื่อสัตย์สุจริตจึงได้รับความไว้วางใจให้เป็นเหรัญญิกรับผิดชอบดูแลเรื่องการเงินของกลุ่ม ด้วยความอยากช่วยเหลือชุมชนจึงได้ตั้งศูนย์เรียนรู้ด้านเศรษฐกิจพอเพียงภายในพื้นที่ของตนเพื่อใช้เป็นที่ดูงานและเผยแพร่ความรู้ด้านเศรษฐกิจ

พอเพียง จนได้รับความเชื่อถือและไว้วางใจจากชาวบ้าน และได้รับการยอมรับจากหน่วยงานต่างๆ อาทิเช่น สำนักงานเกษตรจังหวัดกำแพงเพชร, สำนักงานพัฒนาชุมชนจังหวัดกำแพงเพชร, สำนักงานประมงจังหวัดกำแพงเพชร, องค์การบริหารส่วนจังหวัดกำแพงเพชร, ธนาคารเพื่อการเกษตรและสหกรณ์การเกษตร ฯลฯ ผลของการเสียดละและอุทิศตนดังกล่าว ทำให้ได้รับรางวัลจากหน่วยงานทั้งในระดับตำบล อำเภอ และจังหวัด

จากประสบการณ์ในการดำเนินชีวิตตามแนวทางเศรษฐกิจพอเพียง จนประสบผลสำเร็จดังกล่าว คุณสมมาตร์ได้กล่าวยืนยันว่าความสำเร็จของตนเองที่เกิดขึ้นได้นั้น เนื่องจากการยึดถือคุณธรรมเป็นสิ่งสำคัญ คือจะต้องเริ่มที่จิตใจก่อนโดยจะต้องมีความอดทน ซื่อสัตย์ สุจริต มีความเพียร และใฝ่หาความรู้อยู่เสมอ โดยนำหลักคุณธรรมมาใช้ในการนำพาตนเองบนแนวทางความพอประมาณ ความมีเหตุมีผลและมีภูมิคุ้มกันในตัว

ผลจากการดำเนินชีวิตตามปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง ส่งผลให้คุณสมมาตร์สามารถกลับมาใช้ชีวิตในเส้นทางที่เกิดความยั่งยืน โดยทิ้งชีวิตในกรุงเทพฯ ที่แม้จะมีรายได้สูง แต่ต้องแลกกับสุขภาพที่เสื่อมถอยลง รวมทั้งเคยล้มเหลวในการประกอบอาชีพไม่ว่าการทำธุรกิจป้อน้ำมัน และการทำเกษตรแบบใช้สารเคมี จนในที่สุดได้หันมาทำการเกษตรแบบลดการพึ่งพาปัจจัยจากภายนอก (สารเคมี ปุ๋ยเคมี ยาฆ่าแมลง) โดยใช้ปุ๋ยหมัก ปุ๋ยอินทรีย์ น้ำหมัก และสารไล่แมลงจากน้ำส้มควันไม้ ซึ่งไม่เพียงประโยชน์ที่เกิดขึ้นกับครอบครัวคุณสมมาตร์เท่านั้น ยังแบ่งปันความรู้ต่างๆ และสร้างเครือข่ายด้านเศรษฐกิจพอเพียงไปยังชุมชนอื่นๆ อย่างกว้างขวางโดยหวังว่าจะให้ชุมชนได้มีวิถีชีวิตที่พอเพียงและยั่งยืนต่อไป

๕๔ การประกวดผลงานตามปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง

รางวัลรองชนะเลิศ นายวินัย สุวรรณไตร

นายวินัย สุวรรณไตร

อายุ ๕๒ ปี
อาชีพ เกษตรกร
ที่อยู่ บ้านเลขที่ ๕๗ หมู่ ๔ บ้านหลุมมะขาม ตำบลหนองไม้แก่น
 อำเภอแปลงยาว จังหวัดฉะเชิงเทรา
การศึกษา ระดับประถมศึกษาปีที่ ๖ การศึกษานอกโรงเรียน (กศน.)

การดำเนินชีวิตตามปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง คือ
 การดำเนินชีวิตตามสายกลาง ไม่เกินตัว ไม่เกินความรู้ ความสามารถ
 ครอบคลุมมีกิน มีใช้ มีหลักประกันที่ดี
 โดยยึดหลักการ
 “กินทุกอย่างที่ปลูก ปลูกทุกอย่างที่กิน ทำเท่าที่ทำได้”

นายวินัย สุวรรณไตร เริ่มดำเนินชีวิตแบบพอเพียงตั้งแต่ในช่วงปี พ.ศ. ๒๕๓๔ เนื่องจากนโยบายพักชำระหนี้เกษตรกรของธนาคารเพื่อการเกษตรและสหกรณ์การเกษตร (ธกส.) ส่งผลให้คุณวินัยเริ่มหันมาสนใจชีวิตตัวเอง ด้วยการทำบัญชีรายรับ รายจ่าย พบว่าปัญหาที่สำคัญคือภาวะหนี้สิน เพราะเน้นการผลิตเพื่อจำหน่าย จึงเริ่มสนใจที่จะแก้ไขปัญหาชีวิตตนเองมาอย่างต่อเนื่อง อีกทั้งพระราชดำรัสของพ่อหลวงในวันที่ ๔ ธันวาคม ๒๕๔๐ เรื่องเศรษฐกิจพอเพียง ได้ตอกย้ำให้อยากหลุดพ้นจากปัญหาหนี้สินเพิ่มขึ้น

จนกระทั่งในปลายปี พ.ศ. ๒๕๔๒ ได้มีเหตุการณ์ทำให้ชีวิตครอบครัวเปลี่ยนแปลงโดยสิ้นเชิง เมื่อได้มีโอกาสเข้าไปเรียนรู้เรื่องวนเกษตรจากผู้ใหญ่ๆ วิทยุชัย เข้มเฉลิม และพบปะกับเครือข่ายผู้นำชุมชนในเขตพื้นที่ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ เช่น พ่อเลียม บุตรจันทา ปราชญ์ชุมชนแห่งอำเภอสนามชัยเขต ทำให้เกิดกระบวนการเรียนรู้ในการเปลี่ยนแนวคิดใหม่ที่จะต้องรู้จักตัวเอง รู้ปัญหาตัวเอง เพราะปัญหาตัวเองก็คือปัญหาชุมชนนั่นเอง ชุมชนจะเข้มแข็งได้จะพึ่งตนเองได้ ก็ต้องมีการเรียนรู้ ซึ่งมีอยู่ ๕ ข้อ คือ

๑. **รู้ตัวเอง** ในการจัดทำบัญชีครัวเรือนจะได้รู้ในตัวเอง
๒. **รู้ปัญหา** วิเคราะห์รายจ่าย เช่น ทำไมต้องเล่นหวย เล่นการพนัน เสพของมีนเมา ทำไมต้องซื้อ ทำไมต้องผ่อนชำระสินค้า
๓. **รู้ทรัพยากร** ทำข้อมูลทรัพยากรธรรมชาติ เช่น แหล่งน้ำ หิน กรวด ป่าไม้ ในหมู่บ้าน
๔. **รู้การจัดการ** เช่น ทำข้อมูลเรื่องข้าวสารว่า ในหมู่บ้านรับประทานข้าว กี่กิโลกรัม กี่ถัง กี่เกวียน ชาวบ้าน ทำโรงสีผลิตข้าวเองได้ไหม เพื่อกำหนดราคาข้าวเองให้กับชาวบ้าน
๕. **รู้การวางแผนชีวิต** วางแผนตนเอง ต้องละเอียดอธิบายมุข และวางแผนครอบครัวให้คิดเป็นทางเดียวกัน

คุณวินัยได้นำหลักการ ๕ รู้ มาวิเคราะห์หัตถ์ดีของตนเอง ได้เห็นสภาพของการประกอบอาชีพของตนเองที่ผ่านมาที่ไม่สามารถพึ่งพาตนเองได้ จนมองเห็นสิ่งต่างๆ ที่ผ่านมาในชีวิต โดยเฉพาะข้อผิดพลาดที่เกิดขึ้นได้มีการพูดคุยกับภรรยาคุ้ทุกซั่คุ้ยาก ที่

อยากจะเปลี่ยนแปลงชีวิตครอบครัวร่วมกัน และหันกลับมาคิดแก้ไขปัญหาโดยการพึ่งตนเอง การเรียนรู้ตนเองนั้น มีเครื่องมือคือการทำบัญชีรายจ่ายประจำวัน ซึ่งทำให้เรารู้ว่าใช้จ่ายไปเท่าไร ใช้จ่ายเพื่ออะไร จึงเป็นที่มาของการรู้ปัญหาของตนเองและครอบครัว แล้วก็เรียนรู้เรื่องทรัพยากรท้องถิ่น และนำไปสู่การเรียนรู้การจัดการทรัพยากร จนนำไปสู่การพึ่งตนเองในปัจจุบัน ได้ใช้เหตุผลในการใช้จ่ายประจำวัน ทำให้สามารถแยกความจำเป็นกับความต้องการ (หรือความอยาก) ได้อย่างชัดเจน

ปี ๒๕๓๔ คุณวินัยเลิกทำไร่มันสำปะหลังอย่างเด็ดขาด หันมาปลูกป่า นำผลผลิตในป่ามาเป็นอาหารและยารักษาโรค เมื่อเหลือจึงนำออกขาย นำมาจัดตั้งธนาคารชุมชนหันมาใช้ชีวิตแบบพึ่งตนเอง พยายามลดรายจ่ายทุกด้านที่ไม่เกิดประโยชน์จึงค่อยลด เลิกการพนัน สูบบุหรี่ ดื่มเหล้า และสิ่งฟุ่มเฟือย และเลิกได้เด็ดขาดเมื่อปี พ.ศ. ๒๕๔๕ การทะเลาะเบาะแว้งในครอบครัวก็ลดลงไปเอง เพราะคิดไปในทางเดียวกัน ไม่มีข้อตำหนิที่จะมาพูดถึงกัน ๓ ปีผ่านไป ชีวิตมีรายจ่ายน้อยมากจนครอบครัวสามารถปลดหนี้สินได้ภายใน ๓ ปี สามารถเลี้ยงครอบครัวได้

โดยไม่ลำบาก มีเงินฝากกับธนาคารชุมชนเพื่อเป็นหลักประกันและความมั่นคงในชีวิต

คุณวินัยใช้หลักศีลห้า คือไม่เบียดเบียนตนเองและผู้อื่น ยึดทางสายกลาง ไม่เอาของคนอื่นมาเป็นของตัวเอง ทำตัวเป็นผู้ให้และผู้รับ ผลที่ได้รับคือ ทำให้มีจิตใจอ่อนโยนสุขภาพครอบครัวให้ความเชื่อถือ และด้วยเป็นผู้ใฝ่รู้ จึงได้แสวงหาความรู้ตลอดเวลา ไม่เฉพาะความรู้ที่ได้จากการอ่าน แต่จากการสังเกตและลงมือปฏิบัติด้วยตนเอง โดยการนำทรัพยากรที่มีอยู่มาใช้ให้เกิดประโยชน์ เช่น เมื่อตัดไม้ที่ปลูกไปใช้ประโยชน์ทั้งการทำฟืน ทำยา ทำของใช้ หรือกิน ป่าหรือไม้ที่ตัดก็สามารถขึ้นได้อีก ทั้งจากการปลูกทดแทนของเดิมหรือเมล็ดที่ร่วงลงดินแล้วเติบโตขึ้นเอง ซึ่งถือว่าการอนุรักษ์พืชพันธุ์ได้อีกทางหนึ่ง หรือการปลูกป่าร่วมกับพืชสมุนไพรเพื่อเอื้อประโยชน์ซึ่งกันและกัน สำหรับชีวิตครอบครัวครั้งหนึ่งครอบครัวได้สูญเสียบุตรชายจากอุบัติเหตุ แต่ทุกคนก็สามารถผ่านช่วงเวลานั้นไปได้ โดยเป็นกำลังใจซึ่งกันและกัน กลับมาเป็นครอบครัวที่อบอุ่น ปราศจากความขัดแย้ง เนื่องจากภรรยาและบุตรสาวที่เหลืออีกหนึ่งคนมีความคิดเห็นไปในทิศทาง

เดียวกัน สามารถเข้ามาช่วยเหลือกิจการในชุมชนและถ่ายทอดความรู้แก่ชุมชนแทนคุณวินัยได้ เนื่องจากทุกครั้งที่คุณวินัยได้รับความรู้อะไรกลับมา ก็จะมาถ่ายทอดให้ภรรยาและบุตรสาวได้ฟังเสมอ

การแบ่งปันเกื้อกูลสังคม ได้รับคำยืนยันจากนายอำเภอ พัฒนาการจังหวัดอบต. กำนัน ผู้ใหญ่บ้าน และเพื่อนบ้าน ว่าคุณวินัย เป็นบุคคลตัวอย่างของชุมชนที่ทำให้ชุมชนหันมาอยู่อย่างพอเพียง สามารถพึ่งตนเองได้ ลดการซื้อสินค้าจากภายนอก จะเห็นได้จากรถขายสินค้า อาหารสด (รถพุ่มพวง) ไม่สามารถขายในชุมชนนี้ได้ คุณวินัยได้ใช้ประโยชน์จากทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมอย่างคุ้มค่า พืช/ป่าทุกชนิดที่ปลูกจะเข้าหลักปลูกป่า ๓ อย่าง ประโยชน์ ๔ อย่าง โดยมีหลักการว่า “กินทุกอย่างที่ปลูก ปลูกทุกอย่างที่กิน ทำเท่าที่ทำได้ ตามแรงงานสองคนสามภรรยา” ตั้งแต่พืชที่เป็นหัวอยู่ใต้ดิน จนถึงพืชที่สูงชะลูด พื้นที่ใช้ทำวนเกษตร ปลูกตั้งแต่พืชชั้นล่าง พืชชั้นกลาง พืชชั้นสูง และมีความเห็นว่าการปลูกป่าจะช่วยลดปัญหาสภาพโลกร้อนได้ นอกจากนี้ไม่มีการขยายหรือสะสมพื้นที่เพิ่มเติม แต่ใช้ประโยชน์พื้นที่ที่มีอยู่ให้คุ้มค่าที่สุด และเห็นว่าสิ่งเดียวที่สะสมคือ “ความรู้” ความเป็นผู้นำด้านวัฒนธรรมไทย ได้สร้างวัฒนธรรมให้ชาวบ้านนำปิ่นโตอาหารมาทานข้าวร่วมกัน มีการรดน้ำขอพรผู้สูงอายุในวันสงกรานต์ จัดประกวดกระทงที่ทำจากธรรมชาติในวันลอยกระทง ทำบุญตักบาตร ฟังเทศน์ ฟังธรรมในวันพระ ทำเป็นตัวอย่างเรื่องของการไหว้ ทั้งผู้สูงอายุและรุ่นราวคราวเดียวกัน

ภายหลังจากที่ตนเองและครอบครัวสามารถปลดหนี้ได้ คุณวินัยหันมามองเพื่อนบ้าน อยากให้คนรอบข้างของตนเองคิดได้ หลุดพ้นจากภาวะความยากจน ได้สร้างเวทีการเรียนรู้ในชุมชน เพื่อให้เกิดการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ปัญหาซึ่งกันและกัน โดยใช้ธนาคารชุมชนเป็นเวทีกลางในการพบปะ ในทุกวันที่ ๒๐ ของเดือน ทำกันมาเกือบ ๓ ปี ในวันที่

นัดพบกันจะมีตลาดนัด ชุมชน ชาวบ้านจะนำสินค้าชุมชน เช่น ผักพื้นบ้าน อาหารพื้นถิ่น หน่อไม้ มาวางขายและแลกเปลี่ยนกัน ปัจจุบันชุมชนบ้านหลุมมะขาม มีเวทีเรียนรู้ในชุมชน เดือนละ ๔ วัน ได้แก่ ทุกวันที่ ๑ ของเดือนเป็นเวทีกองทุนหมู่บ้าน ทุกวันที่ ๑๐ ของเดือนเป็นเวทีสายใยรักครอบครัว ทุกวันที่ ๒๐ ของเดือนเป็นเวทีธนาคารชุมชน ทุกวันที่ ๒๔ ของเดือนเป็นเวทีสัญจรรับฟังปัญหาชาวบ้าน ส่วนวิธีการถ่ายทอดเน้นการถ่ายทอดโดยการเล่าให้ฟัง ให้สังเกตด้วยตนเอง ให้ซักถามเมื่อมีข้อสงสัยและทดลองด้วยตนเอง ไม่เน้นการถ่ายทอดโดยการบอกให้ทำ จนสามารถสร้างเวทีการเรียนรู้ให้ขยายออกไปสู่ทั้งภายในและภายนอกชุมชน สามารถสร้างเครือข่ายป่าชุมชนออกไปสู่ระดับภาค จนเป็นที่รู้จักและยอมรับโดยทั่วไป

ผลจากการดำเนินชีวิตตามปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง ส่งผลให้คุณวินัยสามารถปลดหนี้ ๑๐๐,๐๐๐ บาท ได้ภายในระยะเวลา ๓ ปี ซึ่งปัจจุบันครอบครัวมีรายได้ ๑๐๐,๐๐๐ บาท/ปี ครอบครัวมีความอบอุ่น โดยสามารถนำครอบครัวของบุตรกลับมาใช้ชีวิตร่วมกันอีกครั้ง ไม่ต้องอพยพไปทำงานที่อื่น ตลอดจนได้เรียนรู้ที่จะพัฒนาตนเองและเอื้อเพื่อต่อส่วนร่วมอย่างต่อเนื่อง ได้พลิกชีวิตใหม่ในการเปลี่ยนแปลงตนเองจากการเปลี่ยนวิธีคิดใหม่ ที่ต้องการหลุดพ้นกระแสทุน และพบว่า “ความสุขที่แท้จริงของชีวิตคือความพอเพียง” คุณวินัยมีความฝันอยากเห็นชุมชนสามารถหลุดพ้นวงจรความยากจนและสามารถพึ่งตนเองได้อย่างแท้จริง

รางวัลรองชนะเลิศ นายสมปอง อินทร์ชัย

นายสมปอง อินทร์ชัย

อายุ ๖๐ ปี

อาชีพ เกษตรกร

ที่อยู่ บ้านเลขที่ ๔๐/๑ หมู่ ๙ บ้านหินขาว ตำบลกะเปอร์ อำเภอกะเปอร์
จังหวัดระนอง

การศึกษา ระดับมัธยมศึกษาปีที่ ๓

การดำเนินชีวิตตามปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง คือ
การมีความพอดี ไม่น้อยเกินไป ไม่เบียดเบียนตนเองและผู้อื่น
ทำทุกอย่างบนหลักของเหตุและผล
มีความระมัดระวังควบคู่กับการมีคุณธรรม
มีการจัดการต่อชีวิตของตนเอง
และคนในครอบครัวให้อยู่ดีมีสุข พึ่งพาตนเองได้

นายสมปอง อินทร์ชัย พื้นเพเดิมเป็นคนจังหวัดนครศรีธรรมราช เมื่อปี ๒๕๓๗ เกิดโครงการเลี้ยงกุ้งกุลาดำที่ปากพนัง จึงได้แปลงที่นาให้เป็นนากุ้ง แต่ประสบภาวะขาดทุน มีหนี้สิน จึงหยุดคิด ทบทวนถึงสิ่งที่เกิดขึ้นกับตนเองและครอบครัว โดยน้อมนำพระราชดำรัสของในหลวง เรื่องเศรษฐกิจพอเพียงมาใช้เป็นแนวทางในการดำเนินชีวิต ในปี ๒๕๔๐ ได้อพยพครอบครัวจากนครศรีธรรมราชไปอยู่ระนอง โดยได้รวบรวมเงินซื้อที่ดินจำนวน ๘ ไร่ เพื่อทำการเกษตร มีการปลูกพืชหมุนเวียน โดยยึดหลัก “กินทุก อย่างที่ปลูก และ

ปลูกทุกอย่างที่กิน” มีการปลูกข้าว และปลูกพืชผักสวนครัวทำให้สามารถลดรายจ่ายในครอบครัวได้และนำผลผลิตที่เหลือไปขายคนในชุมชน มีการเลี้ยงปลา แต่เนื่องจากพื้นที่เป็นที่ลาดไม่เหมาะสำหรับการเลี้ยงปลา แต่มีการนำภูมิปัญญาท้องถิ่น และประสบการณ์ในการทำบ่อเลี้ยงกุ้งมาประยุกต์ใช้ให้เข้ากับ

สภาพพื้นที่จึงทำให้เกิดแนวคิด “การขุดบ่อเลี้ยงปลาแบบชั้นบันได” เพื่อให้สอดคล้องกับภูมิประเทศที่มีอยู่ ซึ่งเป็นที่ลาดเอียงโดยใช้แรงงานตนเอง ไม่มีการจ้างแรงงาน ทำไปเรื่อยๆ ปัจจุบันมีจำนวน ๑๐ บ่อ ซึ่งเป็นการบริหารจัดการทรัพยากรน้ำได้อย่างคุ้มค่า เป็นการลดต้นทุนและลดการใช้พลังงาน มีการทำอาชีพเสริมตามความสามารถโดยรับจ้างก่อสร้าง การแปรรูปผลิตภัณฑ์ที่เหลือ เช่น การทำปลาตากแห้ง เพื่อเก็บเงินส่งเสียให้ลูกเรียนจนสำเร็จการศึกษา และมีการเตรียมความพร้อมสำหรับในอนาคตโดยมีการออม

การดำเนินชีวิตซึ่งต้องใช้ความพยายามและอดทนในการระครองชีวิตครอบครัวให้สามารถพึ่งพาตนเองได้อย่างมีความสุขและพอเพียงในสิ่งที่ตนเองมีอยู่ อีกทั้งได้ลด ละ เลิกอบายมุข ได้มีการดำเนินชีวิตอยู่บนความซื่อสัตย์ สุจริต อดทน มีความเพียรพยายามและใช้สติ

ปัญญาในการดำเนินชีวิต คำนึงถึงประโยชน์ส่วนรวมเป็นหลัก จะเห็นได้จากการได้รับความไว้วางใจให้เป็นประธานสถาบันการเงินในชุมชน ในด้านความใฝ่รู้ ได้มีการอบรมและเรียนรู้ตลอดเวลาและหาวิธีการปลูก วิธีการทำปุ๋ยหมัก ปุ๋ยชีวภาพ วิธีการขายและวิธีการจัดการกับสินค้าที่มีอยู่ โดยการศึกษาเองและการสอบถามจากผู้รู้ทั้งหลาย สมัครเข้าอบรมในหลักสูตรต่างๆที่หน่วยงานจัดขึ้น ได้นำความรู้มาประยุกต์ใช้ และถ่ายทอดให้คนในชุมชนอยู่เสมอ ด้านครอบครัวได้อบรมสั่งสอนบุตรให้มีความรักใคร่สามัคคีกัน มีการช่วยเหลือซึ่งกันและกัน มีความเข้าใจในการดำเนินชีวิตตามแนวเศรษฐกิจพอเพียง และมีส่วนช่วยเหลือสังคม โดยมีภรรยาและบุตรให้กำลังใจในการทำงานตลอดเวลา และคอยแบ่งเบาภาระในส่วนที่สามารถทำได้ แม้บุตรหลานจะไม่ได้อยู่ด้วยกัน แต่ก็ก็จะกลับมาเยี่ยมเยียนเสมอ

คุณสมปองยังเป็นผู้ถ่ายทอดความรู้ต่างๆ ที่ได้รับจากการปฏิบัติ การอบรม การดูงานให้แก่คนในชุมชน และหน่วยงานที่สนใจ ซึ่งในชุมชนจะมีเวทีประชาคม จะถ่ายทอดสิ่งที่ได้รับรู้ให้อย่างสม่ำเสมอ ให้คำแนะนำและชักชวนให้คนใน

ชุมชนมีการปฏิบัติตามแนวเศรษฐกิจพอเพียง โดยตนเองเป็นแบบอย่างของคนในชุมชนและหากผู้ใดประสบปัญหาด้านการประกอบอาชีพจะเข้าไปช่วยเหลือ การใช้ประโยชน์จากทรัพยากรธรรมชาติ คุณสมปองได้มีการใช้ทรัพยากรในพื้นที่ของตนอย่างคุ้มค่า และให้เกิดประโยชน์มากที่สุด มีการปลูกพืชหมุนเวียน ริเริ่มโครงการปำรักษน้ำ ดูแลป่าและน้ำ รมรงค์ให้คนในชุมชนรักษาความสะอาดของบ้าน ชุมชน ปลูกต้นไม้ในที่ว่าง นำวัสดุเหลือใช้มาทำให้เกิดประโยชน์ นอกจากนี้ ยังเป็นผู้นำในการรวมกลุ่ม

๒๓ การประกวดผลงานตามปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง

การจัดหาตลาดติดต่อพ่อค้ามารับซื้อสินค้าของกลุ่มในชุมชน เป็นศูนย์การเรียนรู้ด้านการประมง หน่วยงานต่างๆ ในเขตอำเภอเกาะเปอร์และอำเภอใกล้เคียงเข้ามาศึกษาดูงาน

ผลจากการดำเนินชีวิตตามปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง ส่งผลให้คุณสมบองสามารถปลดหนี้ จำนวน ๕๐๐,๐๐๐ บาท ได้ภายใน ๔ ปี เศรษฐกิจพอเพียงจึงเปรียบเสมือนเป็นประกายส่องทางให้ผู้ที่เคยหลงเดินตามกระแสทุนนิยม สามารถลุกขึ้นยืนได้อีกครั้ง ปัจจุบันครอบครัวคุณสมบองมีรายได้ ๒๒๐,๔๐๐ บาท/ปี สามารถพึ่งตนเองได้ โดยใช้ภูมิปัญญาที่มีอยู่มาชุบเลี้ยงปลาแบบขั้นบันได ส่งผลให้มีคุณภาพชีวิตที่ดีขึ้น จนสามารถช่วยเหลือสังคมและกลายเป็นบุคคลที่สังคมให้การยอมรับในการเป็นแบบอย่างของการดำเนินชีวิตแบบพอเพียง

รางวัลรองชนะเลิศ

นายอรุณ วรชุน

นายอรุณ วรชุน

อายุ ๗๘ ปี

อาชีพ ข้าราชการบำนาญ

ที่อยู่ บ้านเลขที่ ๗๓/๑ ถนนลำพู แขวงวัดสามพระยา เขตพระนคร กรุงเทพฯ

การศึกษา ระดับบัณฑิต (กศ.บ.) จากมหาวิทยาลัยการศึกษามหาสารคาม

การดำเนินชีวิตตามปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง คือ
 รู้จักกิน รู้จักใช้ และการเหลือเก็บเพื่อไม่ให้ตนเอง
 และครอบครัวเดือดร้อน ไม่ก่อหนี้สินด้วยการซื้อของฟุ้ง
 ไม่กระทำตนให้หูดอยากปากแห้ง ไม่ตัดสังคม
 แต่รู้จักเลือกเข้าสังคม การหลีกเลี่ยงอบายมุขและสิ่งเสพติด
 โดยยึดหลักการดำรงชีวิตด้วยความมีเหตุผล รู้จักการให้แก่ผู้เดือดร้อน
 มีการบริจาค ทำบุญอย่างมีความคิด

๖๔ การประกวดผลงานตามปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง

นายอรุณ วรชุน เป็นบุคคลหนึ่งที่ดีดำเนินชีวิตตามแนวทางเศรษฐกิจพอเพียง มาตั้งแต่แรกเริ่ม โดยไม่ได้ประสพภาวะวิกฤติใดๆ เนื่องจากการสร้างภูมิคุ้มกันให้แก่ตนเองและครอบครัว มาตั้งแต่ปี ๒๕๙๐ เมื่อครั้งที่รับราชการครู โดยมีการจัดสรรค่าใช้จ่ายตามของต่างๆ เช่น ค่าอาหาร ค่าสิ่งของเครื่องใช้ที่จำเป็น ค่าพาหนะ ฯลฯ เนื่องจากในขณะนั้นมีเงินเดือนน้อย จึงได้ทำสวนครัว เลี้ยงไก่ เลี้ยงปลา เพื่อเป็นรายได้เสริมอีกด้วย โดยยึดหลักคือความซื่อสัตย์ต่อการใช้จ่าย ซึ่งช่วยให้มีเงินเดือนใช้จ่ายเพียงพอ ทำให้ตลอดระยะเวลากว่า ๖๐ ปี ที่ผ่านมานั้น ไม่ต้องประสบปัญหาเรื่องค่าใช้จ่าย อีกทั้งยังมีเงินเหลือเก็บ ทั้งในรูปของสมุดบัญชีเงินฝาก และหุ้นกู้ของสหกรณ์ครู แม้เมื่อมาอยู่ใจกลางเมืองของกรุงเทพฯ มีพื้นที่จำกัด ก็ได้ปลูกผักและต้นไม้เต็มพื้นที่ สร้างความร่มรื่นให้กับบ้านใจกลางเมืองได้เป็นอย่างดี

นอกจากนี้ ในขณะที่เป็นครูที่โรงเรียนวัดจันทร์ประดิษฐาราม ได้สร้าง “เตาหุงข้าวอรุณประดิษฐ์แบบประหยัด เชื้อเพลิงเพื่อเศรษฐกิจพอเพียง” “เครื่องมือดักไขมันจากอ่างล้างจานกอนทิ้งน้ำเสียลงคูคลอง” “โครงการป้องกันน้ำท่วมขังโรงเรียนวัดจันทร์ประดิษฐาราม” แม้จวบจนทุกวันนี้ ในวัย ๗๔ ปี ก็ยังมุ่งมั่นที่จะสร้างประโยชน์ให้สังคมในรูปแบบต่างๆ เช่น การทำน้ำชีวภาพ EM เพื่อบำบัดกลิ่นจากกองขยะ คูคลอง ท่อระบายน้ำ ห้องน้ำ-ห้องส้วม และการทำปุ๋ยหมักจากผัก-ผลไม้ที่มีเหลือในครัวเรือน

ชีวิตครอบครัวอาจารย์อรุณ สมรสกับนางอมรา วรชุน เป็นครอบครัวขนาดเล็ก อยู่กันแค่ ๒ คน แวดล้อมไปด้วยเพื่อนบ้านที่ไม่ได้มีความสัมพันธ์ทางสายเลือด แต่ก็เป็นผู้ที่เพื่อนบ้านตลอดจนลูกศิษย์ลูกหาให้ความเคารพรักเสมือนเป็นญาติมิตร หรือพี่น้องกัน จนกล่าวได้ว่า **“ใครเป็นครู ต้องเป็นไปตลอดชีวิต”** สามารถใช้ได้กับครอบครัวนี้เป็นอย่างดี และด้วยความที่สามีภรรยาคุณนี้ เป็นข้าราชการครูที่เกษียณอายุทั้งคู่ ทำให้เข้าใจในวิถีชีวิตของกันและกันเป็นอย่างดี เมื่อประสบปัญหาใดจะมีการปรึกษาหารือกันตลอดเวลา โดยไม่มีความขัดแย้งกันแต่อย่างใด เป็นผู้ปฏิบัติตนเป็นตัวอย่างที่ดีในความเป็นครู โดยการไม่เสพของมึนเมา ไม่เล่นการพนัน มีความซื่อสัตย์สุจริตไม่คดโกงช่วยเหลือ ผู้ที่ด้อยกว่า นอกจากนี้ ด้านความใฝ่รู้ ยังเป็นคนที่สนใจศึกษาหาความรู้ต่างๆ โดยยึดหลักว่า **“ความรู้คือดวงประทีป”** จากการเข้าร่วมประชุม และเข้าอบรมหลักสูตรต่างๆ อย่างสม่ำเสมอ จนสามารถคิดประดิษฐ์เครื่องมือเครื่องใช้ที่เป็นประโยชน์ต่อสังคม

ในการช่วยเหลือสังคม-ชุมชนของอาจารย์อรุณนั้น ได้รับคำยืนยันจากครูโรงเรียน วัดจันทร์ประดิษฐาราม เจ้าหน้าที่กรุงเทพฯ และสมาชิกชมรมผู้สูงอายุว่า อาจารย์อรุณ ได้ช่วยเหลือสังคมมาอย่างต่อเนื่อง ทั้งการบริจาคเงินทำบุญให้กับวัด, โรงพยาบาล ซึ่งไม่เพียงแต่การบริจาคทรัพย์สินเงินทองเท่านั้น อาจารย์อรุณยังได้ให้ความรู้เพื่อเป็น วิทยาทานแก่ผู้อื่น โดยแนะนำให้คนทั่วไปได้รู้จักทำบัญชีเพื่อประหยัดค่าใช้จ่าย และการเผยแพร่ความรู้ทั้งการทำปุ๋ยแห้ง ปุ๋ยเม็ด ให้แก่กลุ่มเยาวชน อีกทั้งอาจารย์ยังเป็น ผู้นำในการใช้ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมอย่างพอเพียง โดยได้นำเศษพืชผักมาทำ นำชีวภาพ EM และปุ๋ยหมัก สำหรับใช้ในครัวเรือนและใช้ในที่ สาธารณะ นอกจากนี้ ยังได้ พยายามประหยัดค่าน้ำ-ค่าไฟฟ้า โดยมีการจัดบันทึกการใช้น้ำ- ใช้น้ำ- ไฟฟ้าแต่ละเดือน และมีการ ตกลงกับภรรยาว่าเดือนๆ หนึ่ง ควรจะลดปริมาณการใช้น้ำ- ใช้น้ำ- ไฟฟ้าอย่างไร ด้วยวิธีการใด และสังเกตได้ว่าอาจารย์อรุณมีการดัดแปลงสิ่งของ เครื่องใช้ในครัวเรือนที่ชำรุดให้กลับมาใช้ได้ใหม่ ซึ่งช่วยลดปัญหาขยะได้เป็นอย่างดี ทั้งยังพบว่าอาจารย์ได้ใช้พื้นที่ซึ่งมีจำกัดอย่างคุ้มค่าเพื่อเป็นที่ปลูกต้นไม้ ที่เก็บถนอมน้ำชีวภาพ เป็นต้น

อาจารย์ยังเป็นผู้ดำเนินการจัดกิจกรรมวันสำคัญของไทย เช่น วันสงกรานต์ วันลอยกระทง วันสำคัญทางศาสนา ทั้งในองค์กรผู้สูงอายุ และชุมชนชาวบางลำพู และ ยังเป็นผู้ที่อุทิศตนเป็นแบบอย่างที่ดี เป็นผู้ดำเนินการดำเนินชีวิตตามแนวเศรษฐกิจพอเพียง ให้กับทั้งครอบครัว ชุมรมผู้สูงอายุ เด็กและเยาวชน

ผลจากการดำเนินชีวิตตามปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง ส่งผลให้อาจารย์อรุณ อยู่ท่ามกลางความเปลี่ยนแปลงของสังคมเมืองได้เป็นอย่างดี ด้วยการจรรยาละเอียด ค่าใช้จ่าย ทำให้สามารถจัดสรรการใช้เงินได้อย่างเป็นระบบ การนำน้ำชีวภาพมาใช้ ในครัวเรือนและที่สาธารณะเพื่อบำบัดกลิ่นจากกองขยะ ท้องน้ำ-ท้องส้วม ซึ่งช่วย รักษาสุขภาพแวดล้อมได้อีกส่วนหนึ่ง แม้ว่าอาจารย์อรุณซึ่งอยู่ในวัยที่ควรพักผ่อน และ ดูแลจากลูกหลาน แต่ด้วยใจที่อยากช่วยเหลือสังคม อาจารย์จึงอุทิศตนให้กับสังคมอย่าง ไม่รู้จักเหน็ดเหนื่อย ดังนั้นอาจารย์อรุณจึงเป็นต้นแบบแห่งความพอเพียงในสังคมเมือง ปัจจุบัน

ตัวอย่างความสำเร็จของผลงาน
ตามปรัชญา
เศรษฐกิจพอเพียง
ด้านเกษตรทฤษฎีใหม่

รางวัลชนะเลิศ

นายจันทร์ที ประทุมภา

นายจันทร์ที ประทุมภา

ที่อยู่ เลขที่ ๑๓๔ หมู่ ๖ บ้านโนนรัง ตำบลตลาดไทร อำเภอชุมพวง
จังหวัดนครราชสีมา ๓๐๒๗๐

การศึกษา ประถมศึกษาปีที่ ๔ นักรธรรมโท
เนื้อที่ ๒๒ ไร่

เริ่มทำทฤษฎีใหม่ เมื่อ พ.ศ. 2541
เหตุผลที่ทำทฤษฎีใหม่ เพื่อแก้วิกฤตเศรษฐกิจของครอบครัว โดยปฏิบัติตาม
ตามแนวพระราชดำริของพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว

รายได้จากแปลงทฤษฎีใหม่ ในรอบปีที่ผ่านมา ๓๔๓,๕๙๖ บาท

รายจ่ายในแปลงทฤษฎีใหม่ ในรอบปีที่ผ่านมา ๓๐,๓๖๐ บาท

ภาระหนี้สิน ไม่มี

แรงงาน ใช้แรงงานจากในครอบครัว ๖ คน ไม่มีการจ้างแรงงาน

แปลงทฤษฎีใหม่

- **นาข้าว** ๑๐ ไร่ ปลูกข้าวพันธุ์ กข. ๖ ผลผลิตเฉลี่ย ๕๕๐ กก./ไร่ ปลูก
ปีละ ๑ ครั้ง หมุนเวียนและเปลี่ยนพันธุ์ข้าวที่ปลูก ๓ ปีต่อครั้ง เพื่อไม่ให้ข้าวกลายเป็นพันธุ์

๖๘ การประกวดผลงานตามปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง

- ปลูกพืชหลังนา ได้แก่ ข้าวโพด ถั่วเขียวและงา
- ใช้ภูมิปัญญา โดยตัดแต่งกิ่งต้นไม้บนคันนาให้ลำต้นสูงตรง ช่วยให้แสงแดดส่องลงนาข้าว แล้วนำกิ่งไม้ที่ได้มาทำเชื้อเพลิง (ฟืน-ถ่าน) ใช้เองในครัวเรือนและนำกิ่งเล็กๆ ไปกองทับถมย่อยสลายเป็นปุ๋ยอินทรีย์แก่ต้นไม้มัน เป็นการใช้ทรัพยากรที่มีให้เกิดประโยชน์สูงสุด ลดค่าใช้จ่าย

พื้นที่ปลูกข้าวและปลูกพืชหลังฤดูทำนาพอเพียงบริโภคในครอบครัวและเป็นอาหารสนับสนุนในศูนย์เรียนรู้เศรษฐกิจพอเพียง

- **แหล่งน้ำ** สระน้ำขนาด ๒๐x๒๐x๓ เมตร จำนวน ๓ บ่อ และสระขนาดเล็กอีก ๔ บ่อ กระจายความชุ่มชื้นและเลี้ยงปลา เก็บกักน้ำฝน โดยทำคันบ่อให้มีระดับต่ำ รับน้ำช่วงฤดูน้ำหลากทำให้มี ปริมาณน้ำสม่ำเสมอตลอดทั้งปี
  - จัดการน้ำให้มีน้ำสม่ำเสมอและจัดการน้ำตามสภาพความลาดเทของภูมิประเทศให้รองรับน้ำเข้าสระได้ง่าย
 ปี ๒๕๕๖ ได้รับการสนับสนุนจากมูลนิธิวิเทศพัฒนาทำโครงการ “สระผูกเสี่ยว” โดยชาวบ้านกับมูลนิธิออกค่าใช้จ่ายขุดสระไปคนละครึ่งดำเนินการไปแล้ว ๓๕ ราย

ขุดสระแรก เมื่อปี ๒๕๓๔ “ด้วยสองมือ” (จอบ บั้งก็) ใช้เวลา ๓ เดือน แรงงานครอบครัว ๔ คน

การประกวดผลงานตามปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง ๖๙

ปลูกผักบึงและนำเศษใบไม้มัดรวม เป็นอาหารปลาไน ตะเพียน ปลาทับทิม ปลานิล

- ไม้ผล พืชผัก พืชสมุนไพร พึ่งพิงอิงกันด้วย “ระบบวนเกษตร” ปลูกเต็มพื้นที่ผสมผสานกันอย่างสอดคล้องเกื้อกูลกันเหมือนต้นไม้ในป่าธรรมชาติเป็นการเพิ่มความอุดมสมบูรณ์ให้ดิน อันเป็นระบบนิเวศน์ที่สมดุล
  - วางแผนการปลูกพืช “ให้มีกินตลอดปี”
  - วางระบบ “บ้านภูชีวิต” สร้างความมั่นคงด้านอาหารให้ครอบครัว
- พืชผักสวนครัว จัดสัดส่วนให้เหมาะสมเพื่อรับแสงแดด เป็นการทำเกษตรแบบประณีต
- บ้านพักอาศัย โรงเรือน ที่พักแรมอยู่ในบริเวณเดียวกัน เนื้อที่ ๒ ไร่

ความหลากหลายของวนเกษตร ทำให้เกิดธรรมชาติที่เกื้อกูลกัน “สร้างอากาศให้ร่มรื่นและเป็นบ้านภูชีวิต”

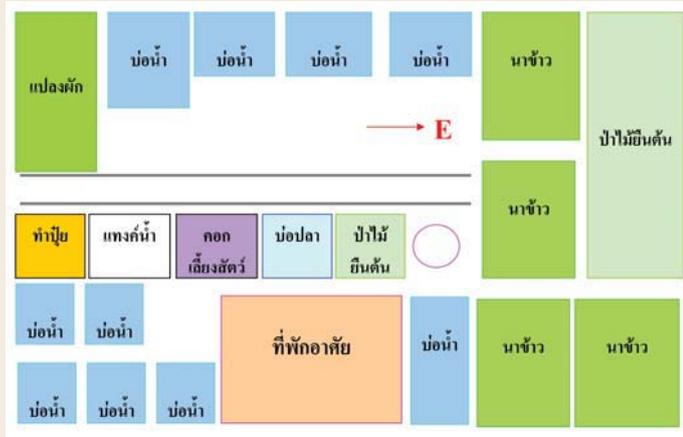
ความเป็นอยู่แบบเรียบง่ายสมถะ ครอบครัวปลอดอบายมุข มีที่พักอาศัย และศูนย์ฝึกอบรมเศรษฐกิจพอเพียง “วปอ. ภาคประชาชน” อยู่ภายในบริเวณเดียวกัน

๓๐ การประกวดผลงานตามปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง

แผนผังแปลงทฤษฎีใหม่

การนำเศรษฐกิจพอเพียงมาใช้

๑. ความพอประมาณ

- เรียนรู้ด้วยตนเอง จากวิกฤตชีวิตที่ประสบภาวะหนี้สินต้องนำทรัพย์สินของตนเองออกขาย ต้องนำที่ดินไปจำนอง กระทั่งต้องไปทำงานรับจ้างที่มาเลเซีย แต่ด้วยความวิริยะ ทำงานหนัก อุดออม ภายในเวลา ๑ ปี จึงเหลือเงินกลับมาใช้หนี้และไถ่ที่นาคืนได้

- เริ่มต้นวิถีเกษตรแบบผสมผสานตั้งแต่ปี ๒๕๓๔ จากการเรียนรู้จากแปลงเกษตรของพ่อผาย สร้อยสะกลาง โดยเริ่มจากการใช้ทุนที่มีเหลืออยู่กับตัว คือ “สองมือ” ขุดสระน้ำขนาด ๒๐x๔๐x๓ เมตร อุปกรณ์ข้างกาย ได้แก่ จอบและบั้งก็ แรงงานในครัวเรือน ๔ คน ใช้เวลา ๓ เดือน จึงเริ่มเก็บกักน้ำได้

- ดำรงตนอย่างสมถะ ไมโลภมาก มีที่ดินผืนเดียว ไม่มีภาระหนี้สิน
- สร้างอาหารไว้กินเองในครอบครัวให้ “มีพอกิน เหลือกินแจก เหลือแจก

ขาย”

- ใช้แรงงานภายในครอบครัว ๖ คน ไม่มีการจ้างแรงงานภายนอก

๒. ความมีเหตุผล

- ใช้ประโยชน์พื้นที่อย่างหลากหลาย ใช้องค์ความรู้ปลูกพืชหลายชนิดร่วมกัน เรียบง่ายไม่ติดตำรา ผสมผสานทุกส่วนให้เกิดความพึ่งพิงอิงกัน ทั้งไม้ยืนต้น ไม้ผล ไม้ใช้สอย พืชผัก พืชสมุนไพร

- สํารวจกลุ่มแม่บ้านว่าต้องการซื้อผักอะไร แล้ววางแผนการปลูกพืช “ให้มีกินตลอดปี” รวมทั้งปลูกผัก “ทุกอย่างที่เขาซื้อกิน” จากแหล่งตลาดในชุมชน มีรายได้รายวันจากพืชผัก รายเดือนจากปลา สัตว์เลี้ยง และรายปีจากไม้ยืนต้น
- แปรรูปเพิ่มมูลค่าผลผลิต เช่น ก๋วยเตี๋ยว น้ำเสาวรส น้ำมะพร้าว
- ขยายพันธุ์พืชเอง

๓. การมีภูมิคุ้มกันที่ดี

- ปิดรูรั่วด้วยการ “ทำแทนง่าย” สร้างความมั่นคงด้านอาหารด้วย “สะสมบ้านาญชีวิตที่มีทั้งพืชผักสมุนไพร ไม้ผล ไม้ยืนต้น”
- ผลิตปุ๋ยและสารกำจัดศัตรูพืชใช้เองทั้งหมด ไม่ใช้สารเคมี
- ไม่มีภาระหนี้สินมี เงินออม
- ปลูกพืชสมุนไพรนำมาใช้รักษาโรคในครอบครัวและเผยแพร่ต่อผู้อื่นในชุมชน
- สร้างองค์ความรู้ของท้องถิ่น ผลิต “ตำราปลูกผักหวานบ้าน”
- มีกลุ่มเครือข่ายแลกเปลี่ยนแบ่งปันอาหารและรวมกันขายตลาดในชุมชน

๔. เงื่อนไขความรู้

- เป็นผู้เรียนรู้ พัฒนาดิน จนสามารถ “แก้วิกฤตตนได้และถ่ายทอดสู่ผู้อื่นได้” สร้างตัวแบบทฤษฎีใหม่ในเครือข่าย จำนวน ๒๓ คน
- ได้รับการยอมรับเป็นปราชญ์ชาวบ้านอีสาน เป็นประธานศูนย์อบรมแนวทางเศรษฐกิจพอเพียง เป็นวิทยากรร่วมกับวิทยากรเครือข่ายอีก ๑๒ คน อบรมหลักสูตร “วปอ. ภาคประชาชน” รุ่นละ ๕ วัน ๔ คืน
  ๑. ปี ๒๕๕๐ จัดอบรมให้กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ ๑๔ รุ่น จำนวน ๔๙๐ คน
  ๒. จัดอบรมให้ ธสท. จำนวน ๒๐๐ คน โดยผู้เข้าอบรมเป็นกลุ่มลูกค้า ค้างชำระนานและกลุ่มก่อนรับเป็นลูกหนี้
  ๓. ระหว่างอบรมห้ามสูบบุหรี่ และห้ามดื่มสุรา
  ๔. มีภูมิปัญญาตนเองในการทำเกษตรหลากหลาย
  ๕. ปี ๒๕๔๗ สรุปข้อมูลการทำเกษตรแบบประณีตในเนื้อที่ ๑ ไร่ ส่ง สกว. เป็นงานวิจัย เรื่องปัจจัยนำเข้า-ออก ในแปลงเกษตรกร

๕. เจื่อนไซคุณธรรม

- นำหลักธรรมมาใช้กับตนเองและครอบครัวด้วยการยึดหลักคุณธรรม ชื่อสัตย์ สุจริต มีสติปัญญาและอดทน ครอบครัวไม่เกี่ยวข้องกับอบายมุขทั้งปวง ครอบครัวอยู่ร่วมกันอย่างอบอุ่นมีความสุข ประโยคที่พูดกับลูกเสมอๆ คือ **“ที่นี่ไม่มีเงินเดือนแต่มีเงินเหลือ”**

- สร้างสังคมพอเพียงด้วยการ **“เก็บแต่พอดี เหลือไปช่วยผู้อื่น”** เป็นประธาน ศูนย์เรียนรู้ เศรษฐกิจพอเพียงจังหวัดนครราชสีมา และกลุ่มเครือข่ายทฤษฎีใหม่ มีสมาชิก ๒๓ คน มีเงินสวัสดิการให้สมาชิกยามเจ็บไข้ ป่วย ตาย สมาชิกยืมเงินโดยไม่คิดดอกเบี้ยรับ ผากเงิน โดยเก็บเงินสมาชิกแรกเข้า ๑๐๐ บาท เป็นเวลา ๕ ปี (ปีละ ๑๐๐ บาท) ปัจจุบันยอดกองทุน จำนวน ๖๐,๐๐๐ บาท

- เป็นที่ปรึกษา ธกส. ระดับประเทศ และร่วมเป็นสมาชิกที่ปรึกษากลุ่มต่างๆ ในชุมชน

เกียรติยศแห่งความดี

- รางวัลครูภูมิปัญญาไทย ปี ๒๕๔๙, รางวัลเทคโนโลยีเกษตรอินทรีย์ ปี ๒๕๔๙, รางวัลบริหารจัดการทรัพยากรน้ำและสิ่งแวดล้อม ปี ๒๕๕๐, รางวัลครอบครัวพัฒนาดีเด่น, รางวัลไร่นาสวนผสมดีเด่น, ใบประกาศเกียรติคุณผู้นำดีเด่นในการพัฒนา ฯลฯ

รางวัลรองชนะเลิศ นายบุญเบ้ง จันตะภา

นายบุญเบ้ง จันตะภา

ที่อยู่ เลขที่ ๔๕ หมู่ ๑๑ บ้านห้วยก้างปู่ล้าน ตำบลไม้ยา อำเภอพญาเม็งราย จังหวัดเชียงราย

การศึกษา นักธรรมโท และผ่านการฝึกอบรมช่างซ่อมวิทยุ ไฟฟ้า ฯลฯ

บุตร ๓ คน

รายได้ในแปลงทฤษฎีใหม่ ในรอบปีที่ผ่านมา ๒๕๐,๐๐๐ บาท/ปี (ก่อนหักค่าใช้จ่าย)

รายจ่ายในแปลงทฤษฎีใหม่ ในรอบปีที่ผ่านมา ๗๐,๐๐๐ บาท/ปี

เริ่มทำทฤษฎีใหม่ ปี พ.ศ. ๒๕๒๙ ในพื้นที่ ๑๐ ไร่ ๑ งาน ๓๕ ตารางวา

เหตุผลที่ทำให้ทฤษฎีใหม่ เดิมทำนาอย่างเดียวมีหนี้สิน ยิ่งทำก็ยิ่งจน ยิ่งมีหนี้เพิ่มขึ้น จึงเริ่มทำเกษตรผสมผสาน โดยเลี้ยงปลานิล ปลาดุกในนาข้าว เลี้ยงไก่ หมู กระจับปี่ ปลุกพืชผักสวนครัวและไม้ผล

๓๙ การประกวดผลงานตามปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง

แปลงทฤษฎีใหม่

● **นาข้าว** พื้นที่เพาะปลูก ๕ ไร่ ปลูกข้าวเหนียวปีละ ๑ ครั้ง ได้ผลผลิต ๔๕๐ กก./ไร่ ปลูกข้าวสลับกับข้าวโพด แตงโม และแตงไทย โดยปลูกกล้วยและลำไย ติดแปลงนา

● **แหล่งน้ำ** ใช้น้ำจากอ่างเก็บน้ำของหมู่บ้าน มีระบบส่งน้ำผ่านพื้นที่ทำกิน สระน้ำขนาด ๒๐x๒๐x๔ เมตร จำนวน ๒ บ่อ มีบ่อน้ำขนาดเล็กอีก จำนวน ๒๐ บ่อ

● **ไม้ผล พืชผัก พืชสมุนไพร** ปลูกในพื้นที่ ๕ ไร่ ได้แก่ ลำไย มะม่วง และกล้วย และได้เพาะปลูกพืชไร่ คือ แก้วมังกรเสริม

● **บ้านพักอาศัย โรงเรียน** พอเหมาะกับการพักอาศัย และมีสถานที่ฝึกอบรมเกษตรกรเป็นสัดส่วน โรงเรียนสัตว์ ได้แก่ กระบือ สุกร ไก่พื้นเมือง และ จิ้งหรีด

การนำเศรษฐกิจพอเพียงมาใช้

๑. ความมีเหตุผล

จากประสบการณ์ในอดีตที่เคยยากจนที่สุดถึงกับเคยขอทานกับแม่ ทำให้ชีวิตต้องดิ้นรนต่อสู้ และได้บวชเรียนอยู่ในวัดกว่า ๑๐ ปี จนจบนักธรรมโท ได้เป็นครูสอนนักธรรมตรี-โท ขวนขวายหา ความรู้ใส่ตัวตลอดเวลา ประกอบอาชีพการเกษตรผสมผสาน ปรับปรุง และพัฒนาแปลงทฤษฎีใหม่อย่างสม่ำเสมอ ทดลองเรียนรู้ด้วยตนเอง กิจกรรมด้านการเกษตรต่างๆ จึงเหมาะสมลงตัวกับสภาพดินและน้ำ ใช้เหตุและผล ในการดำเนินชีวิต จนประสบ ความสำเร็จ ครอบครัวมีความอบอุ่น เพราะทำการเกษตรด้วยกันทั้ง ๔ คน ซึ่งเหมาะสม กับขนาดของแปลง ๑๐ ไร่ ตามศักยภาพของครอบครัว ทำให้เกิดการใช้พื้นที่อย่างมีประสิทธิภาพสูงสุดอย่างมีความสุข และยังถ่ายทอดความรู้ช่วยเหลือสังคม จนได้รางวัลมากมาย

๒. ความพอประมาณ

ทำการเกษตรผสมผสานแบบเกษตรอินทรีย์ในแปลงทฤษฎีใหม่ด้วยการพึ่งพาตนเองครบวงจรอย่างสมบูรณ์ ด้วยความขยัน อดทน จึงสามารถลดรายจ่ายในเรื่องของปัจจัยการผลิตได้ลงมาก อาศัยทรัพยากรในแปลงอย่างรู้คุณค่า ทำให้ประหยัดเงินลงทุน รายได้หลักจากการเลี้ยงปลา และขายผลผลิตทางการเกษตรอื่นๆ ได้ตลอดปีไม่สร้างหนี้สิน ให้เป็นภาระกับครอบครัว มีเงินเก็บออม ยึดถือธรรมะเป็นที่ตั้ง จึงไม่เบียดเบียนตนเอง และครอบครัว รวมทั้งทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม รู้จักเรียนรู้อยู่ตลอดเวลาที่จะใช้ประโยชน์จากทรัพยากรในฟาร์ม หรือของเสียต่างๆ ให้เกิดประโยชน์สูงสุด

๓. ความมีภูมิคุ้มกัน

ครอบครัวมีความขยัน รู้จักเก็บออม ไม่มีหนี้สิน ทำให้การดำเนินชีวิตไม่เดือดร้อน ส่วนแปลงพื้นที่เกษตรทฤษฎีใหม่ นายบุญเบ้ง ปลูกทุกอย่างที่กิน กินทุกอย่างที่ปลูก และยึดถือคติเป็นลูกจ้างตนเองดีกว่าเป็นลูกจ้างคนอื่น โดยลงแรงทำงานในแปลงทุกอย่างด้วยตนเอง ทำให้มีความมั่นคงทางอาหารโดยลดการพึ่งพาภายนอก การปลูกพืชและเลี้ยงสัตว์หลากหลายชนิดในพื้นที่เดียวกันทำให้เกิดการพึ่งพากัน เช่น ได้ร่มเงา มูลสัตว์เป็นปุ๋ย ช่วยลดความเสี่ยงของราคาผลผลิตแต่ละชนิด ลดความเสียหายจากภัยธรรมชาติ เช่น น้ำท่วม ภัยแล้ง เป็นต้น ทำให้ช่วยชดเชยความเสี่ยงดังกล่าวได้

๓๖ การประกวดผลงานตามปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง

๔. ความรอบรู้

เป็นผู้ใฝ่รู้ เรียนรู้ตลอดชีวิต รู้จักใช้ภูมิปัญญาท้องถิ่นมาประยุกต์ใช้กับความรู้ใหม่ๆ ที่ได้รับการอบรมจากหน่วยงานต่างๆ และได้ไปศึกษาดูงานอยู่เสมอ จึงมีวิสัยทัศน์กว้างไกล และได้นำมาปรับใช้กับการประกอบอาชีพ พัฒนาแปลงเกษตรทฤษฎีใหม่โดยบริหารจัดการพื้นที่ได้อย่างเหมาะสม ครบวงจร ทำให้หน่วยงานต่างๆ เลือกแปลงทฤษฎีใหม่นี้เป็นศูนย์เรียนรู้ หรือฟาร์มสาธิตทั้งด้านพืช ปศุสัตว์ ประมง การอนุรักษ์ดินและน้ำ

๕. ความมีคุณธรรม

เมื่อวัยเยาว์เป็นผู้ที่ได้รับการศึกษาอบรมมาเรียนอยู่ในวัดมากกว่า ๑๐ ปี ทำให้มีคุณธรรมและจริยธรรมสูง ไม่เกี่ยวข้องกับอบายมุขทั้งปวง

- **มีความขยันหมั่นเพียร** ดูได้จากแปลงทฤษฎีใหม่ที่ประสบผลสำเร็จเห็นได้เป็นรูปธรรมชัดเจน โดยยึดหลักอิทธิบาท ๔ อันได้แก่

ฉันทะ ความรักในงานที่ทำ เรียนรู้ปรับปรุงแก้ไขอยู่เสมอ

วิริยะ ความเพียรพยายาม อุตสาหะในการประกอบอาชีพการเกษตร แม้จะยากลำบาก

จิตตะ มุ่งมั่น เอาใจใส่ดูแลผลผลิตเป็นอย่างดี ทำให้ผลผลิตแต่ละอย่างมีคุณภาพสูงขายได้ราคาดี และปลอดภัยทั้งผู้ผลิตและผู้บริโภค

วิมังสา การใช้เหตุผล สติปัญญา พิจารณา ฝึกอบรม ศึกษาดูงาน และนำเหตุผลมาทดลองเปลี่ยนแปลง ปรับปรุงแก้ไข จนเกิดองค์ความรู้ใหม่ที่เหมาะสมกับแปลงของตนเอง

การประกวดผลงานตามปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง ๓๗

- **การมีส่วนร่วมในสังคม และการเสียสละเพื่อส่วนรวม**

กลุ่มการสังคมและศาสนา เป็นพ่อตัวอย่าง ปี ๒๕๔๔ มรรคทายก ไวยาวัจกรวัต เข้าร่วมกิจกรรมของชุมชน เช่น อาสาพัฒนาชุมชน ประมงอาสา อาสาแรงงานจังหวัด อาสาคุ้มครองสิทธิและเสรีภาพ และอาสาแจ้งเหตุอาชญากรรม

- **มีครอบครัวอบอุ่นและเข้มแข็ง**

เพราะร่วมแรงร่วมใจกันทำการเกษตรในแปลงทฤษฎีใหม่ ทั้ง ๔ คน รวมทั้ง ลูกชายด้วยเป็นครอบครัวตัวอย่างของชุมชนไม้ยา ดำเนินวิถีชีวิตตามหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงอย่างแท้จริง

เกียรติยศแห่งความดี

- ๑) ปราชญ์ชาวบ้านจังหวัดเชียงราย
- ๒) หมอดินดีดีเด่นระดับเขต
- ๓) ครูบัญชีดีเด่นระดับภาค
- ๔) คนดีศรีเชียงราย
- ๕) ปราชญ์เกษตรกรเศรษฐกิจพอเพียง

รางวัลรองชนะเลิศ

นายยวง เขียวนิล

นายยวง เขียวนิล

ที่อยู่ เลขที่ ๙๑/๑ หมู่ ๗ บ้านราษฎร์นิยมคลองลากซ้อน ตำบลราษฎร์นิยม อำเภอนาทม จังหวัดนันทบุรี ๑๑๑๕๐

การศึกษา ปวส. เทคนิคนันทบุรี และได้ปริญญาสาขาพัฒนาชุมชนจากมหาวิทยาลัยราชภัฏพระนคร เมื่ออายุ ๕๐ ปี

รายได้ในแปลงทฤษฎีใหม่ ๒๐๐,๐๐๐ บาท/ปี หักค่าใช้จ่ายแล้ว (รายได้ ๓๐๐,๐๐๐ บาท รายจ่าย ๑๐๐,๐๐๐ บาท)

เริ่มทำทฤษฎีใหม่ ปี พ.ศ.๒๕๓๗ (ปี ๒๕๓๘ น้ำท่วมสวนล้ม แต่ปี ๒๕๓๙ ได้รวบรวมกำลังใจเริ่มใหม่อีกครั้ง)

เหตุผลที่ทำทฤษฎีใหม่

- ได้วิเคราะห์ตามหลักปรัชญา ได้ศึกษาดูงานที่ วัดมงคลชัยพัฒนา จังหวัดสระบุรี และที่ศูนย์ศึกษาการพัฒนาห้วยทราย จังหวัดเพชรบุรี
- เห็นคุณค่าว่าสมเหตุสมผล เป็นกระบวนการที่ พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวคิดมาให้เสร็จแล้ว เพียงแต่เราศึกษาและเดินตาม เพราะเดิมทำเกษตร ในลักษณะผสมผสานอยู่แล้ว

การประกวดผลงานตามปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง ๓/๙

- ไม้ดีนรนให้เกินตัวแค่นี้ครอบครัวยังได้ภูมิคุ้มกัน

แปลงทฤษฎีใหม่

- **นาข้าว** พื้นที่ทั้งหมด ๔๔ ไร่ นาข้าว ขนาด ๑๔ ไร่ ปลูก ๕ ครั้ง/ ๒ ปี
- **แหล่งน้ำ** สระน้ำ ขนาด ๑๐x๒๐x๖ ตรม. จำนวน ๑ บ่อ และบ่อขนาดเล็ก จำนวน ๔ บ่อ มีแหล่งน้ำเดิมจากคลองลากค้อน ซึ่งอยู่ในการดูแลของกรมชลประทาน
- **ไม้ผล พืชผัก พืชสมุนไพร** ไม้ผล/ผักสวนครัว ขนาด ๑๕ ไร่ ชนิดพืชที่ปลูก ไม้ผล ได้แก่ กัลยวี มะพร้าว มะม่วง มะปราง มะไฟ ลิ้นจี่ ขนุน ชมพู่ ฝรั่ง กระท้อนทุเรียน ส้มโอ ฯลฯ ผักสวนครัว ได้แก่ หน่อไม้ฝรั่ง ผักหวาน กุยฉ่าย ตะไคร้
- **บ้านพักอาศัย โรงเรือน** โรงเลี้ยงสัตว์ ขนาด ๔ ไร่ รวมโรงเรือนเกษตรชนิดของสัตว์ที่เลี้ยงได้แก่ ปลา กบ ไก่บ้าน เป็ดเทศ

การนำเศรษฐกิจพอเพียงมาใช้

๑. ความมีเหตุผล

- ๑) บริหารแรงงานที่ใช้การพึ่งตนเอง โดยแบ่งพื้นที่ออกเป็น ๗ ส่วน แล้วเข้าปฏิบัติงานในพื้นที่สวนแต่ละสวนอย่างมีระบบตามวันของสัปดาห์
- ๒) ไม่ลงทุนปลูกพืชตามการกระตุ้นของกระแสของสังคม
- ๓) ปลูกพืชหลากหลายชนิด ให้มีผลผลิตทุกฤดูกาล ขายผลผลิตได้ทั้งปีและมีรายได้อีกต่อเนื่อง
- ๔) การบริหารรายจ่ายและการออมโดย เลือกซื้อเฉพาะสินค้าที่มีความจำเป็นต่อการดำรงชีพ ที่ผลิตไม่ได้เองอย่างเหมาะสม และไม่ฟุ้งเฟ้อ

๘๐ การประกวดผลงานตามปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง

๒. ความพอประมาณ

- ๑) การประกอบอาชีพและลงทุนใช้หลักพึ่งตนเอง ทั้งแรงงานและทุน
- ๒) การหารายได้โดยไม่เร่งผลผลิตเช่นการใช้สารกระตุ้นใดๆ คัดเลือกเอาเฉพาะผลผลิตที่สมบูรณ์เท่านั้น
- ๓) การบริหารรายจ่ายและการออม โดยปลูกพืชผักสวนครัว เลี้ยงปลา เลี้ยงไก่ เพื่อประกอบอาหาร ซื่อเฉพาะส่วนที่จำเป็นจึงประหยัดรายจ่ายและมีเงินเหลือเพื่อเก็บออมไว้ไม่ยุ่งเกี่ยวกับบอขายใดๆ ทั้งสิ้น ไม่สร้างความเดือดร้อนให้กับตัวเองและผู้อื่น

๓. ความมีภูมิคุ้มกัน

- ๑) ใส่ใจที่จะทำการเกษตรผสมผสาน โดยปลูกพืชหลากหลายชนิด ได้ผลผลิตทุกฤดูกาล ทั้งที่ให้ผลผลิตในระยะสั้น และระยะยาว แม้อากาศพืชชนิดใดตกต่ำ ก็ยังมีผลผลิตพืชพันธุ์อื่นทดแทน
- ๒) แบ่งรายได้เป็นค่าใช้จ่ายเพื่อลงทุน บริโภคและการออมอย่างเป็นสัดส่วน

๔. ความรอบรู้

- ๑) เป็นหมอดินอาสา
- ๒) ประมงอาสา
- ๓) เป็นครูท้องถิ่น สอนวิชาภูมิศาสตร์ สิ่งแวดล้อม ทุกสัปดาห์ที่โรงเรียนราษฎร์นิยม โดยทำหลักสูตรการสอนเอง
- ๔) บรรยายนอกสถานที่ เช่น วิทยาลัยเทคโนโลยีทางการแพทย์ อำเภอน้อย
- ๕) เป็นสถานที่ฝึกงานของนักศึกษา

- ๖) เป็นประธานกลุ่มศูนย์พันธุ์ข้าวชุมชน
- ๗) เป็นประธานกลุ่มแปรรูปผลผลิตเกษตร
- ๘) เป็นวิทยากรอบรมกลุ่มออมทรัพย์
- ๙) อาสาสมัครสาธารณสุขประจำหมู่บ้าน
- ๑๐) เปิดเวทีระดมความคิดเห็นทำแผนแม่บทชุมชนผู้สูงอายุ
- ๑๑) ร่วมโครงการคลองสวยน้ำใส
- ๑๒) ร่วมเป็นอาสาสมัครคุมประพฤติ ช่วยไกล่เกลี่ยข้อพิพาทในชุมชน

๕. ความมีคุณธรรม

- ๑) ใช้หลักมัชฌิมาปฏิปทา คือ การเดินทางสายกลาง
- ๒) ใช้หลักพุทธสุภาษิตที่ว่า ปมาโท มัจจุโน ปทัง (ความประมาทนั้นเป็นหนทางแห่งความตาย) เพราะก่อนทำการเกษตรเคยติดสุราจนต้องไปพบแพทย์
- ๓) ใช้หลักธรรมแห่งความสำเร็จ คือ อิทธิบาท ๔ คือ ฉันทะ วิริยะ จิตตะ และวิมังสา

๘๓ การประกวดผลงานตามปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง

๔) ปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงในความหมายของนายยวง นิลเขียว คือ ปรัชญาที่มีรากฐานจากหลักขัณนิมาปฏิบัติทา คือ การเดินตามทางสายกลาง และหลักความไม่ประมาท เช่น ไม่เร่งผลผลิตจนผิดธรรมชาติ ไม่ตกเป็นทาสกระแสดุ่นของสังคม พร้อมทั้งใช้หลักธรรมแห่งความสำเร็จ คือ อิทธิบาท ๔ คือ ชอบที่จะทำ ทำด้วยความขยัน สู้ขยันดีเพราะใส่ใจ ไตร่ตรองและกลั่นกรองผลงาน ประหยัด ฟังตนเอง อยู่อย่างมีส่วนร่วม

รางวัลรองชนะเลิศ นางพิมพ์ โถตันคำ

นางพิมพ์ โถตันคำ

ที่อยู่ เลขที่ ๙๓ หมู่ ๑๙ บ้านนาขาม ตำบลนาม่อง อำเภอกุดบาก จังหวัดสกลนคร ๔๗๑๔๐

การศึกษา ประถมศึกษาปีที่ ๔

เนื้อที่ ๒๑ ไร่ ๓ งาน

เริ่มทำทฤษฎีใหม่ เมื่อ พ.ศ. ๒๕๔๒

เหตุผลที่ทำทฤษฎีใหม่ ครอบครัวเกิดภาวะหนี้สินและขาดความอบอุ่น
พึ่งพาตนเอง ไม่ได้จึงต้องตัดสินใจทำการเกษตร
ทฤษฎีใหม่เพื่อครอบครัวพออยู่พอกิน

รายได้จากแปลงทฤษฎีใหม่ ในรอบปีที่ผ่านมา ๑๐๐,๐๐๐ บาท

รายจ่ายในแปลงทฤษฎีใหม่ ในรอบปีที่ผ่านมา ๓๐,๐๐๐ บาท

ภาระหนี้สิน มีหนี้สินจากการกู้ ธกส. เพื่อนำมาปรับพื้นที่นา

แรงงาน ใช้แรงงานจากในครอบครัว ๔ คน ไม่มีการจ้างแรงงาน

๘๔ การประกวดผลงานตามปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง

แปลงทฤษฎีใหม่

● **นาข้าว** ๑๕ ไร่ ผลผลิตเฉลี่ย ๔๐๐ กก./ไร่ ปลูกพืชหลังนา ได้แก่ ข้าวโพด พักทอง และถั่วลิสง อีกทั้งมีการปลูกพืชชนิดอื่นๆ ในแปลงนา ได้แก่ หมากเฒ่า และ มะพร้าว

- ใช้ภูมิปัญญาในการจัดรูปแบบคันนาให้มีขนาดกว้าง เพื่อสามารถ ปลูกไม้ผลบนคันนาได้เพิ่มเติม

● **แหล่งน้ำ** สระน้ำขนาด ๓๐x๓๐x๒ เมตร จำนวน ๒ บ่อ เพื่อใช้สำหรับ เลี้ยงปลาในบ่อ ได้แก่ ปลานิล ปลาใน และปลาตะเพียน อีกทั้งได้นำน้ำในบ่อมาใช้เพื่อ รดน้ำต้นไม้ และสร้างความชุ่มชื้นให้กับแปลงไม้ผลและพืชผักต่างๆ

- บริเวณใกล้สระน้ำมีการปลูกพืชอายุสั้น เพื่อสะดวกในการรดน้ำ บำรุงพืช อีกทั้งมีการปลูกพืชรอบๆ สระน้ำ เพื่อให้ความชุ่มชื้นของน้ำในสระมาช่วยหล่อ เลี้ยงไม้ผลต่างๆ โดยธรรมชาติ

● **ไม้ผล พืชผัก สมุนไพร** ปลูกในแนวของคันนาลักษณะของแปลง ทฤษฎีใหม่ อีกทั้งมีการปลูกไม้ใช้สอยหลากหลายชนิด เช่น ไม้ไผ่แดง ประดู่มะค่า ตะเคียน ยางนา เป็นต้น

- พืชผักสวนครัว ปลูกริมสระน้ำและตามแนวคันนา เพื่อสะดวก ในการรดน้ำ และใช้พื้นที่อย่างครบถ้วน ผสมผสานการใช้งานเพื่อให้เกิดการเกื้อกูลซึ่ง กันและกัน

● **บ้านพักอาศัย โรงเรือน** ที่พักแรมอยู่ในบริเวณเดียวกัน เนื้อที่ ๑ งาน

การนำเศรษฐกิจพอเพียงมาใช้

๑. ความพอประมาณ

- จากความล้มเหลวในการปลูกพืชเชิงเดี่ยว ทั้งด้านการลงทุน ดินเสื่อมคุณภาพ ผลผลิตตกต่ำ การค้าขายล้มเหลว รายได้ไม่พอกับรายจ่าย มีหนี้สินพันตัว พยายามหาทางออก โดยในปี ๒๕๕๒ พ่อเขียน ศรีมุกดา ผู้นำเครือข่ายอินแปง ได้จุดประกายแนวคิดด้านการทำเกษตร จึงคิดทำแปลงเกษตรทฤษฎีใหม่ ยึดแนวคิดที่ว่า **“ปลูกทุกอย่างที่กินได้ ปลูกผักที่กินได้ตั้งแต่ ๗ วัน ขึ้นไป”**

- เริ่มต้นวิถีเกษตรแบบทฤษฎีใหม่ โดยไม่ลงทุนจนเกินกำลัง ไม่มีการจ้างงาน แต่อาศัยกำลังสำคัญจากคนในครอบครัวที่ทั้งร่วมกันคิดร่วมกันทำ ไม่เหน็ดเหนื่อย แต่มีความสุข

- ครอบครัวมีอยู่มีกินได้บริโภคอาหารที่ปลอดภัย มีผัก มีปลา มีผลไม้ กินอย่างพอเพียง ช่วยลดรายจ่ายในด้านอาหาร **“เมื่อทำเกษตรพอเพียงแล้ว ไม่มีเงินก็ได้กิน”**

- ความมานะอดทนสาหะในการทำการเกษตรแบบพอเพียง **“ค่อยทำค่อยไป ทำวันละนิดดีกว่าคิดแล้วไม่ทำ”**

๒. ความมีเหตุผล

- จัดพื้นที่อย่างมีเหตุผลมีผล ปรับที่นาในพื้นที่ ๒๑ ไร่ ๓ งาน เป็นคันทนา ขนาด ๓ เมตร เพื่อปลูกพืชผักผสมผสาน ทั้งการปลูกผักอายุสั้น เช่น ผักกาด หอม พริก ฯลฯ ผสมผสานกับไม้ผลชนิดต่างๆ

- มีความมุ่งมั่นในการประกอบอาชีพเกษตรผสมผสานเพื่อพออยู่ พอกินอย่างต่อเนื่องในครอบครัว

- มีการวางแผนการผลิต โดยใช้หลักการคำนึงถึงศักยภาพของพื้นที่ ความพร้อมของครอบครัว ปลูกพืชที่กินได้ และใช้ประโยชน์ได้

- แปรรูปผลผลิตทางการเกษตรต่างๆ เพื่อก่อให้เกิดประโยชน์ในด้านอื่นๆ เช่น น้ำยาล้างจาน ยาสระผม ฯลฯ อีกทั้ง ผลิตภัณฑ์ยางล้อ ที่ใช้วัตถุดิบจากพืชผักภายในบ้าน ได้แก่ ผักหวานป่า ผักหวานบ้าน ใบหม่อน ผักขม ใบชวมวง และใบกัญฉ่าย

๓. การมีภูมิคุ้มกันที่ดี

- ครอบครัวมีความมั่นคงด้านอาหาร โดยเฉพาะ “ข้าว” เป็นอาหารหลัก
- ลดรายจ่ายของครัวเรือน โดยการปลูกทุกอย่างที่กินได้ อยากรกินอะไรก็หาได้ในแปลงเกษตรของตน ไม่ว่าจะเป็นผักหรือผลไม้
- ผลิตปุ๋ยและสารกำจัดศัตรูพืชใช้เองทั้งหมด ไม่ใช้สารเคมี
- สามารถปลดปล่อยหนี้สินได้จากการทำการเกษตร และไม่คิดอยากจะกู้เงินจากใครอีก เพราะจะสร้างความทุกข์ให้กับคนในครอบครัว
- มีการปรับปรุงดินด้วยการทำปุ๋ยหมักชีวภาพใช้เอง ผลผลิตก็เพิ่มขึ้นและไร้สารพิษ อีกทั้งช่วยลดต้นทุนการผลิต
- ผลิตเอง และยังขายผลผลิตเอง โดยมีศาลาหน้าบ้านเป็นแหล่งจำหน่ายสินค้าของครอบครัว

๔. เสริมไขความรู้อ

- เกิดการเรียนรู้ปฏิบัติภายในพื้นที่ไร่นาผสมผสานของตนเองจนเกิดความชำนาญ สามารถถ่ายทอดความรู้ และแลกเปลี่ยนประสบการณ์ให้กับเกษตรกรผู้สนใจด้วยความจริงใจ
- ได้รับการยอมรับเป็นปราชญ์ชาวบ้านโครงการพัฒนาการเกษตรตามแนวทฤษฎีใหม่
- เป็นครูภูมิปัญญาด้านการทำเกษตรแบบพอเพียงของเครือข่ายอินแปง

- วิทยากรในการฝึกอบรมรณรงค์อาสาสมัครพิทักษ์ป่า (รสบทป.)
- วิทยากรให้กับสำนักงานปฏิรูปที่ดินจังหวัดสกลนครและหน่วยงานต่างๆ ทั้งภาครัฐและเอกชน
- ได้เป็นแหล่งเรียนรู้และศึกษาดูงานของเครือข่ายอินแปงและคณะที่มาศึกษาดูงานจากทั่วประเทศและต่างประเทศ

๕. เงื่อนไขคุณธรรม

- เมื่อตัวเองทำเกษตรพอเพียงครอบครัวก็มีกินมีอยู่ คนรอบข้างก็ได้อยู่ได้กินแม่พิมพ์มีเสียเกือบร้อยคน ที่ชอบทำการเกษตรเหมือนกัน มีน้องฮัก อ้ายฮักมากมาย ที่ไปมาหาสู่กันและมีการแลกเปลี่ยนพันธุ์ผัก มีการแบ่งปันอาหารและข้าวของให้แก่กัน เป็นการสร้างความสัมพันธ์ด้วยการทำการเกษตร
- ชยัน อดทน ทำให้ดู อยู่ให้เห็น เป็นต้นแบบของชุมชน จนประสบความสำเร็จในการครองชีพ
- เป็นคนจุดประกายแนวความคิด ฟังพา อาศัยกัน โดยถ่ายทอดกลอนลำอีสาน พื้นบ้านภูมิปัญญาท้องถิ่นให้ชุมชน และสมาชิกกลุ่ม เช่น กลอนลำทฤษฎีใหม่ กลอนลำพอหลวงสอนทำเกษตรพอเพียง กลอนลำเกี่ยวกับป่าไม้ เพื่อให้คนที่เราไปถ่ายทอดให้ได้ว่าคนที่ทำเกษตรนั้นไม่ได้มีความทุกข์ มีแต่ความสุขทำเกษตรไปด้วย ร้องรำทำเพลงไปด้วยจิตใจที่เบิกบาน

รางวัลรองชนะเลิศ

นายสมชาย นิลอนันต์

นายสมชาย นิลอนันต์

ที่อยู่ เลขที่ ๑๐๑ หมู่ ๑ ตำบลช้างขวา อำเภอกาญจนดิษฐ์ จังหวัดสุราษฎร์ธานี

การศึกษา ประถมศึกษาปีที่ ๖

บุตร ๓ คน

รายได้ ในแปลงทฤษฎีใหม่/ปี ๕๓,๐๐๐ (หักค่าใช้จ่ายแล้ว)

เริ่มทำทฤษฎีใหม่ ปี พ.ศ. ๒๕๔๖

เหตุผลที่ทำทฤษฎีใหม่ ใจรักงานด้านการเกษตรมาตั้งแต่อดีต ทำรายได้เลี้ยงครอบครัว ไม่ต้องรับจ้างขายแรงงานนอกพื้นที่

แปลงทฤษฎีใหม่

- นาข้าว ๕ ไร่ ปูกลูก ๑ ครั้ง/ปี
- แหล่งน้ำ สระน้ำ ขนาด ๓.๔๓ ไร่ จำนวน ๑ บ่อ ในช่วงฤดูแล้งใช้น้ำ

จากระบบชลประทาน

- ไม้ผล พืชผัก พืชสมุนไพร ไม้ผล ขนาด ๔ ไร่ พืชที่ปลูก ได้แก่ ฝรั่ง ๒๐๐ ต้น กระเทียม ๓๐ ต้น มะพร้าว ๒๐ ต้น
- บ้านพักอาศัย โรงเลี้ยงสัตว์ ได้แก่ สุกร เบ็ด

การนำเศรษฐกิจพอเพียงมาใช้

๑. ความพอประมาณ

ดำเนินชีวิตอย่างระมัดระวังโดย การปลูกพืชผัก ผลไม้ไว้รับประทานในครัวเรือนส่วนที่เหลือแบ่งขาย ดำเนินชีวิตโดยไม่ทำให้คนอื่นเดือดร้อน

๒. ความมีเหตุผล

คิดก่อนทำ ทำในสิ่งที่เป็นไปได้ และไม่ประมาทโดยใช้ประสบการณ์ และยึดแนวทางเศรษฐกิจพอเพียงเป็นหลัก

๙๖ การประกวดผลงานตามปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง

๓. ภูมิคุ้มกัน

ไม่ประมาท คิดอย่างรอบคอบก่อนที่จะทำ หรือลงทุนในทุกสิ่งเก็บเงินออมไว้ ส่วนหนึ่งเพื่อประกันในความเสี่ยงและในภายภาคหน้า

๔. ความรอบรู้

ศึกษาหาความรู้เพิ่มเติมด้านต่างๆ อยู่เสมอโดยเข้ารับการฝึกอบรมทั้งด้านการเกษตร ด้านผู้นำชุมชน เพื่อนำความรู้มาปรับปรุงในการดำเนินชีวิตตามปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง

รางวัลรองชนะเลิศ

นายณรงค์ บัวสี

นายณรงค์ บัวสี

ที่อยู่ บ้านเลขที่ ๘ หมู่ ๑๔ แขวงสะพานสูง เขตสะพานสูง กรุงเทพมหานคร

การศึกษา ประถมศึกษาปีที่ ๔ ผ่านการอบรมหลักสูตรต่างๆ มากมาย

บุตร ๓ คน

รายได้ในแปลงทฤษฎีใหม่ ในรอบปีที่ผ่านมา ๔๕๐,๐๐๐ บาท/ปี
(ก่อนหักค่าใช้จ่าย)

รายจ่ายในแปลงทฤษฎีใหม่ ในรอบปีที่ผ่านมา ๕๐,๐๐๐ บาท/ปี

เริ่มทำทฤษฎีใหม่ ปี พ.ศ. ๒๕๔๒ ในพื้นที่ ๒๗ ไร่

เหตุผลที่ทำทฤษฎีใหม่ การทำเกษตรอย่างเดียวทำให้ตนเองและครอบครัว
ประสบปัญหาขาดทุน เนื่องจากบางปีผลผลิตออกมาก
ทำให้ราคาตกต่ำไม่คุ้มค่ากับการลงทุน จึงได้ปรับปรุง
พื้นที่ในแปลงเกษตรของตนเองให้มีการทำการเกษตร
หลากหลาย

๓๒ การประกวดผลงานตามปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง

แปลงทฤษฎีใหม่

● **นาข้าว** พื้นที่เพาะปลูก ๑๒ ไร่ ปลูก ๓ ครั้ง/ปี ได้ผลผลิต ๑,๐๐๐ กก./ไร่ มีการปลูกพืชรอบแปลงนา เช่น ปาล์ม พักสวนครัว แตงไทย และฟักทอง

● **แหล่งน้ำ** สระน้ำ ขนาด ๔x๑๒x๒ เมตร จำนวน ๓ บ่อ และขนาด ๔x๓๐x๒ เมตร จำนวน ๓ บ่อ ใช้ น้ำจากน้ำฝน และน้ำจากลำคลองธรรมชาติ ได้ทำการเลี้ยงปลาตะเพียน ปลานิล ปลาดุก ปลาหมอ

● **ไม้ผล พืชผัก พืชสมุนไพร** ปลูกในพื้นที่ ๘ ไร่ ได้แก่ มะม่วง มะพร้าว ขนุน กระท้อน และไม้ประดับเพื่อเป็นรายได้เสริม ได้แก่ ต้นโมก เตยหอม เป็นต้น

● **บ้านพักอาศัย โรงเรียน** ส่วนหนึ่งให้เช่าที่ดินไปทำโฮมสเตย์ และเป็นโรงเรียนชาวนาชุมชน และในเดือนมกราคม ๒๕๕๑ ได้มีการเตรียมการเปิดเป็นโรงเรียนทฤษฎีใหม่ ดำเนินการโดยกรุงเทพมหานคร

การนำเศรษฐกิจพอเพียงมาใช้

๑. ความมีเหตุผล

การทำการเกษตรจะยึดหลักการที่ว่า **“ปลูกทุกอย่างที่กิน กินทุกอย่างที่ปลูก”** ในบริเวณแปลงเกษตรจะปลูกพืชหลายๆ อย่างทั้งพืชไร่ ไม้ผล ไม้ประดับ ผักต่างๆ ซึ่งสามารถที่จะนำมาบริโภคในครัวเรือนที่เหลือก็จะนำไปขายเป็นรายได้แก่ครอบครัว

๒. ความพอประมาณ

การทำการเกษตรในแปลงเกษตรจะเน้นในเรื่องการเตรียมดินโดยใช้ปุ๋ยหมัก ปุ๋ยอินทรีย์ เป็นหลักเพื่อให้ดิน

มีคุณภาพและต้นทุนการผลิต ใช้แรงงานในครัวเรือนเป็นหลัก ผลผลิตที่ได้จะเก็บไว้บริโภคทำพันธุ์ ที่เหลือก็จะนำไปขายเพื่อเพิ่มรายได้ให้แก่ครอบครัว ใช้ศัตรูธรรมชาติในการป้องกันโรคแมลงเพื่อรักษาสมดุลธรรมชาติ

๓. ความมีภูมิคุ้มกัน

การทำปลูกพืชหลายๆ ชนิดเพื่อ เป็นหลักประกันให้กับตนเองได้ ถ้าผลผลิตชนิดไหนตกต่ำ ก็จะมีผลผลิตอย่างอื่นมาทดแทน ผลผลิตที่ได้จะนำมาบริโภคในครัวเรือนเป็นหลักที่เหลือก็นำไปแปรรูปขาย ทำให้ครอบครัวมีรายได้ตลอดทั้งปี มีเงินเก็บไม่มีหนี้สิน

๔. ความรอบรู้

ช่วงไหนที่ว่างจากการทำงานในแปลงเกษตรก็จะไปศึกษาหาความรู้จากหน่วยงานของภาครัฐอยู่เป็นประจำ เช่นการอบรมความรู้เรื่องการเกษตรทฤษฎี การทำเกษตรแบบอินทรีย์ การปลูกผักปลอดสารพิษ การป้องกันกำจัดโรคแมลงศัตรูพืช และติดตามข่าวสารจากสื่อต่างๆ เช่นหนังสือพิมพ์ วิทยุ โทรทัศน์ อยู่ตลอดเวลา

๕. ความมีคุณธรรม

ในชุมชนมีทั้งคนที่นับถือศาสนาพุทธ และอิสลาม แต่ก็ใช้ชีวิตอย่างมีความสุข เพราะทุกคนมีน้ำใจที่ดีต่อกันถ่ายทอดความรู้และประสบการณ์ที่ได้รับจากการประกอบอาชีพการเกษตรให้กับผู้ที่สนใจตลอดจนเด็กๆ นักเรียนที่เข้ามาศึกษาดูงานอยู่เป็นประจำ มีการรวมกลุ่มในการผลิต และระดมทุนเพื่อใช้เป็นทุนในการผลิต และให้สมาชิกในกลุ่มกู้ ยืมไปใช้ในการประกอบอาชีพ (ทุนในการผลิต) โดยไม่คิดดอกเบี้ย

๙๔ การประกวดผลงานตามปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง

ตัวอย่างความสำเร็จของผลงาน
ตามปรัชญา
เศรษฐกิจพอเพียง
ด้านธุรกิจขนาดใหญ่

รางวัลชนะเลิศ

บริษัท ปูนซิเมนต์ไทย จำกัด (มหาชน)

บริษัท ปูนซิเมนต์ไทย จำกัด (มหาชน) หรือ เครือซิเมนต์ไทย (SCG) เป็นองค์กรธุรกิจที่เติบโตควบคู่กับพัฒนาการทางเศรษฐกิจและสังคมของประเทศไทยมาเกือบ ๑๐๐ ปี ถือกำเนิดขึ้นในปี พ.ศ. ๒๔๕๖ ด้วยพระบาทสมเด็จพระมงกุฎเกล้าเจ้าอยู่หัว มีพระราชประสงค์ให้ประเทศไทยผลิตปูนซิเมนต์ใช้เองเพื่อจัดสรรการใช้ทรัพยากรภายในประเทศอย่างคุ้มค่า และลดการพึ่งพาการนำเข้าจากต่างประเทศ เนื่องจากเป็นยุคสมัยที่ประเทศไทยกำลังพัฒนาสู่ความเจริญ มีการก่อสร้างสาธารณูปโภคจำนวนมาก จากนั้น ได้มีวิวัฒนาการอย่างต่อเนื่องตลอดมา จนเป็น **เครือซิเมนต์ไทย (SCG)**

SCG ประกอบด้วย ๕ กลุ่มธุรกิจที่สำคัญ ได้แก่ เคมีภัณฑ์ กระดาษ ซีเมนต์ ผลิตภัณฑ์ก่อสร้าง และจัดจำหน่าย มีฐานการผลิตทั้งในประเทศไทย และภูมิภาคอาเซียน ทุกธุรกิจมุ่งสร้างสรรค์นวัตกรรม ทั้งสินค้าและบริการ กระบวนการทำงานและรูปแบบธุรกิจ เพื่อตอบสนองความต้องการของผู้บริโภค โดยพยายามพัฒนาตนเองอย่างไม่หยุดยั้ง เพื่อรักษาความเป็นผู้นำในประเทศมุ่งสู่ความเป็นผู้นำระดับภูมิภาค และเตรียมพร้อมสำหรับการแข่งขันในระดับโลก

ปัจจุบัน **SCG** มีบริษัทย่อยที่บริหารงานมากกว่า ๑๐๐ บริษัท มีพนักงานประมาณ ๒๔,๐๐๐ คน ผลิตสินค้ากว่า ๖๔,๐๐๐ รายการ จากฐานการผลิตทั้งในประเทศและภูมิภาคอาเซียน เพื่อจำหน่ายในทุกภูมิภาคทั่วโลก โดยสินค้าและบริการของ **SCG** ได้รับการรับรองมาตรฐานและรางวัลสำคัญๆ

๓๖ การประกวดผลงานตามปรัชญา 4S ภาครัฐกิจพอเพียง

วิกฤตเศรษฐกิจ...วิกฤต SCG

ภายหลังการประกาศอัตราแลกเปลี่ยนเงินตราระหว่างประเทศแบบลอยตัวเมื่อ ๒ กรกฎาคม ๒๕๔๐ ที่ผ่านมา ได้ส่งผลกระทบต่อสถานะทางการเงินขององค์กร ภาคเอกชน กล่าวคือ การประกาศฯ ดังกล่าวทำให้ยอดเงินกู้สุทธิเพิ่มขึ้นเป็นเท่าตัวหรือมากกว่าในช่วงเวลาเพียงข้ามคืนเท่านั้น “บทเรียน” ครั้งนี้ มีมูลค่ามากมายมหาศาล ต่อประเทศไทย เพราะมีผลทำให้องค์กรธุรกิจหลายรายต้องปิดกิจการลงจากการไม่สามารถแบกรับต้นทุนและดอกเบี้ยเงินกู้ที่เพิ่มสูงขึ้นได้ ในขณะที่บางองค์กรธุรกิจจำเป็นต้องหามาตรการต่างๆ เช่น การลดขนาดกิจการ การเลิกจ้างพนักงาน หรือแม้แต่การขายธุรกิจให้กับนายทุนอื่นๆ เป็นต้น เพื่อประคับประคองให้ธุรกิจของตนเองสามารถดำเนินต่อไปได้ โดยหวังว่าในอนาคตข้างหน้าจะฟื้นตัวขึ้นมาได้อีกครั้ง **เครือซิเมนต์ไทย (SCG)** เป็นอีกหนึ่งองค์กรธุรกิจที่ได้รับผลกระทบโดยตรงและรุนแรง เพราะผลกระทบที่เกิดขึ้นทำให้ยอดเงินกู้สุทธิของหน่วยงานเพิ่มขึ้นเป็นเกือบ ๒ เท่าตัว มีผลทำให้เงินกู้สุทธิเป็น ๒๔๓,๐๐๐ ล้านบาท และมีแนวโน้มจะเพิ่มมากขึ้นถึง ๓๐๐,๐๐๐ ล้านบาท อันเนื่องมาจากความผันผวนของอัตราแลกเปลี่ยนเงินบาทที่ยังไม่หยุดนิ่งในช่วงเวลานั้น

ในขณะเดียวกัน ยังเกิดภาวะขาดทุนถึงกว่า ๕๒,๐๐๐ ล้านบาท อันเนื่องมาจากภาวะความต้องการของตลาดที่หดตัวอย่างรวดเร็ว เพราะขวัญและกำลังใจของผู้คนในสังคมเกิดภาวะตื่นตระหนก และกังวลต่อการเปลี่ยนแปลงสภาพเศรษฐกิจของประเทศ

การประกวดผลงานตามปรัชญา 18 ประการของ SCG ปี ๒๕๖๓ ๘๗

ปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงกับการแก้ไขวิกฤต

ผลกระทบจากภาวะวิกฤตที่เกิดขึ้น เป็นความชัดเจนในแง่การเป็นบทเรียนให้ **SCG** ได้ตระหนักว่าการบริหารแบบตะวันตก (Modenization Management) ที่ให้ความสำคัญเพียงแต่การเจริญเติบโตโดยปราศจากรากฐานที่เข้มแข็ง การหวังผลกำไรในระยะสั้น การใช้ทรัพยากรการผลิตอย่างฟุ่มเฟือยและสิ้นเปลือง โดยปราศจากความรอบคอบในการวางแผนการใช้ที่ดี ท้ายที่สุดแล้วไม่สามารถปกป้องธุรกิจของตนเองได้ ในยามเกิดภาวะวิกฤต ตัวอย่างที่ชัดเจน นั่นคือ การลดขนาดธุรกิจของ **SCG** ที่จากเดิม ๑๐ กลุ่ม เหลือเพียง ๕ กลุ่ม พร้อมเงินกู้สุทธิที่เพิ่มสูงขึ้นและผลกำไรติดลบจำนวนมหาศาล

ในภาวะการณ์ดังกล่าวนี้เอง **SCG** จึงได้นำอภินิหารแนวพระราชดำริเศรษฐกิจพอเพียงมาประยุกต์ใช้ โดยเบื้องต้นได้นำมาประยุกต์ใช้เพื่อประคับประคองให้ธุรกิจอยู่รอดและดำเนินต่อไปได้ในอนาคต โดยสรุปการนำอภินิหารเศรษฐกิจพอเพียงมาแก้ไขวิกฤตของเครือซิเมนต์ไทย ดังนี้

ความพอประมาณ

ได้แก่ การปรับโครงสร้างธุรกิจให้สอดคล้องกับความสามารถและเชี่ยวชาญของตนเอง ส่งผลให้ธุรกิจมีลักษณะความเชี่ยวชาญเฉพาะขององค์กร

ความมีเหตุมีผล

ได้แก่ การลดบทบาทในธุรกิจที่ไม่ถนัดหรือขาดความเชี่ยวชาญในการดำเนินการ ส่งผลให้ธุรกิจทุ่มเทการใช้ทรัพยากรในธุรกิจที่ถนัดได้อย่างมีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น

การสร้างภูมิคุ้มกัน

ได้แก่ การพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ ส่งผลให้ธุรกิจมีกระบวนการเสริมสร้างแรงจูงใจในการทำงานอย่างมีประสิทธิภาพ

ความรู้

ได้แก่ การพัฒนาระบบการบริหารองค์ความรู้ภายในองค์กร และต่อยอดสู่การเป็นองค์กรนวัตกรรม ส่งผลให้ธุรกิจเป็นองค์กรแห่งการเรียนรู้ และองค์กรนวัตกรรม

คุณธรรม

ได้แก่ การถ่ายทอดหลักคุณธรรมในการดำเนินชีวิตผ่านการทำกิจกรรมเพื่อประโยชน์ต่อสังคมและสิ่งแวดล้อม ส่งผลให้ธุรกิจมีคุณธรรมในการดำเนินธุรกิจ และคุณธรรมในการดำรงชีวิต

ผลจากการน้อมนำปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงมาประยุกต์ใช้ในการบริหารธุรกิจของ **SCG** ส่งผลให้ **SCG** ยังดำเนินธุรกิจต่อไปได้ โดยมีพื้นฐานการดำเนินงานตามความเชี่ยวชาญอย่างแท้จริง

ต่อยอดการดำเนินงาน “ปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงสู่ความมั่นคงและยั่งยืน”

บทเรียนที่ผ่านมาทำให้ **SCG** รู้และเข้าใจว่าเป้าหมายสูงสุดขององค์กรไม่ใช่เพียงการทำกำไร แต่กำไรจากการดำเนินธุรกิจเป็นเสมือนทางผ่านไปสู่วิถีสุขร่วมกันของทุกฝ่ายที่เกี่ยวข้อง และเชื่อมั่นว่า “เศรษฐกิจพอเพียง” เป็นกรอบในการดำเนินงานที่นำไปสู่ “ความสมดุล” ทั้งศักยภาพขององค์กร สภาพแวดล้อมทางเศรษฐกิจและสังคมและสิ่งแวดล้อม ทำให้องค์กรพัฒนาไปสู่ “ความมั่นคง” จากการดำเนิน แม้ว่าจะมีปัญหาและอุปสรรคใดก็ตามก็มีความเชื่อมั่นว่าองค์กรจะสามารถฝ่าฟันไปได้สำเร็จ และเติบโตไปได้อย่างต่อเนื่องโดยมีผลกำไรที่สามารถจัดสรรคืนสู่พนักงาน ผู้ถือหุ้น ลูกค้า คู่ค้า ผู้มีส่วนเกี่ยวข้องทุกฝ่าย ตลอดจนสังคมและสิ่งแวดล้อมเพื่อให้เกิดประโยชน์สุขร่วมกันและนำไปสู่ความยั่งยืนในท้ายที่สุด

ด้วยเหตุนี้ **SCG** จึงได้นำปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงมาเป็นแนวทางการดำเนินธุรกิจของตนเองเรื่อยมา จนครอบคลุมทุกมิติการทำงานทุกระบวนการบริหารธุรกิจดังนี้

ความพอประมาณ

ความหมายของความพอประมาณในทัศนะของ **SCG** คือ การดำเนินธุรกิจที่ยึดหลักความพอดี ไม่มากไม่น้อยเกินไป และไม่เบียดเบียนผู้อื่น มุ่งเน้นการดำเนินธุรกิจด้วยความเชี่ยวชาญและทำอย่างเต็มศักยภาพ โดยมีการประเมินความสามารถและทรัพยากรทั้งภายนอกและภายในองค์กรอย่างสม่ำเสมอ และไม่หวังผลประโยชน์สูงสุดในระยะสั้นที่อาจเป็นเหตุให้เกิดความเสี่ยงทางธุรกิจในอนาคต **SCG** จึงได้นำหลักความพอประมาณมาสู่การปฏิบัติในองค์กรที่สำคัญๆ ได้แก่

การประกวดผลงานตามปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง

๑๖๙

- ดำเนินธุรกิจเฉพาะที่ตนเองมีความเชี่ยวชาญและมีความสามารถในการบริหารจัดการ เพื่อเป็นผู้นำในอุตสาหกรรมนั้นๆ

- กำหนดมาตรการทางการเงินและกลยุทธ์ในการดำเนินธุรกิจที่หลากหลาย แต่มีประสิทธิภาพ เช่น การติดตามผลตรวจสอบสถานะทรัพย์สินของ **SCG** อย่างใกล้ชิด รวมถึงการประเมินราคาทรัพย์สินใหม่, เพิ่มสัดส่วนการส่งออกเพื่อลดความเสี่ยงจากอัตราแลกเปลี่ยนเงินตรา, การประเมินผลการดำเนินงานด้วยอัตราส่วนของกำไรก่อนภาษีเงินได้ ดอกเบี้ยจ่ายและค่าใช้จ่ายทางการเงิน ค่าเสื่อมราคา รายจ่ายตัดบัญชีและปันผลรับจากบริษัทร่วมต่อทรัพย์สินในการดำเนินงาน เป็นต้น

- กำหนดวิสัยทัศน์ในการดำเนินธุรกิจอย่างประมาอดตน โดยเน้นเป้าหมายสูงสุดคือ ความเจริญก้าวหน้าอย่างยั่งยืนและมุ่งสร้างคุณค่าให้แก่ผู้มีส่วนเกี่ยวข้องทุกฝ่าย รวมทั้งการมีสินค้าและบริการที่ดี มีเทคโนโลยีและนวัตกรรมที่เป็นเลิศ

“...ภายในปี พ.ศ. ๒๕๕๘ SCG จะเป็นองค์กรที่ได้รับการยอมรับในฐานะที่เป็นองค์กรแห่งนวัตกรรมที่นำร่วมงานด้วย และเป็นแบบอย่างด้านบรรษัทภิบาลและการพัฒนาอย่างยั่งยืน...”

วิสัยทัศน์ของเครือซีเมนต์ไทย

- ความพอประมาอดในการบริหารบุคคล **SCG** เชื่อมั่นว่า **“คนดี”** และ **“คนเก่ง”** จะนำไปสู่ความสำเร็จในการบริหารธุรกิจขององค์กร **SCG** จึงให้ความสำคัญกับการวางแผนกำลังคนที่ชัดเจนและรัดกุม เช่น มีหลักการคัดเลือกพนักงานอย่างมีระบบและเป็นธรรม มีการบริหารค่าจ้างและสวัสดิการที่เหมาะสม และส่งเสริมให้บุคลากรดำเนินชีวิตตามปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง มีการดูแลผลตอบแทนที่อาศัย ๓ หลักการ ได้แก่ ความเป็นธรรมภายใน ความเป็นธรรมภายนอกและพิจารณาตามความสามารถของพนักงานเป็นรายบุคคล ทั้งนี้ จะเห็นว่า **SCG** ได้ให้ความสำคัญและตระหนักถึงคุณค่าของพนักงานในระดับสูงในฐานะทรัพยากรที่สำคัญขององค์กร ดังจะเห็นได้จากการเกิดภาวะ

วิกฤตในปี ๒๕๔๐ SCG ก็ไม่มีนโยบายลดพนักงานเพื่อลดค่าใช้จ่าย หากแต่มุ่งเพิ่มศักยภาพของพนักงาน เพื่อให้เป็นกลไกสำคัญในการพัฒนาองค์กรต่อไป

- ความพอประมาณในการสร้างความสมดุล การใช้ทรัพยากรธรรมชาติอย่างคุ้มค่า โดยกำหนดเป็นหลัก ๓R ได้แก่ การลดการเกิดของเสียจากแหล่งกำเนิด (Reduce) การพิจารณาของเสียที่เกิดขึ้นจากการผลิตที่ไม่สามารถหลีกเลี่ยงได้เพื่อนำกลับไปใช้ซ้ำ (Reuse/Recycle) และการทำให้ทรัพยากรมีใช้อย่างเพียงพอด้วยการหาทางเลือกใหม่ (Replenish) ดังจะเห็นได้จากนโยบายและกิจกรรมด้านสิ่งแวดล้อมต่างๆ เป็นจำนวนมาก อาทิ การผลิตไฟฟ้าด้วยลมร้อนที่เหลือทิ้งจากกระบวนการผลิตของธุรกิจ และการลดการสูญเสียความร้อนจากระบบการเผาไหม้ในหม้อต้มไอน้ำกลับคืน เป็นต้น

ความมีเหตุผล

SCG ยึดหลักการดำเนินธุรกิจอย่างมีเหตุผล มีการตัดสินใจทางธุรกิจอย่างรอบคอบและเป็นธรรม มีการกลั่นกรองเป็นลำดับขั้นจากคณะกรรมการและผู้เชี่ยวชาญที่เกี่ยวข้อง โดยคำนึงถึงสภาพแวดล้อมทางเศรษฐกิจ

และสังคม ดังเช่น การดำเนินงานด้วยความมีเหตุผล ดังนี้

- มีการแต่งตั้งจากคณะกรรมการเพื่อรับผิดชอบดูแล กำกับติดตามการทำงาน และกลั่นกรองงานเฉพาะเรื่อง เช่น คณะกรรมการตรวจสอบ คณะกรรมการ บริษัท ภิบาลและสรรหา คณะกรรมการพิจารณาผลตอบแทนและคณะกรรมการบริจาด

- มีการศึกษา ค้นคว้าข้อมูลอย่างละเอียดถี่ถ้วน เพื่อให้แน่ใจว่าสิ่งที่ตัดสินใจไม่มีความผิดพลาดหรือมีแต่น้อยที่สุด และได้นำข้อมูลมากำหนดเป็นแผนระยะกลาง (Medium Term Plan) ให้มีความครอบคลุมทุกด้าน โดยมีแผนปฏิบัติการประจำปี (Action Plan) ที่สอดคล้องกัน

- ใส่ใจผลประโยชน์ ผลกระทบและความคิดเห็นของผู้มีส่วนได้ส่วนเสียที่เกี่ยวข้องทุกกลุ่ม จึงได้มีการสำรวจความคิดเห็นผู้เกี่ยวข้อง แบ่งเป็น การสำรวจภาพลักษณ์องค์กร การสำรวจความเห็นจากบุคคลและชุมชนใกล้เคียง และการสำรวจความพึงพอใจในการให้บริการลูกค้าเป็นประจำ ดังเห็นเป็นรูปธรรมในรูปของกิจกรรมและโครงการที่สำคัญ ได้แก่ โครงการแลกเปลี่ยนเรียนรู้กับชุมชน โครงการ One Cell One Product (OCOP) และโครงการ “รักษามุ่งใจ” เป็นต้น

- นำแนวทางการบริหารงานแบบคุณภาพโดยรวมทั่วทั้งองค์กร (Total Quality Management:TQM) มาพัฒนาคุณภาพการทำงานให้ดีขึ้นอยู่เสมอๆ

การมีภูมิคุ้มกัน

SCG ให้ความสำคัญกับการสร้างภูมิคุ้มกันเพื่อการเจริญเติบโตอย่างยั่งยืน มีการบริหารความเสี่ยง การพัฒนานวัตกรรม ตลอดจนการกำหนดนโยบายการจัดสรรกำไรเพื่อนำไปใช้ประโยชน์ในการเติบโตร่วมกันขององค์กรและสังคมอย่างยั่งยืน ดังเช่นกิจกรรมและการดำเนินงาน ดังนี้

- มีการสร้างมูลค่าเพิ่มให้สินค้าและบริการอย่างยั่งยืน ด้วยการสร้างสรรค์สิ่งใหม่ๆ ซึ่งครอบคลุมสินค้า บริการ การดำเนินงานและรูปแบบธุรกิจ ตลอดจนพัฒนาเทคโนโลยีที่เหมาะสมกับการใช้งานในองค์กร ซึ่งมีความชัดเจนในกระบวนการจากการกำหนดคุณลักษณะของพนักงานทุกคน เพื่อเป็นแนวทางการพัฒนา เช่น คุณลักษณะของพนักงาน และคุณลักษณะของผู้บังคับบัญชา เป็นต้น นอกจากนี้ **SCG** ยังได้มีการจัดประกวดสิ่งประดิษฐ์ต่างๆ เพื่อเป็น “นวัตกรรม” ขององค์กร

- มีการบริหารความเสี่ยง (Risk Management) ที่ชัดเจนนับแต่การกำหนดนโยบายความเสี่ยงของ **SCG** ประกอบด้วย ๔ แนวทาง ได้แก่ การจัดตั้งคณะกรรมการบริหารความเสี่ยง คณะกรรมการประเมินการบริหารจัดการความรู้ที่เกี่ยวข้องกับการบริหารความเสี่ยง

- การส่งเสริมความเป็นอยู่ของพนักงานและครอบครัว ด้วยการดำเนินนโยบายเชิงป้องกัน เช่น ส่งเสริมการออกกำลังกาย การดูแลสุขภาพ ความปลอดภัยในการทำงาน การพัฒนาสภาพแวดล้อมการทำงาน เป็นต้น

- การสร้างเครือข่ายเพื่อเกิดความยั่งยืน มีการจัดตั้งคณะกรรมการพัฒนาสู่ความยั่งยืนเครือข่ายซีเมนต์ไทย เพื่อทำหน้าที่ดูแล ควบคุมผลกระทบที่เกิดจากการผลิตและการบริการทั้งหมดขององค์กร ที่อาจจะเกิดขึ้นกับสังคมและสิ่งแวดล้อม ในขณะเดียว

๑๐๒ การประกวดผลงานตามปรัชญา 5S ทั่วทั้งองค์กร

กันยังส่งเสริมความเข้มแข็งให้กับชุมชน สังคม และสิ่งแวดล้อมควบคู่กันไปด้วยอีกทางหนึ่ง เช่น การเข้าร่วมเป็นเครือข่ายเพื่อการพัฒนาสังคมและสิ่งแวดล้อมจำนวนหลายเครือข่าย เป็นต้น

ความรู้

SCG เป็นองค์กรที่ได้รับการยอมรับในฐานะองค์กรที่ให้ความสำคัญกับการพัฒนาศักยภาพของพนักงานทั้งใน ด้านการเป็น “คนดี” และ “คนเก่ง” ทำให้องค์กรต้องมีการพัฒนาเทคโนโลยี และการสร้างองค์ความรู้ของตนเองอย่างต่อเนื่อง ทั้งนี้เพื่อมุ่งสู่การสร้างพนักงานให้เป็นมืออาชีพที่มีความเชี่ยวชาญชำนาญการในเรื่องที่ตนปฏิบัติ จึงได้มีการจัดโครงการและกิจกรรมของการพัฒนาบุคลากรเป็นจำนวนมาก อาทิ

- ส่งเสริมการบริหารจัดการความรู้ในองค์กร เพื่อให้เกิดการพัฒนากระบวนการทำงานอย่างมีประสิทธิภาพและเกิดการนำไปใช้ประโยชน์อย่างเต็มที่ เช่น ข้อมูลระเบียบวิธีปฏิบัติงานของพนักงาน กระดานสนทนา บทความ หนังสือ กรณีศึกษา ข้อมูลการดูแลสุขภาพ และการออม เป็นต้น

- มีการแลกเปลี่ยนความรู้ระหว่างพนักงานในสาขาต่างๆ ผ่านกิจกรรมและช่องทางการสื่อสารที่ทันสมัย รวดเร็ว และทำเป็นประจำ

- ดำเนินการเผยแพร่แนวคิดเศรษฐกิจพอเพียง ได้แก่ การอบรมความรู้เกี่ยวกับวิถีชีวิตตามปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง การส่งเสริมการออม รวมทั้งการใช้ช่องทางการสื่อสารในการเป็นเครื่องมือช่วยเผยแพร่แนวคิดเศรษฐกิจพอเพียงให้แก่พนักงานอย่างกว้างขวางและง่ายต่อการเข้าถึงทุกระดับพนักงาน เช่น ข้อมูลบนอินเทอร์เน็ต สกู๊ปข่าวและรายการ SCG TV เป็นต้น

คุณธรรม

SCG ดำเนินธุรกิจด้วยความเป็นธรรม ให้ความสำคัญกับความรับผิดชอบต่อทุกฝ่ายที่เกี่ยวข้องทุกฝ่ายเสมอมา ทั้งการดูแลผลประโยชน์ของผู้ถือหุ้นทุกราย ทุกระดับ มุ่งเน้นการผลิตสินค้าและบริการที่มีคุณภาพสูงในราคาที่เป็นธรรมต่อ ผู้บริโภค รวมทั้ง

การประกวดผลงานตามปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง ๑๐๓

ปฏิบัติต่อลูกค้าและพันธมิตรทางธุรกิจอย่างเท่าเทียมกัน และดูแลพนักงานให้ได้รับรายได้และสวัสดิการที่ดี

ตลอดระยะเวลาที่ผ่านมา **SCG** ดำเนินธุรกิจ โดยคำนึงถึงความชอบธรรมแก่สังคมและสิ่งแวดล้อม ด้วยดีเสมอมา โดยถือเป็นภาระและหน้าที่ที่ต้อง ดำเนินการภายใต้อุดมการณ์และเจตนาที่แน่วแน่ เพื่อไม่ให้เกิดผลกระทบใดๆ เกิดขึ้นตามมา โดยมีการดำเนินงานที่สำคัญ ดังนี้

- **“คุณภาพและความเป็นธรรม”** นำไปสู่ **“คนดีและคนเก่ง”** โดยกำหนด คุณสมบัติของพนักงาน **SCG** ในมิติของคนดี จะต้องประกอบด้วย มีน้ำใจ วิริยะ อุตสาหะ ซื่อสัตย์ และเห็นแก่ส่วนร่วม เป็นต้น ซึ่งพนักงานจะได้รับการปลูกฝังนับแต่วันที่ เข้ามาทำงานใหม่ เช่น การฝึกอบรมและได้รับคู่มือบรรษัทภิบาล **SCG** และคู่มือ จรรยาบรรณ เป็นคู่มือทำงานของตนเอง

- การกำหนดอุดมการณ์จรรยาบรรณและบรรษัทภิบาล เป็นนโยบายและ แนวทางการประพฤติปฏิบัติของพนักงานและกรรมการ

- มีการวางแผนรับมือกับสถานการณ์ฉุกเฉินแบบเหมือนจริงให้กับผู้ปฏิบัติงาน ทั้งหมด และมีการฝึกอบรมเพื่อรับมือกับสื่อมวลชนในสถานการณ์วิกฤตเพื่อเตรียม ผู้บริหารในการสื่อสารกับบุคคลภายนอก

อุดมการณ์ 4 และจรรยาบรรณ เป็นรากฐานสำคัญในการดำเนินธุรกิจของ เครือซีเมนต์ไทย (SCG) ตามปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง

๑๐๔ การประกวดผลงานตามปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง

สรุป

ปัจจัยสำคัญที่ทำให้แผนดำเนินการทั้งหลายประสบความสำเร็จ ได้แก่การมีพนักงานที่เป็นทั้งคนเก่งและดีอยู่ทั่วทั้งองค์กร และพนักงานมีความจงรักภักดีต่อบริษัท ร่วมแรงร่วมใจ ท่วมเทก้าลังกาย กำลังใจ กำลังสมอง จนสุดความสามารถทุกวิถีทาง แม้กระทั่งการที่ผู้บริหารระดับสูงเสียสละไม่ขึ้นค่าจ้างประจำปีของตนเอง เพื่อช่วยกันผลักดันให้ SCG ผ่านพ้นวิกฤตมาได้ด้วยกลยุทธ์ต่างๆ และความร่วมมือร่วมใจจากพนักงานทุกคน-ทุกระดับส่งผลให้กำไรก่อนภาษีเงินได้ ดอกเบี้ยจ่ายและค่าใช้จ่ายทางการเงิน ค่าเสื่อมราคาและรายจ่ายตัดบัญชี รวมเงินปันผลรับจากบริษัทรวม (EBITDA) เพิ่มขึ้นอย่างรวดเร็ว จาก ๒๔,๔๕๐ ล้านบาทในปี พ.ศ. ๒๕๕๐ เป็น ๕๗,๑๕๑ ล้านบาท ในปี พ.ศ. ๒๕๕๙ กำไรสุทธิเพิ่มจากที่เคยขาดทุนถึง ๕๒,๕๕๑ ล้านบาท ในปี พ.ศ. ๒๕๕๐ เป็นกำไรสุทธิ ๒๙,๔๕๑ ล้านบาท ในปี พ.ศ. ๒๕๕๙ และยอดเงินกู้สุทธิลดลงอย่างต่อเนื่องจาก ๒๔๖,๗๐๐ ล้านบาท เหลือเพียง ๑๐๕,๕๑๒ ล้านบาท

การดำเนินธุรกิจด้วยหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง ได้แก่ ความพอประมาณ ความมีเหตุผล การมีภูมิคุ้มกัน ความรอบรู้ การมีคุณธรรม จรรยาบรรณและการเป็นคนเก่งและดี เป็นสิ่งที่ SCG ยึดมั่นมาโดยตลอดตั้งแต่เริ่มก่อตั้ง และถ่ายทอดกันมาจากรุ่นสู่รุ่น ส่งผลให้ SCG เติบโตอย่างมั่นคง เกิดจากความเชื่อมั่นและการสนับสนุนที่ได้รับจากผู้ถือหุ้นและผู้มีส่วนเกี่ยวข้องทุกฝ่าย ขณะเดียวกันวัฒนธรรมองค์กรเหล่านี้ ยังช่วยสร้างเสริมให้บุคลากรมีความสามัคคี ร่วมมือร่วมใจกันสร้างความเจริญให้องค์กรในยามปกติ และพร้อมที่จะอุทิศตนทุกวิถีทางเพื่อช่วยให้องค์กรฝ่าฟันวิกฤตไปได้

บทสรุปหลักการบริหารของ SCG

เครือซีเมนต์ไทย (SCG) ยึดมั่นในคุณภาพและความเป็นธรรม

การประกวดผลงานตามปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง ๑๐๕

รางวัลรองชนะเลิศ บริษัท ปตท. จำกัด (มหาชน)

บริษัท ปตท. จำกัด (มหาชน) หรือ การปิโตรเลียมแห่งประเทศไทย (ปตท.) ในอดีต ก่อตั้งขึ้นเมื่อวันที่ ๒๙ ธันวาคม ๒๕๒๑ โดยการรวมหน่วยงาน ๒ หน่วยงาน เข้าด้วยกัน คือ องค์การก๊าซธรรมชาติแห่งประเทศไทย (อกท.) และองค์การเชื้อเพลิง (อชพ.) เพื่อสร้างพลังร่วมในการดำเนินธุรกิจปิโตรเลียม (Synergy) มีฐานะเป็นรัฐวิสาหกิจ ทำหน้าที่เป็นกลไกของรัฐในการสร้างความมั่นคงทางพลังงานให้กับประเทศ โดยประกอบ ธุรกิจปิโตรเลียม รวมถึงธุรกิจต่อเนื่อง

ตลอดระยะเวลาที่ผ่านมา **ปตท.** ได้ดำเนินงานตามภารกิจที่ได้รับมอบหมายอย่าง มีประสิทธิภาพ สร้างองค์ความรู้บนแนวทางการพึ่งพาตนเองในการดำเนินธุรกิจ ลดภาระ ของประเทศ พัฒนาจนสามารถเป็นผู้นำในการพัฒนาอุตสาหกรรมต่อเนื่อง ตลอดจน ทำรายได้ให้กับประเทศไทย ลดการสูญเสียเงินตราต่างประเทศอย่างสม่ำเสมอ และได้ แปลงสภาพจากปิโตรเลียมแห่งประเทศไทย มาเป็น **บริษัท ปตท. จำกัด (มหาชน)** โดยจดทะเบียนจัดตั้งเมื่อวันที่ ๑ ตุลาคม ๒๕๔๔ และจดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์ แห่งประเทศไทยเมื่อวันที่ ๖ ธันวาคม ๒๕๔๔ ตามนโยบายของรัฐบาลซึ่งทำให้ **ปตท.** มีการบริหารที่คล่องตัว มีภูมิคุ้มกันและศักยภาพทางธุรกิจที่สามารถแข่งขันกับบริษัท ข้ามชาติในตลาดพลังงานของโลกได้ รวมทั้ง ยังมีความพร้อมในการขยายธุรกิจไปยัง ต่างประเทศมากขึ้น เพื่อจัดหาแหล่งพลังงานอย่างยั่งยืน ลดรายจ่ายและสร้างรายได้ ให้กับประเทศในระยะยาว

ปัจจุบัน **ปตท.** เป็นรัฐวิสาหกิจอยู่ภายใต้การกำกับดูแลของกระทรวงพลังงาน โดยรัฐเป็นผู้ถือหุ้นรายใหญ่ทั้งทางตรงและทางอ้อม ร้อยละ ๖๘ โดยมีสินทรัพย์ (ไม่รวมที่ดิน) ๔๑๔,๓๒๑,๖๔๙,๖๘๗ บาท ทุนจดทะเบียนที่เรียกชำระแล้ว ๒๘,๐๕๕,๔๑๓,๒๕๐ บาท และ พนักงาน ๒,๙๗๐ คน โดยเป็นบริษัทพลังงานแห่งชาติที่ประกอบธุรกิจปิโตรเลียมและ ปิโตรเคมีครบวงจร ได้แก่ กลุ่มธุรกิจก๊าซ กลุ่มธุรกิจน้ำมัน และกลุ่มธุรกิจปิโตรเคมี เพื่อความมั่นคงทางพลังงานของประเทศด้วยการกำกับดูแลกิจการที่ดี มีความรับผิดชอบต่อ ชุมชน สังคมและสิ่งแวดล้อม เพื่อการเติบโตอย่างยั่งยืนกับสังคมไทย

ปตท. กับการบริหารกิจการตามหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง

ความที่ **บริษัท ปตท. จำกัด (มหาชน)** เป็นบริษัทของคนไทย ดังนั้นในการดำเนินธุรกิจของ **บริษัท ปตท. จำกัด (มหาชน)** ตลอดระยะเวลาเกือบ ๓๐ ปีที่ผ่านมา จึงมุ่งเน้นการทำประโยชน์แก่สังคมไทย และคนไทยมาโดยตลอด โดยคำนึงถึงผลประโยชน์ของประเทศไทยและชีวิตความเป็นอยู่ที่ดีของคนไทยทุกคน ดังนั้น การบริหารกิจการภายในบริษัท จึงได้นำแนวคิดของปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงมาประยุกต์ใช้ในการบริหารกิจการ ซึ่งพอสรุปได้ดังนี้

ความพอประมาณ

แม้ว่า **บริษัท ปตท. จำกัด (มหาชน)** จะเป็นบริษัทแห่งชาติก็ตาม แต่ทั้งนี้ไม่ได้หมายความว่าบริษัทมีสิทธิพิเศษเหนือคู่แข่งการค้ารายอื่นๆ แต่ในทางตรงกันข้าม **ปตท.** กลับดำเนินธุรกิจและการแข่งขันแบบโปร่งใส และไม่ส่งผลกระทบต่อคู่แข่งแต่อย่างใด ตามระบบการค้าเสรี ทั้งยังเป็นบริษัทที่สามารถดำเนินตามนโยบายของรัฐในการดูแลผู้บริโภคอย่างเป็นธรรมและมีผลตอบแทนพอสมควร นอกจากนี้ บริษัทยังมีการพัฒนาและสร้างความเข้มแข็งให้กับตนเองจนสามารถก้าวเข้าสู่ตลาดแข่งขันระดับโลก โดยมีสัดส่วนการค้าในตลาดพลังงานโลกเป็นลำดับที่ ๑๔ มีสัดส่วนการตลาดอยู่ที่ร้อยละ ๓๔.๙

สำหรับตลาดในประเทศ **ปตท.** มีสถานีบริการน้ำมันทุกภูมิภาคของประเทศ โดยมีจำนวนสถานีทั้งสิ้น ๑,๒๒๙ สถานี แม้ว่าจะมีสถานีมากที่สุดแต่ไม่มีการผูกขาดทางการค้าและการตลาดแต่อย่างใด ในทางตรงกันข้ามกลับเป็นกลไกของรัฐในการบรรเทาความเดือดร้อนของประชาชน รวมทั้งชี้้นำการปรับเปลี่ยนราคาน้ำมันได้ในยามวิกฤติ เช่น การห้วงเวลาการขึ้นราคาน้ำมัน หรือ การเป็นแกนนำผลักดันให้เกิดธุรกิจปิโตรเคมีตามนโยบายของรัฐเพื่อใช้ประโยชน์จากก๊าซธรรมชาติได้อย่างคุ้มค่า นำรายได้เข้าสู่ประเทศจำนวนมาก

บริษัท ปตท. จำกัด (มหาชน) เป็นหนึ่งในบริษัทสำคัญของประเทศที่มีพัฒนาการเจริญเติบโตอย่างเป็นขั้นเป็นตอนบนพื้นฐานการพัฒนาศักยภาพของตนเองอย่างต่อเนื่อง

ตั้งแต่เริ่มดำเนินการถึงปัจจุบัน **ปตท.** ได้มีลำดับขั้นตอนการพัฒนาและเจริญเติบโตตามช่วงเวลาสำคัญๆ ได้แก่

- ปี ๒๕๒๑ : ก่อตั้ง **ปตท.** เข้าแก้ไขปัญหาขาดแคลนน้ำมันของประเทศ
- ปี ๒๕๒๔ : พัฒนาศูนย์บริการก๊าซธรรมชาติจากอ่าวไทยขึ้นมาใช้
- ปี ๒๕๒๔ : สร้างมูลค่าเพิ่มเพื่อให้เกิดการใช้ประโยชน์ทรัพยากรอย่างคุ้มค่า
- ปี ๒๕๓๑ : พึ่งตนเองทางด้านการสำรวจและการผลิตปิโตรเลียม นำสู่ธุรกิจครบวงจร
- ปี ๒๕๓๗ : ผู้นำผลิตภัณฑ์เพื่อลดผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อม ผลักดันน้ำมันไร้สารตะกั่วเข้าสู่ตลาดน้ำมันของประเทศเป็นรายแรก
- ปี ๒๕๔๐ : การเข้าฟื้นฟูกิจการปิโตรเลียมในช่วงวิกฤติเศรษฐกิจของประเทศ
- ปี ๒๕๔๔ : การแปลงสภาพ **ปตท.** เพื่อแข่งขันในเวทีโลก
- ปี ๒๕๔๕ : น้อมเกล้าฯ ถวายโครงการปลูกป่าถาวรเฉลิมพระเกียรติพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว เนื่องในวโรกาสทรงครองราชย์ปีที่ ๕๐ ในส่วนที่ **ปตท.** ดำเนินการจำนวน ๑ ล้านไร่
- ปี ๒๕๔๗ : พร้อมสร้างความสามารถในการแข่งขันของประเทศ บนกลยุทธ์กลุ่ม **ปตท.**

นอกจากนี้ **ปตท.** ยังได้ให้ความสำคัญกับการมีผลกำไรที่พอเหมาะ มีความเสี่ยงต่ำ สามารถควบคุมทิศทางการเจริญเติบโตได้อย่างมีทิศทาง มีสภาพและภูมิคุ้มกันทางการเงินที่ดี ลดปัญหาต่อภาคธุรกิจของประเทศ นอกจากนี้ **ปตท.** ยังได้นำผลกำไรที่ได้ไปใช้ในการพัฒนาด้านอื่นๆ เป็นจำนวนมาก เช่น โครงการทางด้านสิ่งแวดล้อมที่มีการจัดการสภาพแวดล้อมที่ดี เนื่องจากการดำเนินธุรกิจหลักของ **ปตท.** อาจมีความเสี่ยงทางด้านสิ่งแวดล้อม **ปตท.** จึงได้มีการดำเนินการที่สำคัญ ดังนี้

- การวิเคราะห์ผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อม ในการดำเนินโครงการพัฒนาต่างๆ ของหน่วยงานที่อยู่ในความรับผิดชอบโดยตรงของ **ปตท.**
- มีการกำหนดนโยบายและแผนการจัดการทรัพยากรธรรมชาติ โดยคำนึงถึงการดำรงอยู่และการเติบโตขององค์กรชุมชนในพื้นที่ เช่น โครงการส่งเสริมการใช้พลังงานทดแทนจำนวนมาก การผลิตสินค้าที่ดีและมีคุณภาพ เป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อม
- มีระบบการจัดการสิ่งแวดล้อม (ISO ๑๔๐๐๑)
- การประเมินวงจรชีวิตของผลิตภัณฑ์
- การจัดหาวัสดุที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม
- การพัฒนาตัวชี้วัดผลการดำเนินงานทางด้านสิ่งแวดล้อม เช่น ด้านการประหยัด

๑๐๘ การประกวดผลงานตามปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง

พลังงาน การใช้พลังงานอย่างสูงสุดและคุ้มค่าทั้งการผลิตและการบริโภค เป็นต้น

- การพัฒนาพลังงานทดแทนและการสร้างระบบการจัดการที่ดีกับสิ่งแวดล้อม เพื่อลดมลพิษทางอากาศ น้ำ

ความมีเหตุผล

ปตท. ได้มีการดำเนินธุรกิจที่นำหลักความมีเหตุผลมาใช้ในองค์กร ดังนี้

- **ปตท.** ได้ให้ความสำคัญกับผู้มีส่วนได้ส่วนเสียที่เกี่ยวข้องกับองค์กรทุกคน ไม่ว่าจะเป็น ผู้ถือหุ้น พนักงาน คู่ค้า คู่แข่ง เจ้าหนี้ ลูกค้า ชุมชนและสังคม โดยมีหลักในการปฏิบัติที่แตกต่างตามความเหมาะสมของแต่ละกลุ่ม ซึ่งได้มีการกำหนดเป็นนโยบายที่ชัดเจนของบริษัทให้พนักงานทุกคนได้ยึดถือแล้ว ทั้งยังกำหนดเป็น ๑ ใน ๔ ของการประเมินที่พนักงานต้องให้ความสำคัญและมีหน่วยงานรับผิดชอบดูแลเฉพาะ ผู้มีส่วนได้ส่วนเสียกลุ่มต่างๆ โดยตรง เพื่อการบริหารจัดการความสัมพันธ์ได้อย่างสมดุล

- **ปตท.** ได้มีการวิเคราะห์สถานการณ์ต่างๆ ที่เกี่ยวข้องทั้งในรายวัน สัปดาห์ เดือน ๓ เดือน และรายปี โดยนำระบบ SAP มาใช้ในธุรกิจ มีการติดตามวิเคราะห์สถานการณ์ทางการเงิน เศรษฐกิจ การลงทุน การค้า ทั้งในประเทศและต่างประเทศ

- มีการจัดทำแผนการดำเนินงานที่รอบคอบ มีกระบวนการตัดสินใจที่ดี เพื่อให้การดำเนินธุรกิจเป็นไปด้วยดี โดนอาศัยการจัดการโครงสร้างของบริษัท เช่น การมีคณะกรรมการชุดต่างๆ ทำหน้าที่

หรือรับผิดชอบเฉพาะด้าน โดยมีคณะกรรมการเฉพาะด้านถึง ๑๐ คณะ

นอกจากนี้ **ปตท.** ได้ให้ความสำคัญกับการดำเนินงานที่เกี่ยวข้องกับการพัฒนาบุคลากรและการบริหารจัดการเพื่อความเป็นธรรมแก่ผู้ถือหุ้นและพนักงาน โดยมีการดำเนินงานที่สำคัญ และเป็นรูปธรรม ดังนี้

ความมีเหตุผลในด้านการพัฒนาบุคลากร

จากความเชื่อมั่นขององค์กรที่ว่าองค์กรจะเจริญเติบโตได้ดีหรือไม่ขึ้นอยู่กับพนักงานที่มีคุณภาพ ดังนั้น **ปตท.** จึงได้มีการปรับปรุงระบบการบริหารและการพัฒนาบุคลากร

ให้มีความทันสมัยและทันต่อการเปลี่ยนแปลง เช่น

- มีการบริหารอัตรากำลังให้สอดคล้องกับหน้าที่และความรับผิดชอบ การทำแผนพัฒนาศักยภาพบุคลากรและการปรับปรุงประสิทธิภาพการทำงานให้มีประสิทธิภาพมากขึ้น

- มีการเตรียมพนักงานเพื่อรองรับระบบ Business Continuity Risks เช่น มีนโยบายการสรรหาพนักงานที่มีความรู้ความสามารถ เพื่อสร้างขีดความสามารถให้กับองค์กรในอนาคต รวมทั้ง การสรรหาพนักงานในท้องถิ่นเพื่อสร้างการมีงานทำและรายได้ในชุมชน

- นำหลักการ Competency มาใช้ในการพัฒนาศักยภาพของพนักงานและองค์กร

- นำระบบการบริหารสายอาชีพ (Career Management) เพื่อสร้างพนักงานให้มีความชำนาญในอาชีพของตนเอง

- มีการยกย่องพนักงานที่เป็นคนเก่งและมีคุณธรรม

ความมีเหตุมีผลในด้านการบริหารจัดการเพื่อความเป็นธรรมแก่ผู้ถือหุ้นและพนักงาน

พนักงาน มีระบบการบริหารค่าตอบแทนเพื่อสร้างแรงจูงใจในการปฏิบัติงาน การส่งเสริมให้พนักงานมีคุณภาพชีวิตที่ดีในการทำงาน เช่น การจัดกิจกรรม ๕ส การทำ QC การส่งเสริมสุขภาพพนักงาน การจัดสวัสดิการที่เหมาะสม กิจกรรมสร้างความสัมพันธ์กับผู้เกี่ยวข้อง เป็นต้น มีการบริหารคุณภาพและความปลอดภัย อาชีวอนามัย และสิ่งแวดล้อม โดยส่งเสริมให้พนักงานทำอย่างจริงจังนอกจากนี้ ยังมีการส่งเสริมให้พนักงานใช้ชีวิตตามหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงโดยใช้ควบคู่กับหลักการค้ากับดูแลกิจการที่ดีผ่านกระบวนการต่างๆ เช่น การจัดนิทรรศการ คู่มือ เสียงตามสายและสื่อต่างๆ เป็นจำนวนมาก

ผู้ถือหุ้น มีการกำหนดราคาหุ้น การจัดสรรหุ้น การกระจายหุ้น ตลอดจนการขายหุ้นอย่างเป็นธรรมและถูกต้องตามกฎหมาย ทั้งการเสนอขายหุ้นแก่พนักงานและประชาชนทั่วไป ที่เน้นนโยบายการจ่ายเงินปันผลที่เป็นธรรม โดยคำนึงถึงสิทธิเท่าเทียมกันของผู้ถือหุ้น

การมีภูมิคุ้มกัน

птт. ได้มีการดำเนินธุรกิจที่นำหลักการมีภูมิคุ้มกันมาใช้ในองค์กร ดังนี้

๑๑๐ การประกวดผลงานตามปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง

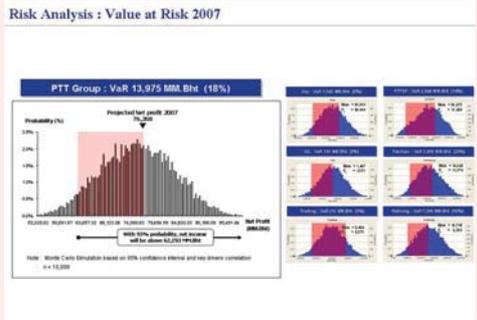

- **ปตท.** ได้ให้ความสำคัญต่อการควบคุมภายในอย่างต่อเนื่อง เพื่อให้เกิดระบบการควบคุมภายในที่มีความเพียงพอเหมาะสมและครอบคลุมกับการควบคุมดำเนินธุรกิจ เช่น ด้านสภาพแวดล้อมการควบคุม ด้านการประเมินความเสี่ยง ด้านกิจกรรมการควบคุม ด้านข้อมูลสารสนเทศและการสื่อสาร ด้านการติดตามประเมินผล ซึ่งเป็นไปตามมาตรฐานที่คณะกรรมการตรวจเงินแผ่นดินได้กำหนดไว้ สำหรับรายงานความเสี่ยงจากการดำเนินธุรกิจได้มีการจัดทำรายงานแก่ตลาดหลักทรัพย์เป็นประจำทุกปี

- สร้างระบบการควบคุมภายในอย่างต่อเนื่องควบคู่กับการดำเนินธุรกิจขององค์กร มีระบบการรายงานต่อผู้เกี่ยวข้องอย่างสม่ำเสมอ

- มีการจัดกิจกรรมอย่างหลากหลายตรงกับความต้องการของผู้มีส่วนได้ส่วนเสียกลุ่มต่างๆ เช่น การมีสมาคมสโมสรพนักงาน เครือข่ายรางวัล

ลูกโลกสีเขียว เครือข่ายโรงเรียน **ปตท.** โดยเฉพาะการจัดกิจกรรมเพื่อการพัฒนาพนักงานและครอบครัวในด้านสุขภาพที่ดี ความปลอดภัยในชีวิตและการทำงานและส่งเสริมการออม เช่น โครงการด้านการจัดการความปลอดภัยและอาชีวอนามัย การควบคุมและลดอุบัติเหตุ การจัดการอาชีวอนามัยและสภาพแวดล้อมในการทำงาน การเตรียมและตอบสนองต่อเหตุฉุกเฉินและสภาวะวิกฤติที่อาจจะเกิดในอนาคต

- มีการสร้างความสัมพันธ์ที่ดีระหว่างผู้บริหารและพนักงานเพื่อเป้าหมายเดียวกัน เช่น การประชุมผู้บริหารพบแรงงาน การประชุมลัญจกรทั่วประเทศ

- การดำเนินโครงการเพื่อสิ่งแวดล้อมและสังคมในธุรกิจหลัก เช่น การปลูกหญ้าแฝก (แบ่งเป็น กิจกรรมการปลูก การประกวดการปลูกและการประชาสัมพันธ์หญ้าแฝก)

- ยึดหลักการปฏิบัติที่แตกต่างกันตามความเหมาะสมกับกลุ่มผู้มีส่วนได้ส่วนเสียกลุ่มต่างๆ เช่น การจัดกิจกรรมที่เหมาะสมและตรงตามความต้องการของผู้มีส่วนได้ส่วนเสียทุกกลุ่ม โดยมีความชัดเจนในการดำเนินการด้วยการกำหนดเป็นนโยบายขององค์กรและเป็นหลัก

การประกวดผลงานตามปรัชญา 5R บริษัท ปตท. จำกัด (มหาชน)

ในการประเมินพนักงาน นอกจากนี้ ยังคำนึงถึงความสัมพันธ์ที่ดีของผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย กลุ่มต่างๆ ด้วยการจัดกิจกรรม สวัสดิการรวมทั้งโครงการพัฒนาต่างๆ ให้กับพนักงาน ครอบครัว ผู้ถือหุ้น ชุมชนและสังคม

- สร้างระบบการควบคุมภายในอย่างต่อเนื่องควบคู่กับการดำเนินธุรกิจขององค์กร มีระบบการรายงานต่อผู้เกี่ยวข้องอย่างสม่ำเสมอ

ความรู้

ได้นำฐานความรู้มาใช้ในการบริหารองค์กรอย่างมาก โดยเน้นกระบวนการส่งเสริมและพัฒนาความรู้ของบุคลากรภายในองค์กร การนำความรู้มาใช้ในการสนับสนุนระบบการทำงาน กระบวนการส่งเสริมการเจริญเติบโตของทรัพยากรมนุษย์ในองค์กร และการเป็นองค์กรแห่งการเรียนรู้ร่วมกันทั้งของคนในองค์กรและสังคม ได้แก่

- มุ่งเน้นการพัฒนาพนักงานทุกระดับ เพื่อให้มีความรู้ ความสามารถ รวมทั้งส่งเสริมกระบวนการเรียนรู้อยู่เสมอและต่อเนื่อง โดยมีจุดหมายเพื่อการเป็นองค์กรแห่งการเรียนรู้ ผ่านระบบการจัดการความรู้และกระบวนการส่งเสริมการเรียนรู้ในองค์กร ได้แก่

- สามารถผสมผสานความรู้และหลักวิชาการมาเป็นส่วนหนึ่งในกระบวนการหรือขั้นตอนการทำงานและงบประมาณอย่างครบวงจร มีโครงสร้างการทำงานที่ชัดเจน และเป็นรูปธรรม เกิดการนำไปปฏิบัติอย่างแท้จริง

- ส่งเสริมการดำเนินชีวิตตามหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงแก่พนักงาน โดยผสมผสานเข้ากับหลักคิดของการกำกับดูแลกิจการที่ดี การรับผิดชอบต่อสังคมและสิ่งแวดล้อม นอกจากนี้ ยังมีการเชื่อมโยงเข้ากับชุมชนโดยใช้การวิจัยและเครือข่าย (สภาชุมชน) เป็นเครื่องมือเพื่อการเข้าถึงและการพัฒนา

- เปิดโอกาสให้หน่วยงานภายนอกได้เข้ามาศึกษาเรียนรู้ เยี่ยมชมมาโดยตลอด รวมทั้ง ให้นักศึกษาจากสถาบันการศึกษาต่างๆ มาฝึกงานภายในองค์กร

- มีการสร้างนวัตกรรมใหม่ๆ ผ่านกระบวนการศึกษาวิจัยของสถาบันวิจัยและเทคโนโลยีซึ่งเป็นสถาบันในสังกัดของ ปตท. มีหน้าที่ในการปรับปรุงคุณภาพสิ่งแวดล้อม เช่น การผลิตพลังงานทางเลือกและผลิตภัณฑ์/บริการสีเขียว การพัฒนาชุดอุปกรณ์ อิเล็กทรอนิกส์ การพัฒนาศูนย์ติดตั้ง NGV เป็นต้น

- การพัฒนาพนักงานทุกระดับให้มีความรู้และความสามารถ ความเชี่ยวชาญในตำแหน่งหน้าที่ที่ตนเองปฏิบัติ

๑๑๒ การประกวดผลงานตามปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง

- การส่งเสริมระบบการเรียนรู้ภายในองค์กร เพื่อยกระดับองค์กรสู่การเป็นองค์กรแห่งการเรียนรู้ และนำระบบการจัดการความรู้ การจัดการข้อมูลสารสนเทศมาประยุกต์ใช้ในการเรียนรู้ของพนักงาน

- นำความรู้ทั้งที่เป็น Implicit และ Explicit Knowledge มาใช้ในกระบวนการสร้างการเรียนรู้ร่วมกัน รวมทั้ง นำความรู้ทั้งหมดไปใช้ในการวางแผนและการตัดสินใจเลือกดำเนินการอย่างที่สุดอดคล้องและเหมาะสมในแต่ละสถานการณ์

- ส่งเสริมวัฒนธรรมการดำเนินชีวิตของพนักงานตามปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงผ่านระบบขององค์กร เพื่อให้พนักงานมีจิตสำนึกที่ดี ใช้ชีวิตอย่างพอเพียง โดยสามารถพัฒนาหลักการเข้ากับการปฏิบัติที่มีอยู่เดิมได้อย่างลงตัวและสอดคล้อง เช่น หลักการกำกับดูแลกิจการที่ดี การรับผิดชอบต่อสังคมและสิ่งแวดล้อม เป็นต้น

- ส่งเสริมการสร้างเครือข่ายชุมชนพหุสานเข้ากับความรู้นักงานวิจัย เพื่อเป็นเครื่องมือในการขับเคลื่อนกระบวนการพัฒนาที่เน้นการเข้าถึงประชาชนในพื้นที่

- ให้โอกาสการเรียนรู้จากหน่วยงานหรือบุคคลภายนอกเข้ามาศึกษาดูงานภายในองค์กรอย่างสม่ำเสมอและต่อเนื่อง ไม่มีการปิดกั้นความรู้

- ให้ความสำคัญกับงานวิจัยและพัฒนา (R&D) ผ่านกระบวนการเรียนรู้ร่วมกันของพนักงานในองค์กรในการศึกษาวิจัยและพัฒนาเทคโนโลยี รวมทั้ง การเป็นผู้นำในการส่งเสริมและการอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติในการดำเนินธุรกิจหลักขององค์กร เช่น การประเมินผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อมในการดำเนินธุรกิจหลักขององค์กร การพัฒนาพลังงานทางเลือก การควบคุมขยะหรือของเสียจากกระบวนการผลิต เป็นต้น

คุณธรรม

ปตท. ได้ตั้งปณิธานและมุ่งมั่นในหลักการ **“พัฒนาอย่างยั่งยืน”** ด้วยการทำธุรกิจอย่างเป็นธรรมแก่ผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย ควบคู่การเอาใจใส่ดูแลชุมชนสังคมและสิ่งแวดล้อมอย่างต่อเนื่อง โดยปัจจุบันได้นำหลักการกำกับดูแลที่ดีมาพัฒนาใช้ในองค์กร มีการเปิดเผยข้อมูลต่างๆ เพื่อแสดงถึงความถูกต้อง โปร่งใสสามารถตรวจสอบได้ทั้งจากภายในและภายนอกองค์กรกับกลุ่มที่เกี่ยวข้องอย่างทั่วถึง ทั้งทางตรงและทางอ้อม

นอกจากนี้ ยังมีการดำเนินงานที่ให้ความสำคัญกับเรื่อง **“สิทธิมนุษยชน”** โดยมีนโยบายไม่กีดกันทางเพศ ความเท่าเทียมกันของหญิงและชาย การจ้างเหมาจัดหางานที่สอดคล้องกับ พรบ.คุ้มครองแรงงาน และการจ่ายค่าจ้างตามที่กฎหมายกำหนดและตรงต่อเวลา มีการปฏิบัติต่อพนักงานที่ดี เช่น กรณีการเกิดอุบัติเหตุจากการทำงานทำให้สมรรถภาพในการทำงานลดลงก็จะมีงานอื่นๆ ที่พนักงานสามารถทำได้รองรับอยู่โดยไม่ต้องออกจากงาน เช่น พนักงานรับโทรศัพท์ เป็นต้น

ในด้านการทำงานเพื่อสังคม ได้มีการส่งเสริมพนักงานทุกระดับทำกิจกรรมเพื่อสังคม ทั้งที่เป็นกิจกรรมในองค์กรและกิจกรรมที่หน่วยงานหรือภาคส่วนอื่นๆ ภายนอกขอความร่วมมือมา เช่น โครงการปลูกป่าเฉลิมพระเกียรติฯ โครงการศิลปกรรม การให้พนักงานเป็นอาสาสมัครเมื่อเกิดภัยพิบัติต่างๆ ของชาติ เป็นต้น

สรุป

บริษัท ปตท. จำกัด (มหาชน) เป็นองค์กรที่ได้นำหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงไปใช้ในการดำเนินธุรกิจขององค์กรได้อย่างดีเยี่ยม สามารถประยุกต์หลักการของปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงเข้ากับการปฏิบัติในแต่ละกระบวนการดำเนินงานขององค์กรได้อย่างสมดุลและเหมาะสม บนพื้นฐานความรู้และคุณธรรมที่มุ่งใส่ใจการพัฒนาคน การสร้างสังคมที่ดีและการรักษาสິงแวดล้อมผ่านการดำเนินธุรกิจขององค์กร ทำให้การดำเนินกิจการขององค์กรมีการเจริญเติบโตอย่างสมดุล บนพื้นฐานการสั่งสมประสบการณ์และความพร้อมในการดำเนินธุรกิจต่อไปในอนาคต ทำให้ปัจจุบัน **ปตท.** มีผลกำไรเพิ่มมากขึ้นในแต่ละปี และมีกำไรก่อนภาษีเงินได้ ดอกเบี้ยจ่ายและค่าใช้จ่ายทางการเงิน ค่าเสื่อมราคาและรายจ่ายตัดบัญชี รวมเงินปันผลรับจากบริษัทรวม (EBITDA) ในปี พ.ศ. ๒๕๕๙ จำนวน ๑๕๒,๖๗๕ ล้านบาท และมีกำไรสุทธิจำนวน ๙๕,๒๖๑ ล้านบาท

และที่สำคัญ นั่นคือ การที่ **ปตท.** มีความพร้อมอันเกิดจากรากฐานการทำงานที่มั่นคงจากการสั่งสมประสบการณ์จนเป็นความเชี่ยวชาญเฉพาะด้านที่จะเป็นผู้นำปิโตรเคมีและที่สำคัญ นั่นคือ ความพร้อมในการทำธุรกิจการค้าในระดับสากลแข่งขันกับประเทศอื่นๆ ได้อย่างเท่าเทียม

ซึ่งรางวัลแห่งความสำเร็จทั้งในระดับนานาชาติ และระดับประเทศ ได้แก่ รางวัล Recognition Awards Class of ๒๐๐๖/๒๐๐๗ Asia's Best Companies on Corporate Governance โดย **ปตท.** เป็น ๑ ใน ๕ บริษัทในประเทศไทยที่ได้รับรางวัลจากนิตยสาร Corporate Governance in Asia, รางวัล ๑st Best Managed Company รางวัล ๑st Best Corporate Governance, รางวัลสถานประกอบการดีเด่นระดับประเทศด้านความปลอดภัย อาชีวอนามัย และสภาพแวดล้อมในการทำงาน, รางวัลคณะกรรมการรัฐวิสาหกิจดีเด่น และรางวัลโครงการเพื่อสังคมดีเด่น เป็นต้น

๑๑๔ การประกวดผลงานตามปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง

รางวัลรองชนะเลิศ

บริษัท บางจากปิโตรเลียม จำกัด (มหาชน)

บริษัท บางจากปิโตรเลียม จำกัด (มหาชน) เป็นบริษัทของคนไทยที่ประกอบธุรกิจพลังงานทั้งการกลั่นเพื่อจำหน่ายให้บริษัทผู้ค้า และการค้าปลีกเพื่อจำหน่ายตรงให้ผู้บริโภค นอกจากนี้บางจากฯ ยังดำเนินธุรกิจต่อเนื่องอื่นๆ เช่น ศูนย์เปลี่ยนถ่ายน้ำมันเครื่อง ร้านค้า ร้านอาหารและเครื่องดื่ม ซึ่งตั้งอยู่ภายในบริเวณสถานีบริการ

แนวคิดสำคัญที่เป็นรากฐานของวัฒนธรรมองค์กรและวัฒนธรรมพนักงานของ **บางจากฯ** มีที่มาจากการมองเห็นความจริงเมื่อครั้งก่อตั้งกิจการ จากบทเรียนของกิจการโรงกลั่นน้ำมันที่รัฐบาลจำต้องยึดสัมปทานคืนจากบริษัทต่างชาติ ซึ่งเกิดภาวะขาดทุนสะสมเป็นจำนวนมาก และโรงกลั่นอยู่ในสภาพทรุดโทรม ประกอบกับปัญหาทางเศรษฐกิจของประเทศ โดยเฉพาะความยากจนของคนในชนบท รัฐบาลในขณะนั้นโดย ฯพณฯ พลเอกเปรม ติณสูลานนท์ นายกรัฐมนตรี จึงมีมติให้ก่อตั้งกิจการ **บางจากฯ** ขึ้น เพื่อให้ทำหน้าที่เป็นบริษัทน้ำมันของคนไทยเพื่อความมั่นคงด้านพลังงานและการพัฒนาเศรษฐกิจของประเทศ ด้วยแนวคิดที่ยึดหลักการพึ่งพาตนเอง นั่นคือการเข้าใจความจริงและดำเนินกิจการอย่างเหมาะสมกับความเป็นจริง

บางจากฯ จึงมีวิสัยทัศน์ที่มุ่งมั่นที่จะเป็นบริษัทไทยชั้นนำ ดำเนินธุรกิจพลังงานและธุรกิจต่อเนื่องที่สร้างผลตอบแทนทางธุรกิจที่เป็นธรรมอย่างยั่งยืน มีสำนึกต่อสิ่งแวดล้อมและสังคม โดยมีการจัดการที่ทันสมัย มีธรรมาภิบาล ด้วยบุคลากรที่มีความรู้ความสามารถสูง การพัฒนาธุรกิจเพื่อนำไปสู่ความสมดุลและยั่งยืนทำให้บางจากฯ มีเพียงมุ่งสร้างเพียงมูลค่าทางธุรกิจ แต่ยังมีมุ่งเน้นคุณค่าที่มีต่อสังคม ด้วยเหตุนี้บริษัทจึงต้องใช้ความรอบคอบยึดหลักความพอเหมาะพอดีและสมดุลกับสถานการณ์ อันเป็นการน้อมนำปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงของพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวมาประยุกต์ใช้กับหลักการบริหารสมัยใหม่ได้อย่างเหมาะสมกลมกลืน โดยมีสาระสำคัญดังต่อไปนี้

การประกวดผลงานตามปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง ๑๑๕

ความพอประมาณ

วิกฤตเศรษฐกิจเมื่อปี ๒๕๔๐ และความผันผวนของราคาน้ำมันตลอดระยะเวลาที่ผ่านมาได้ส่งผลกระทบต่อเสถียรภาพเศรษฐกิจของประเทศไทยอย่างต่อเนื่องโดยเฉพาะธุรกิจที่เกี่ยวข้องกับพลังงาน **บางจากฯ** จึงตระหนักดีว่า การนำพาให้ธุรกิจอยู่รอดอย่างมั่นคงและเติบโตอย่างต่อเนื่องควบคู่ไปกับการสร้างคุณค่าให้สังคมนั้นจำเป็นต้องสร้างความสมดุลและความเป็นธรรมต่อผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย ที่สำคัญต้องพัฒนาธุรกิจบนพื้นฐานความเป็นจริงตามกำลังความสามารถขององค์กรและพื้นฐานภูมิสังคมของประเทศ

ด้วยเหตุนี้ความพอประมาณจึงเป็นเสมือนหัวใจสำคัญของกลยุทธ์หลักของ **บางจากฯ** ในการผสานประโยชน์ของผู้มีส่วนได้ส่วนเสียร่วมกันเพื่อสร้างความเจริญเติบโตด้วยกำไรที่เป็นธรรม ตัวอย่างเช่น ท่ามกลางภาวะราคาน้ำมันดิบในตลาดโลกปรับตัวสูงขึ้นอย่างรวดเร็ว ทำให้ต้นทุนในการผลิตสูงขึ้น แต่ราคาขายปลีกในบางขณะไม่ได้สะท้อนต้นทุนที่แท้จริง เพราะการปรับเพิ่มราคาขายปลีกน้ำมันผ่านสถานีบริการน้ำมันต้องคำนึงถึงปัจจัยอื่นด้วยไม่ว่าจะเป็น ภาวะเศรษฐกิจ กำลังซื้อ และต้นทุนในการผลิตสินค้า การขนส่ง ฯลฯ ซึ่งจะส่งผลกระทบต่อการดำเนินชีวิตของประชาชนในวงกว้าง **บางจากฯ** ไม่ฉวยโอกาสแสวงหากำไรสูงสุดท่ามกลางความเดือนร้อนของประชาชน ดูแลพอให้มีกำไรที่เหมาะสมเพื่อรักษาผลประโยชน์ของผู้ถือหุ้น พนักงาน ฯลฯ

๑๑๖ การประกวดผลงานตามปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง

นอกเหนือจากราคาขายแล้วหลักการความพอประมาณยังปรากฏอยู่ในการผสมผสาน การเติบโตของธุรกิจ การดูแลสิ่งแวดล้อม และการอุ้มชูสังคม เช่น การลงทุนในโครงการ ปรับปรุงระบบการกลั่นน้ำมันให้ได้ผลผลิตที่มีมูลค่าเพิ่มสูงขึ้นควบคู่ไปกับการมุ่งมั่น พัฒนาการผลิตและจัดจำหน่ายพลังงานทดแทนหลากหลายรูปแบบเพื่อลดการพึ่งพิง แหล่งพลังงานปิโตรเลียม เช่น การพัฒนาคุณภาพน้ำมันก๊าซโซฮอลล์ การเปิดหน่วยผลิต ไบโอดีเซลจากน้ำมันพืชใช้แล้ว การจำหน่ายก๊าซ NGV การทดลองจำหน่ายไบโอดีเซล B๑๐๐

ในส่วนของการอุ้มชูสังคมชนบทไทยให้แข็งแรงพึ่งตนเองได้นั้น **บางจาก** เปิดโอกาสให้ชุมชนได้เข้ามามีส่วนร่วมด้วย**บางจาก** เช่นการเปิดสถานีบริการน้ำมัน ชุมชน หรือ “**ป้อมชุมชน**” กว่า ๕๐๐ แห่ง นับเป็นส่วนเกือบครึ่งหนึ่งของจำนวนสถานี บริการทั้งหมดกว่า ๑,๐๐๐ แห่งของ**บางจาก** นอกจากนี้ยังได้พัฒนาผลผลิตของชุมชน มาเป็นสินค้าส่งเสริมการขายให้ลูกค้าและวางขายในร้านค้าภายในสถานีบริการน้ำมัน ส่งผลให้สามารถเอื้อประโยชน์ต่อเกษตรกรกว่า ๑ ล้านครัวเรือนทั่วประเทศ ขณะเดียวกัน ก็สามารถขยายตลาดการค้าปลีกของ **บางจาก** ได้อย่างมีประสิทธิภาพ และสร้างความมั่นคงแข็งแรงให้กิจการในระยะยาว

และด้วยวัฒนธรรมพนักงานของ**บางจาก**ที่มุ่งเน้นสร้างคนดี มีความรู้ เป็นประโยชน์ต่อผู้อื่น **บางจาก** จึงหล่อหลอมพนักงานกว่า ๘๐๐ คน ให้พึ่งพาตนเอง ไม่พุ่มพวย รู้จักพอ มีน้ำใจ เช่น เงินเดือนที่ได้แบ่งส่วนหนึ่งสมทบในกองทุนสำรอง เลี้ยงชีพเพื่อความมั่นคงในอนาคต นอกจากนี้ก็อีกส่วนหนึ่งยังแบ่งปันไปช่วยเหลือผู้อื่น เช่น สมทบกองทุนโครงการอาหารกลางวันสำหรับโรงเรียนรอบโรงกลั่นน้ำมัน**บางจาก** เป็นต้น

การประกวดผลงานตามปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง ๑๑๗

ความมีเหตุมีผล

ด้วยความตระหนักดีว่าการพัฒนาธุรกิจอย่างยั่งยืนไปกับสิ่งแวดล้อมและสังคม มีความหมายมากกว่าการดำเนินธุรกิจเพื่อสร้างประโยชน์ในเชิงมูลค่าเท่านั้น **บางจาก** จึงดำเนินธุรกิจอย่างระมัดระวังและรอบคอบ โดยคำนึงถึงผลกระทบที่อาจเกิดขึ้นอย่าง มีเหตุและมีผล ด้วยกระบวนการที่ให้คุณค่า และใส่ใจต่อผู้มีส่วนได้ส่วนเสียทุกกลุ่มอย่าง เท่าเทียมกัน โดยให้ความสำคัญกับการจัดโครงสร้างองค์กรที่ชัดเจน เป็นสายงานต่างๆ ตามลักษณะงาน ได้แก่ สายงานด้านธุรกิจโรงกลั่น สายงานด้านธุรกิจการตลาด สายงานด้านบัญชีและการเงิน และสายงานด้านบริหารและเทคโนโลยีสารสนเทศ

ทั้งนี้แต่ละสายงานจะทำหน้าที่วิเคราะห์สถานการณ์ทางธุรกิจ สิ่งแวดล้อม และ สังคมอย่างต่อเนื่อง เพื่อให้สามารถวางแผนงานได้อย่างมีประสิทธิภาพ ทั้งในเชิง ยุทธศาสตร์และเชิงปฏิบัติการ โดยมีกระบวนการสัมมนาเชิงปฏิบัติการยุทธศาสตร์องค์กร สู่ความสำเร็จในทุกระดับให้สอดคล้องกัน ตั้งแต่ระดับองค์กร สายงาน จนถึงส่วนงาน โดยได้นำ **Balanced Scorecard** ที่ประกอบด้วยมุมมอง 4 ด้าน ได้แก่ด้วย **ด้านการเงิน** คือ ดำเนินธุรกิจให้มีรายได้และกำไรเพื่อการเติบโตที่เหมาะสม **ด้านลูกค้า** คือการ ออกผลิตภัณฑ์ใหม่ๆ ที่มีคุณภาพ ราคาสมเหตุสมผล สร้างความพึงพอใจให้ลูกค้ามาใช้ ขยายกลุ่มลูกค้าใหม่ๆ เพิ่มส่วนแบ่งตลาด **ด้านกระบวนการจัดการภายใน** คือการ สร้างวัฒนธรรมองค์กรให้เป็นต้นแบบด้านธรรมาภิบาล ความรับผิดชอบต่อสังคมและสิ่ง แวดล้อม มีการบริหารความเสี่ยงเพื่อป้องกันไม่ให้เกิดปัญหาต่อเป้าหมายขององค์กรตาม ที่กำหนดไว้ และ **ด้านการเรียนรู้และการเติบโต** คือให้เป็นองค์กรแห่งการเรียนรู้ และ ส่งเสริมให้พนักงานเรียนรู้ตลอดชีวิต

๑๑๘ การประกวดผลงานตามปรัชญา 6S ภาครัฐกิจพอเพียง

ที่น่าสนใจเป็นพิเศษคือ บริษัทฯ ยังเพิ่มมุมมองใน **ด้านสังคมและสิ่งแวดล้อม** คือ เรื่องของความปลอดภัย ชีวอนามัย สิ่งแวดล้อม เข้าไว้ใน Balanced Scorecard เนื่องจากตระหนักดีว่ากิจการของบริษัทฯ เป็นอุตสาหกรรมขนาดใหญ่ อีกทั้งยังมีชุมชนอาศัยอยู่รายรอบ จึงเน้นการให้ความสำคัญอย่างยิ่งต่อสิ่งแวดล้อมและความปลอดภัย มาโดยตลอด การเพิ่มมุมมองด้านสังคมและสิ่งแวดล้อมนี้จึงเป็นที่ประจักษ์ว่า**บางจาก** ได้มีระบบการจัดการให้ความสำคัญต่อสังคมและสิ่งแวดล้อมอย่างแท้จริง

นอกจากนี้ **บางจากฯ** ยังได้ริเริ่มจัดทำข้อมูลเพื่อประโยชน์ในการทำบัญชี ค่าใช้จ่ายด้านสิ่งแวดล้อมมาตั้งแต่ปี ๒๕๔๖ และรายงานสู่สาธารณชนในปี ๒๕๔๘ โดยใช้แนวทางบัญชีการบริหารด้านสิ่งแวดล้อมระดับสากล (International Guidelines on Environmental Management Accounting) ของ International Federation of Accountants (IFAC) เพื่อให้ทราบค่าใช้จ่ายด้านสิ่งแวดล้อมและใช้เป็นเครื่องมือในการจัดการและตัดสินใจ

การมีภูมิคุ้มกัน

บางจากฯ ตระหนักดีว่าปัจจัยสำคัญหนึ่งที่ทำให้กิจการสามารถพัฒนาก้าวหน้าไปได้อย่างยั่งยืนคือความสามารถในการปรับตัวให้พร้อมรับผลกระทบและความเปลี่ยนแปลงในด้านต่างๆ ที่จะเกิดขึ้น จึงให้ความสำคัญกับการกำหนดนโยบายและแผนงานด้านบริหารที่ตระหนักถึงความเสี่ยงด้านต่างๆ พร้อมไปกับการสร้างความสัมพันธ์

การประกวดผลงานตามปรัชญา 1FS บริษัทฯ ก้าวพอเพียง ๑๑๙

ที่ดีกับกลุ่มผู้มีส่วนได้ส่วนเสียต่างๆ ทั้งภายในและภายนอกองค์กรบนพื้นฐานของการประสานประโยชน์ร่วมด้วยความไว้วางใจซึ่งกันและกัน ปรารถนาดีต่อกันไม่เอาเปรียบกัน สื่อสารกันอย่างเข้าใจ และทั่วถึงเดินไปพร้อมๆ กัน สิ่งเหล่านี้ย่อมเป็นรากฐานของการสร้างภูมิคุ้มกันที่ดี

ตั้งแต่ปี ๒๕๔๗ **บางจากฯ** จึงได้นำหลักการบริหารความเสี่ยงทั้งองค์กร (Enterprise wide Risk Management) มาใช้เป็นเครื่องมือในการบริหารจัดการรับมือกับความไม่แน่นอนที่จะมีผลกระทบต่อเป้าหมายการดำเนินงาน เพื่อให้บรรลุวัตถุประสงค์และผลสำเร็จในการดำเนินงานขององค์กรตามแนวทางการกำกับดูแลกิจการที่ดีรองรับต่อสภาพแวดล้อมทางธุรกิจในปัจจุบันที่มีการเปลี่ยนแปลงและแข่งขันสูง โดยคณะกรรมการบริษัทฯ ได้แต่งตั้งคณะกรรมการบริหารความเสี่ยงทั้งองค์กร (Enterprise wide Risk Management Committee-ERMC) ขึ้น เพื่อให้งานบริหารความเสี่ยงดำเนินไปอย่างเป็นระบบ

สำหรับการพัฒนาและติดตามความก้าวหน้าในการดำเนินการจัดการความเสี่ยงของบริษัทฯ นั้น คณะกรรมการบริหารความเสี่ยงทั้งองค์กร ได้จัดให้มีการประชุมร่วมกันเป็นประจำทุก ๒ เดือน และได้มีการทบทวนกรอบการบริหารและปรับปรุงแผนบริหารภาวะวิกฤต (Crisis Management Plan) เพื่อใช้ควบคุมเหตุการณ์เชิงลบอันรุนแรงต่างๆ ลดผลกระทบต่อธุรกิจ และสามารถฟื้นตัวกลับเข้าสู่ภาวะปกติได้โดยเร็วที่สุดหากเกิดเหตุขึ้น

๑๒๐ การประกวดผลงานตามปรัชญา 5S ของธุรกิจพอเพียง

นอกจากนี้สายงานต่างๆ ยังมีหน้าที่ในการบริหารความสัมพันธ์กับผู้มีส่วนได้ส่วนเสียที่เกี่ยวข้องแต่ละกลุ่มอย่างต่อเนื่องภายใต้แนวทางการดูแลผู้มีส่วนได้ส่วนเสียที่ได้กำหนดไว้ในคู่มือ “นโยบายการกำกับดูแลกิจการที่ดี” และ “รายงานการพัฒนาธุรกิจร่วมกับสิ่งแวดล้อมและสังคม” โดยครอบคลุมกลุ่มผู้มีส่วนได้ส่วนเสียนี้ไว้อย่างครบถ้วนตั้งแต่ พนักงาน ลูกค้า ประชาชน คู่ค้า คู่แข่ง เจ้าหนี้ และผู้ถือหุ้น ตลอดจน ชุมชนรอบโรงกลั่น

สิ่งหนึ่งสร้างความโดดเด่นของ **บางจากฯ** ก็คือการดำเนินงานชุมชนสัมพันธ์ซึ่งทางบริษัทฯ สนับสนุนให้พนักงานเข้ามามีส่วนร่วม เช่น เป็นอาสาสมัครสอนการบ้านเด็กในชุมชน การอบรมดับเพลิงให้กับผู้นำชุมชน การเยี่ยมเยียนชุมชนและเปิดโอกาสให้ชุมชนเข้ามาเรียนรู้กับบางจากฯ ในด้านสิ่งแวดล้อม **บางจากฯ** จะทำหน้าที่หลักในการประเมินติดตามผลระหว่างโครงการ (Monitoring) และรวบรวมนำเสนอให้คณะกรรมการชุมชนสัมพันธ์ได้รับทราบ และพิจารณาประเมินประสิทธิภาพ (Output Evaluation) ประสิทธิภาพ (Outcome Evaluation) และประเมินความคุ้มค่า (Cost-effectiveness Evaluation) และพิจารณานำเสนอการประเมินผลดังกล่าวในการประชุมคณะกรรมการชุดต่างๆ ที่คณะกรรมการบริษัทจัดตั้งขึ้น และรายงานในการประชุมคณะกรรมการบริษัทเป็นประจำทุกเดือน

ความรู้

บางจากฯ ตระหนักดีว่าหลักความรู้และวิชาการต่างๆ เป็นเงื่อนไขสำคัญที่จะช่วยพัฒนาให้บริษัทฯ เจริญก้าวหน้าได้อย่างยั่งยืน จึงให้ความสำคัญกับการประยุกต์ใช้หลักความรู้ต่างๆ ในการวางแผนและการบริหารจัดการองค์กร โดยจะพิจารณาถึงความเหมาะสมสอดคล้องกับลักษณะกิจการ และวัฒนธรรมขององค์กรเป็นสำคัญ อาทิ

- ใช้เครื่องมือ Balanced Scorecard กำหนดเป้าหมายและกลยุทธ์องค์กร ซึ่งมิได้คำนึงถึงการแสวงหากำไรเพียงอย่างเดียว ยังรวมถึงการดำเนินงานในการสร้างความพึงพอใจให้กับลูกค้า การดูแลรับผิดชอบต่อสังคม สิ่งแวดล้อม และการพัฒนาทรัพยากรบุคคลและกระบวนการทำงาน
- ใช้เครื่องมือ Strategic Map วิเคราะห์เหตุและปัจจัยต่างๆ เพื่อการตัดสินใจเชิงกลยุทธ์ได้อย่างครบถ้วนและมีประสิทธิภาพ รวมทั้งมีการนำระบบสารสนเทศมาช่วยใช้ในการจัดการและวิเคราะห์ข้อมูลที่สำคัญ
- ใช้ Key Performance Indicator (KPIs) ประเมินติดตามผลการดำเนินงานและกลยุทธ์อย่างเป็นระบบ เพื่อช่วยในการกำกับดูแลการดำเนินงานให้บรรลุเป้าหมายได้มากขึ้น
- ใช้หลักการบริหารความเสี่ยงทั่วทั้งองค์กร (Enterprise wide Risk Management) เป็นเครื่องมือบริหารจัดการความไม่แน่นอนที่จะมีผลกระทบต่อเป้าหมายการดำเนินงาน รองรับสภาพแวดล้อมทางธุรกิจในปัจจุบันที่มีการเปลี่ยนแปลงและแข่งขันสูง
- ใช้ Core Competency ในการพัฒนาบุคลากรโดยเน้นการสร้างคุณลักษณะหลักและคุณลักษณะเฉพาะด้านความรู้ ทักษะ และพฤติกรรมของผู้บริหารและพนักงาน ซึ่งได้กำหนดมิติด้านสิ่งแวดล้อม ความปลอดภัยและจิตสำนึกต่อสังคมเป็น ๑ ใน ๖ คุณลักษณะหลักที่สำคัญอีกด้วย
- ใช้การจัดทำบัญชีสิ่งแวดล้อม (Environmental Management Accounting) เพื่อให้ได้ข้อมูลในการตัดสินใจและดำเนินการด้านสิ่งแวดล้อมของบริษัทฯ

ขณะเดียวกัน **บางจากฯ** ยังตระหนักดีว่าผลิตภัณฑ์ของบริษัทฯ เป็นสินค้าอุปโภคบริโภคที่จำเป็นสำหรับผู้บริโภคในวงกว้าง จึงให้ความสำคัญกับการพัฒนาองค์ความรู้เกี่ยวกับผลิตภัณฑ์อย่างต่อเนื่อง โดยเฉพาะอย่างยิ่ง การพัฒนาพลังงานทดแทนของ **บางจากฯ** เช่น นวัตกรรมไบโอดีเซลและก๊าซโซฮอลล์ จึงเป็นรูปธรรมที่สำคัญที่สะท้อน

๑๓๓ การประกวดผลงานตามปรัชญา AFS บริษัทฯ ใจพอเพียง

ให้เห็นถึงการต่อยอดความรู้จากองค์ความรู้เดิมที่มีอยู่ และการประยุกต์ภูมิปัญญาไทย เข้ากับความรู้และเทคโนโลยีสมัยใหม่ได้เป็นอย่างดี

องค์ความรู้สำคัญอีกสิ่งหนึ่งที่น่านับได้ว่าเป็นนวัตกรรมของบริษัทฯ ซึ่งได้จากการดำเนินงานตลอดระยะเวลาที่ผ่านมา ก็คือ การผสานแนวการบริหารจัดการเข้ากับภูมิสังคมในรูปแบบการพัฒนาธุรกิจชุมชน เช่น การตั้งสถานีบริการน้ำมันร่วมกับชุมชน การพัฒนาสินค้าพื้นเมืองร่วมกับชุมชน อันจะเป็นประโยชน์ต่อยุทธศาสตร์การพัฒนาเศรษฐกิจชุมชนและสังคมชนบทในระดับประเทศต่อไป

คุณธรรม

บางจากฯ ได้ให้ความสำคัญในเรื่องการกำกับดูแลกิจการที่ดีมาโดยตลอดอย่างต่อเนื่อง โดยถือว่าเป็นสิ่งที่สนับสนุนต่อวัฒนธรรมในการดำเนินธุรกิจ อันได้ยึดถือเป็นแนวทางปฏิบัติมาตั้งแต่เริ่มก่อตั้งกิจการว่าจะ **“พัฒนาธุรกิจอย่างยั่งยืนไปกับสิ่งแวดล้อมและสังคม”** และเมื่อตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทยได้เริ่มนำหลักสากลในเรื่องการกำกับดูแลกิจการที่ดี ๑๕ ข้อมาเผยแพร่เพื่อเป็นหลักปฏิบัติสำหรับบริษัทจดทะเบียนนั้น **บางจากฯ** ได้นำหลักดังกล่าวมาเป็นแนวทาง และปรับปรุงให้สอดคล้องกับวิถีทางการดำเนินธุรกิจของบริษัท

นอกจากนั้น **บางจากฯ** ยังมุ่งที่จะสร้างความรู้ความเข้าใจในหลักการกำกับดูแลกิจการที่ดีแก่พนักงาน และกระตุ้นจิตสำนึกในการนำหลักการกำกับดูแลกิจการที่ดีไปใช้ในการทำงานประจำวัน จนเกิดเป็นวัฒนธรรมองค์กรที่สอดคล้องกับวัฒนธรรมพนักงาน

ที่ว่า “เป็นคนดี มีความรู้ เป็นประโยชน์ต่อผู้อื่น” ด้วยการดำรงตนเป็นแบบอย่างที่ดี ให้แก่พนักงาน กรรมการและผู้บริหาร รวมทั้งมีการจัดกิจกรรมประชาสัมพันธ์ส่งเสริม วัฒนธรรมการกำกับดูแลกิจการที่ดีอย่างต่อเนื่อง และบางจากฯยังได้กำหนดข้อพึงปฏิบัติ ของกรรมการ ผู้บริหาร และพนักงานไว้ในนโยบายการกำกับดูแลกิจการที่ดี เพื่อใช้เป็น หลักปฏิบัติ โดยให้ความสำคัญกับการดำเนินกิจการด้วยความโปร่งใส เป็นที่น่าเชื่อถือ แก่บุคคลทั่วไป และมีความรับผิดชอบต่อสังคม และผู้ที่เกี่ยวข้อง เพื่อการเติบโตอย่าง ยั่งยืน

ด้วยการยึดถือหลักการกำกับดูแลกิจการที่ดีในการดำเนินงาน ทำให้ในปี ๒๕๕๐ **บางจากฯ** ได้รับรางวัลและการยอมรับจากสังคม ในฐานะเป็นบริษัทที่มีระบบการบริหาร จัดการที่โปร่งใส รับผิดชอบต่อผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย เพื่อประโยชน์ต่อผู้ถือหุ้น โดยได้รับ การประเมินจากสมาคมส่งเสริมสถาบันกรรมการบริษัทไทย (IOD) ให้เป็น ๑ ใน ๙ บริษัท จดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย ที่มีคะแนนรวมในการกำกับดูแลกิจการ ที่ดี อยู่ในเกณฑ์ “ดีเลิศ” และได้รับประกาศเกียรติคุณ Distinction in Maintaining Excellent Corporate Governance Report ในฐานะบริษัทจดทะเบียนที่ยังคงรักษา มาตรฐานด้านการรายงาน การปฏิบัติตามหลักการกำกับดูแลกิจการที่ดี ๑๕ ข้อได้ อย่างต่อเนื่องเป็นปีที่ ๒ รวมทั้งรางวัลสำหรับบริษัทจดทะเบียนที่ดีเด่นในด้านการดำเนิน ธุรกิจอย่างรับผิดชอบต่อสังคม (Best Corporate Social Responsibilities (CSR) Awards) จากตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย ในงาน SET AWARDS ๒๐๐๖

๑๒๔ การประกวดผลงานตามปรัชญาIFSบริษัทอวอเพียง

สรุป

บริษัท บางจากปิโตรเลียม จำกัด (มหาชน) เป็นตัวอย่างของการดำเนินธุรกิจที่ได้น้อมนำหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงของพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวมาประยุกต์ใช้กับหลักการบริหารสมัยใหม่ได้ดีจนประสบความสำเร็จ กล่าวคือ สามารถฝ่าวิกฤติองค์การจากการขาดทุนสะสมร่วมกับปัญหาอื่นๆ ทั้งทางเศรษฐกิจและสังคม ทำให้รัฐบาลในขณะนั้นต้องยึดสัมปทานคืนจากบริษัทเดิม และได้กำหนดกรอบแนวทางการดำเนินงานของบางจากฯ ด้วยแนวคิดที่ยึดหลักการพึ่งตนเอง มีสำนึกที่ดีต่อสังคมและสิ่งแวดล้อม และได้พัฒนาไปสู่การดำเนินงานโดยอาศัยกระบวนการจัดการที่ทันสมัย การมีหลักธรรมาภิบาลที่ดี รวมทั้ง การสร้างบุคลากรที่เป็นทั้งผู้มีความรู้ ความสามารถ ควบคู่กับคุณธรรมประจำใจ จนทำให้วันนี้ บางจากฯ มีผลประกอบการที่ดีและได้รับรางวัลและการยอมรับจากสังคมมากมาย

รางวัลรองชนะเลิศ

บริษัท แพรนต้า จิวเวลลี่ จำกัด (มหาชน)

เพชร พลอย แก้ว แหวน เงินทองและอัญมณีทั้งหลายล้วนเป็นเครื่องประดับที่บ่งบอกถึงรสนิยมและสถานะทางสังคมของผู้สวมใส่ได้เป็นอย่างดี ผู้ที่มีความสามารถในการจับจ่ายใช้สอยสินค้าเหล่านี้ได้ ส่วนใหญ่จึงเป็นกลุ่มคนที่มีความสุข มีสถานะทางการเงินที่ดีและมีชีวิตที่อุดมสมบูรณ์ทุกอย่างแล้ว เนื่องจากสินค้าเหล่านี้ล้วนเป็นสินค้าที่อยู่นอกเหนือจากปัจจัย ๔ หากแต่ผู้คนก็ยังชวนชวายให้ได้มาเป็นของตนเพื่อเป็นการเสริมสร้างภาพลักษณ์ของตนเองในขณะเดียวกันยังช่วยเพิ่มความมั่นใจในการเข้าสังคมของผู้สวมใส่ได้เป็นอย่างดี และด้วยเหตุของการเป็นสินค้าทางสังคมนี้เอง

จึงเป็นที่มาของการแข่งขันทางธุรกิจของผู้ประกอบการธุรกิจเครื่องประดับที่มีการแข่งขันกันอย่างสูงทั้งในระดับประเทศและระดับสากลเพื่อให้สามารถสนองต่อความต้องการของตลาดเครื่องประดับที่ขยายตัวอย่างต่อเนื่องในแต่ละปี เช่น การเพิ่มปริมาณความต้องการของตลาดเครื่องประดับในประเทศสหรัฐอเมริกา ประเทศในสหราชอาณาจักร และประเทศอื่นๆ ในภูมิภาคต่างๆ ทั่วโลก แต่ประเทศไทยก็ยังต้องเผชิญกับคู่แข่งการค้าประเทศสำคัญด้วยเพราะเป็นการดำเนินธุรกิจที่อยู่สภาพตรงกลางระหว่างตลาดบน ได้แก่ ประเทศคู่แข่ง อาทิ อิสราเอล เบลเยียมและอิตาลี ที่มีความเชี่ยวชาญในการออกแบบและมีเทคโนโลยีที่ทันสมัยกว่า ในขณะที่ตลาดล่างที่มีการแข่งขันอย่างรุนแรงต้องเผชิญกับการแข่งขันกับประเทศจีนและอินเดีย ซึ่งมีความได้เปรียบในด้านแรงงานราคาถูกและการถ่ายทอดทางเทคโนโลยีจากประเทศฮ่องกงที่เข้าไปดำเนินธุรกิจในจีนมากขึ้น ดังนั้น ผู้ประกอบการคนไทยจึงต้องเร่งปรับตัวเพื่อให้สามารถแข่งขันธุรกิจระดับโลกได้ รวมทั้งดำเนินธุรกิจที่เน้นการกำหนดแผนกลยุทธ์ การกำหนดกลุ่มเป้าหมาย การให้ความสำคัญกับข่าวสารต่างๆ มากขึ้น โดยให้ความสำคัญกับคุณภาพของสินค้าและเทคโนโลยีการผลิตที่มีเอกลักษณ์เฉพาะตน ตลอดจนแนวทางการบริหารกิจการที่เน้นความเป็นมิตรต่อสังคม ควบคู่กับความซื่อสัตย์และจริงจังการดำเนินธุรกิจ เพื่อเป็น

๑๒๖ การประกวดผลงานตามปรัชญา AFS อนุรักษ์หัวใจพอเพียง

รากฐานการดำเนินงานต่อไปในอนาคต เช่นเดียวกับ “บริษัท แพรนต้า จิวเวลลี่ จำกัด (มหาชน)” ที่ได้ร่นำหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงมาประยุกต์ใช้ในการบริหารกิจการ จนสามารถดำเนินธุรกิจแข่งขันกับอาณาประเทศได้เป็นอย่างดี และเป็นแบบอย่างที่ดีแก่ธุรกิจอื่นๆ ในด้านความรับผิดชอบต่อสังคมและการพัฒนาสังคม รวมทั้ง การรักษามาตรฐานด้านคุณธรรมและจริยธรรมที่ดีขององค์กรอย่างต่อเนื่องเสมอมา

รู้จักบริษัท แพรนต้า จิวเวลลี่ จำกัด (มหาชน)

บริษัท แพรนต้า จิวเวลลี่ จำกัด (มหาชน) ก่อตั้งเมื่อปี ๒๕๑๖ โดยกลุ่มบริษัท แพรนต้า ดีไซน์ จำกัด ต่อมาได้จัดตั้งเป็นบริษัท แพรนต้า จิวเวลลี่ จำกัด เมื่อวันที่ ๒๗ เมษายน ๒๕๒๗ และได้ร่นำหุ้นสามัญเข้าจดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย เมื่อวันที่ ๖ กรกฎาคม ๒๕๒๓ และแปรสภาพเป็นบริษัทมหาชน เมื่อวันที่ ๓ มิถุนายน ๒๕๓๗ ปัจจุบันมีขนาดสินทรัพย์ทั้งสิ้น ๓,๖๔๑,๖๑๕,๗๕๒ บาท และมีทุนจดทะเบียนที่เรียกชำระแล้วทั้งสิ้น ๓๙๕,๗๔๔,๕๙๐ บาท

ปัจจุบัน บริษัท แพรนต้า จิวเวลลี่ จำกัด (มหาชน) มีสำนักงานใหญ่ตั้งอยู่ที่ ๓๓๓ หมู่ที่ ๑๑ ซอยรุ่งแสง ถนนบางนา-ตราด เขตบางนา กรุงเทพฯ มีผู้ชำนาญการผลิตมากกว่า ๓,๕๐๐ คน ดำเนินธุรกิจหลัก คือ การผลิตและจำหน่ายเครื่องประดับอัญมณี โดยผลิตเครื่องประดับบนตัวเรือนทองคำและเงินเป็นผลิตภัณฑ์หลัก เช่น แหวน ต่างหู เข็มกลัด จี้ สร้อยคอและสร้อยข้อมือ ประสบการณ์การผลิตและจำหน่ายเครื่องประดับอัญมณีที่มีมาอย่างยาวนาน ทำให้บริษัทมีความเชี่ยวชาญและชำนาญในอุตสาหกรรมเครื่องประดับจนสามารถขยายเป็นธุรกิจข้ามชาติ โดยมีตลาดต่างประเทศที่สำคัญได้แก่ สหรัฐอเมริกา ออสเตรเลีย เอเชียแปซิฟิกและตะวันออกกลาง มีฐานการผลิตใน ๔ ประเทศ ๕ ฐานการผลิต ได้แก่ ประเทศไทย ๒ แห่ง (กรุงเทพมหานคร และนครราชสีมา) สาธารณรัฐประชาชนจีน เวียดนาม และอินโดนีเซีย โดยมีร้านค้าจำหน่ายในเมืองสำคัญต่างๆ กว่า ๕๐ เมือง

การประกอบผลงานตามปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง ๑๒๗

ความจริงใจในการทำธุรกิจ...สร้างเครดิตในการดำเนินงาน

จากการที่ประเทศไทยต้องประสบกับปัญหาวิกฤติเศรษฐกิจเมื่อปี ๒๕๔๐ ที่ผ่านมา ภายหลังจากประกาศอัตราแลกเปลี่ยนเงินตราระหว่างประเทศแบบลอยตัว ส่งผลให้ **บริษัท แพรนต้า จิวเวลลี่ จำกัด (มหาชน)** มีหนี้สินเพิ่มขึ้นเป็น ๓,๐๐๐ ล้านบาท และไม่สามารถขายหุ้นเพิ่มได้ นอกจากนี้ ยังประสบปัญหาจากการที่ธนาคารไม่ยอมปล่อยเงินกู้เพื่อเป็นทุนหมุนเวียนใช้ซื้อวัตถุดิบในการผลิตเครื่องประดับและอัญมณีมาผลิต หลายคนคงจะคิดว่าบริษัทต้องยุติบทบาทการดำเนินธุรกิจแต่เพียงเท่านี้ แต่ความจริงแล้วไม่ได้เป็นเช่นนั้น เพราะการดำเนินงานตลอดระยะเวลาหลายปีที่ผ่านมา **บริษัท แพรนต้า จิวเวลลี่ จำกัด (มหาชน)** ได้ดำเนินธุรกิจบนพื้นฐานการทำธุรกิจแบบ Win-Win Solution ซึ่งเป็นรากฐานสำคัญที่ช่วยให้บริษัทและคู่ค้าสามารถพัฒนารากฐานความสัมพันธ์ที่เข้มแข็ง และเป็นภูมิคุ้มกันที่สำคัญในการรับมือกับความผันผวนทางเศรษฐกิจที่เกิดขึ้นในช่วงเวลานั้นได้เป็นอย่างดี เห็นได้จากตัวอย่างการดำเนินธุรกิจของบริษัทที่แม้ว่าจะได้รับผลกระทบโดยตรงก็ตาม แต่ก็ยังสามารถดำเนินธุรกิจต่อไปได้ เนื่องจากความเข้าใจของคู่ค้าของบริษัทที่เข้าใจในสถานการณ์ที่เกิดขึ้นและไว้วางใจในความซื่อสัตย์ ความเชื่อมั่นในคุณธรรมการทำงานแบบเอื้อเฟื้อเผื่อแผ่ของหน่วยงาน แม้ว่าบริษัทจะไม่มีทุนรอนในการสั่งซื้อวัตถุดิบในการผลิตได้อีก แต่คู่ค้าเหล่านี้ก็ยินยอมส่งวัตถุดิบมาให้ก่อน เพื่อบริษัทจะสามารถผลิตจัดจำหน่าย ส่งผลให้ธุรกิจที่มีร่วมกันยังสามารถขับเคลื่อนต่อไปได้

“...เศรษฐกิจพอเพียง เครื่องมือเพื่อปรับตัวพร้อมรับการเปลี่ยนแปลง...”

บทเรียนสำคัญที่เกิดขึ้นจากการที่ **บริษัท แพรนต้า จิวเวลลี่ จำกัด (มหาชน)** ได้รับเมื่อปี ๒๕๔๐ ที่ผ่านมา อาทิเช่น ความไม่สามารถชำระหนี้ได้ตามเวลาที่กำหนด อันเนื่องจากการไม่ใช้ตราสารอนุพันธ์เพื่อป้องกันความเสี่ยงในการเปลี่ยนแปลงค่าเงิน ทำให้บริษัทต้องปรับปรุงโครงสร้างหนี้เงินกู้กับเจ้าหนี้สถาบันการเงินที่เกี่ยวข้อง ทำให้

๑๒๘ การประกวดผลงานตามปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง

บริษัทต้องดำเนินการปรับกลยุทธ์ทางการเงิน โดยพยายามรักษาอัตราส่วนหนี้ต่อทุนไม่ให้เกินร้อยละ ๒ และป้องกันความเสี่ยงจากความผันผวนของอัตราแลกเปลี่ยนการเงินด้วยการใช้สัญญาซื้อขายเงินล่วงหน้าและใช้วิธีการทำธุรกรรมในสกุลเงินเดียวกัน

ในขณะเดียวกัน บริษัท แพรนต้า จิวเวลลี่ จำกัด (มหาชน) ได้ตระหนักว่า Stakeholder ที่สำคัญอย่างแท้จริงในโลกธุรกิจ นั่นคือ สังคมและสิ่งแวดล้อม ดังนั้น บริษัท จึงได้ตัดสินใจเข้าร่วมเป็นสมาชิกเครือข่าย Social Venter Network:SVN Network ที่เป็นการทำงานเพื่อผลักดันให้องค์กรธุรกิจต่างๆ ได้แลกเปลี่ยนแนวทางการบริหารโดยคำนึงถึงสังคมและสิ่งแวดล้อม เป็นเวทีในการแลกเปลี่ยน เรียนรู้และประสานที่มีกระบวนการที่คนคล้ายคลึงกัน กล่าวคือ เป็นเครือข่ายที่ให้ความสำคัญต่อปรัชญาของความอยู่รอดในสังคมโลก ที่ไม่ได้คำนึงถึงเพียงแต่ความเจริญด้านวัตถุเท่านั้น หากแต่ต้องมีความเจริญในด้านจิตวิญญาณด้วย โดยเฉพาะความสำคัญในด้านสิ่งแวดล้อมที่งดงามของลูกหลานและคนรุ่นต่อไปในอนาคต ต้องคำนึงถึงคุณภาพชีวิตและการเป็นอยู่ในสังคมอย่างมีน้ำใจต่อกัน เอื้อเพื่อเอื้อแก่กัน มิใช่เพียงแต่เพื่อนมนุษย์ด้วยกันเท่านั้น หากแต่ขยายบริบทไปถึงธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม ด้วยการใช้ทรัพยากรเพื่อการดำรงชีวิตอยู่อย่างแท้จริงมากกว่าการใช้อย่างฟุ่มเฟือย

นอกจากนี้ บริษัท แพรนต้า จิวเวลลี่ จำกัด (มหาชน) ยังเป็นกรณีศึกษาในโครงการ Global Compact ขององค์การสหประชาชาติ ที่มุ่งสนับสนุนคุณค่าสิทธิมนุษยชน มาตรฐานการจ้างงาน และผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อม การรักษาคุณธรรมในธุรกิจ ทั้งนี้ เกิดจากการที่บริษัทได้ดำเนินธุรกิจโดยประยุกต์หลักการของ “ปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง” มาเป็นแบบอย่างและแนวทางในการดำเนินธุรกิจมาโดยตลอดนั่นเอง เพราะตระหนักถึงความสำคัญว่าปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงที่บริษัทได้นำมาประยุกต์ใช้ ไม่เพียงแต่เป็นการสร้างประโยชน์เพื่อส่วนร่วมแล้วเท่านั้น แต่ยังเอื้อประโยชน์ในเชิงธุรกิจ กล่าวคือ การสร้างชื่อเสียงและภาพลักษณ์ขององค์กร ความเชื่อถือ และเชื่อมั่นของลูกค้า และสังคม การส่งเสริมมูลค่าเพิ่มใน Corporate Brand Equity และความรับผิดชอบต่อสังคมและสิ่งแวดล้อมอีกด้วย

การประกวดผลงานตามปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง ๑๒๙

เศรษฐกิจพอเพียงกับการดำเนินธุรกิจอย่างเป็นระบบของบริษัท

ตลอดระยะเวลาที่ **บริษัท แพรนต้า จิวเวลลี่ จำกัด (มหาชน)** ได้ดำเนินธุรกิจ ภายใต้การประยุกต์แนวคิดปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงเข้ามาใช้ในการดำเนินงาน จะเห็นได้ว่าบริษัทมีความชัดเจนในกระบวนการวางแผนที่ทำอย่างระมัดระวัง และเป็นขั้นเป็นตอน ซึ่งผลที่ตามมาทำให้บริษัทสามารถลดต้นทุนอันเกิดจากความเสี่ยงในการบริหาร และยังสอดคล้องกับนโยบายการค้าสากล ส่งผลให้เป็นการพัฒนาตลาดและการค้าอย่างต่อเนื่อง นอกจากนี้ จากการทำงานที่ใส่ใจสังคมและสิ่งแวดล้อมในระดับสูง ช่วยทำให้บริษัทมีความตื่นตัว มีการเรียนรู้และพัฒนาความคิดใหม่ๆ และยังช่วยสร้างธุรกิจโดยเฉพาะ “นวัตกรรม” และแหล่งเงินทุนหลายแห่งต่างพร้อมใจกันสนับสนุนด้วยความเข้าใจในการวางแผนที่เป็นระบบ เพื่อสร้างประโยชน์ทางธุรกิจได้อย่างสมดุลและยั่งยืนต่อไป

ทั้งนี้ **บริษัท แพรนต้า จิวเวลลี่ จำกัด (มหาชน)** ได้นำหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง มาใช้ในการดำเนินธุรกิจในลักษณะอื่นๆ ดังนี้

ความพอประมาณ

บริษัท แพรนต้า จิวเวลลี่ จำกัด (มหาชน) ได้ดำเนินธุรกิจโดยยึดหลักการของความพอประมาณ ได้แก่การดำเนินงานเหล่านี้ :

- การลงทุนแบบความเสี่ยงปานกลางเพื่อผลกำไรปกติ (Risk Fair, Normal Profit) ด้วยหวังว่าจะได้รับผลประโยชน์ตอบแทนสูงเช่นกัน (High Risk, High Return) โดยพิจารณาจากการขยายฐานการจำหน่ายและฐานการผลิต จากกระแสเงินสดของการดำเนินธุรกิจหลัก

- ดำเนินธุรกิจบนพื้นฐานความสามารถในการผลิตของตนเอง โดยบริษัทเข้าใจว่าธุรกิจ (Core Competency) ของตนเองมีความเชี่ยวชาญและถนัดในด้านอุตสาหกรรมการผลิต และจำหน่ายอัญมณีและเครื่องประดับในระดับกลาง และกลุ่มลูกค้าชั้นดี ส่งผลให้การผลิตดำเนินไปด้วยความพอประมาณ กล่าวคือ ผลิตเฉพาะส่วนที่สามารถขายได้และตรงความ

๑๓๐ การประกวดผลงานตามปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง

ต้องการของตลาด ซึ่งเป็นเงื่อนไขที่สอดคล้องและมีความสำคัญกับการทำธุรกิจ เครื่องประดับนั่นเอง

- ให้ความสำคัญกับการเจริญเติบโตแบบสมดุล เน้นการสร้างและพัฒนา ศักยภาพตนเองจากภายใน เช่น การสร้างบุคลากรของตนเอง เพื่อให้สามารถทำงาน ให้กับองค์กรได้ต่อไปและเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ

ความมีเหตุมีผล

บริษัท แพรนดา จิวเวลลี่ จำกัด (มหาชน) ได้ดำเนินธุรกิจโดยยึดหลักการของความมีเหตุมีผล ได้แก่ การดำเนินงานเหล่านี้ :

- ดำเนินถึงผลประโยชน์ร่วมกันระหว่างผู้เกี่ยวข้องหรือผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย ทุกกลุ่ม หรือที่เรียกว่า “**การบริหารธุรกิจแบบองค์รวม**” (Stakeholder Management) ได้แก่ บริษัท ลูกค้า คู่แข่งขัน คู่ค้าหรือพันธมิตรทางธุรกิจ ผู้ถือหุ้น สังคม สิ่งแวดล้อมและ พนักงานบริษัท ซึ่งเป็นการดำเนินธุรกิจแบบ Healthy Competition บนพื้นฐาน การดำเนินงานที่เน้นคุณภาพ และคุณธรรมในด้านผลประโยชน์ตอบแทนซึ่งกันและกัน ส่งผลให้บริษัทสามารถพัฒนารากฐานความสัมพันธ์ได้อย่างเข้มแข็ง (อัตราส่วนของผู้ถือหุ้นในตลาด ๔๐:๖๐)

- ดำเนินกลยุทธ์ทางการตลาดที่เน้นความหลากหลายของตลาดใน ต่างประเทศ เพื่อให้สามารถสนองตอบความต้องการของตลาดที่หลากหลายได้มากยิ่งขึ้น โดยใช้นโยบายการตลาดที่มุ่งสร้างตลาดใหม่ๆ ที่มีศักยภาพทุกปี ทั้งนี้ เพื่อลด ความเสี่ยงจากภาวะเศรษฐกิจในแต่ละประเทศ รวมทั้ง มีการผลิตสินค้าที่มีความ แตกต่างกันไปในแต่ละกลุ่มลูกค้า นอกจากนี้ ยังได้นำกลยุทธ์การตลาดมาแปลงสู่ กลยุทธ์ย่อยในการดำเนินงาน ได้แก่ กลยุทธ์ผลิตภัณฑ์ กลยุทธ์การต่อยอดทางธุรกิจ

การประกวดผลงานตามปรัชญา 18 ประการของพอเพียง ๑๓๑

กลยุทธ์การสร้างตราสินค้าหรือตรายี่ห้อ กลยุทธ์ราคา กลยุทธ์ช่องทางจัดจำหน่าย กลยุทธ์ความร่วมมือจัดจำหน่าย กลยุทธ์การส่งเสริมการขาย เป็นต้น ซึ่งทั้งหมดล้วนแล้วแต่เป็นกลยุทธ์ที่คำนึงถึงการลดความเสี่ยงและความรอบคอบความระมัดระวัง และมีความยืดหยุ่นในการดำเนินธุรกิจอย่างแท้จริง

- มีการวัดผลทางการตลาด โดยนำระบบ KPI เข้ามาวัดประสิทธิภาพการดำเนินงานขององค์กร โดยคำนึงถึงความแตกต่างทางวัฒนธรรมและสภาพแวดล้อมทางการตลาดที่แตกต่างกันออกไปในแต่ละพื้นที่

การสร้างภูมิคุ้มกันที่ดี

บริษัท แพรนต้า จิวเวลลี่ จำกัด (มหาชน) ได้ดำเนินธุรกิจโดยยึดหลักการของการสร้างภูมิคุ้มกันที่ดี ได้แก่ การดำเนินงานเหล่านี้ :

- มีการวางแผนอย่างรอบคอบ เต็มโตอย่างระมัดระวัง มีการกระจายงานผลิต กระจายช่องทางการจำหน่ายสินค้าที่สมเหตุสมผล พิจารณาจากการกระจายรายได้จากการขายออกไปตามภูมิภาคการตลาดของโลก ตลอดจนการพัฒนาตราสินค้าของตนเอง

พัฒนาตราสินค้าเพื่อการแข่งขันในระยะยาว

จากการที่ประเทศไทยต้องประสบกับปัญหาพื้นฐานด้านการผลิต อาทิ การขาดแคลนช่างฝีมืออาชีพเฉพาะด้าน ความซับซ้อนของระเบียบพิธีทางศุลกากร ระบบขนส่งและโครงสร้างอัตราภาษี การขาดแคลนวัตถุดิบและการเปิดการค้าเสรีระหว่างประเทศ เป็นผลให้เกิดการแข่งขันทางการค้าอย่างรุนแรงในด้านราคา **บริษัท แพรนต้า จิวเวลลี่ จำกัด (มหาชน)** ได้เข้าใจปัญหาดังกล่าวนี้เป็นอย่างดี จึงได้ตัดสินใจดำเนินนโยบายอย่างต่อเนื่องในการพัฒนาตราสินค้าของตนเอง เพื่อรักษาความสามารถในการแข่งขันระยะยาว และตอบสนองความต้องการสูงสุดของลูกค้าได้

- ให้ความสำคัญกับการสร้างพันธมิตรทางธุรกิจในระยะยาว โดยดำเนินธุรกิจด้วยความซื่อสัตย์ จริงใจ ดังเช่นตัวอย่างเมื่อเกิดวิกฤติเศรษฐกิจในปี ๒๕๕๐ ก็ยังสามารถดำเนินธุรกิจด้านการผลิตต่อไปได้ ด้วยเพราะมีพันธมิตรทางธุรกิจที่ดีที่เกิดจากความไว้นือเชื่อใจกันมานาน

- ให้ความสำคัญกับการบริหารงานบุคคลอย่างมาก เนื่องจากเป็นธุรกิจที่ต้องอาศัยแรงงานอาชีพที่มีฝีมือ จึงต้องมีการสร้างแรงจูงใจอย่างสูงแก่พนักงานเพื่อให้เกิดการ

๑๓๓ การประกวดผลงานตามปรัชญา 6S บริษัท ivo ฝียง

ทำงานอย่างต่อเนื่องและเป็นระยะเวลายาวนาน เช่น ค่าตอบแทน เงินพิเศษ อาหารกลางวัน สโมสรพนักงาน ศูนย์เลี้ยงเด็กกลางวัน และสวัสดิการแก่พนักงานและครอบครัวอื่นๆ อีกมาก ผลสำเร็จที่เป็นรูปธรรมขององค์กร คือ จำนวน Turn Over Rate ต่ำมากเมื่อเทียบกับองค์กรที่ดำเนินธุรกิจประเภทเดียวกัน (อัตราการออกอยู่ที่ร้อยละ ๒.๕ ในขณะที่ธุรกิจอื่นๆ อยู่ที่ประมาณร้อยละ ๖)

- ดำเนินธุรกิจโดยอาศัยเครื่องมือการกำกับดูแลกิจการที่ดี ประกอบด้วย ความรับผิดชอบของคณะกรรมการบริษัท การปฏิบัติต่อผู้ถือหุ้นอย่างเท่าเทียมกัน บทบาทต่อผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย การเปิดเผยสารสนเทศและความโปร่งใส การควบคุมและการบริหารความเสี่ยง และจรรยาบรรณ โดยมีการพิมพ์หลักธรรมาภิบาลเป็นเอกสารเผยแพร่ (คู่มือ) รวมทั้ง การประกาศให้ทราบโดยทั่วถึงกันให้แก่พนักงาน ผู้สนใจและผู้เกี่ยวข้องที่ต้องการ

- สร้างระบบวัฒนธรรมองค์กรที่เข้มแข็ง โดยเน้นการทำงานที่ครอบคลุม ๔ องค์ประกอบ ได้แก่

๑. การสร้างวัฒนธรรมหลักขององค์กร

๒. การสร้างทีม โดยพิจารณาจากการเคารพซึ่งกันและกัน การอยู่ร่วมกันเหมือนเป็นบ้านหลังที่ ๒ และหลักการพัฒนาอย่างต่อเนื่อง ทั้งในด้านชีวิตการทำงาน และชีวิตส่วนตัวของพนักงานและครอบครัว

๓. การมองเห็นประโยชน์ร่วมกัน โดยให้ความสำคัญกับคุณค่าและศักดิ์ศรีของความเป็นมนุษย์และการดำเนินชีวิตตามปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง

๔. การพัฒนาองค์กรไปสู่องค์กรแห่งการเรียนรู้

ความรอบรู้และรอบคอบ

สืบเนื่องจาก บริษัท แพรนต้า จิวเวลลี่ จำกัด (มหาชน) เป็นธุรกิจที่ต้องใช้แรงงานที่มีทักษะและความชำนาญในงานเฉพาะด้าน จึงเน้นในด้านการดูแลและพัฒนาอย่างต่อเนื่อง โดยเฉพาะการสร้างความรู้และความชำนาญในการทำงาน ตลอดจนการสร้างคุณค่าและการดึงดูดใจพนักงานให้ทำงานกับองค์กรอย่างต่อเนื่อง บริษัทจึงได้ดำเนินการที่สำคัญๆ ที่เกี่ยวข้องกับความรอบรู้และรอบคอบ ดังนี้

- ได้นำข้อมูลทางการตลาด การลงทุน รวมทั้งข้อมูลที่เกี่ยวข้องกับการดำเนินธุรกิจเข้ามาใช้ในการตัดสินใจลงทุนหรือดำเนินกิจการของตนเอง โดยให้ความสำคัญกับการหาข้อมูลและการใช้ประโยชน์จากข้อมูลในระดับสูง ทั้งที่เป็นข้อมูลในระดับประเทศและระดับนานาชาติ

- ได้ดำเนินการส่งเสริมหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงแก่พนักงานด้วยการแต่งตั้งคณะกรรมการให้คำปรึกษาและวางแผนทางการเงินแก่พนักงาน เพื่อทำหน้าที่ในการดูแล วางแผนการใช้จ่ายทางการเงิน การช่วยเหลือในยามที่พนักงานประสบปัญหาสภาพคล่องทางการเงิน เป็นต้น

- ให้โอกาสพนักงานในการเข้ามามีส่วนร่วมในการดำเนินโครงการต่างๆ แก่สังคมและชุมชนรอบข้าง รวมทั้งการปรับปรุงประสิทธิภาพการบริหารงานภายในบริษัท ด้วยการส่งเสริมให้พนักงานส่งข้อเสนอการปรับปรุงประสิทธิภาพการทำงาน รวมทั้งการสร้างนวัตกรรมและการออกแบบต่างๆ

- ให้ความสำคัญต่อการพัฒนาความรู้และความสามารถของพนักงาน ด้วยการส่งเสริมการศึกษานอกระบบแก่พนักงานทุกคนให้มีโอกาสในการศึกษาต่อในระดับที่สูงขึ้น นอกจากนี้ ยังจัดอบรมและพัฒนาบุคลากรอย่างต่อเนื่อง โดยเน้นการเรียนรู้เพิ่มเติมเพื่อเตรียมบุคลากรไปสู่การเป็นองค์กรแห่งการเรียนรู้ในที่สุด

- เป็นองค์กรที่ให้ความสำคัญกับการพัฒนาฝีมือแรงงานเฉพาะด้าน โดยเปิดโอกาสให้คนภายนอกเข้ามาฝึกงานและศึกษาดูงานภายในองค์กรอย่างต่อเนื่อง รวมทั้ง ร่วมกับสถาบันพัฒนาฝีมือแรงงานจัดทำหลักสูตรด้านช่างอัญมณี โดยให้พนักงานที่มีความเชี่ยวชาญเป็นวิทยากรในการสอนเชิงเทคนิคแก่ผู้สนใจทั้งภายนอกและภายในองค์กร

คุณธรรมและจริยธรรม

บริษัท แพรนต้า จิวเวลลี่ จำกัด (มหาชน) ได้รับการยอมรับอย่างสูงจากสากลในด้านความซื่อสัตย์และความเชื่อมั่นในการดำเนินธุรกิจตลอดหลายปีที่ผ่านมา ไม่เพียงแต่เฉพาะภาพลักษณ์ต่อสังคมภายในประเทศเท่านั้น หากแต่ยังขยายไปถึงสังคมภายนอกประเทศด้วย ทั้งนี้ เนื่องจากธุรกิจทั้งระบบต้องอาศัยความเชื่อมั่นอย่างสูงทั้งในด้านการผลิตและการจำหน่าย ซึ่งได้ถ่ายทอดความไว้วางใจให้แก่พนักงานทุกคนด้วย เพราะการดำเนินธุรกิจหลักมีความเกี่ยวข้องกับของมีค่าและมีราคา ซึ่งอาจเกิดการสูญหายหรือการลักขโมยได้ ดังนั้น จึงได้มีการปลูกฝังค่านิยมและจริยธรรมที่ดีงามแก่พนักงานทุกคนเป็นพื้นฐานเพื่อให้เกิดการทำงานร่วมกันได้อย่างสบายใจทุกฝ่าย นอกจากนี้ การใช้หลักคุณธรรมในการดำเนินงานยังสะท้อนอย่างเป็นรูปธรรมผ่านกิจกรรมและโครงการ รวมทั้งการดำเนินงานที่สำคัญ ดังนี้

- มีการเปิดเผยข้อมูลทางธุรกิจแก่ผู้มีส่วนได้ส่วนเสียทุกกลุ่ม เช่น รายงานประจำปี จัดทำบอร์ดแจ้งข่าวสารแก่พนักงาน เป็นต้น

๑๓๔ การประกวดผลงานตามปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง

- ให้ความสำคัญกับการให้โอกาสแก่ผู้ด้อยโอกาสในสังคม เช่น กลุ่มนักเรียนจากชนบทพื้นที่ห่างไกล ให้เข้ามาศึกษาต่อและทำงาน รวมทั้ง คนพิการในสังคมให้มีอาชีพและรายได้ เช่น ร่วมกับกาญจนาภิเษกวิทยาลัยช่างทองหลวงและวิทยาลัยศิลปกรรมกรุงเทพฯ จัดการศึกษาในระบบทวิภาคีและร่วมกับการศึกษานอกโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษาไปยังกลุ่มผู้ด้อยโอกาสในสังคม โดยเฉพาะกลุ่มคนหูหนวกได้มีโอกาสในการศึกษาต่อในระดับ ปวช. และปวส. สาขาเครื่องประดับอัญมณี โดยดำเนินการกิจกรรมมาอย่างต่อเนื่องเข้าสู่ปีที่ ๗ แล้วในปีปัจจุบัน

- ให้ความร่วมมือกับองค์กรชุมชนและหน่วยงานภาครัฐในพื้นที่จัดกิจกรรมด้านสังคมต่างๆ เป็นจำนวนมาก เช่น การจัดหาทุนเพื่อสร้างห้องสมุดเคลื่อนที่ให้กับเยาวชน โครงการศิลปะเพื่อเยาวชนที่พิการ (Art for All) การสนับสนุนการผลิตเครื่องประดับแก่นิสิตนักศึกษา โครงการโรงงานน่าวัย โครงการโรงงานสีขาว เป็นต้น

- ดำเนินการตามหลักการที่สำคัญ เช่น ระบบ CSR เครือข่าย SVN เป็นต้น

- การดำเนินโครงการทางด้านสิ่งแวดล้อมต่างๆ เช่น ให้ความใส่ใจในด้านการทำลายขยะอย่างมาก เนื่องจากขยะขององค์กรจะเป็นขยะที่เป็นเศษจากวัสดุการผลิต เช่น ทอง อัญมณีซึ่งมีค่ามาก ดังนั้น จึงสร้างระบบการจัดการที่ดี เช่น เตาเผาขยะระบบกรองน้ำ และจัดกิจกรรมร่วมกับชุมชนและองค์กรภาครัฐในด้านสิ่งแวดล้อม เช่น การปลูกต้นไม้ในพื้นที่สาธารณะ การรณรงค์ให้ความรู้เรื่องการดูแลรักษาสิ่งแวดล้อม การสนับสนุนงบประมาณในการดำเนินกิจกรรมต่างๆ ด้านสิ่งแวดล้อม เป็นต้น

ทั้งนี้ การดำเนินงานตามหลักคุณธรรมและหลักการตามปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงข้างต้น ทำให้พนักงานและบริษัทมีความเข้าใจกันเป็นอย่างดีและมีความเป็นอันหนึ่งอันเดียวกันของผู้บริหารและพนักงานเห็นได้จากการที่องค์กรไม่มีสภาพแรงงานนั่นเอง เพราะสามารถตกลงทุกอย่างกันได้แบบประนีประนอม

สรุป

บริษัท แพรนต้า จิวเวลลี่ จำกัด (มหาชน) ได้ดำเนินธุรกิจควบคู่ไปกับการพัฒนาสังคมให้ดีขึ้นเพราะเชื่อว่าสังคมเหล่านี้คือลูกค้าในอนาคต และนอกจากการรับผิดชอบต่อสังคมแล้ว บริษัทยังให้ความสำคัญต่อการรับผิดชอบต่อผู้มีส่วนได้เสียก็เป็นสิ่งสำคัญที่บริษัทไม่เคยละเลย ตลอดการดำเนินธุรกิจมากกว่า ๓๐ ปี ในด้านการบริหารบริษัทได้ดำเนินการบริหารความเสี่ยงด้วยการผลิตสินค้าที่มีความหลากหลาย และมีการแบ่งตลาดออกเป็นส่วนๆ อย่างชัดเจนเพื่อกระจายความเสี่ยงเพราะถ้าภูมิภาคหนึ่งมีปัญหา ก็ยังสามารถสร้างรายได้จากอีกภูมิภาคหนึ่งซึ่งถือเป็นการสร้างภูมิคุ้มกันให้กับธุรกิจตามหลักเศรษฐกิจพอเพียง

นอกจากนี้บริษัทแพรนต้าฯ ยังให้ความสำคัญกับทรัพยากรมนุษย์เพราะถือว่าบุคลากรคือผู้สร้างนวัตกรรม ถ้าคนไม่มีความสุขแล้วก็จะไม่เกิดความคิดสร้างสรรค์ผลงานใหม่ๆ ได้ ปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงขับเคลื่อนโดยมนุษย์ ดังนั้นในองค์กรแห่งความพอเพียงจึงให้ความสำคัญกับการพัฒนาบุคลากรอย่างมากเพราะถือว่าทรัพยากรมนุษย์คือพื้นฐานหลักที่นำพาธุรกิจให้ประสบความสำเร็จแบบยั่งยืน

ท้ายที่สุด **บริษัท แพรนต้า จิวเวลลี่ จำกัด (มหาชน)** สามารถดำเนินธุรกิจต่อไปได้บนพื้นฐานความเข้าใจในศักยภาพของตนเอง รู้ว่าตนเองควรจะทำอะไร และผลิตเพื่อใคร ซึ่งเป็นการป้องกันความเสี่ยงได้เป็นอย่างดี ในขณะที่เดียวกันก็ให้ความสำคัญกับสังคมและสิ่งแวดล้อมโดยรวมเป็นเครือข่ายและเข้าร่วมการดำเนินงานหลายอย่าง ปรากฏอย่างชัดเจนในรูปของกิจกรรมและโครงการต่างๆ เป็นจำนวนมาก อันนำไปสู่การแข่งขันในตลาดโลกได้บนพื้นฐานความมั่นคง สมดุลและยั่งยืนในท้ายที่สุด

ปัจจุบันบริษัทแพรนต้าฯ มีกำไรสุทธิจำนวน ๓๓๔,๑๒๕,๕๙๘ บาท ซึ่งเพิ่มขึ้น ๑๙,๕๖๐,๕๙๙ บาท จากกำไรสุทธิในปี พ.ศ. ๒๕๕๘

๑๓๖ การประกวดผลงานตามปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง

ท่ามกลางการแข่งขันทางธุรกิจและกระแสเศรษฐกิจที่สุดแสนจะพลิกผันและอยู่ในภาวะที่หนักหน่วงที่นับวันจะยิ่งรุนแรงมากขึ้น ผู้ประกอบการธุรกิจเครื่องใช้ไฟฟ้าและอิเล็กทรอนิกส์ จึงต้องแสวงหาและพัฒนากลยุทธ์ตลอดจนมาตรการทางการค้าแบบสุดยอด เพื่อช่วงชิงความเป็นหนึ่งในการจำหน่ายสินค้าของตนเองในตลาดทั้งในประเทศและตลาดโลกได้ ซึ่งนอกจากการให้ความสำคัญต่อการผลิตสินค้าที่มีคุณภาพและเป็นที่ต้องการของตลาดแล้ว ในแง่ของการบริการหลังการขายดูเหมือนจะเป็นความจำเป็นอีกประการหนึ่งที่ต้องเดินควบคู่ไปกับการจำหน่ายสินค้า เพื่อรักษาความพึงพอใจของลูกค้าสูงสุด นอกจากนี้ กลยุทธ์การขายที่ล้นแล้วแต่พลิกตำราการตลาดเพื่อเสนอตัวเป็นสินค้าในใจลูกค้าตลอดกาลจนถึงการชิงไหวชิงพริบในด้านการเป็นเจ้าแห่งนวัตกรรมที่ให้ความสำคัญกับความทันสมัยและเทคโนโลยีที่ก้าวไกล โดยปัจจัยทั้งหมดที่กล่าวถึงนี้ ล้วนเป็นตัวบ่งชี้ที่แสดงให้เห็นว่าการแข่งขันทางธุรกิจเครื่องใช้ไฟฟ้าและอิเล็กทรอนิกส์นั้น มีความรุนแรงและดุเดือดเพียงใด ยังไม่รวมถึงการแข่งขันกับธุรกิจภายนอกประเทศที่มีกำลังการผลิตสูงแต่ต้นทุนต่ำอย่างจีนที่กำลังขยายการผลิตสินค้าประเภทนี้ไปยังตลาดทั่วโลก

ผู้ประกอบการที่ชาญฉลาดที่ต้องการดำเนินธุรกิจให้อยู่รอด มีผลกำไรที่พอเหมาะและดำเนินธุรกิจไปได้อย่างต่อเนื่อง จึงเลือกที่จะพัฒนาธุรกิจของตนเองโดยเข้าถึงความต้องการของผู้บริโภคมากขึ้น ในขณะที่เดียวกันก็ได้ให้ความสำคัญกับการบริหารธุรกิจโดยใช้แนวทางการบริหารที่เข้าใจศักยภาพตนเอง-พนักงาน เข้าใจฐานลูกค้าของตนเอง และใส่ใจกับสังคมและสิ่งแวดล้อมมากขึ้น รวมถึงการดูแลต่อพนักงานและชุมชนรอบข้างเป็นอย่างสูง โดยหวังว่าท้ายที่สุดแล้วคนเหล่านี้จะกลายมาเป็นลูกค้าและผู้ปกป้องธุรกิจของตนเองหากเกิดภาวะ

การประกวดผลงานตามปรัชญา 1F5S ธุรกิจพอเพียง ๑๓๓๗

วิกฤติแบบใดแบบหนึ่งในอนาคต และในขณะเดียวกันก็ต้องมีมาตรฐานและคุณธรรมในการดำเนินธุรกิจตามหลักการของประเทศต่างๆ ที่มีฐานการผลิตขององค์กรตั้งอยู่ รวมถึงหลักการสากลที่ได้กำหนดไว้ ทั้งนี้ เพื่อให้เกิดการยอมรับในกระบวนการผลิตที่ถูกต้องและเป็นธรรม

การดำเนินการทั้งหมดนี้ “บริษัท ไทยโตชิบาอุตสาหกรรม จำกัด” ได้ดำเนินการอย่างครบถ้วน โดยนำ “หลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง” มาประยุกต์ใช้ในมิติของ “การบริหารธุรกิจโดยใช้แนวทางการบริหารที่เข้าใจศักยภาพตนเอง-พนักงาน เข้าใจฐานลูกค้าของตนเองและใส่ใจกับสังคมและสิ่งแวดล้อมมากขึ้น” นั่นเอง ซึ่งถือเป็นองค์การธุรกิจอีกองค์กรหนึ่งที่เป็นแบบอย่างที่ดีของการดำเนินธุรกิจตามหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง

แนะนำบริษัท ไทยโตชิบาอุตสาหกรรม จำกัด

บริษัท ไทยโตชิบาอุตสาหกรรม จำกัด เป็นหนึ่งในบริษัทในเครือไทยโตชิบา กรุ๊ป จำกัด ดำเนินการ ผลิตและขายเครื่องใช้ไฟฟ้าภายในบ้าน พัดลม ตู้เย็น มอเตอร์ ปั๊มน้ำ ไมโครเวฟ หม้อหุงข้าว กระจกไฟฟ้า เต้าไฟฟ้า เครื่องหยอดเหรียญอัตโนมัติ พลาสมาและแอลซีดีทีวี และเครื่องล้างจาน ก่อตั้งโดย ดร.กร และ ท่านผู้หญิงนิรมล สุริยสัตย์ ในนามของบริษัท อุตสาหกรรมไฟฟ้าไทย จำกัด โดยร่วมทุนกับ บริษัท โตเกียวชิบาอุระ อิเล็กทรอนิกส์ จำกัด ประเทศญี่ปุ่น ภายใต้เครื่องหมายการค้า “TOSHIBA” เริ่มดำเนินการเมื่อปี พ.ศ.๒๕๑๒ และได้ขยายกิจการมาอย่างต่อเนื่อง เพื่อสนับสนุนนโยบายของรัฐบาลในอันที่จะผลิตเครื่องใช้ไฟฟ้าภายในบ้านและเครื่องใช้ไฟฟ้าอื่นๆ ให้มีคุณภาพทัดเทียมกับต่างประเทศ โดยสามารถสนองตอบความต้องการของผู้บริโภคทั้งในประเทศและต่างประเทศ โดยกระบวนการผลิตจะเป็นการใช้วัตถุดิบที่มีอยู่ในประเทศ เพื่อลดปัญหาการขาดดุลทางการค้า ในขณะเดียวกันก็ยังส่งเสริมการจ้างงานในประเทศมากขึ้น ตลอดระยะเวลาที่ผ่านมาบริษัทไทยโตชิบาฯ ได้ให้ความสำคัญอย่างมากกับการปรับปรุงและพัฒนาผลิตภัณฑ์และเทคโนโลยี ควบคู่กับการพัฒนาระบบการบริหาร และการพัฒนาบุคลากรให้มีประสิทธิภาพและสอดคล้องกับความก้าวหน้าของกิจการ

บริษัท ไทยโตชิบาอุตสาหกรรม จำกัด เป็นอีกหนึ่งธุรกิจที่ดำเนินการไปอย่างค่อยเป็นค่อยไป และมีลำดับขั้นตอนของการพัฒนาที่ชัดเจน แม้ว่าจะเกิดภาวะวิกฤติ

๑๓๘ การประกวดผลงานตามปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง

ในประเทศไทยก็ตามหากแต่ยังสามารถเจริญเติบโตต่อไปได้ รวมทั้ง มีการจ้างงานอย่างต่อเนื่อง ซึ่งเป็นผลมาจากการวางรากฐานที่ดีให้กับพนักงานให้ตั้งอยู่ด้วยความไม่ประมาท รู้จักประหยัด ไม่ใช้สิ่งของฟุ่มเฟือยและดำรงชีวิตอย่างเรียบง่ายพอเพียง

วิสัยทัศน์เพื่อสังคม นำไปสู่การดำเนินธุรกิจที่มีคุณภาพ

เมื่อมองไปที่ภารกิจของบริษัทที่ดำรงอยู่อย่างต่อเนื่องมาจนกระทั่งถึงปัจจุบันจะเข้าใจว่าบริษัท **ไทยโตชิบาอุตสาหกรรม จำกัด** ได้เน้นกระบวนการดำเนินงาน การผลิต และการบริหารที่มุ่งนำสิ่งที่ดีมาสู่ชีวิตประชาชน สะท้อนให้เห็นว่าการทำงานของบริษัทที่แท้จริงไม่เพียงแต่สนใจคุณภาพสินค้าที่มีต่อลูกค้าเท่านั้น หากแต่ยังสนใจผู้มีส่วนได้ส่วนเสียที่เกี่ยวข้องทั้งหมด โดยเฉพาะอย่างยิ่งพนักงานทุกคนในบริษัท โดยเฉพาะในเรื่องของการดำเนินชีวิตภายใต้หลักคุณธรรม ได้แก่ ความซื่อสัตย์ สุจริต ซึ่งถือว่าเป็นสิ่งที่มีคุณค่าอย่างยิ่ง โดยเฉพาะกับชุมชนและสังคมส่วนร่วม ซึ่งพนักงานทุกคนจะได้รับการปลูกฝัง ถ่ายทอดและบอกต่อกันมาจากรุ่นสู่รุ่น ทั้งที่เป็นทางการและไม่เป็นทางการ โดยถือว่าเป็นเรื่องจำเป็นและสำคัญที่ถือเป็นคุณค่าของพนักงาน **บริษัท ไทยโตชิบาอุตสาหกรรม จำกัด** ที่ต้องมีจิตสำนึกที่ดีต่อตนเองและสังคม เป็นการสร้างเมล็ดพันธุ์คนดีให้กับสังคมไทย สมดังเจตนารมณ์ของหน่วยงานที่ว่า

“นำสิ่งที่ดีสู่ชีวิต”
(To Bring Good Things To Life)

วิสัยทัศน์สะท้อนการปฏิบัติที่ให้คุณค่ากับคนในสังคม

จากวิสัยทัศน์ที่มองภาพการนำสิ่งที่ดีให้กับทุกคนในสังคม บริษัทจึงได้นำมา กำหนดเป็นคุณค่าการทำงานของหน่วยงาน โดยเน้นการทำงานในบริบทที่สำคัญ ๓ ส่วน คือ ด้านลูกค้าที่ให้ความสำคัญในการเป็นผู้ผลิตมืออาชีพและเป็นเลิศเพื่อการแข่งขันภายในประเทศและทั่วโลก (Global Profexcellent Manufacturer) ในด้านพนักงาน ได้ให้ความสำคัญกับคุณค่าทางจิตใจและความใส่ใจในการทำงานและการดำเนินชีวิต เช่น ความประหยัดและพากเพียร (Fight Spirit) และท้ายสุดคือ ด้านสังคมที่ให้ความสำคัญ

การประกวดผลงานตามปรัชญา 1F5S องค์กรพอเพียง ๑๓๙

ต่อการเกื้อกูลสังคมและเชิดชูความเป็นธรรม (Contribute to our Society and Honor Justice) ซึ่งทั้งหมดแสดงให้เห็นเป็นรูปธรรมจากการดำเนินกิจกรรมและโครงการต่างๆ จำนวนมาก โดยเฉพาะอย่างยิ่งการนำหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง เข้ามาใช้ในการบริหารกิจการ ร่วมกับการปลูกฝังให้กับพนักงานให้มีชีวิตแบบเรียบง่ายพอเพียง ซึ่งยังประโยชน์แก่องค์กรและพนักงานอย่างยิ่ง

ปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง กับ บริษัท ไทยโตชิบาอุตสาหกรรม จำกัด

บริษัท ไทยโตชิบาอุตสาหกรรม จำกัด ได้นำหลักการของปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงไปใช้ประโยชน์แก่กิจการที่สำคัญ ดังนี้

ความพอประมาณ

การดำเนินการผลิตเครื่องใช้ไฟฟ้าของ**บริษัท ไทยโตชิบาอุตสาหกรรม จำกัด** บริษัทได้คำนึงถึงการปรับปรุงและพัฒนาผลิตภัณฑ์อยู่เสมอๆ เนื่องจากการเปลี่ยนแปลงทางเทคโนโลยีที่มีความก้าวหน้าอย่างต่อเนื่องและรวดเร็ว ทั้งนี้ เพื่อให้เกิดการผลิตสินค้าที่มีคุณภาพ สามารถสนองตอบต่อความต้องการของลูกค้าทั้งตลาดภายในประเทศและภายนอกประเทศได้ สิ่งหนึ่งที่บริษัทให้ความสำคัญควบคู่ไปกับการปรับปรุงและพัฒนาผลิตภัณฑ์ นั่นคือ การพัฒนาบุคลากรให้มีความสอดคล้องกับความก้าวหน้าของกิจการ โดยถือว่าแรงงานเป็นหัวใจหลักของการทำงาน ดังนั้น บริษัทจึงให้ความสำคัญในลำดับต้นๆ กับสายงานพัฒนามนุษย์อย่างต่อเนื่อง อาทิเช่น การกำหนดนโยบายสนับสนุนให้มีการจ้างแรงงานไทย โดยเฉพาะการสร้างงานและสร้างรายได้ให้กับคนในพื้นที่จังหวัดนนทบุรีและพื้นที่ใกล้เคียง ซึ่งเป็นสถานที่ตั้งของโรงงาน การรักษาระดับค่าจ้างและสวัสดิการให้อยู่ในเกณฑ์มาตรฐานตามที่กฎหมายกำหนด การส่งเสริมพนักงานให้มีการพัฒนาความรู้ ทักษะและความสามารถในการทำงานอย่างต่อเนื่อง ด้วยการส่งพนักงานไปเข้ารับการฝึกอบรม ศึกษาดูงานและการฝึกงานทั้งในประเทศและต่างประเทศ ทั้งนี้ โดยมุ่งหวังว่าเมื่อพนักงานมีความรู้และความสามารถตลอดมีทักษะและความชำนาญในการทำงานที่ดีพอแล้ว จะสามารถผลิตสินค้าที่มีคุณภาพให้กับคนในสังคมได้ สมดังเจตนารมณ์ของการนำสิ่งที่ดีสู่ชีวิต

ในการปฏิบัติงานของพนักงานในบริษัท ไทยโตชิบาอุตสาหกรรม จำกัด ที่ผ่านมา พนักงานทุกคนได้รับการปลูกฝังค่านิยมที่สำคัญ นั่นคือ การรักษาคำมั่นสัญญา ในการดูแลคุณภาพชีวิตที่ดีขึ้นของคนในสังคมไม่เพียงแต่สังคมไทยเท่านั้น หากแต่แพร่ขยายสู่สังคมโลกต่อไปไม่หยุดยั้ง หน่วยงานสำคัญๆ ที่พนักงานจะได้รับการปลูกฝังจากบริษัท ดังนี้

- **ด้านความพึงพอใจของลูกค้า** เป็นการดำเนินงานที่สอดคล้องกับความต้องการและเงื่อนไขการซื้อของลูกค้า โดยให้ความสำคัญกับข้อกำหนด กฎระเบียบและสัญญาต่างๆ ที่แต่ละประเทศมี
- **ด้านการผลิตและเทคโนโลยี** มีการปรับปรุงเทคโนโลยีและการพัฒนาสินค้าอยู่ตลอดเวลา โดยคำนึงถึงคุณภาพของสินค้าและความปลอดภัยในการใช้สินค้า และใช้เทคโนโลยีที่ทันสมัยที่สุด
- **ด้านการรับประกันคุณภาพ** ให้ความสำคัญกับข้อผูกพันว่าด้วยการรับประกันเพื่อรักษาระดับความพึงพอใจของลูกค้าและเป็นการรับรองถึงคุณภาพและความปลอดภัยจากสินค้า
- **การตลาดและการขาย** จัดนโยบายด้านการส่งเสริมการตลาดและการขายที่สอดคล้องและเหมาะสมกับสัญญาและข้อกำหนดของแต่ละประเทศ เพื่อให้ดำเนินธุรกิจไปอย่างถูกต้อง โปร่งใสและเป็นธรรม
- **ด้านการจัดซื้อ** ดำเนินการสร้างพันธมิตรทางธุรกิจที่ดี โดยอาศัยหลักการสร้างความเชื่อมั่นและความเข้าใจในการทำธุรกิจร่วมกัน
- **ด้านสิ่งแวดล้อม** กระตุ้นให้ผู้ที่เกี่ยวข้องทั้งหมดใส่ใจและคำนึงถึงผลกระทบที่เกิดขึ้นกับสิ่งแวดล้อม โดยสร้างความตระหนักร่วมกันว่าโลกเป็นทรัพย์สินที่ไม่สามารถหาสิ่งใดมาแทนที่ได้และถือเป็นภาระหน้าที่ของทุกคนที่ต้องร่วมกันรักษาโลกใบนี้ให้คงสภาพที่ดีที่สุดถึงอนุชนรุ่นหลังสืบไป โดยบริษัทเองมีนโยบายและการปฏิบัติที่ชัดเจนในการผลิตสินค้าที่ดีเยี่ยมภายใต้กระบวนการผลิตและเทคโนโลยีที่ปกป้องสภาพแวดล้อม

นอกจากนี้ บริษัทยังดำเนินการผลิตภายใต้หลักการใช้ประโยชน์อย่างคุ้มค่าและสูงสุด เช่นตัวอย่างการสร้างระบบน้ำบำบัดเสีย โดยนำน้ำที่ได้รับการบำบัดแล้วเหล่านั้นกลับมาใช้เป็นน้ำซักโครกในสุขา การนำความร้อนที่ปล่อยทิ้งมาใช้ประโยชน์ในการอบโฝม รวมทั้ง การกำหนดนโยบายและหลักปฏิบัติที่คำนึงถึงการประหยัดพลังงาน เช่น การใช้โซล่าเซลล์ในการผลิตน้ำร้อน การใช้เครื่องปรับอากาศที่ประหยัดพลังงาน การใช้ก๊าซ LPG แทนน้ำมันเบนซิน-น้ำมันเตา การรณรงค์ให้ประหยัดพลังงาน เป็นต้น

- **ปฏิบัติตามมาตรฐาน กฎระเบียบ กฎหมาย** ข้อตกลงทางธุรกิจของแต่ละประเทศภูมิภาคและความเป็นสากล เช่น มาตรฐานการควบคุมการส่งออก กฎหมายว่าด้วยการค้าและการแข่งขันทางการค้า เพื่อการแข่งขันอย่างเสรี ให้ความสำคัญกับการดำเนินธุรกิจที่โปร่งใส สามารถตรวจสอบได้ เช่น ประมวลการผลิตรสินค้าด้วยความซื่อสัตย์สุจริต ไม่จ่ายค่าตอบแทนพิเศษหรือเงินอื่นใดเพื่อให้ได้มาซึ่งงานหรือโครงการ มีจรรยาบรรณด้านวิศวกรรมด้วยการผลิตรสินค้าจากช่างที่เป็นมืออาชีพ เคารพสิทธิในทรัพย์สินทางปัญญา เก็บบัญชีไว้อย่างเหมาะสมและส่งมอบในเวลาที่กำหนดโดยไม่มีการแต่งรายงานการเงินที่ไม่ถูกต้อง ดำเนินการติดต่อสื่อสารภายในองค์กรด้วยความซื่อสัตย์บนพื้นฐานของความเป็นจริงและไม่ใช้การโฆษณาเพื่อการโจมตีหรือทำลายคู่แข่งการค้า รวมทั้ง ไม่อ้างอิงถึงการเมืองและศาสนาที่นำไปสู่ความเข้าใจผิดหรือเป็นการดูหมิ่นเชื้อชาติ ศาสนา เพศ เป็นต้น

- **ให้ความสำคัญด้านสิทธิบุคคล** โดยยอมรับว่าบุคคลทุกคนมีความแตกต่างกันและต้องเคารพในความแตกต่างกันนั้น

- **ให้ความสำคัญกับชุมชนด้วยการช่วยเหลือและให้ความร่วมมือในการพัฒนาท้องถิ่นและชุมชนอย่างต่อเนื่อง** โดยจัดกิจกรรมร่วมกับชุมชนข้างเคียงในพื้นที่ เช่น กิจกรรมการสร้างระบบสาธารณูปโภคที่ดี และกิจกรรมสาธารณะประโยชน์ต่างๆ จำนวนมาก รวมทั้งให้การสนับสนุนและส่งเสริมระบบการเมืองและการปกครองแบบประชาธิปไตยด้วยการไม่จ่ายเงินแก่พรรคการเมืองหรือสนับสนุนพรรคการเมืองใด พรรคการเมืองหนึ่งเพื่อสร้างสิทธิพิเศษทางการค้า

- **ให้ความสำคัญกับการคัดเลือกพนักงานที่มีความรู้และความสามารถเหมาะสมกับตำแหน่งงาน** โดยยึดความสามารถของบุคคลและความเป็นธรรมในการคัดเลือก รวมทั้งในการประเมินผลการปฏิบัติงานจะคำนึงถึงวิธีการและเงื่อนไขที่เป็นธรรมและแน่นอนในการขึ้นค่าจ้างให้แก่พนักงาน

- **ส่งเสริมให้พนักงานดำเนินชีวิตภายใต้หลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง** เช่น การจัดตั้งสหกรณ์ออมทรัพย์ในหน่วยงานเพื่อส่งเสริมให้พนักงานเห็นคุณค่าและความสำคัญของการออมทรัพย์

ความมีเหตุมีผล

บริษัท ไทยโตชิบาอุตสาหกรรม จำกัด ได้นำหลักความมีเหตุมีผลมาใช้ในการบริหารธุรกิจ โดยให้ความสำคัญกับการตัดสินใจของผู้บริหารที่ต้องมีวิสัยทัศน์กว้างไกล มองสถานการณ์ในอนาคตได้อย่างแม่นยำ รวมทั้ง สามารถบริหารได้อย่างสมดุลและ

๑๔๒ การประกวดผลงานตามปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง

มีประสิทธิภาพ และจากพื้นฐานในส่วนนี้ ทำให้เกิดกระบวนการบริหารที่เป็นระบบและเชื่อมโยงสัมพันธ์กัน โดยเฉพาะการมีระบบที่ส่งเสริมและสนับสนุนการทำงานซึ่งกันและกัน โดยในด้านการบริหารกิจการนั้น บริษัทดำเนินธุรกิจโดยเน้นความไม่ประมาท จึงได้พยายามกำหนดมาตรฐานการทำงานที่สำคัญๆ หลายเรื่องควบคู่กันไป เช่น การทำตามกฎหมาย ข้อบังคับ สัญญาของประเทศต่างๆ การพัฒนาบุคคลอย่างมีประสิทธิภาพ มีการกำหนดนโยบายของบริษัทที่ชัดเจนมีคุณภาพ บริหารงานด้วยความเป็นธรรมโปร่งใส นำข้อมูลและข้อสารสนเทศต่างๆ มาใช้สนับสนุนและวางแผนทางธุรกิจ และการปรับตัวที่เหมาะสมตามสถานการณ์โลกที่เปลี่ยนแปลงไป โดยเฉพาะการให้ความสำคัญกับการเจริญเติบโตอย่างมีชั้นมีตอนเพื่อสร้างพื้นฐานที่ดีในการเจริญเติบโตต่อไปในอนาคต

การมีภูมิคุ้มกันที่ดี

บริษัท ไทยโตชิบาอุตสาหกรรม จำกัด ได้เห็นถึงความสำคัญจากการมีภูมิคุ้มกันที่ดี จึงได้มีการผสานภูมิคุ้มกันทุกอย่างที่เกี่ยวข้องมาเชื่อมโยงซึ่งกันและกัน โดยหวังผลสุดท้ายให้เกิดการดำเนินงานที่เข้มแข็ง สมดุลและยั่งยืนในการดำเนินงานอย่างแท้จริง บริษัทได้ให้ความสำคัญกับการสร้างภูมิคุ้มกันที่ดี และตระหนักว่าการมีภูมิคุ้มกันที่ดีจะเกิดขึ้นได้จากการสร้างองค์ประกอบที่เกี่ยวข้อง ๕ มิติ ได้แก่

๑. ภูมิคุ้มกันตัวเอง เป็นการดำเนินงานที่ส่วนใหญ่มุ่งไปในด้านของการพัฒนาคุณภาพชีวิต ความรู้และความเป็นอยู่ของพนักงานบริษัท เช่น การสร้างสุขภาวะที่ดีแก่พนักงานและครอบครัว การส่งเสริมการปฎิภาหหรือ การส่งเสริมความรู้พนักงาน การเผยแพร่เศรษฐกิจพอเพียง การสร้างนวัตกรรมใหม่ๆ และการนำภูมิปัญญาไทยมาประยุกต์ใช้ในการดำเนินงาน เป็นต้น

๒. ภูมิคุ้มกันด้านวัตถุดิบ เป็นการดำเนินงานที่เน้นการผลิตสินค้าที่มีคุณภาพ นับแต่กระบวนการตั้งต้นของการผลิต ได้แก่ คุณภาพของวัตถุดิบที่ดี ความสำเร็จของพนักงานที่ทำหน้าที่ผลิต และระบบการตรวจสอบคุณภาพสินค้า ภายใต้กระบวนการของความซื่อสัตย์และถูกต้อง

๓. ภูมิคุ้มกันด้านสังคม ให้ความสำคัญในแง่ของการดำเนินงานที่มุ่งประโยชน์ต่อสังคมและประชาชนส่วนร่วม ได้แก่ การสร้างเครือข่ายทางสังคม การเปิดโอกาสให้หน่วยงานภายนอกเข้ามาศึกษาดูงาน การมีหลักธรรมาภิบาลที่ดี การตรวจสอบจากภายนอกและการส่งเสริมอาสาสมัครทำงานเพื่อสังคม เป็นต้น

๔. ภูมิคุ้มกันด้านสิ่งแวดล้อม ให้ความสำคัญกับการอนุรักษ์และฟื้นฟูทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมอย่างรู้คุณค่าเพื่อให้เกิดประโยชน์โดยสูงสุด สะท้อนให้เห็นชัดเจนจากการที่บริษัทนำเรื่องของสิ่งแวดล้อมเข้าไปกำหนดเป็นนโยบายและหลักการปฏิบัติ รวมทั้งกำหนดเป็นกิจกรรมและโครงการด้านสิ่งแวดล้อมต่างๆ ขององค์กร

๕. ภูมิคุ้มกันด้านวัฒนธรรม เน้นการทำงานทั้งที่เป็นการสร้างวัฒนธรรมภายในองค์กรที่ดี โดยเฉพาะค่านิยมการทำงานและการดำเนินชีวิตของพนักงาน ควบคู่กับการปฏิบัติตามหลักกฎหมาย ระเบียบ ข้อบังคับของประเทศต่างๆ อย่างเข้มงวด

ความรู้

บริษัท ไทยโตชิบาอุตสาหกรรม จำกัด ได้ให้ความสำคัญกับการพัฒนาบุคลากรอย่างต่อเนื่อง ตั้งแต่พนักงานเข้ามาทำงานใหม่จนถึงปัจจุบัน เช่น การสัมมนาฝึกอบรมที่เน้นเพิ่มทักษะและความสามารถในการปฏิบัติงานแก่พนักงาน เช่น การปฐมนิเทศพนักงานใหม่ หลักสูตรการดับเพลิงเบื้องต้น การลดอุบัติเหตุ การล่องละเมียดทางเพศ การใช้โปรแกรมคอมพิวเตอร์ต่างๆ หลักสูตรด้านภาษาหลักสูตรอาชีพและความปลอดภัยในการทำงาน หลักสูตรสุขภาวะที่ดีต่างๆ รวมไปถึง การส่งเสริมและเผยแพร่การ

๑๔๔ การประกวดผลงานตามปรัชญา 5S องค์กรของพอเพียง

ประยุกต์เศรษฐกิจพอเพียงให้กับพนักงานทุกระดับ เช่น ส่งเสริมให้พนักงานมีหลักการใช้จ่ายเงินและการออมที่ดี มีการวางแผนการใช้จ่ายเงิน การให้ความสำคัญต่อการลดปัญหาหนี้สินของพนักงาน สร้างวินัยการออม การพัฒนาคุณภาพชีวิตของพนักงานโดยรวมที่ดี

ในด้านการส่งเสริมความรู้แก่บุคคลและหน่วยงานภายนอก บริษัทได้เปิดโอกาสแก่บุคคลหรือหน่วยงานภายนอกเข้ามาศึกษาดูงานในหน่วยงานเป็นประจำ รวมทั้งการให้โอกาสแก่นักเรียน นักศึกษาในการเข้ารับการฝึกงานอย่างสม่ำเสมอ

บริษัท ไทยโตชิบาอุตสาหกรรม จำกัด ยังให้ความสำคัญกับการนำภูมิปัญญาไทยมาประยุกต์ใช้ในการดำเนินงานด้วยการเปิดโอกาสให้พนักงานได้ริเริ่มและประดิษฐ์สิ่งต่างๆ จากความรู้และความสามารถของพนักงานเอง ซึ่งนำไปสู่การสร้างนวัตกรรมที่ขององค์กรในด้านการผลิตเครื่องจักร รวมไปถึง กระบวนการบริหารที่ดีที่มาจากความรู้และความสามารถของพนักงาน เช่น โครงการ MIC เป็นต้น

คุณธรรม

นอกจากการดำเนินธุรกิจภายใต้หลักกฎหมาย ข้อบังคับและระเบียบของแต่ละประเทศอย่างเคร่งครัด รวมทั้ง ความซื่อสัตย์ โปร่งใส เป็นธรรมที่อยู่ในสายการดำเนินงานของ**บริษัท ไทยโตชิบาอุตสาหกรรม จำกัด** แล้ว บริษัทยังมีความชัดเจนในด้านการดำเนินการตามหลักธรรมาภิบาลที่ดี มีการประกาศใช้อย่างเป็นทางการ ดำเนินการภายใต้หลักการพื้นฐานหลายอย่าง ได้แก่ ความสัมพันธ์กับชุมชน การอนุรักษ์สิ่งแวดล้อม การควบคุมการส่งออก การปฏิบัติตามกฎหมายที่เกี่ยวข้องอย่างเคร่งครัด การห้ามบริจาดเงินที่ไม่ถูกต้อง การบริจาด การสนับสนุนทางการเมือง การติดต่อกับหน่วยงานราชการ การพัฒนาเทคโนโลยี กลยุทธ์ทางการตลาดและการขาย การจัดซื้อและจัดหา การสื่อสารองค์กร กรรมสิทธิ์และการเปิดเผยข้อมูล การคุ้มครองสิทธิทางปัญญา การพัฒนาทรัพยากรมนุษย์และการรักษาสุขภาพแวดล้อมการทำงานและความปลอดภัยจากการทำงาน

บริษัท ไทยโตชิบาอุตสาหกรรม จำกัด มีความชัดเจนในด้านความโปร่งใสในการดำเนินธุรกิจ โดยได้รับรางวัลรับรองมากมายจากสถาบันที่ให้การรับรอง อาทิเช่น รางวัล ISO ๑๔๐๐๑, ISO ๙๐๐๑, ISO ๙๐๐๒, TIS/OHSAS ๑๘๐๐๑, Q MARK, TLS ๘๘๐๑, Toshiba CSR Award เป็นต้น

ในด้านการจัดกิจกรรมเพื่อสังคม บริษัท ไทยโตชิบาอุตสาหกรรม จำกัด ได้ดำเนินการจัดโครงการหรือกิจกรรมเพื่อช่วยสังคมมากมายและต่อเนื่อง เช่น โครงการอาสาสมัครเพื่อสังคม ได้แก่ การจัดแพทย์เคลื่อนที่เพื่อช่วยเหลือผู้ประสบภัย การบริจาคสิ่งของ การรณรงค์การจัดการขยะรีไซเคิลเพื่อลดจำนวนขยะ การมอบทุนการศึกษาแก่บุตรพนักงานและบุคคลภายนอก การบริจาคโลหิต การมอบต้นไม้ การจัดกิจกรรมช่วยเหลือเด็กกำพร้า กิจกรรมด้านการส่งเสริมสิทธิและการส่งเสริมเมตตาทักษะ รวมทั้งการให้ความร่วมมือกับหน่วยงานภาครัฐและชุมชนด้วยดี และต่อเนื่องเสมอมา

สรุป

บริษัท ไทยโตชิบาอุตสาหกรรม จำกัด เป็นอีกหนึ่งบริษัทที่ให้ความสำคัญกับการดำเนินธุรกิจที่ใส่ใจต่อผู้มีส่วนได้ส่วนเสียทุกกลุ่ม โดยเฉพาะกลุ่มพนักงาน สังคมและสิ่งแวดล้อม รวมทั้ง ดำเนินธุรกิจภายใต้บริบทของความชอบธรรมทางกฎหมาย ข้อบังคับระเบียบวิธีปฏิบัติที่ถูกต้องในแต่ละประเทศ โดยที่ผ่านมามีการเติบโตอย่างต่อเนื่อง ภายใต้ความพร้อมและศักยภาพที่มีอยู่ของธุรกิจ

บริษัทให้ความสำคัญอย่างมากต่อคุณค่าของพนักงานที่มีต่อองค์กร การดูแลพนักงานจึงเป็นเสมือนบรรยากาศภายในครอบครัวที่พนักงานทุกคนทุกระดับต่างมีความใส่ใจและห่วงใยซึ่งกันและกัน รวมทั้ง การเห็นคุณค่าในการพัฒนาความรู้และความสามารถของพนักงาน การส่งเสริมวิถีชีวิตตามปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงที่สะท้อนอย่างเด่นชัดในแง่ของความประหยัด อดออมและการรู้จักใช้จ่ายเงินของพนักงาน

ท้ายที่สุด คือ การขยายความเอื้อเฟื้อเผื่อแผ่ในการดูแลรับผิดชอบต่อสังคมและสิ่งแวดล้อมของบริษัทให้แก่ชุมชนรอบข้างที่ไม่เพียงแต่เฉพาะในเรื่องของการจ้างงานเท่านั้น หากแต่รวมไปถึงการจัดกิจกรรมเพื่อการพัฒนา ตลอดจนการเรียนรู้ร่วมกันของชุมชนและบริษัท ในขณะที่สังคมก็พึงได้รับบรรณาธิปไตยจากการที่พนักงานมีคุณธรรมและขยายความใส่ใจของตนเองไปสู่การทำกิจกรรมเพื่อสังคมที่มีมาอย่างยาวนานและต่อเนื่อง รวมถึง ความใส่ใจต่อสิ่งแวดล้อมที่บริษัทได้ยึดถือและปฏิบัติอย่างเคร่งครัดตลอดมา ทำให้ปัจจุบันบริษัท ไทยโตชิบาอุตสาหกรรม จำกัด ได้รับการยอมรับจากสังคมทุกฝ่าย รวมทั้ง สามารถดำเนินกิจการภายใต้หลักการของปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงที่ส่งผลด้านบวกต่อองค์กรมากมาย ส่งผลให้ผลประกอบการของบริษัทมีกำไรสุทธิจำนวน ๖๓,๕๒๔,๔๑๓ บาท ในปี ๒๕๕๙ เพิ่มขึ้นจากปี พ.ศ. ๒๕๕๘ ซึ่งมีกำไรสุทธิจำนวน ๕๕,๙๙๙,๕๕๕ บาท ถึง ๗,๕๒๔,๔๕๔ บาท

รางวัลรองชนะเลิศ

โรงแรมบ้านท้อทราย

ภาพการณ้แข่งขันในภาคธุรกิจบริการโดยเฉพาะธุรกิจโรงแรมระดับ ๓-๕ ดาวของประเทศไทยในปัจจุบันอาจกล่าวได้ว่าเป็นไปอย่างรุนแรงและดุเดือด เพราะไม่เพียงแต่การแข่งขันภายในประเทศระหว่างผู้ประกอบการโรงแรมชาวไทยด้วยกันเอง

เท่านั้น หากแต่ต้องรับมือกับธุรกิจโรงแรมข้ามชาติที่เข้ามาลงทุนในประเทศหรือที่เรียกว่า Hotel chain ที่มีลักษณะ International chain ซึ่งมีบทบาทในการขยายบริการเข้ามาในประเทศไทยมากขึ้น นอกจากนี้ ก็จำเป็นต้องประกอบธุรกิจให้มีคุณภาพที่ดีเพียงพอต่อการดึงดูดใจนักท่องเที่ยวให้เข้ามาเที่ยวในเมืองไทยมากกว่าประเทศคู่แข่งด้านการท่องเที่ยวที่มาแรงในขณะนี้ อาทิ จีน มาเลเซีย และเวียดนาม เป็นต้น

ผู้ประกอบการโรงแรมชาวไทยจำเป็นต้องหามาตรการและวิธีการในการรับมือคู่แข่งที่หลากหลาย ไม่เพียงแต่การสร้างและรักษาคุณภาพของการบริการที่ดีที่สุดเท่านั้น หากแต่จำเป็นต้องเสริมด้วยกลยุทธ์ทางการตลาด กลยุทธ์ด้านราคา กลยุทธ์ด้านการดูแลลูกค้าและกลยุทธ์ด้านผลิตภัณฑ์ เพื่อให้ได้กำไรจากการขายบริการ และหวังว่าธุรกิจจะสามารถดำเนินการไปได้อย่างต่อเนื่อง

“โรงแรมบ้านท้อทราย” เป็นอีกหนึ่งธุรกิจโรงแรมที่มีผู้บริหารเป็นคนไทย และต้องเผชิญการแข่งขันด้านการบริการกับธุรกิจข้ามชาติหลายต่อหลายรายที่เข้ามาลงทุนในพื้นที่เกาะสมุย พร้อมด้วยเทคโนโลยีสมัยใหม่ ทุนมหาศาล สถาปัตยกรรมที่สวยงามอลังการ และเครือข่ายพันธมิตรด้านธุรกิจทั้งภายในและภายนอกประเทศจำนวนมาก

การจะรับมือจากการแข่งขันทั้งคนไทยด้วยกันและธุรกิจข้ามชาติได้ดั่งนั้น นอกจากความพยายามในการสร้างจุดเด่นทางการบริการที่ดีแล้ว **โรงแรมบ้านท้อทราย**ยังได้

การประกวดผลงานตามปรัชญา 1F5S ภูมิใจพอเพียง ๑๔๓๗

คำนึงถึงหลักการบริหารที่ดี และการเป็นมิตรต่อชุมชน สังคมและสิ่งแวดล้อมก็มีส่วนสำคัญอย่างยิ่ง โดยเฉพาะการเป็นธุรกิจที่ไม่ได้มุ่งแสวงหาแต่ผลกำไร แต่ต้องหาเกราะป้องกันความเสี่ยงที่อาจเกิดขึ้นจากการดำเนินธุรกิจ รวมทั้ง การเดินตามกรอบของความมีเหตุมีผลที่ทำให้ธุรกิจยั่งยืนได้ เพราะอรรถประโยชน์ที่เกิดขึ้นจากการให้ความสำคัญต่อคุณค่ามากกว่าราคา หรือ **“คุณค่าในการบริการ”** ที่ก่อให้เกิดความคุ้มค่ามากกว่าความคุ้มทุน

จากหลักการดังกล่าว ทำให้โรงแรมบ้านทองทรายได้รับความนิยมนิตเป็น Top ๕ ของธุรกิจโรงแรมในพื้นที่เกาะสมุยที่นักท่องเที่ยวนิยมมาพักมากที่สุด ซึ่งหลักการบริหารที่โรงแรมบ้านทองทรายปฏิบัติอยู่ ทั้งในเรื่องของการบริหารที่ไม่หวังผลกำไร การก้าวหน้าและเจริญเติบโตอย่างสมดุล การเป็นมิตรต่อชุมชน สังคมและสิ่งแวดล้อม เป็นหลักการที่สอดคล้องกับปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงอย่างแท้จริง

รู้จักโรงแรมบ้านทองทราย

“โรงแรมบ้านทองทราย” เป็นธุรกิจบริการประเภทโรงแรมของครอบครัวสุนทรตระกูล โดยเมื่อปี พ.ศ. ๒๕๓๐ หรือ ๒๐ ปีที่แล้ว คุณอากร สุนทรตระกูล ได้ท่องเที่ยวผ่านเข้ามาที่อ่าวทองทรายและรู้สึกประทับใจอย่างมากในความสวยงามของธรรมชาติ ชายหาดและท้องทะเลรอบเกาะ จึงได้ติดต่อขอซื้อจากเจ้าของเดิม และดำเนินการปรับปรุงก่อสร้างเรื่อยมาจนมีสภาพสวยงามอย่างเช่นเป็นอยู่ในปัจจุบัน และจากการที่โรงแรมบ้านทองทรายได้เข้ามาบุกเบิกความเจริญสู่เกาะสมุย โดยเฉพาะหมู่บ้านปลายแหลมที่เป็นสถานที่ตั้งของโรงแรม ทำให้มีระบบสาธารณูปโภคครบครัน มีการพัฒนาชุมชนรอบข้างอย่างต่อเนื่อง ตลอดจนเกิดการจ้างงานแรงงานในพื้นที่ ทำให้เทศบาลอำเภอเกาะสมุย ตั้งชื่อถนนที่ผ่านหน้าโรงแรมว่า **“ถนนทองทราย”** เพื่อเป็นการให้เกียรติแก่โรงแรมในคุณูปการที่ได้ทำไว้มากมาย

ปัจจุบัน **โรงแรมบ้านทองทราย** ตั้งอยู่ที่ เลขที่ ๘๔ ม.๕ ถ.ทองทราย ต.บ่อผุด อ.เกาะสมุย จ.สุราษฎร์ธานี มีพื้นที่ทั้งหมด ๗๒ ไร่ ประกอบด้วย ห้องพักในรูปแบบของบ้านพักเดี่ยวและอาคาร ๓ ชั้น รวมจำนวนห้องพักทั้งสิ้น ๘๒ ห้อง อาคารเอนกประสงค์ต่างๆ สระว่ายน้ำ สนามกีฬา ห้องอาหาร จุดพักผ่อนและอื่นๆ มีจำนวนพนักงานทั้งหมด ๒๕๐ คน โดยมีคุณธนกร (บุตรชาย คุณอากร สุนทรตระกูล) และคุณสายสิริ สุนทรตระกูล (ภรรยา) เป็นผู้ดูแลและบริหารกิจการทั้งหมด

๑๔๘ การประกวดผลงานตามปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง

**ความตั้งใจและเจตนาที่ดีของผู้บริหารระดับสูง เป็นตัวกำหนดการบริหารกิจการ
ควบคู่การดูแลสังคมและสิ่งแวดล้อม**

จากคำประกาศของคุณอากร สุนทรระกูล ผู้บริหารรุ่นแรกที่ได้กล่าวว่า เป็น
“รักแรกพบ” เมื่อเห็นท้องทราย และสร้างโรงแรมโดยตัดต้นไม้ใหญ่ไปน้อยมาก จึงยัง
คงความเป็นธรรมชาติจนถึงทุกวันนี้

ส่วนแนวความคิดของ คุณธนกร และคุณสายสิริ หลังจากที่ได้รับช่วงบริหารต่อจาก
คุณอากรกล่าวว่า :

**“...เราจะไม่เพิ่มห้องพัก ไม่เพิ่มขนาดธุรกิจ แต่จะปรับปรุงสิ่งที่มีอยู่ให้ดีขึ้น เพราะ
ไม่ต้องการเสี่ยง ไม่อยากเป็นหนี้ เราจะรวยเพียงแค่นี้...”**

จากคำประกาศดังกล่าวสะท้อนให้เห็นจุดยืนของการดำเนินธุรกิจบนพื้นฐานของ
ความพอเพียง โดยสอดคล้องกับหลักการของความพอประมาณที่ให้ความสำคัญกับความ
พออยู่-พอกิน การไม่โลภมากเกินไป รวมทั้งการไม่ลงทุนในสิ่งที่มีความเสี่ยง แนวทาง
การปฏิบัติของ**โรงแรมบ้านท้องทราย**นี้ เป็นจุดเริ่มต้นของการบริหารและถูกสืบทอด
ทางความคิดมาจนกระทั่งถึงวันนี้ นอกจากนี้ ยังมีหลักคิดสำคัญหลายๆ หลักคิดที่ได้รับ
การถ่ายทอดจากผู้บริหารรุ่นหนึ่งไปสู่รุ่นหนึ่ง และได้เกิดการปฏิบัติต่อเนื่องกันอย่างเป็น
รูปธรรมและดำเนินการมาอย่างยาวนาน จนเรียกได้ว่าเป็นการปฏิบัติที่ผสมผสานและ
เข้ากันได้เป็นอย่างดีเป็นธรรมชาติที่สุด เช่น

“...ไม่สร้างตึกสูงเก๋ๆ กัง ๆ ให้รำคาญสายตา ไม่ตัดต้นไม้โดยไม่จำเป็น...”

**“ต้องกลมกลืนเป็นอันหนึ่งอันเดียวกับธรรมชาติ ทำเลที่ตั้งจะปลูกบ้าน
ทำโรงแรม หรือสิ่งก่อสร้างใดๆ บนพื้นที่ตรงไหน ก็เสมือนกับการแต่งงานใช้ชีวิต
ร่วมกัน อย่าไปทำร้าย ช่มชืด ทารุณจิตใจเขา...”**

การประกวดผลงานตามปรัชญาFISของกิจการพอเพียง

๑๔๙

“...ต้องมีความน่ารัก มีเสน่ห์ มีบุคลิกที่ดี มองนานๆ หลายนๆ หน ก็ยิ่งสบายใจ
อยากพบอยากเห็นอีก อยากอยู่ด้วย ไม่ใช่เปรี้ยวฉูดฉาด ครั้งเดียวก็พอ...”

“...ต้องมีความเป็นไทย เน้นการบริการและไม่นิยมจ้างชาวต่างชาติเข้ามาบริหาร
และต้องจ้างแรงงานในท้องถิ่นเกาะสมุย โดยเน้นคนปลายแหลมให้มาก...”

ตัวอย่างสำคัญของการนำหลักคิดมาประยุกต์ใช้ในการบริหารกิจการของ**โรงแรมบ้านท้องทราย** เช่น การกำหนดจุดยืนอย่างชัดเจนในเรื่องการอนุรักษ์และพัฒนาสภาพแวดล้อมทางธรรมชาติที่สวยงาม การดำเนินงานที่ไม่สร้างผลเสียต่อสิ่งแวดล้อม การอนุรักษ์และประหยัดพลังงาน และหลักการในการจ้างพนักงานซึ่งส่วนใหญ่พบว่าจะเป็นคนในพื้นที่ หรือพื้นที่ใกล้เคียงมากกว่าร้อยละ ๘๐

ผู้บริหารเป็นแบบอย่างของการดำเนินชีวิตตามหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง

อรรถประโยชน์ของการนำหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงไปประยุกต์ใช้ทั้งในแง่ของการดำเนินชีวิต การทำงาน หรือแม้แต่การบริหารธุรกิจก็ตาม ต้องมีพื้นฐานสำคัญ นั่นคือ ความรอบรู้ในหลักปรัชญาอย่างดีพอและได้นำมาประยุกต์ใช้แล้วเห็นว่าเกิดประโยชน์อย่างแท้จริง จึงจะนำหลักการไปขยายผลสู่การปฏิบัติในบริบทอื่นๆ เช่นเดียวกับกรณีของ**โรงแรมบ้านท้องทราย**ที่พบว่าผู้บริหารระดับสูง ทั้ง ๒ ท่าน รวมทั้งผู้บริหารอื่นๆ ในโรงแรม ที่ทุกคนต่างมีวิถีชีวิตที่เรียบง่าย สมถะ ไม่ฟุ้งเฟ้อ พอใจในความเป็นอยู่ของตนเอง โดยเฉพาะอย่างยิ่งคุณธนกร และคุณสายสิริ ที่ถึงแม้จะมีทรัพย์สินเป็นมูลค่ามากกว่าร้อยล้าน-พันล้านก็ตาม หากแต่การดำเนินชีวิตของคนทั้ง ๒ ไม่ได้หรูหรา หรือหวาดตามกระแสวัตถุนิยม ในทางตรงกันข้ามกลับเป็นการดำเนินชีวิตอย่างเรียบง่าย สบายๆ ทั้งในด้านการแต่งตัว การรับประทานอาหาร หรือแม้แต่การทำกิจกรรมในชีวิตประจำวัน ซึ่งทั้ง ๒ ท่าน รู้สึกสนุกสนานกับการทำงานเพื่อการอนุรักษ์สิ่งแวดล้อม ต้นไม้ ป่าไม้ สัตว์ป่า ผืนทะเล ชายหาด มากกว่าการช้อปปิ้ง หรือการใช้ชีวิตในเมืองใหญ่ หรือการท่องเที่ยวในต่างประเทศก็ตาม ความเรียบง่ายและสมถะนี้เองที่ได้ถ่ายทอดสู่พนักงาน จนกล่าวได้ว่าพนักงานส่วนใหญ่ ได้ซึมซับรับเอาพฤติกรรมที่เป็นแบบอย่างจากผู้บริหารทั้ง ๒ ท่าน แบบทั้งที่รู้ตัวบ้างหรือไม่รู้ตัวบ้างก็ดี เพราะการบริหารที่เป็นแบบครอบครัวทุกคนมีโอกาสนในการติดต่อประสานงาน พูดคุยแลกเปลี่ยนความคิดเห็นกันอย่างใกล้ชิด และสามารถเข้าถึงได้ทุกตัวบุคคล จึงทำให้พนักงานที่โรงแรมบ้านท้องทรายมีวิถีชีวิตที่สอดคล้องกับความพอเพียง แสดงออกจากความไม่

๑๕๐ การประกวดผลงานตามปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง

ทะเลาะทะเลาะในตำแหน่งหน้าที่การงาน ความพอใจในหน้าที่และรายได้ในปัจจุบัน ไม่ต้องดิ้นรนปากกัดตีนถีบหาเลี้ยงปากท้อง รู้จักประโยชน์และคุณค่าของธรรมชาติรอบตัว โดยเฉพาะอย่างยิ่งป่าไม้ในพื้นที่รอบเกาะ หรือแม้แต่การให้ความร่วมมืออย่างดีเยี่ยม ทุกครั้งในการทำกิจกรรมร่วมกับชุมชนและสังคมทั้งในงานสังคมและงานสิ่งแวดล้อม

บริการการบริหารสะท้อนหลักการปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง

ตามที่กล่าวข้างต้นไปแล้วว่าการบริหารกิจการและพนักงานตามหลักการของปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงของ**โรงแรมบ้านท้องทราย**ล้วนเกิดจากธรรมชาติของผู้บริหารทุกระดับที่เข้าใจในเรื่องนี้จากการลงมือปฏิบัติด้วยตนเอง ในแง่ของการบริหารกิจการภายในเองก็ได้รับประโยชน์จากส่วนนี้เช่นเดียวกัน โดยสะท้อนเป็นการปฏิบัติอย่างเป็นรูปธรรม ได้แก่

หลักความพอประมาณ

- ความพอประมาณด้านการเงิน

จากปฐมบทวาจาของผู้บริหารกิจการตั้งแต่เดิมที่ไม่ต้องการรายได้เป็นกอบเป็นกำ แต่ต้องการเพียงอยู่ได้ทั้งในส่วนของธุรกิจและพนักงาน โดยไม่มีหนี้ ไม่สร้างหนี้เพิ่ม ไม่ฟุ่มเฟือยจนเกินกำลัง ไม่ฝืนทำไม่ขยายหรือทำอะไรเกินตัว และใช้ผลกำไรในการปรับปรุงและพัฒนากิจการอย่างเหมาะสม ทำให้การดำเนินกิจการขยายไปอย่างสมดุล มีการเจริญเติบโตบนพื้นฐานของความมั่นคงของตนเอง จะเห็นว่า**โรงแรมบ้านท้องทราย** จะดำเนินการปรับปรุงห้องพักในลักษณะทยอยปรับปรุงไปเรื่อยๆ มากกว่าทำครั้งเดียว โดยพิจารณาจากผลประกอบการในปีก่อนหน้านั้นว่ามีรายได้เพียงพอต่อการนำไปใช้ในการปรับปรุงเท่าไรและอย่างไรจึงจะเหมาะสม ฝ่ายบัญชีจะทำหน้าที่ในการรวบรวมงบดุล

การประกอบผลงานตามปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง ๑๕๑

ต่างๆ แล้วสรุปให้ผู้บริหารได้รับทราบและพิจารณาตัดสินใจในขั้นต่อไป

นอกจากนี้ ผลตอบแทนจากกำไรที่ได้รับ ผู้บริหารยังได้คืนทุน-กำไรกลับคืนสู่สังคมของเกาะสมุยในรูปแบบของโครงการให้ความช่วยเหลือและโครงการด้านการพัฒนาต่างๆ เช่น การมอบทุนการศึกษาแก่นักเรียนเรียนดีแต่ฐานะยากจนของโรงเรียนในเกาะสมุยเป็นประจำทุกปี โดยปีนี้เข้าสู่การดำเนินการปีที่ ๑๐ แล้ว หรือ การสร้างโรงอาหารให้กับโรงเรียนในชุมชน การสร้างอาคารจอดรถดับเพลิงในเฉวง การบริจาคเงินเพื่อสมทบการดำเนินงานขององค์กรท้องถิ่น มุลินีทั้งในด้านสังคมและสิ่งแวดล้อมและสัตว์ เป็นต้น

- ความพอประมาณด้านการบริการควบคู่กับการดูแลธรรมชาติ

การดำเนินงานที่สำคัญที่สุดและเป็นจุดขายของโรงแรมบ้านท้องทราย นั่นคือ การดำเนินธุรกิจควบคู่กับการดูแลธรรมชาติ ซึ่งตลอดระยะเวลาการดำเนินกิจการมา ๒๐ ปี จะเห็นว่าโรงแรมได้ก่อให้เกิดการเปลี่ยนแปลงทางธรรมชาติน้อยมากถึงน้อยที่สุด ดังจะเห็นได้จากการก่อสร้างอาคารบ้านพักและตึกห้องพักต่างๆ ที่มีการโค่นต้นไม้พรว้าวอันเป็นสัญลักษณ์ประจำเกาะสมุยไปเพียง ๒๐ ต้นเท่านั้น (ไม่แน่ใจในจำนวนที่เป็นจริง) ในขณะที่เดียวกันก็มีการปลูกต้นไม้ใหญ่เพิ่มมากขึ้น นอกจากจะสร้างจุดเด่นให้แก่โรงแรมแล้ว ยังประโยชน์ในการเป็นป่าปลูกสร้างให้แก่เกาะสมุย รวมทั้ง เป็นแหล่งพักพิงของสัตว์ป่าและนกเป็นจำนวนมาก ทั้งนี้ โดยพนักงานทุกคนจะได้รับการปลูกฝังว่าเป็นหน้าที่และความรับผิดชอบที่ต้องรักษาสภาพแวดล้อม ควบคู่กับการบริการอย่างมีคุณภาพ ดังปรากฏความเป็นรูปธรรมจากกฎระเบียบของพนักงานที่ห้ามตัดต้นไม้ในเขตโรงแรมโดยเด็ดขาด รวมถึงห้ามฆ่าสัตว์ทุกชนิด ซึ่งหากมีการฝ่าฝืนจะได้รับการลงโทษสูงสุด คือ ไล่ออกเพียงสถานเดียวเท่านั้น

จากแนวคิดส่วนนี้ จึงนำไปสู่การจำกัดการขยายห้องพักเพื่อรองรับนักท่องเที่ยวที่ไม่เพิ่มมากขึ้น แต่จะเน้นการบริการที่มีคุณภาพและเข้าถึงความชอบความพอใจของนักท่องเที่ยวแต่ละบุคคลมากกว่า เช่น การให้ความสำคัญต่อการบริการที่คำนึงถึงความเป็นส่วนตัวของนักท่องเที่ยว การให้นักท่องเที่ยวได้สัมผัสบรรยากาศของธรรมชาติที่สวยงาม เห็นได้จากการก่อสร้างบ้านพักเป็นหลังๆ เพื่อไม่ให้มีการบังวิวทิวทัศน์ซึ่งกันและกัน การให้ทุกห้องได้มีโอกาสเห็นความงามของทะเล รับลมทะเลที่สดชื่น การเลือกมุมที่แตกต่างกันตามความชอบของนักท่องเที่ยวที่แตกต่างกัน นอกจากนี้ ยังได้คำนึงถึงการบริการที่มาจากใจของพนักงาน ตลอดจนการช่วยเหลืออื่นๆ ที่นอกเหนือจากการบริการขั้นพื้นฐานของโรงแรม

๑๕๒ การประกวดผลงานตามปรัชญา AFS อนุรักษ์หัวใจพอเพียง

นอกจากนี้ การตกแต่งในห้องพักส่วนต่างๆ ทั้งหมดของโรงแรมล้วนแล้วแต่ใช้ของตกแต่งที่ทำภายในประเทศ ราคาไม่แพงเกินไป และส่วนใหญ่จะเป็นผลิตภัณฑ์ที่ไม่ทำลายธรรมชาติ หรือ ทำมาจากธรรมชาติมากกว่าวัสดุสังเคราะห์ ไม่มีการใช้ของตกแต่งหรือผลิตภัณฑ์ที่ผลิตจากนอกประเทศ ใช้ของที่ทำจากวัสดุที่ย่อยสลายได้ตามธรรมชาติ

ทั้งนี้ มีการดำเนินการที่สำคัญที่มีเป้าหมายเพื่อการอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม เช่น โครงการ **“Green Project”** ซึ่งเริ่มดำเนินการมาตั้งแต่ปี ๒๕๔๖ โดยมีรายละเอียดของกิจกรรมสำคัญๆ ประกอบด้วย :

- การจัดการขยะ

โรงแรมได้ดำเนินการแยกขยะเป็นขยะประเภทต่างๆ ตามภาชนะบรรจุ (ถุง) เช่น ถุงแดงใส่โลหะ ถุงฟ้าใส่แก้ว ถุงเขียวใส่พลาสติก ถุงขาวใส่กระดาษ ถุงเหลืองใส่ขยะอันตราย ถุงดำใส่ขยะเปียก ถุงปุ๋ยใส่ขยะธรรมชาติ และเศษเซรามิค โดยมีหลักการว่าจะมีการคัดแยกขยะแต่ละประเภทอย่างชัดเจนและส่งขยะไปตามช่องทางที่เหมาะสม เช่น ขยะที่นำมาใช้ได้จะถูกส่งไปโรงงานเพื่อเข้าสู่กระบวนการรีไซเคิล ในขณะที่ขยะอันตรายจะถูกส่งไปยังบริษัทที่รับกำจัดอย่างถูกหลักสุขาภิบาลเพื่อนำเข้าสู่กระบวนการทำลายหรือรีไซเคิลอีกครั้ง สำหรับขยะที่สามารถนำมาใช้ประโยชน์ได้ เช่น ขยะจากเศษอาหาร เศษใบไม้ จะถูกนำมาใช้ทำปุ๋ย หรือน้ำหมักชีวภาพ ซึ่งจะมีโรงปุ๋ยหมักเฉพาะ โดยปุ๋ยหมักที่ได้จะถูกนำมาใช้ในการดูแลรักษาพันธุ์ไม้ และการปลูกพืชผักต่างๆ โดยนำผลผลิตที่ได้ส่งเข้าโรงแรมเพื่อใช้รับประทานต่อไปและเป็นการทำงานที่ลดการใช้สารเคมีอีกทางหนึ่งด้วย

- การใช้ผลิตภัณฑ์จากวัสดุธรรมชาติ และการลดการใช้พลังงานธรรมชาติ

นอกจากการคัดแยกขยะและการกำจัดขยะอย่างมีระบบแล้ว **โรงแรมบ้านทองทราย** ยังได้คำนึงถึงผลกระทบจากการใช้ถุงพลาสติกที่ก่อให้เกิดมลพิษทางอากาศด้วย ดังนั้น ทางโรงแรมจึงได้นำวัสดุธรรมชาติมาใช้ทดแทนถุงพลาสติก ทั้งยังได้นำวัสดุที่สามารถนำกลับมาหมุนเวียนใช้ใหม่ได้หลายอย่าง เช่น

- มีการใช้ประโยชน์จากวัสดุที่สามารถนำกลับมาใช้หมุนเวียนใช้ได้ อีก เช่น การใช้ถุงผ้า ลังกระดาษ แทนถุงพลาสติกเพื่อใช้ประโยชน์ในกิจการต่างๆ ของโรงแรม เช่น ใส่ผ้าก่อนส่งเข้าซัก อบ รีด ใช้คลุมเสื้อผ้า

- เปลี่ยนจากการใช้สบู่ก้อนที่ต้องมีกระดาษห่อมาใช้สบู่เหลว ใส่ขวดเซรามิก ซึ่งสามารถเติมได้

- การลดใช้สารเคมี เช่น ไม่ใช้ยาฆ่าแมลง ใช้ยาฆ่าแมลงแบบชีวเคมี การติดตั้งระบบไอโซนในส่วนของบริษัทอบรีด

- การนำเศษวัสดุธรรมชาติมาตกแต่งที่ปัก เช่น เศษไม้ไผ่มาแปลงเป็นที่เสียบป้าย เศษไม้เนื้อแข็งนำมาทำเป็นที่เสียบการ์ด หรือ ท่อพีวีซีมาทำเป็นโคมไฟ เป็นต้น

- การจัดการด้านพลังงาน เช่น การใช้หลอดไฟฟ้า แอร์ เพื่อลดการใช้เครื่องใช้ไฟฟ้า/ติดตั้งระบบไอโซน/การติดตั้งถังน้ำร้อนระบบแลกเปลี่ยนความร้อนจากแอร์ ฯลฯ เพื่อประหยัดไฟ และการติดตั้งหัวเติมอากาศ/การใส่หินในซັกรโครก/การใช้ลูกรังที่ประหยัดน้ำ ฯลฯ เพื่อประหยัดน้ำ เป็นต้น

หลักความมีเหตุมีผล

โรงแรมบ้านทองทราย ดำเนินธุรกิจภายใต้จุดยืนที่ชัดเจน คือ การดำเนินธุรกิจที่ไม่เน้นการสร้างกำไรมากแต่พออยู่ได้ ควบคู่กับการอนุรักษ์ธรรมชาติและสภาพจิตใจของพนักงานและลูกค้า จึงได้มีการกำหนดนโยบายด้านการบริหารจัดการและการพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ เช่น

- การส่งเสริมพนักงานให้มีความก้าวหน้าในหน้าที่การงาน ด้วยการสนับสนุนพนักงานที่มีความรู้ความสามารถ ขยันขันแข็ง ใส่ใจการบริการลูกค้าและให้ความร่วมมือกับโรงแรมในการทำกิจกรรมต่างๆ ร่วมกัน

- พิจารณาความดีความชอบในเรื่องการขึ้นเงินเดือนที่เป็นธรรมและเหมาะสม โดยพิจารณาให้กับพนักงานที่ใส่ใจการทำงาน ขยันขันแข็ง และมีค่าขึ้นชมจากแขกที่ใช้บริการ เป็นต้น

๑๕๔ การประกวดผลงานตามปรัชญา FISHU ทั่วพอเพียง

- การส่งเสริมความคิดริเริ่มของพนักงาน โดยมีกิจกรรมที่เปิดโอกาสให้พนักงานแสดงความคิดเห็น และนำข้อคิดเห็นจากพนักงานเหล่านั้นมาใช้ในการดำเนินการของโรงแรม

- การสร้างหลักประกันความมั่นคงในการทำงาน จะเห็นได้อัตราการเข้าออกของพนักงานมีน้อยมาก เมื่อเทียบกับโรงแรมอื่นๆ รวมทั้ง จำนวนพนักงานที่ทำงานให้กับโรงแรมเป็นระยะเวลาที่ยาวนานที่มีจำนวนหลายคน โดยที่ส่วนหนึ่งทำงานมาตั้งแต่โรงแรมเริ่มดำเนินการ

- การสร้างคุณธรรมและจริยธรรมให้แก่พนักงาน โดยเฉพาะเรื่องของการทำประโยชน์สังคมและการดูแลรักษาสิ่งแวดล้อมที่มีกิจกรรมที่หลากหลายและล้วนแต่ให้พนักงานได้เข้ามามีส่วนร่วมดำเนินการทุกกิจกรรม

สำหรับโครงการทางด้านสังคมและสิ่งแวดล้อม **โรงแรมบ้านทองทราย** ได้ให้ความสำคัญอย่างมาก เช่น เรื่องการส่งเสริมพนักงานในเรื่องระบบประชาธิปไตย โดยให้พนักงานได้ไปใช้สิทธิใช้เสียงในการเลือกตั้งทุกระบบโดยสมัครใจ และการสนับสนุนให้พนักงานมีจิตสำนึกในการอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติ เป็นต้น ทั้งนี้ ทั้ง ๒ กระบวนการดำเนินการผ่านแนวทางต่างๆ มีขั้นตอนการปฏิบัติที่เป็นรูปธรรมและชัดเจน เช่น การกำหนดกฎระเบียบในการปฏิบัติร่วมกัน การมีคู่มือ การจัดกิจกรรมและโครงการต่างๆ เพื่อเป็นการเน้นย้ำจุดยืนร่วมกันของผู้เกี่ยวข้อง

ในด้านความมีเหตุมีผลในการบริหารธุรกิจของโรงแรม **โรงแรมบ้านทองทราย** ได้ดำเนินการภายใต้หลักความมีเหตุมีผล ผ่านกิจกรรมและการดำเนินการต่างๆ อาทิเช่น :

การประกวดผลงานตามปรัชญาFISของก๊อพอเพียง ๑๕๕

- การจ้างผู้ตรวจสอบบัญชีจากภายนอกมาตรวจเช็คผลกำไรของโรงแรมทุกปี เพื่อให้เกิดความโปร่งใสในผลประกอบการ และสามารถตรวจสอบได้

- เน้นให้พนักงานทำการบริการเต็มศักยภาพ เพื่อความสุขและความพึงพอใจของลูกค้าทุกคน จะเห็นได้จากการจัดการห้องพักที่จะไม่เปิดห้องพักให้แขกเข้าพักเต็มอัตรา ๑๐๐% แต่จะมีสัดส่วนการเข้าพักของลูกค้าประมาณ ๖๕-๗๐% เท่านั้น เพื่อให้สามารถกำหนดสัดส่วนการบริหาร รวมทั้งพนักงานสามารถดูแลแขกได้อย่างทั่วถึง

- มีการจัดประชุมผู้บริหารระดับสูง ซึ่งประกอบด้วยที่ปรึกษาการเงิน ผู้เชี่ยวชาญการทำงานและผู้ถือหุ้นร่วมกันเป็นประจำ เพื่อร่วมกันกำหนดแผนงบประมาณ รวมทั้งการกำหนดแผนโครงการและกิจกรรมต่างๆ ในปีต่อไป

- มีการวางแผนการตลาด การวิเคราะห์ข้อมูลของคู่แข่ง การบริการ (โรงแรมในพื้นที่) โดยอาศัยข้อมูลการดำเนินงาน ผลกำไรของหน่วยงาน ข้อมูลอื่นๆ ที่จำเป็นต่อการตัดสินใจ เช่น จำนวนนักท่องเที่ยวที่เข้ามาพักในเกาะสมุย ประเทศที่เข้ามาพักส่วนใหญ่ เป็นต้น โดยข้อมูลทั้งหมดจะถูกนำมาใช้ในการตัดสินใจในการดำเนินงานต่างๆ ที่สำคัญ เช่น การวางแผนการขยายกิจการโดยคำนึงถึงความต้องการของตลาดโลกตลาด และความสามารถในการแข่งขันการให้บริการจากคู่แข่งต่างๆ เป็นต้น

- มีการจัดทำโครงการกึ่งทดลอง เพื่อศึกษาข้อดี-ข้อด้อยจากการดำเนินการก่อนสรุปเพื่อการขยายผล (ทำต่อ-ไม่ทำต่อ) โดยเมื่อดำเนินการไปได้ระยะหนึ่งแล้ว จะนำข้อมูลที่ได้จากการดำเนินงานส่งข้อมูลให้ผู้บริหารใช้ในการตัดสินใจลงทุนต่อไป เช่น ตัวอย่างการทดลองกิจกรรมการทำสปาให้กับลูกค้า ซึ่งจากการดำเนินการมาระยะหนึ่งพบว่าลูกค้าส่วนใหญ่มีความพอใจในบริการที่ได้รับทางโรงแรมจึงได้ตัดสินใจลงทุนทำต่อเนื่องต่อไป

การประกวดผลงานตามปรัชญาIFSธุรกิจพอเพียง

หลักการมีภูมิคุ้มกันที่ดี

โรงแรมบ้านทองทรายได้ดำเนินการโดยอาศัยการมีภูมิคุ้มกันที่ดีและเป็นรูปธรรม ผ่านกระบวนการทำงานต่างๆ ของโรงแรม ได้แก่

- มีการจัดทำ SWOT ทางการตลาด เพื่อหาข้อเด่น-ข้อด้อยของกิจการก่อนดำเนินการในด้านต่างๆ และยังได้เข้าร่วมหรือให้ความร่วมมือกับหน่วยงานภาครัฐ เอกชนและประชาชนในการทำกิจกรรมร่วมกัน เช่น การหาตัวแปรภายนอกที่อาจมีผลกระทบต่อกรดำเนินการของโรงแรม ซึ่งผลการวิเคราะห์ระบุว่ามีการขาดแคลนน้ำ ขาดแคลนไฟฟ้าและการเกิดภัยทางธรรมชาติต่างๆ โดยเฉพาะวาตภัยและอุทกภัย เป็นต้น ทำให้ต้องมีการวางแผนรองรับที่เหมาะสม

- ในการกำหนดราคาห้องพักของโรงแรม จะเน้นการกำหนดราคาที่แตกต่างกัน เพื่อให้ลูกค้าแต่ละระดับสามารถเลือกใช้บริการที่แตกต่างกันออกไป (ตามการจัดบริการ) นอกจากนี้ ยังได้มีการกำหนดแผนการรองรับลูกค้าที่อัตราร้อยละ ๖๕-๗๐ ที่โรงแรมได้ดำเนินการซึ่งจะยังประโยชน์ในด้านการวางแผนประมาณการรายรับ-รายจ่ายและผลกำไรของโรงแรม นำไปสู่การวางแผนปรับปรุงราคาห้องพักที่มีเหตุมีผลต่อไป

- การหาช่องทางการตลาดด้วยการพัฒนาและปรับปรุงกลยุทธ์อยู่เสมอๆ เช่น การเพิ่มสัดส่วนลูกค้าชาวต่างประเทศมากขึ้น การจัดโปรโมชั่นและแพ็คเกจ การบริการในช่วงฤดูท่องเที่ยว การให้ข้อมูลข่าวสารในการบริการของโรงแรม การปรับปรุงสิ่งอำนวยความสะดวกของโรงแรม

- ให้ความสำคัญกับการพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ นอกจากจะเน้นการจ้างงานแก่คนในพื้นที่และที่ใกล้เคียงแล้ว ยังมีการส่งเสริมความรู้พนักงานอย่างต่อเนื่อง

เช่น การจัดการดูงานนอกสถานที่ การเชิญวิทยากรมาบรรยาย อบรม ถ่ายทอด ประสบการณ์การทำงานที่จำเป็น เป็นต้น มีการสร้างขวัญและกำลังใจในการปฏิบัติงานของพนักงาน ด้วยการจัดสวัสดิการทั้งแก่พนักงานและครอบครัว

- มีการวางแผนกำลังคน โดยการกำหนดแผนการลงทุนพัฒนาบุคลากรที่แน่นอน เช่น กำหนดอัตราการเข้าทำงานของพนักงานไว้ไม่เกิน ๒๕๐ คน โดยร้อยละ ๙๐ จะเป็นพนักงานประจำ และมีการคัดเลือกพนักงานที่มีความรู้ความสามารถเหมาะสมกับตำแหน่งงาน การให้โอกาสแก่พนักงานในการเจริญก้าวหน้าตามตำแหน่ง การงาน

- การให้ความร่วมมือกับชุมชนและหน่วยงานต่างๆ เพื่อให้เกิดเครือข่ายการทำงานร่วมกันผ่านกิจกรรมการและโครงการต่างๆ เช่น การพัฒนาหมู่บ้าน การแจกหนังสือ การอบรมให้ความรู้แก่ประชาชนชุมชนรอบข้าง การปลูกป่า การสนับสนุนการดำเนินงานของชุมชนและหน่วยงาน เป็นต้น

ความรู้

โรงแรมบ้านทองทราย ได้เน้นกระบวนการส่งเสริมความรู้แก่พนักงาน ตามความสนใจ และเนื้อหางานที่พนักงานผู้นั้นปฏิบัติอยู่ โดยมีเครื่องมือในการพัฒนาความรู้และความสามารถของพนักงาน ได้แก่ การฝึกอบรม การส่งเข้ารับการศึกษาดูงาน การทดลองทำงาน เป็นต้น ทั้งนี้ โดยเน้นกระบวนการเรียนรู้ร่วมกันของพนักงานภายใน ซึ่งเป็นบรรยากาศแห่งการเรียนรู้แบบครอบครัว คนที่มีความสามารถเฉพาะเรื่องจะ ถ่ายทอดประสบการณ์และเทคนิคการทำงานให้กับพนักงานที่สนใจ

ในขณะเดียวกันจะมีการส่งเสริมความคิดริเริ่มของพนักงานเพื่อค้นหานวัตกรรมใหม่ ทั้งในด้านการบริการและการบริหาร เป็นการนำความรู้ที่เป็นประโยชน์จากพนักงานมาใช้ในการดำเนินงานอย่างแท้จริง มีระบบการเรียนรู้ที่เรียบง่ายแต่มีประสิทธิภาพด้วยการจัดบรรยากาศของการเรียนรู้ที่มีลักษณะ “ครอบครัว” เพื่อเอื้อต่อการเรียนรู้ของพนักงานทุกระดับ

คุณธรรม

ได้ให้ความสำคัญกับการปลูกฝังค่านิยมและคุณธรรมที่ดั่งามแก่พนักงานทุกคน รวมทั้ง คำถึงถึงเรื่องดังกล่าวที่มีความจำเป็นต่อการบริหารกิจการ เช่น ความใส่ใจในการอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม คำนี้ถึงถึงผลกระทบที่จะเกิดขึ้นจากการทำลายธรรมชาติที่สวยงามผ่านโครงการต่างๆ ในขณะเดียวกันโรงแรมก็ได้ดำเนินการตามหลักธรรมาภิบาลโดยคำถึงถึงหลักการทำงานต่างๆ เช่น

- นิติธรรม ได้แก่ การออกกฎระเบียบต่างต้องได้รับการยอมรับจากพนักงานร่วมกัน
- คุณธรรม ได้แก่ การส่งเสริมให้พนักงานปฏิบัติหน้าที่ด้วยความซื่อสัตย์สุจริต
- ความโปร่งใสและการมีส่วนร่วม ได้แก่ การสื่อสารการทำงานทุกอย่างให้แก่พนักงาน เช่น การจัดบอร์ด การให้พนักงานมีส่วนร่วมในการทำงาน มีการตรวจสอบบัญชีจากภายนอกทุกปีและมีการรายงานการตรวจเช็คที่เป็นรูปธรรมสามารถตรวจสอบได้
- ความรับผิดชอบ ได้แก่ การส่งเสริมให้พนักงานและผู้บริหารทำงานเพื่อสังคมและสิ่งแวดล้อม
- ความคุ้มค่า ได้แก่ การบริหารกิจการทั้งเงินและคนอย่างคุ้มค่าตามความจำเป็น และความเหมาะสม

สรุป

โรงแรมบ้านทองทราย เป็นธุรกิจขนาดใหญ่ที่ดำเนินธุรกิจในการบริการที่เน้นการบริการอย่างมีคุณภาพควบคู่กับการบริหารภายในตนเองที่ดี เป็นตัวแบบที่ดีในด้านการน้อมนำหลักการของปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงไปประยุกต์ใช้ในธุรกิจของตนเอง โดยดำเนินการได้อย่างครอบคลุมทุกด้าน และมีความชัดเจน โดยเฉพาะความซึ้งลึกของรากปรัชญาที่เข้าถึงจิตใจของผู้บริหารทุกระดับและพนักงานทุกคน ซึ่งจะมีการดำเนินชีวิตแบบพอเพียงที่เป็นธรรมชาติมากและดำเนินการมาอย่างต่อเนื่อง เช่น ไม่หวังผลกำไรมากแต่พออยู่ได้ การกระจายผลกำไรมาสู่โครงการพัฒนาต่างๆ เป็นต้น โดยเฉพาะอย่างยิ่งในด้านความใส่ใจต่อสิ่งแวดล้อม การรู้ค่าของสิ่งต่างๆ การเลือกใช้สิ่งที่เป็นประโยชน์ทั้งต่อตนเองและสิ่งแวดล้อมที่ทุกคนยึดถือปฏิบัติตามกฎระเบียบอย่างเคร่งครัดจริงจังและต่อเนื่อง

นอกจากนี้ ยังได้มีการเผยแพร่และส่งเสริมให้เกิดการเรียนรู้ร่วมกันกับชุมชนและสังคมภายนอกในด้านการดูแลรักษา การอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติและปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงในแง่ของการดำเนินชีวิตที่เป็นแบบอย่างที่ดีของผู้บริหารระดับสูงและพนักงาน ซึ่งเป็นจุดสำคัญขององค์กรที่ดีมาก

อาจกล่าวได้โดยสรุปว่าการดำเนินงานบริหารธุรกิจของโรงแรมบ้านทองทรายเป็นการดำเนินงานที่สอดคล้องตามปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง ทั้งในด้านการรอบแนวคิดที่เน้นพื้นฐานจากวิถีชีวิตเดิมของคนในองค์กร การมองโลกอย่างเป็นระบบ การเตรียมตัวรองรับต่างๆ โดยคำนึงถึงการเปลี่ยนแปลงอยู่ตลอดเวลา โดยเฉพาะการตระหนักถึงผลกระทบต่อสังคมและสิ่งแวดล้อมที่มีต่อองค์กร ชุมชน สังคมและโลก บนพื้นฐานการดำเนินงานผ่านมิติของความพอประมาณ ความมีเหตุมีผล การมีภูมิคุ้มกันที่ดี เงื่อนไขความรู้และเงื่อนไขคุณธรรม เพื่อนำไปสู่การพัฒนาที่สมดุลและยั่งยืน พร้อมรับการเปลี่ยนแปลง ทั้งทางด้านเศรษฐกิจ สังคมสิ่งแวดล้อม ความรู้และเทคโนโลยี

ตัวอย่างความสำเร็จของผลงาน
ตามปรัชญา
เศรษฐกิจพอเพียง
ด้านธุรกิจขนาดกลาง

ร่างข้อเสนอเลิศ

บริษัท ชุมพร คาบาน่า รีสอร์ท และศูนย์กีฬาดำน้ำ

ลักษณะของธุรกิจ	ที่พักตากอากาศ โรงเรียนสอนดำน้ำ บริการนำเที่ยวดำน้ำ และศูนย์อบรมกิจกรรมธรรมชาติ
ปีที่เริ่มดำเนินการ	ปี พ.ศ. ๒๕๒๕
ขนาดสินทรัพย์ (ไม่รวมที่ดิน)	๑๐๐,๐๐๐,๐๐๐ บาท
ทุนจดทะเบียนที่เรียกชำระแล้ว	๔๖,๐๐๐,๐๐๐ บาท
จำนวนพนักงาน	๑๒๐ คน

ชุมพร คาบาน่า รีสอร์ท และศูนย์กีฬาดำน้ำ ได้ถูกก่อตั้งขึ้นเมื่อปี พ.ศ. ๒๕๒๕ ณ หาดทุ่งวัวแล่น ตำบลสะพลี อำเภอประทิว จังหวัดชุมพร โดยมีคุณวิมล รัชพันธ์ เป็นกรรมการผู้จัดการและเป็นทายาททางธุรกิจ เริ่มแรกมีเรือนพักเพียง ๗ หลัง พร้อมศาลาล้างความงจาก ๑ หลัง โดยชายหาดที่มีทรายขาวละเอียดเป็นเอกลักษณ์ และเมื่อปี พ.ศ. ๒๕๓๐ ได้มีการเพิ่มจำนวนบ้านพักเป็น ๔๐ หลัง พร้อมกับการจัดกิจกรรมทางทะเลต่างๆ เช่น การนำเที่ยวทางทะเล เพื่อชมเกาะและดำน้ำดูปะการัง ตลอดจนโรงเรียนสอนดำน้ำที่เน้นเรื่องการรักษาสิ่งแวดล้อม รวมถึงกิจกรรมการชมธรรมชาติของป่าเขา น้ำตก และถ้ำ เป็นต้น ทำให้กิจการของบริษัทมีการเติบโตอย่างต่อเนื่อง จากความสำเร็จดังกล่าวประกอบกับปัจจัยหลายๆ อย่าง ทำให้บริษัทมีแนวคิดที่จะขยาย

๑๖๒ การประกวดผลงานตามปรัชญา AFS อนุรักษ์หัวใจพอเพียง

กิจการ จึงได้ตัดสินใจกู้ยืมเงินจากบริษัทเงินทุนหลักทรัพย์แห่งหนึ่ง เป็นจำนวนเงินหลายร้อยล้านบาท เพื่อนำมาลงทุนสร้างโรงแรมเป็นอาคารสามชั้น เพิ่มขึ้นจำนวน ๓ หลัง โดยบริษัทคาดว่าจะสามารถชำระหนี้ให้หมดภายในระยะเวลา ๘ ปี แต่ในปี พ.ศ. ๒๕๔๐ ได้เกิดเหตุการณ์วิกฤตเศรษฐกิจ ทำให้ขาดเงินทุนในการที่จะมาสร้างโรงแรม เนื่องจากบริษัทเงินทุนหลักทรัพย์ดังกล่าวได้ถูกปิดลง และหนี้สินก็เพิ่มขึ้นจากการลดค่าเงินบาท แต่ภายใต้วิธีการบริหารงานของคุณวริสร ที่ได้นำปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงมาประยุกต์ใช้จึงทำให้ **ชุมพร คาบานารีรีสอร์ท** สามารถผ่านวิกฤตการณ์นั้นมาได้เป็นอย่างดี ประสบความสำเร็จ

ปัญหาของชุมพร คาบานารีรีสอร์ท

การเกิดวิกฤตการณ์ทางเศรษฐกิจ ปี ๒๕๔๐ ทำให้มีภาระหนี้สินเพิ่มขึ้น ๓๐-๔๐% เนื่องจากการที่รัฐบาลประกาศลดค่าเงินบาท ทำให้การก่อสร้างโรงแรมใหม่ที่ดำเนินการไปแล้วกว่า ๘๐% หยุดชะงักลง กิจการขาดสภาพคล่องเนื่องจากมาตรการเข้มงวดทางการเงินการคลัง ทำให้ธนาคารหยุดการให้ความช่วยเหลือ ภาวะเศรษฐกิจซบเซาทำให้จำนวนลูกค้าลดลงอย่างมาก นอกจากนี้ในเดือนพฤศจิกายนปีเดียวกันยังเกิดอุทกภัยใหญ่ในจังหวัดชุมพร ส่งผลให้จำนวนลูกค้าซึ่งมีน้อยอยู่แล้วลดน้อยลงไปอีก ซึ่งเป็นการซ้ำเติมสถานะขององค์กรเนื่องจากการขาดกระแสเงินสดมาเป็นทุนหมุนเวียนในกิจการ โดยเฉพาะเงินเดือนและค่าจ้างของพนักงาน ซึ่งปัจจัยเหล่านี้ ชุมพรคาบานารีไม่สามารถควบคุมได้เลย

การประมวลผลงานตามปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง

๑๖๓

การนำหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงมาประยุกต์ใช้ในการบริหารธุรกิจ

ความพอประมาณ

๑. พึ่งพาตนเอง โดยการคิดค้นเครื่องมือผลิตสิ่งของบางอย่างขึ้นใช้เอง เช่น เครื่องคั่วกาแฟ สบู่ น้ำยาทำความสะอาด น้ำยาปรับผ้านุ่ม น้ำมันไบโอดีเซล เป็นต้น
๒. พึ่งพาอาศัย โดยร่วมกับพนักงานและครอบครัว ผลิตสิ่งของส่งมาขายให้กับองค์กร
๓. พึ่งพิงกัน โดยการนำสิ่งที้องค์กรมีอยู่มากและไม่ได้ใช้ประโยชน์ ไปแลกเปลี่ยนกับสิ่งของบางอย่างที่จำเป็นต้องใช้จากชาวบ้านหรือชุมชน
๔. มีการเจริญเติบโตอย่างพอเพียง โดยคำนึงถึงศักยภาพของตัวเอง พนักงาน และสภาพแวดล้อมรอบตัว เพื่อเป็นที่พึ่งตากอากาศระดับสามดาว
๕. ประกอบธุรกิจเฉพาะด้านที่ชำนาญหรือสามารถต่อยอดจากธุรกิจหลักเท่านั้น

ความมีเหตุมีผล

๑. สร้างระบบการดำเนินงานภายในองค์กรโดยคำนึงถึงความสอดคล้องเหมาะสมกับภูมิสังคม โดยการใช้พฤติกรรมของพนักงานส่วนใหญ่เป็นแนวทางในการออกแบบระบบงาน
๒. จัดสร้างโครงสร้างองค์กรใหม่ให้เรียบง่ายไม่ซับซ้อน โดยการจ้างพนักงานที่เป็นคนในพื้นที่

๓. มีการประหยัดทรัพยากรทุกประเภทเพื่อประหยัดต้นทุน และเพื่อให้เกิดความยั่งยืนของธุรกิจ เช่น

- การนำวัสดุและสิ่งปฏิกูล มาใช้ประโยชน์
- ใช้วัตถุดิบที่ผลิตจากท้องถิ่นและของตนเองเป็นหลัก

๔. มีการใช้เครื่องมือ เครื่องจักร และเทคโนโลยีที่เหมาะสมรวมถึงการพัฒนา
ขึ้นเอง

๕. มีการกระจายความเสี่ยงโดยนำเสนอรูปแบบต่าง ๆ ของกิจกรรมการท่องเที่ยว เช่น การดำน้ำ การเยี่ยมชมแหล่งต้นน้ำ Home Stay

มีภูมิคุ้มกันที่ดี

๑. การใช้ภูมิปัญญาท้องถิ่นในการสร้างสรรค์นวัตกรรมในการให้บริการ เพื่อให้ลูกค้าและนักท่องเที่ยวได้เห็นและสัมผัสถึงวิถีชนบท เช่น กิจกรรมการดำน้ำ เก็บข้าวในรีสอร์ท เป็นต้น

๒. มีการให้บริการที่หลากหลายเพื่อรองรับลูกค้าแต่ละกลุ่ม เช่น กลุ่มระดับสูง เน้นไปที่กิจกรรมท่องเที่ยวทางทะเล การดำน้ำลึกด้วยเรือขนาดใหญ่ กลุ่มระดับกลาง เน้นการให้บริการการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ การล่องแก่ง กลุ่มลูกค้าระดับชาวบ้าน จะเน้นการเข้ามาศึกษาดูงานต่าง ๆ เช่น การทำนาไร่สารพิษ การเกษตรอินทรีย์ เป็นต้น ส่วนกลุ่มข้าราชการ คณะบุคคลจะเน้นการประชุม สัมมนา ฝึกอบรมต่าง ๆ

๓. มีความสามารถในการบริหารจัดการที่สอดคล้องกับการให้บริการ

๔. มีการสร้างทรัพยากรขึ้นมาแทนที่ เช่น การปลูกต้นไม้ (ธนาคารต้นไม้)

๕. มีการสร้างเครือข่ายพันธมิตรทางธุรกิจ เพื่อสร้างความเข้มแข็งและต่อยอดจากการร่วมมือกัน โดยผ่านกิจกรรมการท่องเที่ยวต่างๆ

ความรู้

๑. ส่งเสริมและเปิดโอกาสให้พนักงานพัฒนาศักยภาพอย่างต่อเนื่องสม่ำเสมอ เช่น การนำภูมิปัญญามาใช้และต่อยอดเป็นนวัตกรรม
๒. ส่งเสริมให้พนักงานได้รับข้อมูลข่าวสารต่างๆ โดยการตีประกาศข่าวสารให้พนักงานทราบ
๓. มีการอบรม ถ่ายทอดความรู้ให้กับพนักงานเรื่องการนำปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงมาประยุกต์ใช้ในชีวิตประจำวัน

คุณธรรม

๑. การให้อิสระพนักงานในการเลือกที่จะทำหน้าที่และร่วมกิจกรรม
๒. ให้การดูแลพนักงานอย่างใกล้ชิด เช่น ดูแลสวัสดิการในด้านต่างๆ อาทิ เช่น การศึกษา ช่วยค่ารักษาพยาบาล การดูแลเด็กและคนชรา ให้การดูแลพนักงานหลังเกษียณอายุ โดยให้รับผิดชอบงานที่เหมาะสม เป็นต้น
๓. ส่งเสริมให้พนักงานทำงานด้วยความซื่อสัตย์สุจริต มีคุณธรรม ช่วยเหลือและไม่เบียดเบียนซึ่งกันและกัน รวมถึงชุมชน
๔. มีการรักษาสภาพแวดล้อมให้คงสภาพเดิม เช่น บริเวณชายหาดและบริเวณรีสอร์ท รวมทั้งมีการสร้างทรัพยากรขึ้นมาแทนที่ เช่น ธนาคารต้นไม้ เป็นต้น
๕. ให้การสนับสนุนชุมชน

๑๖๖

การประกวดผลงานตามปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง

ผลการดำเนินงาน

จากการดำเนินธุรกิจตามแนวทางปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงดังกล่าว ทำให้ชุมชนพรคานานารีสอร์ท สามารถลดต้นทุน ผ่านวิกฤตเศรษฐกิจ ปี พ.ศ. ๒๕๕๐ มาได้ และยังได้มีการพัฒนาการให้บริการที่แตกต่างจากที่อื่นๆ โดยเน้นการใช้ภูมิปัญญาท้องถิ่น ทำให้นักท่องเที่ยวสนใจมาเที่ยวอย่างต่อเนื่อง และประสบความสำเร็จมาจนถึงทุกวันนี้

รางวัลรองชนะเลิศ

บริษัท พิบูลย์ชัยน้ำพริกเผาไทย

แม่ประนอม จำกัด

ลักษณะของธุรกิจ	ผลิตและจำหน่าย
ชนิดของสินค้า	- น้ำพริกสำเร็จรูป - น้ำจิ้มสำเร็จรูป - น้ำพริกแกง - เครื่องปรุงรสกึ่งสำเร็จรูป - ผลิตภัณฑ์อื่นๆ
	รวมกว่า ๕๐ ชนิด ภายใต้เครื่องหมาย การค้าตรา “แม่ประนอม” ส่งจำหน่ายในประเทศ ๗๐% และต่างประเทศ ๓๐%
ปีที่เริ่มดำเนินการ	พ.ศ. ๒๕๐๒
ขนาดสินทรัพย์ (ไม่รวมที่ดิน)	๕๙,๐๐๐,๐๐๐ บาท
ทุนจดทะเบียนที่เรียกชำระแล้ว	๕๙,๐๐๐,๐๐๐ บาท
จำนวนพนักงาน	๔๔๕ คน

บริษัท พิบูลย์ชัยน้ำพริกเผาไทยแม่ประนอม จำกัด ก่อตั้งเมื่อปี พ.ศ. ๒๕๐๒ โดย นายศิริชัย และนางประนอม แแดงสุภา ในนามห้างหุ้นส่วนจำกัด อุตสาหกรรมพิบูลย์ชัย ตั้งอยู่เลขที่ ๑๑๓/๑-๒ หมู่บ้านเศรษฐกิจ เขตหนองแขม กรุงเทพมหานคร บนเนื้อที่ ๒ ไร่ ในระยะแรกบริษัทฯ ผลิตสินค้าเพียงชนิดเดียว คือ น้ำพริกเผาไทยบรรจุขวด ภายใต้เครื่องหมายการค้า “ตราแม่ประนอม” โดยมีแนวคิดที่ว่า “คนเราสมัยก่อน การหุงข้าวใช้เตาถ่าน เตาฟืน ทำกับข้าวเอง ปัจจุบันได้หันมาใช้ หม้อหุงข้าวไฟฟ้า และซื้ออาหารสำเร็จรูป จึงน่าจะทำน้ำพริกสำเร็จรูปที่เก็บไว้ได้นาน โดยการบรรจุภาชนะขวดแก้วจำหน่าย” ปรากฏว่าผลิตภัณฑ์ได้รับความนิยม เนื่องจากฝีมือการปรุงแต่งรสชาติตามต้นตำรับอาหารไทยของคุณประนอม แแดงสุภา อร่อยและมีคุณภาพได้มาตรฐาน กอปรกับมีการพัฒนาผลิตภัณฑ์ให้คงเอกลักษณ์ของความเป็นไทยอยู่เสมอ ทำให้กิจการเจริญเติบโตอย่างต่อเนื่องในระยะเวลาไม่นานนัก

๑๖๘ การประกวดผลงานตามปรัชญาISRSธุรกิจพอเพียง

ดังนั้น จากผลการดำเนินธุรกิจอย่างมุ่งมั่นผนวกกับวิสัยทัศน์ที่ก้าวไกลของ
ผู้บริหารซึ่งต้องการให้กิจการมีความมั่นคงยิ่งขึ้น จึงได้ทำการจดทะเบียนเป็นนิติบุคคล
ในนาม บริษัท พิบูลย์ชัยน้ำพริกเผาไทยแม่ประนอม จำกัด และในปี ๒๕๓๗ ได้ย้าย
โรงงานเพื่อขยายกำลังการผลิตมาอยู่ที่ อาคารเลขที่ ๖๘/๑๐ หมู่ ๑๒ ถนนบรมราชชนนี
แขวงศาลาธรรมสพน์ เขตทวีวัฒนา กรุงเทพมหานคร บนเนื้อที่กว่า ๓๐ ไร่ โดยเป็น
โรงงานผลิตอาหารที่ทันสมัย ภายใต้นโยบายการดำเนินงาน**ผลิตสินค้าคุณภาพ ผู้บริโภค
ปลอดภัยผสานกับเทคโนโลยีที่ทันสมัย ภายใต้ปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง**

ตลอดระยะเวลา ๔๔ ปี ผลลัพธ์ที่ได้คือเครื่องหมายการค้า “ตราแม่ประนอม”
ได้รับการยอมรับจากผู้บริโภคอย่างกว้างขวาง ทั้งจากชาวไทยและชาวต่างประเทศ ทำให้
บริษัทฯ มีเจตนาธรมณ์อันแน่วแน่ที่จะรักษามาตรฐานการผลิตสินค้าให้เป็นที่ไว้วางใจจาก
ผู้บริโภคตลอดไป รวมทั้งพยายามคิดค้นและพัฒนาผลิตภัณฑ์ใหม่ออกสู่ตลาดอย่าง
สม่ำเสมอ เพื่อให้สอดคล้องกับความต้องการของผู้บริโภคสูงสุด

บริษัท พิบูลย์ชัยน้ำพริกเผาไทยแม่ประนอม จำกัด จะเป็นผู้นำในด้านการผลิต
น้ำพริกสำเร็จรูป และน้ำจิ้มสำเร็จรูปที่มีคุณภาพทั้งด้านโภชนาการ ความสะอาด และ
ความปลอดภัยต่อผู้บริโภคสูงสุด เพื่อให้ลูกค้าพึงพอใจ ภายใต้มาตรฐานการผลิตที่ทันสมัย
ปลอดภัยจากสารเคมี และให้ความร่วมมือกับองค์กรของรัฐในการพัฒนาเศรษฐกิจ สังคม
และสิ่งแวดล้อม เพื่อให้ประชาชนชาวไทย มีคุณภาพชีวิตที่ดียิ่งขึ้น

การประกวดผลงานตามปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง ๑๖๙

การนำหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงมาประยุกต์ใช้ในการบริหารธุรกิจ

ความพอประมาณ

๑. มีการเจริญเติบโตและขยายกำลังการผลิตอย่างค่อยเป็นค่อยไป โดยพิจารณาปัจจัยต่าง ๆ อย่างรอบคอบ (ตั้งแต่ พศ. ๒๕๐๒-ปัจจุบัน)
๒. ประกอบธุรกิจเฉพาะด้านที่ชำนาญ คือ ด้านอาหารไทย เช่น น้ำพริก/น้ำปรุง/เครื่องแกง ฯลฯ โดยประกอบธุรกิจตามกำลังความสามารถ ใช้เงินทุนส่วนเจ้าของเท่านั้น
๓. มีการวางแผนในการลงทุนอย่างรอบคอบ ไม่สร้างภาระหนี้สินให้เกิดความเสี่ยง เช่น ซื้อเครื่องมือ/เครื่องจักรที่ใช้ในการผลิตด้วยเงินกำไรสะสม เป็นต้น
๔. ใช้เทคโนโลยีทันสมัยแต่ราคาไม่แพง ผลิตโดยคนไทยเป็นหลัก
๕. มีขนาดโรงงานที่เหมาะสมกับความสามารถในการบริหารจัดการ
๖. วางแผนอัตรากำลังคนที่เหมาะสมกับสภาพการทำงาน เช่น รับพนักงานเท่าที่จำเป็น จัดคนให้เหมาะสมกับงาน มีการโยกย้ายพนักงานเพื่อให้พนักงานมีโอกาสพัฒนาตนเอง

ความมีเหตุมีผล

๑. มีการวางระบบในการทำงานอย่างมีประสิทธิภาพให้ได้คุณภาพตามมาตรฐานสากล เพื่อให้ได้รับการยอมรับจากผู้บริโภคทั้งในและต่างประเทศ เช่น ISO ๙๐๐๑ GMP, HACCP, องค์กรอาหารและยา (อย.), ฮาลาล
๒. ใช้วัตถุดิบในประเทศเพื่อกระจายรายได้สู่เกษตรกรไทย และเพื่อคงคุณภาพของอาหารไทยทั้งรสชาติและกลิ่น ยกเว้นแต่ในกรณีวัตถุดิบในประเทศขาดแคลน จึงจะใช้วัตถุดิบจากต่างประเทศทดแทนเป็นครั้งคราว

๑๓๗๐ การประกวดผลงานตามปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง

๓. ซื่อสัตย์สุจริตเพื่อใช้ในการผลิตเฉพาะในแต่ละวัน เพื่อให้ได้ผลิตภัณฑ์ที่สดใหม่ มีคุณภาพดี และจะไม่มีการแปรรูปเพื่อให้เกิดรักษาได้นาน เช่น ไม่นำพริกสดมาดอง เพื่อใช้ได้หลายวัน

๔. ใช้ภูมิปัญญาไทยเป็นหลักในการประกอบธุรกิจ ทำให้ง่ายต่อการพัฒนาต่อยอดธุรกิจ เช่น ผลิตน้ำปรุงรสผัดไทย น้ำราดไข่มุกเขย น้ำปรุงรสส้มตำไทย น้ำปรุงรสส้มตำปลาร้า ฯลฯ

๕. ให้ความสำคัญกับเทคโนโลยีเพื่อผลิตสินค้าให้ได้คุณภาพตามมาตรฐานสากล โดยใช้เทคโนโลยีภายในประเทศเป็นหลัก เช่น เครื่องปิดฝาระบบสูญญากาศ เครื่องล้างอัตโนมัติ ฯลฯ

๖. มีการเตรียมความพร้อมเพื่อเพิ่มขีดความสามารถในการแข่งขัน เช่น มีการวิจัย พัฒนาผลิตภัณฑ์ใหม่ตลอดเวลา หรือมีการพัฒนาศักยภาพของพนักงานอย่างต่อเนื่องสม่ำเสมอ ตลอดจนส่งเสริมให้พนักงานได้มีส่วนร่วมในการพัฒนาเครื่องจักร เพื่อลดต้นทุนการผลิต และยังมี การตรวจสอบคุณภาพทุกขั้นตอน โดยห้องปฏิบัติการตรวจสอบคุณภาพภายใน และส่งตรวจภายนอก

๗. มีการประหยัดทรัพยากรทุกประเภทเพื่อประหยัดต้นทุน และเพื่อให้เกิดความยั่งยืนของธุรกิจ เช่น

- ประหยัดไฟฟ้าในโรงงาน ด้วยการให้หลังคาโปร่งแสง (Sun Roof) ทำให้โรงงานไม่ต้องเปิดไฟในช่วงกลางวัน และมีการลดการใช้พลังงานไฟฟ้าในสำนักงาน ปิดไฟ ปิดแอร์ ช่วงพักกลางวัน ปิดแอร์ ๓๐ นาที ก่อนเลิกงาน เป็นต้น

- ประหยัดน้ำด้วยการนำน้ำเสียมานำบำบัดที่บำบัดน้ำเสีย และใช้น้ำที่บำบัดแล้วล้างพื้น ล้างรถยนต์ รดน้ำต้นไม้ และกำลังจะพัฒนาให้นำไปใช้ในระบบสุขาภิบาลโรงงาน (ชักโครก)

- ประหยัดกระดาษ ด้วยการให้กระดาษทั้ง ๒ ด้าน ฯลฯ

๘. มีการวางแผนตรวจสอบซ่อมแซมเครื่องมือ เครื่องจักรตามระยะเวลาที่กำหนดไว้ เพื่อป้องกันเครื่องจักรชำรุด จะได้ยืดอายุการใช้งานของเครื่องจักร

๙. มีการติดตั้งระบบบำบัดกลิ่น บำบัดเสียง บำบัดน้ำเสีย เพื่อป้องกันมิให้สร้างปัญหาด้านมลภาวะเป็นพิษให้แก่พนักงานของบริษัทและชุมชนใกล้เคียง

มีภูมิคุ้มกันที่ดี

๑. มีความระมัดระวังในการขายสินค้า คือ ลูกค้าต้องชำระเงินค่าสินค้าก่อนทำการส่งมอบ

๒. ลดความเสี่ยงในการผลิต เช่น ใช้วัตถุดิบในท้องถิ่น/ที่อยู่ในประเทศ ๑๐๐ เปอร์เซ็นต์ โดยกระจายการรับซื้อไปยังภาคต่างๆ ของประเทศ

๓. กระบวนการผลิตมีอัตราการสูญเสียเพียง ๐.๐๕ เปอร์เซ็นต์ ทำให้ควบคุมต้นทุนการผลิตได้อย่างมีประสิทธิภาพ

๔. ใช้วัตถุดิบสดที่ได้รับการคัดสรรว่ามีคุณภาพดี ปลอดภัย ปราศจากยาฆ่าแมลง และมีการควบคุมกระบวนการผลิตทุกขั้นตอน ทำให้ไม่มีปัญหาด้านสินค้าไม่ได้คุณภาพตามมาตรฐาน เนื่องจากบริษัทเข้มงวดด้านความปลอดภัยของผู้บริโภคเป็นสำคัญ ทำให้ผลิตภัณฑ์ของบริษัทเป็นที่นิยมตลอดมา เช่น เมื่อไม่นานมานี้ นิตยสาร TEST ของประเทศเยอรมัน (๗/๒๐๐๗) ได้มีการตรวจสอบคุณภาพผลิตภัณฑ์ของบริษัท และประกาศว่าเป็นสินค้ามีคุณภาพปราศจากอันตรายจากสารปนเปื้อนเจือปน

๕. ใช้เทคโนโลยี/เครื่องจักรที่ผลิตในประเทศไทย เช่น เครื่องทอดอัตโนมัติ เครื่องแยกกากมะขาม ฯลฯ และจะซื้อเครื่องจักร/เทคโนโลยีต่างประเทศเฉพาะที่ประเทศไทยผลิตเองไม่ได้เท่านั้น ทำให้ประหยัดงบการลงทุนด้านเครื่องจักรเป็นอย่างมาก

๖. มีช่องทางการจำหน่ายทั้งภายในและต่างประเทศ (๗๐:๓๐) ทำให้กระจายความเสี่ยงด้านการตลาด และใช้นโยบายขยายตลาดอย่างค่อยเป็นค่อยไป โดยพิจารณาปัจจัยต่าง ๆ อย่างรอบคอบและที่สำคัญ คือ ผลิตเอง จำหน่ายเอง ทำให้สามารถควบคุมคุณภาพ และลดต้นทุนการดำเนินงานได้อย่างมีประสิทธิภาพ

๗. มีการสร้างเครือข่ายพันธมิตรทางการค้า เพื่อสร้างความเข้มแข็งให้แก่ธุรกิจ เช่น บริษัทผู้ขาย เกษตรกร (Supplier) บริษัทการค้าภายในประเทศที่เป็นผู้ส่งออกให้บริษัท (Dealer)

๑๓๒ การประกวดผลงานตามปรัชญา 5S ภาครัฐกิจพอเพียง

๘. จ้างแรงงานไทย ๑๐๐ เปอร์เซ็นต์ เน้นชุมชนใกล้เคียง ทำให้ไม่ขาดแคลนแรงงาน และดูแลเอาใจใส่พนักงานอย่างดี ทำให้พนักงานพึงพอใจที่จะทำงานด้วยอย่างยาวนานและมีความสุข

๙. มีระบบการประเมินผลและติดตามผลการปฏิบัติงานตลอดเวลา เช่น รายงานยอดขาย ระบบตรวจสอบคุณภาพการปฏิบัติงาน การประเมินผลการปฏิบัติงาน ทำให้สามารถรู้ปัญหาและแก้ปัญหาได้เร็ว

๑๐. มีการจำหน่ายวัตถุดิบที่ไม่ได้คุณภาพ เช่น พริกบ่มไม่สุก ฯลฯ ให้แก่บุคคลภายนอกทำให้ไม่เป็นภาระต่อต้นทุนวัตถุดิบ

ความรู้

๑. ส่งเสริมให้พนักงานพัฒนาศักยภาพอย่างต่อเนื่องสม่ำเสมอ เช่น จัดอบรมเพิ่มพูนความรู้ความสามารถ หรือมีการประชุมระดมความคิดของพนักงานเพื่อพัฒนากระบวนการ เป็นต้น

๒. ส่งเสริมให้พนักงานได้รับข้อมูลข่าวสารต่าง ๆ โดยการติดประกาศข่าวสารให้พนักงานทราบ

๓. มีการอบรมให้พนักงานใช้เทคโนโลยีอย่างถูกต้องตามหลักวิชาการ เช่น การบดละเอียด การทอด การอบ และการบรรจุ เพื่อให้ผลผลิตที่ได้รับเป็นไปอย่างสม่ำเสมอ ทำให้เป็นการนำความรู้มาใช้ประโยชน์ในการปฏิบัติงานจริง

๔. ให้ความสำคัญกับการบริหารจัดการ โดยมีการวางแผนการผลิตและกระบวนการผลิตให้เหมาะสมในแต่ละวัน โดยไม่ผลิตเพื่อเก็บสำรองไว้ในคลังสินค้ามากเกินไป เนื่องจากจะทำให้ผลิตภัณฑ์ไม่สดใหม่ ไม่ได้คุณภาพตามนโยบายของบริษัทที่ต้องการ ความสด สะอาด อร่อย

การประกวดผลงานตามปรัชญา 5S บริษัท ก้าวพอเพียง ๑๓๓

๕. ใช้ระบบตรวจสอบคุณภาพตามหลักวิชาการทุกขั้นตอน
๖. มีการประยุกต์ใช้ภูมิปัญญาชาวบ้านกับเครื่องจักร เช่น ใช้รังโซ่กรูเครื่องบำบัดเสียง แทนการใช้วัสดุป้องกันเสียงราคาแพง เป็นต้น

คุณธรรม

๑. ใช้วัตถุดิบที่ผ่านการควบคุมคุณภาพตั้งแต่ต้นน้ำถึงปลายน้ำ ให้ปราศจากยาฆ่าแมลง สารเคมีตกค้าง โดยมีการควบคุมทั้งด้านกายภาพ เคมี จุลชีววิทยา และควบคุมสุขอนามัยในการผลิต เช่น ป้องกันไม่ให้มีสิ่งปนเปื้อน
๒. ให้ความสำคัญกับลูกค้า ยึดหลักซื่อสัตย์ ยุติธรรม เน้นความสด สะอาด อร่อย ของผลิตภัณฑ์เพื่อสร้างความยั่งยืนให้แก่ธุรกิจ
๓. คำนวณต้นทุนในการผลิตให้เป็นสัดส่วนกับกำไรที่เหมาะสม เพื่อให้ผลิตภัณฑ์มีราคาไม่แพง

๔. ให้การดูแลพนักงานอย่างใกล้ชิด เช่น มีบ้านพักให้เป็นที่อยู่อาศัยภายในโรงงาน ดูแลสวัสดิการในด้านต่างๆ อาทิ เช่น ให้ชาวพนักงานทานฟรี ให้ทุนการศึกษา แก่บุตร-หลานของพนักงาน ช่วยค่ารักษาพยาบาลที่เกินจากประกันสังคม จัดอบรมสัมมนาเพื่อพัฒนาศักยภาพในการทำงาน มีกิจกรรมสันทนาการต่างๆ เพื่อสร้างความสามัคคีในหมู่คณะ เป็นต้น
๕. มีความซื่อสัตย์สุจริตและปฏิบัติตามที่กฎหมายกำหนด เช่น เสียภาษีเงินได้นิติบุคคล มีกองทุนประกันสังคม เป็นต้น
๖. ส่งเสริมให้พนักงานทำงานด้วยความซื่อสัตย์สุจริต มีคุณธรรมช่วยเหลือซึ่งกันและกัน มีความรับผิดชอบในหน้าที่ที่ได้รับมอบหมาย และปฏิบัติตามหลักการของ

๑๓๔ การประกวดผลงานตามปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง

เศรษฐกิจพอเพียง ไม่โลภ ไม่เบียดเบียนผู้อื่น เช่น ประกาศยกย่องผู้ที่มีความซื่อสัตย์
เก็บกระเป๋าสตางค์ของเพื่อนพนักงานได้ หรือมอบรางวัลให้แก่บุคคลที่ทำความดีหรือ
มีความซื่อสัตย์กับบริษัท เป็นต้น

๗. ให้ความร่วมมือกับภาครัฐในด้านต่างๆ เช่น อำนวยความสะดวกด้านสถานที่
และอาหารแก่หน่วยงานภาครัฐโดยไม่คิดค่าใช้จ่ายใดๆทั้งสิ้น ให้ความร่วมมือกับตำรวจ
ด้านสารเสพติด ร่วมงานแสดงสินค้าและจำหน่ายสินค้าราคาถูกแก่ประชาชน ในเขต
ที่อยู่และพื้นที่ใกล้เคียง

๘. ให้ทุนการศึกษาแก่นักเรียน นักศึกษาเรียนดีแต่ขาดแคลนทุนทรัพย์ รวมทั้ง
ให้นักศึกษาเข้าศึกษาดูงานของบริษัท ตลอดจนส่งเสริมกิจกรรมพุทธศาสนา เช่น ทอด
กฐิน ทอดผ้าป่าสามัคคี หรือส่งเสริมกีฬาเพื่อสร้างความสามัคคีและลดปัญหาด้าน
สารเสพติด

รางวัลรองชนะเลิศ

บริษัท บารูม ดีไซน์ จำกัด

ลักษณะของธุรกิจ	ผลิตและจำหน่ายอ่างอาบน้ำวน ฉากกันอาบน้ำ และเครื่องสุขภัณฑ์ต่างๆ ภายในห้องน้ำ
ปีที่เริ่มดำเนินการ	พ.ศ. ๒๕๓๘
ขนาดสินทรัพย์(ไม่รวมที่ดิน)	๕๘,๕๑๒,๖๗๓.๒๔ บาท
ทุนจดทะเบียนที่เรียกชำระแล้ว	๓๐,๐๐๐,๐๐๐ บาท
จำนวนพนักงาน	๔๑๑ คน

บริษัท บารูม ดีไซน์ จำกัด ก่อตั้งเมื่อปี พ.ศ. ๒๕๓๘ เริ่มแรกเป็นบริษัทขนาดเล็กที่ดำเนินการ โดยคุณวัชรมงคล เเบญจชนะฉัตร โดยเริ่มต้นจากการนำเข้าสินค้าต่างประเทศเข้ามาจำหน่าย ในปี พ.ศ. ๒๕๔๐ เกิดวิกฤตเศรษฐกิจของประเทศไทย บริษัทประสบปัญหาหนี้สินเพิ่มขึ้น ๑ เท่าตัว และยอดขายลดลง คุณวัชรมงคล เเบญจชนะฉัตร ได้นำหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงมาประยุกต์ใช้ในกิจการของตนเอง จึงทำให้บริษัท บารูม ดีไซน์ จำกัด สามารถผ่านวิกฤตการณ์มาได้และประสบความสำเร็จในปัจจุบัน

๑๓๖ การประกวดผลงานตามปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง

ปัญหาของ บริษัท บารูม ดีไซน์ จำกัด

ปี พ.ศ. ๒๕๔๐ รัฐบาลประกาศลดค่าเงินบาท ทำให้ บริษัท บารูม ดีไซน์ จำกัด ซึ่งในช่วงนั้น ประกอบธุรกิจนำสินค้าเกี่ยวกับสุขภัณฑ์จากต่างประเทศเข้ามาจำหน่าย ในสกุลเงินดอลลาร์ จึงประสบปัญหาหนี้สินทั้งหมดเพิ่มขึ้น ๑ เท่าตัว ในระยะเวลาอันสั้น รวมถึงกำลังซื้อในประเทศชะลอลง ทำให้ยอดขายของ บริษัท บารูม ดีไซน์ จำกัด ลดลง

การนำหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงมาประยุกต์ใช้ในการบริหารธุรกิจ

ความพอประมาณ

๑. วางแผนการเงินอย่างรอบคอบ โดยพยายามรักษาลดส่วนหนี้สินของบริษัท ไม่เกินทุน รักษา CASH FLOW กระแสเงินสดรับให้มากกว่ากระแสเงินสดจ่าย จัดการงบการเงินอย่างถูกต้อง ขยายกิจการอย่างพอเพียง โดยนำเงินจากกำไรสะสมและเงินกู้ในประเทศ

๒. กระบวนการผลิต โดยมีมาตรฐานรับรองในด้านคุณภาพ ได้แก่ ISO ๙๐๐๑ : ๒๐๐๐ With Design มาตรฐานรับรองยุโรป CE และมาตรฐาน มอก. ทุกสินค้า

๓. จัดการทรัพยากรมนุษย์ โดยให้ทุนการศึกษาแก่พนักงาน ทุนการศึกษาแก่บุตรของพนักงาน มอบเงินช่วยเหลือพนักงานที่เสียชีวิตให้กับบิดา-มารดา หรือญาติ รวมถึงค่าเล่าเรียนของบุตร มีสวัสดิการให้แก่พนักงานอื่น ๆ นอกเหนือจากกฎหมายกำหนด เช่น อาหารกลางวัน ตรวจสุขภาพ ประกันอุบัติเหตุ จ่ายค่าตอบแทนที่เหมาะสม จัดสภาพแวดล้อมในการทำงาน

ความมีเหตุผล

๑. ด้านลูกค้าหรือผู้บริโภค

- ๑.๑ ควบคุมคุณภาพสินค้า ทุกขั้นตอนการผลิตจนถึงส่งมอบสินค้า
- ๑.๒ การบริการก่อนการขาย
- ๑.๓ การบริการหลังการขาย
- ๑.๔ การรับประกันสินค้า และศูนย์บริการ ๑๑ แห่ง ทั่วประเทศ

๒. ด้านคู่ค้า (Supplier)

- ๒.๑ ทำข้อตกลงที่เป็นธรรมระหว่างบริษัทกับคู่ค้าทุกราย
- ๒.๒ มีส่วนร่วมในการพัฒนาผลิตภัณฑ์ใหม่ๆ
- ๒.๓ มีความซื่อสัตย์สุจริตในการติดต่อธุรกิจ

๓. ตรวจสอบการทำงานโดยหน่วยงานทั้งภายในและภายนอก

- ๓.๑ จัดทำระบบตรวจสอบภายในองค์กร
- ๓.๒ จัดทำระบบตรวจสอบภายนอกองค์กร

มีภูมิคุ้มกัน

๑. ยึดหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง
๒. จัดการด้านความเสี่ยง โดยขยายตลาดส่งออกใช้สกุลเงินภูมิภาคของประเทศนั้นๆ จัดซื้อประกันทางด้านต่างๆ เช่น ประกันอัคคีภัย ประกันชีวิต จดทะเบียนทรัพย์สินทางปัญญา และจัดหน่วยตรวจสอบภายในองค์กร
๓. สร้าง Global Brand
  - จัดทำแผนงานและงบประมาณในการสร้าง Brand ในต่างประเทศ
  - จดทะเบียนเครื่องหมายการค้าต่างประเทศ
  - ส่งสินค้าเข้าประกวดในเวทีโลก
  - จัดสรรงบประมาณ โฆษณาในต่างประเทศ
  - การวางตำแหน่งผลิตภัณฑ์ที่มีดีไซน์ และเทคโนโลยีเทียบเท่าระดับโลก แต่ราคาย่อมเยาว์
  - สร้างทีม R & D
๔. พัฒนาพนักงานและครอบครัว
  - โรงงานสีเขียว
  - โครงการกีฬาต้านยาเสพติด
๕. โครงการด้านสังคมและสิ่งแวดล้อมที่ชัดเจนและต่อเนื่อง (CRS)
  - ๕.๑ โครงการด้านชุมชนและสิ่งแวดล้อมภายใน
    - โครงการสร้างสายใยรักบ้านเด็กอ่อนรังสิต
    - รับสมัครพนักงานในละแวกชุมชน
    - มอบทุนการศึกษาให้แก่สถานศึกษาในชุมชน
    - อนุรักษ์สิ่งแวดล้อม

๑๓๘ การประกวดผลงานตามปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง

- การเผยแพร่ธรรมะ
- ๕.๒ โครงการด้านชุมชนและสิ่งแวดล้อมภายนอก
  - โครงการช่วยเหลือชาวเขา
  - โครงการสร้างวัดกุสุมาลา เช่น สำนักสงฆ์ วัด เมรุ และโรงเรียน
  - สนับสนุนด้านการศึกษาแก่เด็กชาวเขา
  - โครงการส่งเสริมอาชีพชาวบ้านในถิ่นทุรกันดาร
  - โครงการช่วยเหลือด้านสาธารณสุขในถิ่นทุรกันดาร

ความรู้

๑. ส่งเสริมการเรียนรู้ของพนักงานอย่างต่อเนื่อง
๒. จ้างที่ปรึกษาภายนอก
๓. สร้างหน่วยงานวิจัยและพัฒนาของตนเอง
๔. คิดค้นนวัตกรรม
๕. เปิดโอกาสให้บุคคลภายนอกเข้ามาเรียนรู้

คุณธรรม

๑. ดำเนินงานภายใต้หลักคุณธรรมและจริยธรรม เช่น รักษากฎหมายและบรรทัดฐานของสังคม ความรับผิดชอบของแต่ละบุคคลต่อชื่อเสียงของบริษัท ให้ความสำคัญเคารพผู้อื่น ความปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สิน ความซื่อสัตย์ในเรื่องผลประโยชน์ การเป็นพลเมืองที่ดีของสังคม การปฏิบัติต่อลูกค้า การปฏิบัติในเรื่องการตลาดและการแข่งขัน ความซื่อสัตย์เรื่องการเงิน

๒. ส่งเสริมให้พนักงานมีจิตสำนึกคุณธรรมนำชีวิต
๓. บริหารงานด้วยหลักธรรมาภิบาล

การประกวดผลงานตามปรัชญา IS ๒๕๖๑ ๑๓๙

ผลการดำเนินงาน

จากการนำหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงดังกล่าวมาใช้ในกิจการของบริษัท ส่งผลให้ บริษัท บารูม ดีไซน์ จำกัด สามารถแก้ไขปัญหาผ่านวิกฤตเศรษฐกิจมาได้ และประสบผลสำเร็จในการทำธุรกิจจนเป็นบริษัทผู้ส่งออกสินค้าไปยังต่างประเทศกว่า ๓๐ ประเทศทั่วโลก โดยมี Brand และ Design เป็นของตนเอง และได้รับรางวัล ออกแบบระดับโลกจากประเทศเยอรมันนี, รางวัลธรรมชาติดีเด่นแห่งปี ๒๕๕๐, รางวัล นวัตกรรมดีเด่นแห่งปี ๒๕๕๐ และรางวัล PRIME MINISTER'S EXPORT AWARD ๒๐๐๗ ๓ รางวัล (BEST EXPORTER, THAI OWNED BRAND, THAI-OWNED DESIGN) ในปีนี้

๑๘๐ การประกวดผลงานตามปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง

รางวัลรองชนะเลิศ

บริษัท โสมภาส เอ็นจิเนียริง

(๒๐๐๕) จำกัด

ลักษณะของธุรกิจ	ผลิตและจำหน่าย
ชนิดของสินค้า	ชิ้นส่วนอิเล็กทรอนิกส์
	- Choke
	- Transformer
	- Sink
ปีที่เริ่มดำเนินการ	พ.ศ. ๒๕๓๙
ขนาดสินทรัพย์(ไม่รวมที่ดิน)	๗,๐๐๐,๐๐๐ บาท
ทุนจดทะเบียนที่เรียกชำระแล้ว	๓,๐๐๐,๐๐๐ บาท
จำนวนพนักงาน	๒๗๐ คน

บริษัท โสมภาส เอ็นจิเนียริง (๒๐๐๕) จำกัด เริ่มก่อตั้ง เมื่อ พ.ศ. ๒๕๓๙ ซึ่งเป็นปีเริ่มต้นแห่งวิกฤตเศรษฐกิจของประเทศไทย โดยมีที่ทำการแห่งแรกอยู่ที่จังหวัดสมุทรปราการ แต่ด้วยความเป็นสายเลือดอีสานของผู้ประกอบการ ที่ต้องการสร้างความเจริญ สร้างงาน และสร้างรายได้ให้กับชาวบ้านในท้องถิ่นภาคอีสาน กรรมการผู้จัดการจึงได้ตัดสินใจย้ายฐานการผลิตมายังเลขที่ ๒ หมู่ ๗ บ้านโคกไร่ใหญ่ ตำบลงัวบา อำเภอวาปีปทุม จังหวัดมหาสารคาม ในเนื้อที่ประมาณ ๓ ไร่ ประกอบด้วย อาคาร ๓ หลัง อาคารหลังแรกเป็นแผนก Semi ผลิต Product Semi Choke ซึ่งส่วนใหญ่จะผลิตเพื่อส่งต่อไปยังอาคารหลังที่ ๒ เพื่อนำไปผลิตต่อเป็น Product Finish Good โดยมีกำลังการผลิตประมาณ ๙๐,๐๐๐ ชิ้น/วัน ซึ่งนับได้ว่า โสมภาสฯ เป็น Subcontract Vendor ที่ใหญ่ที่สุดรายหนึ่งของบริษัทเตลต้า ซึ่งขณะนั้น โสมภาสฯ ยังเป็นห้างหุ้นส่วน ในปี พ.ศ. ๒๕๔๔ ทางโสมภาสฯ ได้ปรับปรุงและขอจดทะเบียนเป็นบริษัทพร้อมทั้งได้ย้ายมาทำการอยู่ที่เลขที่ ๑๓๕ หมู่ ๘ ตำบลดอนหวาน อำเภอเมือง จังหวัดมหาสารคาม บนเนื้อที่กว่า ๓๒ ไร่ สามารถรองรับพนักงานได้มากกว่า ๕๐๐ คน และรองรับการผลิตได้เพิ่มขึ้นอีกเป็นวันละกว่า ๑๐๐,๐๐๐ ชิ้น

การประกวดผลงานตามปรัชญา 1F5S ภาครัฐกิจพอเพียง ๑๘๑

บริษัท โสมภาส เอ็นจิเนียริง (๒๐๐๕) จำกัด เป็นโรงงานผลิตชิ้นส่วนอิเล็กทรอนิกส์ โดยสินค้าทั้งหมดจะจัดจำหน่ายให้กับ บริษัท เดลต้าอิเล็กทรอนิกส์ (ประเทศไทย) จำกัด (มหาชน) ซึ่งเป็นโรงงานผู้ออกแบบ วิจัย พัฒนา และผลิตชิ้นส่วนอิเล็กทรอนิกส์ เพื่อส่งออกยักษ์ใหญ่รายหนึ่งในประเทศไทย สินค้าทั้งหมดของเดลต้าจะถูกส่งออกไปจำหน่ายยังประเทศต่างๆ ทั่วโลก เช่น ประเทศสหรัฐอเมริกา ประเทศต่างๆ ในกลุ่มสหภาพยุโรป และอีกหลายๆ ประเทศในเอเชีย สินค้าส่วนใหญ่ ได้แก่ Filter Transformer Choke Linearity Coil และอื่นๆ อีกมากมายที่เป็นส่วนประกอบในเครื่องคอมพิวเตอร์ อุปกรณ์สื่อสาร และเครื่องใช้ไฟฟ้าส่วนใหญ่ โดยดำเนินธุรกิจภายใต้วิสัยทัศน์ **“สร้างรายได้ สร้างคน สร้างความมั่นคงในท้องถิ่น”**

การนำหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงมาประยุกต์ใช้ในการบริหารธุรกิจ

ความพอประมาณ

๑. มีระบบการบริหารจัดการด้านการจ้างงานให้เหมาะสมกับงาน โดยใช้แรงงานคนเป็นหลัก
๒. มีการวางแผนการลงทุน ไม่เพิ่มภาระเงินกู้
๓. เน้นการพึ่งพาช่วยเหลือกัน ทั้งในการทำงานและทางเศรษฐกิจ
๔. ส่งเสริมให้พนักงานใช้จ่ายอย่างรอบคอบ ไม่ฟุ่มเฟือย
๕. ส่งเสริมการใช้วัสดุ อุปกรณ์การผลิตให้คุ้มค่า เช่น โรล (Roller) ใสไวร์ (Wire) เมื่อนำไวร์มาใช้หมดแล้ว ยังสามารถนำมาใช้ประโยชน์ได้อีก อาทิ ใช้เป็นรางดึงไวร์ ใช้เป็นม้านั่งเล็ก

๑๘๒ การประกวดผลงานตามปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง

ความมีเหตุผล

๑. พนักงานสามารถปรับเปลี่ยนหน้าที่การทำงานได้ทุกส่วนของโรงงาน เป็นการพร้อมรับความผันผวนจากปัจจัยของธุรกิจภายนอก
๒. มีการควบคุมการสร้างทัศนคติที่ดีต่อการเป็นผู้รับ ผู้ให้ โดยไม่หวังสิ่งตอบแทน โดยมีการแลกเปลี่ยนปรึกษาหารือและประชุมกันอย่างต่อเนื่อง
๓. ให้ความสำคัญต่อการคิดค้นและวิจัย เพื่อพัฒนาองค์กรอยู่เสมอๆ

มีภูมิคุ้มกันที่ดี

๑. มีการวางแผนการผลิตโดยมีนโยบาย คุณภาพ คือคุณภาพดี ส่งมอบตรงเวลา พัฒนาอย่างต่อเนื่อง พร้อมทั้งพัฒนากำลังคนให้พร้อมต่อการเติบโตในอนาคต ซึ่งได้สร้างความเชื่อมั่นให้กับลูกค้ามาโดยตลอด ถือเป็น การควบคุมคุณภาพและบริหารความเสี่ยงที่ดี
๒. มีการลดการพึ่งพาวัตถุดิบจากต่างประเทศโดยได้นำภูมิปัญญาไทยมาประยุกต์ใช้ เช่น
  - เครื่อง Hook, เข็มดิ่ง Wire, ปากกาหนีงาน, ใบบิดคัตเตอร์ โดยใช้วัตถุดิบในท้องถิ่น อาทิ เข็มดิ่ง Wire ทำมาจากไม้ไผ่ ซึ่งมีการพัฒนาอย่างต่อเนื่อง โดยปัจจุบันสามารถประยุกต์ใช้เป็นอุปกรณ์การดัดต่อพ่วงกับเครื่อง Hook ได้โดยไม่ต้องใช้เข็มจากต่างประเทศเป็นการลดค่าใช้จ่ายมากกว่า ๕๐๐,๐๐๐ บาท/ปี ซึ่งปัจจุบันมีการประยุกต์ใช้วัตถุดิบในท้องถิ่น ร้อยละ ๗๐ และวัตถุดิบจากต่างประเทศ ร้อยละ ๓๐
  - ส่งเสริมให้พนักงานวางแผนค่าใช้จ่าย โดยการทำบัญชีครัวเรือน เพื่อตรวจสอบการใช้จ่าย และสรุปประเมินผล

ความรู้

- ได้จัดให้มีการเพิ่มพูนความรู้ของบุคลากรในองค์กรอย่างต่อเนื่อง ได้แก่
๑. การสัมมนาแลกเปลี่ยนข้อมูลการเรียนรู้กับภาครัฐ-เอกชน
  ๒. การจัดฝึกอบรม/ดูงาน
  ๓. เป็นแหล่งดูงานและแลกเปลี่ยนความรู้ให้ชุมชน อาทิ
    - ภาคการผลิต ได้เปิดรับนิสิต นักศึกษาจากสถาบันต่างๆ เข้าฝึกอบรมเกี่ยวกับประสบการณ์ในการทำงาน
    - ภาคเกษตรกรรม จัดพื้นที่เป็นแหล่งเรียนรู้ เช่น การเลี้ยงกบในกระชัง การเลี้ยงปลา ฯลฯ

๔. จัดเสียงตามสายภายในบริษัท และจัดรายการวิทยุเผยแพร่ข้อมูลข่าวสารทางสถานีวิทยุ FM.๙๑.๒๕ MHz และวิทยุชุมชนคนดอนหวาน เพื่อรับข่าวสารก้าวทันต่อสถานการณ์โลก

คุณธรรม

๑. จัดตั้งกองทุนช่วยเหลือคนพิการ และให้โอกาสคนพิการเข้าทำงาน ทั้งนี้ บริษัท โสมภาส เอ็นจิเนียริง (๒๐๐๕) จำกัด ได้รับรางวัลจากกระทรวงความมั่นคงของมนุษย์ รางวัลโรงงานดีเด่นด้านการจ้างงานคนพิการ ปี ๒๕๔๙ และปี ๒๕๕๐

๒. ส่งเสริมจิตสำนึกในการอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม ผ่านเสียงตามสาย โดยใช้ข่าวสารสถานการณ์ต่างๆ เป็นสื่อ เพื่อให้เล็งเห็นประโยชน์และผลเสียในการอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม

๓. มีสวัสดิการที่ดีแก่พนักงาน อาทิ
- สวัสดิการประกันสังคม โดยได้รับการรักษาที่ดีจากโรงพยาบาลชั้นนำของจังหวัด
  - รถรับ-ส่งพนักงาน เพื่ออำนวยความสะดวกในการเดินทาง
  - หอพักฟรี สำหรับพนักงานที่มีภูมิลำเนาอยู่ต่างถิ่น หรือมีที่พักอยู่ไกลจากบริษัท
  - กองทุนให้ยืมเพื่อไปทำนา
  - ทุนการศึกษาสำหรับบุตรพนักงาน เพื่อส่งเสริมให้บุตรหลานของพนักงานได้มีการศึกษาที่ดี

๑๘๔ การประกวดผลงานตามปรัชญาFISบริษัทอิวพีเอ

- สวัสดิการให้เบิกนมลูกแล้วจ่ายเงินให้ทีหลัง
  - ร้านค้าสวัสดิการ และจัดจำหน่ายผลิตผลการเกษตรราคาถูก
๔. เพื่อให้พนักงานอยู่ดีมีสุข สามารถประกอบสัมมาอาชีพได้อย่างมั่นคงและมีจิตวิญญาณ (Service Mind) โดยมีการส่งเสริมอาชีพและจัดให้เป็นศูนย์การเรียนรู้ อาทิ
- การเลี้ยงกบในกระชัง
  - การเลี้ยงปลาในนาข้าว
  - การเลี้ยงวัวโดยมีกองทุนวัวเพื่อพัฒนาคุณภาพชีวิต
  - การเลี้ยงหมู
  - การปลูกพืชเศรษฐกิจ อาทิ แก้วมังกร, ข้าวโพดหวาน, ข้าว, ปลูกหม่อน เลี้ยงไหม, ไข่เลี้ยงหน่อ, การเพาะเห็ดฟาง และการปลูกพืชผักสวนครัวต่างๆ
๕. มีการวางรากฐานความมั่นคงทางครอบครัว โดยดำเนินโครงการ “๑ ครอบครัว พ่อแม่ลูกทำงานร่วมกัน” โดยถ้าสามารถชวนพ่อบ้านหรือแม่บ้านมาทำงานด้วย บริษัทจะให้ผ้าห่ม ๑ ผืน และถ้าสามารถชวนลูกมาทำด้วย บริษัทจะให้ชุดนักเรียน ๑ ชุดทุนการศึกษา ๕๐๐ บาท

การประกวดผลงานตามปรัชญา 1RS บริษัทฯ กอพอเพียง ๑๘๕

๖. ร่วมกิจกรรมทางสังคม โดยร่วมมือกับภาครัฐ-เอกชน เพื่อสร้างชุมชนเข้มแข็ง
สานสัมพันธ์ที่เหนียวแน่นกับชุมชนอย่างต่อเนื่อง เช่น ร่วมแข่งขันกีฬาแรงงานสัมพันธ์
ร่วมโครงการส่งเสริมสุขภาพดีกับโรงพยาบาลมหาสารคาม จัดตั้งโครงการดูแลผู้สูงอายุ
ถวายเทียนพรรษาให้กับวัดในชุมชนใกล้เคียงอย่างต่อเนื่องทุกปี

๗. จัดสิ่งแวดล้อมที่ส่งเสริมการทำงาน โดยจัดสวนหย่อม และมีทัศนียภาพที่
เหมาะแก่การทำงาน ทั้งนี้ได้รับรางวัลสถานประกอบการดีเด่นด้านโรงงานน่าอยู่

๘. เป็นโรงงานปลอดอบายมุข ห้ามสูบบุหรี่ หรือดื่มสุราในโรงงาน

ผลการดำเนินงาน

จากการดำเนินธุรกิจตามแนวปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงดังกล่าวทำให้ บริษัท
โสมภัสเอ็นจิเนียริ่ง (๒๐๐๕) จำกัด ประสบความสำเร็จ สามารถรองรับกำลังการผลิต
ได้ปีละกว่า ๔๐ ล้านชิ้น โดยคุณภาพของสินค้าได้รับความไว้วางใจจากลูกค้าอย่าง
ต่อเนื่องตลอดระยะเวลา ๑๐ กว่าปี สร้างรายได้กว่าปีละ ๓๕ ล้านบาท

๑๘๖

การประกวดผลงานตามปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง

รางวัลรองชนะเลิศ

บริษัท นพดลพานิช จำกัด

ลักษณะของธุรกิจ	ขายวัสดุก่อสร้างและของตกแต่งครบวงจร
ที่อยู่	๓๙๒ ถ.เชียงใหม่-ลำปาง ต.ฟ้าฮ่าม อ.เมือง จ.เชียงใหม่
ปีที่เริ่มดำเนินการ	พ.ศ. ๒๕๑๕
ขนาดสินทรัพย์ (ไม่รวมที่ดิน)	๕๗,๕๔๗,๒๒๑ บาท
ทุนจดทะเบียนที่เรียกชำระแล้ว	๑๐๐,๐๐๐,๐๐๐ บาท
จำนวนพนักงาน	๑๙๖ คน

บริษัท นพดลพานิช จำกัด ได้ก่อตั้งขึ้นเมื่อปี พ.ศ. ๒๕๑๕ ในนาม “ห้างหุ้นส่วน จำกัดเชียงใหม่ นพดลพานิช” บนถนนท่าแย้ว ต.ช้างม้อย เป็นห้องแถว ๒ คูหา หลังจากนั้นได้มีการขยายเป็น ๕ คูหา มีพนักงานเริ่มต้นประมาณ ๑๐ คน โดยเปิดขายวัสดุ ก่อสร้างและของตกแต่งบ้านทุกชนิด จนกระทั่งเมื่อปี พ.ศ. ๒๕๓๕ จึงได้ขยายพื้นที่ และ ย้ายมาก่อสร้างสำนักงานใหญ่ และเปลี่ยนเป็น “บริษัท นพดลพานิช จำกัด” ด้วย ทุนจดทะเบียนเริ่มต้น ๑๐๐ ล้านบาท ณ เลขที่ ๓๙๒ ถนนเชียงใหม่-ลำปาง ต.ฟ้าฮ่าม อ.เมือง จ.เชียงใหม่ บนพื้นที่ ๒ ไร่ ปัจจุบันขยายพื้นที่เพิ่มเป็น ๑๐ ไร่ เป็นพื้นที่ทั้งค้าส่ง และคลังสินค้า ๔,๐๐๐ กว่าตารางเมตร เป็นส่วนค้าปลีกซิเมนต์ไทยโฮมมาร์ท ๔,๐๐๐ ตารางเมตร บริษัทฯ ได้สร้างงานให้คนในท้องถิ่นมากกว่า ๑๐๐ ตำแหน่ง ๒๐๐ กว่า ชีวิต ตลอดจนระยะเวลาที่ดำเนินการกิจการได้สร้างชื่อเสียงทางการบริการ และการนำเสนอสินค้าที่ดีแก่ลูกค้าด้วยความซื่อสัตย์ ในปี พ.ศ. ๒๕๔๖ บริษัทฯ ได้รับการคัดเลือกจากหอการค้าไทยให้ได้รับรางวัล “จรรยาบรรณดีเด่นหอการค้าไทย” ในฐานะองค์กรที่ดำเนินธุรกิจอย่างมีจรรยาบรรณ และในปี พ.ศ. ๒๕๔๗ บริษัทฯ ซิเมนต์ไทยการ ตลาด จำกัด ได้ยกระดับให้เป็นร้านค้าวัสดุก่อสร้างที่ทันสมัยแห่งแรกและแห่งเดียวใน จังหวัดเชียงใหม่ในนาม “นพดลพานิช ซิเมนต์ไทยโฮมมาร์ทแม็กซ์”

การประกวดผลงานตามปรัชญา 1FIS อนุรักษ์กิจพอเพียง ๑๘๗

ไม่เพียงแต่การดำเนินงานทางด้านธุรกิจเท่านั้น ทางบริษัทฯ ยังได้ช่วยเหลือสังคม และเข้าร่วมกิจกรรมทางสังคมอย่างต่อเนื่อง โดยเฉพาะการสนับสนุนและส่งเสริม ทางด้านการศึกษาให้กับเยาวชนมาโดยตลอด

จากนโยบายในการบริหารงานในวงการวัสดุก่อสร้างที่มีประสบการณ์ยาวนานถึง ๓๕ ปี จึงเป็นหลักประกันศักยภาพ ในการสร้างคน สร้างงาน และสามารถอยู่คู่กับชาว เชียงใหม่ จากอดีตจนถึงปัจจุบันและอนาคตได้ และในวันนี้ จึงก้าวสู่ “๓๕ ปี นพดลพานิช สู่ นพดลพานิช ซีเมนต์ไทยโฮมมาร์ทแมกซ์” ขึ้น ซึ่งพร้อมให้บริการกับลูกค้าได้อย่างครบวงจร

การนำหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงมาประยุกต์ใช้ในการบริหารธุรกิจ

ความพอประมาณ

๑. มีการใช้ประโยชน์จากเครื่องมือ เครื่องจักร และอุปกรณ์อย่างประหยัดและเต็มประสิทธิภาพ
๒. เน้นการให้บริการที่มีคุณภาพ และสอดคล้องกับความสามารถในการบริหารจัดการ
๓. ไม่เน้นการทำผลกำไรสูงๆ ในระยะสั้น
๔. บริหารธุรกิจในด้านที่มีความถนัด ไม่แย่งงานของลูกค้า

๑๘๘ การประกวดผลงานตามปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง

ความมีเหตุผล

๑. สร้างระบบการดำเนินงานภายในองค์กร โดยมีระบบการพัฒนาทรัพยากรบุคคลอย่างชัดเจน และให้ความสำคัญกับคุณภาพชีวิตของพนักงาน

๒. มีระบบบริหารจัดการคุณภาพชีวิตการทำงานในสถานประกอบการ

๓. มีการสร้างความมั่นใจให้พนักงานเรื่องความปลอดภัยในการทำงาน เช่น การตรวจระดับฝุ่น การเก็บสถิติอุบัติเหตุ ชัดเจน การซ้อมดับเพลิง เป็นต้น

๔. เน้นคุณภาพสินค้า ไม่บิดเบือนข้อมูลสินค้า มีนโยบายชัดเจนเรื่องคุณภาพ เช่น การรับประกันว่าถ้าสินค้าแพงกว่าเจ้าอื่นยินดีคืนของ ถ้าสินค้าไม่ได้มาตรฐานยินดีรับคืน

๕. เข้าไปสนับสนุนลูกค้าที่ขายของให้ภาครัฐ โดยการช่วยติดตามหนี้ให้

มีภูมิคุ้มกันที่ดี

๑. มีการกระจายความเสี่ยง เพิ่มสมดุลของรายได้จากการค้าปลีกเพื่อลดความเสี่ยงจากความไม่แน่นอนของผู้รับเหมา

๒. ลงทุนโดยใช้เงินทุนส่วนตัวและเงินขององค์กร ไม่กู้ ไม่เสี่ยงที่จะลงทุนในธุรกิจที่ไม่คุ้นเคย

๓. มีการประเมินความเสี่ยงของตนเองว่าควรดำเนินธุรกิจในตลาดใด อยู่ในความไม่ประมาท

๔. มีการนำระบบเทคโนโลยีคอมพิวเตอร์มาใช้เพื่อให้บริษัทปรับตัวทัน และตอบสนองต่อความเปลี่ยนแปลงทางธุรกิจและการให้บริการลูกค้า

๕. มีระบบการบริหารจัดการหนี้ได้อย่างมีประสิทธิภาพ

ความรู้

๑. มีการสนับสนุนพนักงานให้มีความรู้ ความเชี่ยวชาญด้านผลิตภัณฑ์อย่างต่อเนื่อง เช่น การฝึกอบรม การส่งพนักงานเข้าแข่งขันตอบคำถามเกี่ยวกับผลิตภัณฑ์

๒. มีการนำความรู้ที่ได้รับจากการอบรมมาใช้ต่อยอดในการบริหารจัดการ

บริษัท เช่น งานพัฒนาบุคลากร การนำ KPI มาช่วยในการสื่อสารเป้าหมายการทำงาน
๓. จัดทำโครงการเรียนรู้/สนทนาภาษาอังกฤษให้กับพนักงาน เพื่อให้พนักงานมีความมั่นใจในการสื่อสารกับลูกค้าชาวต่างประเทศมากขึ้น

คุณธรรม

๑. ให้โอกาสนักศึกษาฝึกงาน ถ้ามีผลงานปฏิบัติงานดีจะรับเป็นพนักงาน
๒. การให้การสนับสนุนชุมชน เช่น ทุนการศึกษา กิจกรรมวันเด็ก ช่วยเหลือน้ำท่วม บริจาคโลหิต ให้เงินช่วยเหลือบ้านพักคนชรา
๓. ให้การดูแลพนักงานอย่างใกล้ชิด เช่น ตรวจสอบสุขภาพพนักงานประจำปี มีการกำหนดเวลาในการพักให้กับพนักงานวันละ ๔ ช่วง มีสวัสดิการด้านการศึกษา และที่อยู่อาศัยของพนักงาน
๔. ส่งเสริมให้พนักงานอยู่ร่วมกันในสังคมอย่างมั่นคง สงบสุข
๕. มีการวิเคราะห์คุณภาพชีวิตของพนักงานทั้งร่างกาย อารมณ์ สังคม และจิตวิญญาณ ให้มีสุขภาวะที่สมบูรณ์

ผลการดำเนินงาน

จากการดำเนินธุรกิจโดยนำแนวทางปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงมาใช้ในการบริหารจัดการองค์กร รวมทั้งนำมาประยุกต์ใช้ในเรื่องการลดต้นทุนอย่างเป็นรูปธรรม ทำให้บริษัท นพดลพานิช จำกัด เป็นองค์กรตัวอย่างที่ดีในการบริการจัดการ ตลอดจนการเปลี่ยนแปลงจากผู้บริหารรุ่นเก่าสู่รุ่นใหม่ได้อย่างต่อเนื่อง มีการบริหารจัดการหนี้ได้อย่างมีประสิทธิภาพ เน้นความไม่ฟุ้งเฟ้อ และทำในสิ่งที่ตนเองถนัด มีการพิจารณาการลงทุนในธุรกิจที่ตนเองมีความรู้ความสามารถ และมีการประเมินความเสี่ยงในการลงทุนเป็นอย่างดี เน้นตอบสนองความต้องการของลูกค้าอย่างมีประสิทธิภาพ ทำให้ บริษัท นพดลพานิช จำกัด ประสบผลสำเร็จมีผลกำไรสูงสุดเป็นอันดับหนึ่งของภูมิภาคมาจนถึงทุกวันนี้

๑๙๐ การประกวดผลงานตามปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง

ตัวอย่างความสำเร็จของผลงาน
ตามปรัชญา
เศรษฐกิจพอเพียง
ด้านธุรกิจขนาดย่อม

รางวัลชนะเลิศ

บริษัท นีธิฟู้ดส์ จำกัด

สถานที่ตั้ง
ลักษณะสินค้าและบริการ

๒๑/๖ ม.๒ ต.บ้านกลาง อ.สันป่าตอง จ.เชียงใหม่ ๕๐๑๒๐
ดำเนินกิจการเป็นโรงงานผลิตสินค้าแปรรูปทางการเกษตร
มีสินค้า ประกอบด้วย **ผลิตภัณฑ์ของอบแห้ง** ได้แก่
พริกป่น กระเทียมผง พริกไทยขาวป่น พริกไทยดำป่น หอม
แดงป่น ชิงผง ชิงเส้น ผักชีผง ตะไคร้ผง ใบมะกรูดผง ข่าแผ่น
และ ข่าผง **ผลิตภัณฑ์ของทอด** ได้แก่ กระเทียมเจียว
ไข่กระเทียม และ น้ำมันกระเทียมในน้ำมันถั่วเหลือง
ผลิตภัณฑ์ของสด ได้แก่ กระเทียมบดดองเกลือ กระเทียม
สับดองเกลือ ตะไคร้สด ข่าสด ขมิ้นสด ใบมะกรูด ผิวมะกรูด
และกระเทียมดอง **ผลิตภัณฑ์จากข้าว** ได้แก่ ข้าวท่อนอบแห้ง
ข้าวสุกอบแห้ง และ ข้าวท่อนหอมมะลิคัดพิเศษ

ปีที่เริ่มดำเนินการ
ทุนจดทะเบียนรวม
จำนวนพนักงาน

พ.ศ. ๒๕๔๑
๔๗.๕ ล้านบาท
๔๔ คน (ฝ่ายปฏิบัติการ ๓๓ คน และฝ่ายจัดการ ๑๑ คน)

๑๓๒ การประกวดผลงานตามปรัชญา 4R บริษัท ก้าวพอเพียง

บริษัท นิธิฟู้ดส์ จำกัด เป็นบริษัทผู้ผลิตสินค้าแปรรูปทางการเกษตร โดยมีประสบการณ์กว่า ๒๐ ปี ในธุรกิจอุตสาหกรรมอาหาร ก่อตั้งโดย นายกอบชัย ทวีเลิศนิธิ และนายสุรพล ทวีเลิศนิธิ โดยมีตลาดที่สำคัญ คือ การขายสินค้าเพื่อเป็นวัตถุดิบในโรงงานอุตสาหกรรมอาหาร อาทิ น้ำมันกระเทียมเจียวนำไปผลิตเป็นเครื่องปรุงรสในบะหมี่กึ่งสำเร็จรูปต่างๆ เป็นต้น นอกจากนี้ บริษัทยังใช้กลยุทธ์ด้านการบริการตอบสนองความต้องการของลูกค้า สร้างความพึงพอใจและความเชื่อมั่น โดยวัตถุดิบที่ใช้ในการผลิตต้องมีมาตรฐานคุณภาพ ความสะอาด ความปลอดภัยสูง และบริษัทยังมีการวิจัยและพัฒนาผลิตภัณฑ์อยู่ตลอดเวลา เพื่อบุกตลาดสินค้าสำหรับผู้บริโภค โดยสร้างแบรนด์ใหม่ที่ชื่อ Urban Farm (เออร์เบิร์นฟาร์ม) เป็นผลิตภัณฑ์ที่พร้อมอบกึ่งสำเร็จรูป ซึ่งเป็นสินค้าแนวคิดใหม่ และเป็นนวัตกรรมใหม่ สำหรับกลุ่มลูกค้าเป้าหมายหลักคือ กลุ่มคนวัยทำงาน โดยมีนโยบาย คือ

“บริษัทมุ่งมั่นผลิตอาหารที่มีคุณภาพ ถูกสุขลักษณะ ปลอดภัย และเป็นที่ยอมรับของลูกค้า โดยเน้นการพัฒนาอย่างต่อเนื่องทุกหน่วยงาน”

การประกวดผลงานตามปรัชญา 1FIS ๒๕๖๖ ก้าวพอเพียง

๑๙๓

การนำหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงมาประยุกต์ใช้ในการบริหารธุรกิจ

๑. ความพอประมาณ

๑. บริษัทมุ่งเน้นการใช้เงินทุนภายใน และขยายกิจการอย่างค่อยเป็นค่อยไปตามกำลังทุน และความสามารถที่มีอยู่ โดยใช้ประสบการณ์ของทีมบริหารวางแผนขยายกิจการเริ่มจากทุนจดทะเบียน ๑๒.๕ ล้านบาทในปี ๒๕๔๑ ขยายเป็น ๔๗.๕ ล้านบาทในปี ๒๕๔๗

๒. กระบวนการผลิตมีประสิทธิภาพ โดยมีพนักงานระดับปฏิบัติการ ๓๓ คน มีความรู้ความสามารถ พนักงานทุกแผนกสามารถปรับเปลี่ยน เคลื่อนย้าย สลับทำงานกันได้ โดยสามารถผลิตสินค้าได้ถึง ๓,๐๐๐ ตันต่อปี

๓. บริหารจัดการด้านการตลาดโดยมียอดขายเพิ่มขึ้นในอัตราที่เหมาะสมและต่อเนื่อง โดยมียอดขายในปี ๒๕๔๔ มูลค่า ๑๑๔ ล้านบาท และปี ๒๕๔๙ มูลค่า ๑๓๑ ล้านบาท

๒. ความมีเหตุผล

๑. ใช้ทรัพยากรในกระบวนการผลิตอย่างประหยัด ได้ประโยชน์คุ้มค่า และมีการจัดการอย่างฉลาด พร้อมหาทางเพิ่มมูลค่า หรือมีการสร้างผลผลิตใหม่ขึ้นในชุมชนท้องถิ่น เช่น การแปรรูปผลผลิตทางเกษตรของสินค้าเกษตรที่มีในท้องถิ่น

๒. บริษัทเน้นการดำเนินงานด้วยนโยบายคุณภาพ โดยมีการบริหารการผลิตและการจัดการต่างๆ ที่ได้รับมาตรฐาน เช่น ระบบ HACCP, GMP และ ISO ๙๐๐๑:๒๐๐๐

๑๙๔ การประกวดผลงานตามปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง

๓. มีแผนวิจัยและพัฒนาสินค้า ซึ่งเจ้าหน้าที่มีพื้นฐานทางการศึกษาโดยตรง และมีเครื่องมือพร้อมในทุกๆ ด้าน เนื่องจากต้องดูแลมาตรฐานสินค้าอย่างดี มีการประเมินวัดผลการวิจัย พัฒนาทุกๆ ๓ เดือน

๔. ดำเนินกิจการโดยสร้างผลิตภัณฑ์ที่มีเอกลักษณ์ เช่น กระบวนการผลิตพริกไทยให้ได้กลิ่น สี ธรรมชาติ ได้ใช้เทคโนโลยีที่ผลิตและประยุกต์เอง รวมทั้งควบคุมปริมาณจุลินทรีย์ให้ต่ำได้ และราคาถูก นอกจากนี้ยังได้พัฒนาเพื่อสร้าง Brand สินค้าของตัวเอง

๕. มีการใช้เทคโนโลยีที่เหมาะสม ถูกหลักวิชาการ และประหยัด สร้างเครื่องจักรเครื่องมือในการผลิตด้วยตัวเอง โดยได้รับความช่วยเหลือบางส่วนจากกรมส่งเสริมอุตสาหกรรม

๓. ภูมิคุ้มกันที่ดี

๑. มีการปรับปรุงและพัฒนาองค์กรอย่างต่อเนื่อง โดยการอบรมให้ความรู้แก่ผู้ปฏิบัติงานในทุกๆ ระดับ รวมทั้งมี Morning Talk ก่อนทำงานทุกวันเพื่อแลกเปลี่ยนความคิดเห็นเพื่อการพัฒนางาน

๒. มีการกระจายความเสี่ยง เพื่อบรรเทาปัญหาที่อาจเกิดกับการดำเนินธุรกิจ โดยการหาผลิตภัณฑ์ใหม่ และขยายฐานลูกค้า

๓. มีการบริหารความเสี่ยง เพื่อหลีกเลี่ยงและไม่สร้างเหตุให้เกิดความเสี่ยงในการบริหารจัดการธุรกิจของตนเอง เช่น มีการวางแผนการตลาด การผลิต และปรับปรุงทุกๆ ๓ เดือน

๔. ความรู้

๑. มีการสร้างและพัฒนาเครื่องมือในการผลิตสินค้าด้วยตนเอง ซึ่งเครื่องมือเครื่องจักรในโรงงาน ร้อยละ ๙๕ เป็นเครื่องจักรที่ออกแบบเอง ซึ่งเป็นองค์ความรู้เฉพาะของกิจการ คุณภาพของผลิตภัณฑ์ได้มาตรฐานตามความต้องการของลูกค้า เช่น โรงงานมีสายการผลิตด้านการทอดกระเทียมและอบแห้งสินค้าเกษตร ที่ใช้นวัตกรรมทางเทคโนโลยีที่บริษัทได้มีการปรับปรุงพัฒนาขึ้นเอง

๒. นำหลักวิชาการความรู้มาใช้ในการบริหารจัดการ ดำเนินธุรกิจอย่างเป็นระบบ

๓. เน้นการบริหารสินค้าคงคลังที่เหมาะสมกับกำลังการผลิต โดยมีแผนการจัดหาวัตถุดิบตามปริมาณการสั่งซื้อสินค้า

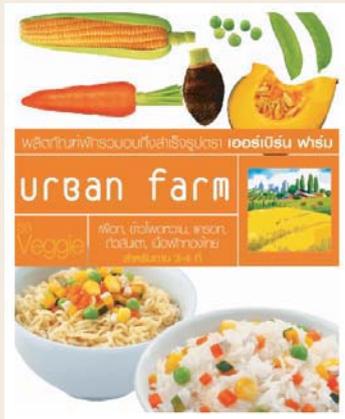
๔. พัฒนาบุคลากรทุกระดับอย่างต่อเนื่อง เช่น สนับสนุนให้ทุนการศึกษาแก่พนักงาน

๕. ผู้บริหารมีวิสัยทัศน์อันกว้างไกล

๕. คุณธรรม

๑. บริษัทดำเนินธุรกิจด้วยคุณธรรม จริยธรรม ซื่อสัตย์สุจริต ไม่เอาเปรียบผู้เกี่ยวข้องกับธุรกิจ ซึ่งบริษัทเน้นนโยบายสร้างความพึงพอใจให้กับลูกค้าและดำเนินการแก้ปัญหาในทันทีที่เกิดปัญหาข้อร้องเรียนจากลูกค้า

๒. ดำเนินธุรกิจด้วยความอดทน ขยันหมั่นเพียร เอื้อเฟื้อเผื่อแผ่ เสียสละ

รับผิดชอบ และทำประโยชน์แก่สังคมส่วนรวม โดยอุปกรณ์ต่างๆ ในโรงงานใช้ฝีมือแรงงานหรือผู้ประกอบการในจังหวัดเชียงใหม่ เป็นการอุดหนุนอาชีพในท้องถิ่น

๓. ดำเนินธุรกิจโดยไม่สร้างความสะดวก ร้อน แก่ชุมชนท้องถิ่นและสิ่งแวดล้อม

ผลการดำเนินงาน

จากการดำเนินธุรกิจตามแนวทางปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงดังกล่าว ทำให้ **บริษัท นิธิฟู๊ดส์ จำกัด** มีการพัฒนาและเติบโตอย่างต่อเนื่องและมั่นคง ทั้งด้านยอดขาย การพัฒนาของบุคลากร ระบบการทำงานที่ดีขึ้น เป็นผลสำเร็จจากการน้อมนำแนวคิดปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงไปปฏิบัติจริง โดยอาศัยการเรียนรู้ของบุคลากรและผู้บริหารองค์กร รวมทั้งมีการช่วยเหลือสังคม ทั้งด้านการศึกษา งานประเพณีท้องถิ่น และสาธารณประโยชน์

การประกวดผลงานตามปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง ๑๙๗

รางวัลรองชนะเลิศ

ห้างหุ้นส่วนจำกัด สมศักดิ์แกลงเซอร์วิส

สถานที่ตั้ง	๒๒๔ ถนนสุขุมวิท ตำบลทางเกวียน อำเภอแกลง จังหวัดระยอง
ลักษณะสินค้าและบริการ	บริการปั้มน้ำมัน ขายสินค้า OTOP ร้านกาแฟ ร้านข้าวแกง
ปีที่เริ่มดำเนินการ	พ.ศ. ๒๕๒๖
ทุนจดทะเบียนรวม	๒ ล้านบาท
จำนวนพนักงาน	๔๐ คน (บริการด้านหน้าร้าน ๒๐ คน และฝ่ายธุรการ ๒๐ คน)

ห้างหุ้นส่วนจำกัด สมศักดิ์แกลงเซอร์วิส เป็นลักษณะบริการขายน้ำมัน และขายสินค้า OTOP ร้านขายกาแฟสด ร้านขายข้าวแกง โดยเริ่มเปิดบริการมาตั้งแต่ปี ๒๕๒๖ ซึ่งมีประสบการณ์กว่า ๒๔ ปี ดำเนินการก่อตั้ง โดยคุณสมศักดิ์ หิริโอบปะ ได้เปิดสถานี่บริการปั้มน้ำมัน และมีการพัฒนาธุรกิจอย่างค่อยเป็นค่อยไปตามความต้องการของลูกค้า มีการปรับกลยุทธ์ในการดำเนินกิจการ โดยเริ่มมีการเปลี่ยนแปลงแนวคิดในการทำธุรกิจน้ำมัน โดยมีการขยายกิจการเพื่อประกันและกระจายความเสี่ยง เนื่องจากต้องมีการสร้างภูมิคุ้มกันในทางธุรกิจ โดยจะต้องมีการบริการที่มากกว่าการขายน้ำมัน ดังนั้นผู้บริหารจึงได้เริ่มศึกษาข้อมูลในการขยายธุรกิจมาโดยตลอด และเริ่มเปิดร้านขายกาแฟสด การสร้างห้องน้ำใหม่ให้ถูกสุขลักษณะให้กับลูกค้าที่มาใช้บริการ พร้อมทั้งเปิดร้านขายสินค้า OTOP และร้านขายข้าวแกง เพื่อให้เกิดการบริการที่ครบวงจร และใช้ความรู้เกี่ยวกับการดูแลสิ่งแวดล้อมด้วยวิถีธรรมชาติ มาใช้ในสถานประกอบการ รวมทั้งสร้างสถานที่พักผ่อนให้ผู้เดินทางเพื่อเป็นจุดนัดพบ และที่พักบริการเพื่อประโยชน์ทางสังคม

๑๙๘ การประกวดผลงานตามปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง

การนำหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงมาประยุกต์ใช้ในการบริหารธุรกิจ

๑. ความพอประมาณ

๑. ใช้ทุนส่วนตัวในการลงทุนดำเนินกิจการเป็นหลัก
๒. ดำเนินกิจการที่เกี่ยวข้องกับสถานีบริการน้ำมัน และขยายกิจการตามความเหมาะสมและศักยภาพ ที่มีแบบค่อยเป็นค่อยไป เช่น เริ่มกิจการร้านกาแฟ บ้านตา กาแฟ ปี ๒๕๔๔ ต่อมาเปิดร้านข้าวแกงคุณยาย และร้าน OTOP บ้านตาพาณิชย์
๓. มีการขยายกิจการแบบค่อยเป็นค่อยไป เริ่มดำเนินการที่ละธุรกิจ

๒. ความมีเหตุผล

๑. วางแผนการขยายการลงทุนกิจการร้านค้า เพื่อดำเนินธุรกิจให้มีความสอดคล้องกับธุรกิจหลักคือสถานีบริการน้ำมัน โดยพิจารณาจากความต้องการของลูกค้าที่มาใช้บริการ เป็นการบริการแบบจุดเดียวเบ็ดเสร็จ
๒. มีการส่งเสริมสินค้าในท้องถิ่น โดยเป็นช่องทางการตลาดให้กับชุมชนในท้องถิ่น

๓. ภูมิคุ้มกันที่ดี

๑. การให้บริการลูกค้าจะเน้นความซื่อสัตย์ และเน้นคุณภาพของสินค้า
๒. มีการบริหารจัดการร้านค้าในสถานีบริการน้ำมัน โดยดูแลการดำเนินกิจการด้วยตนเอง

๓. มีการให้บริการที่หลากหลายสำหรับลูกค้า

๔. ความรู้

๑. แสวงหาความรู้ในการบริการ ที่มีประสิทธิภาพตรงตามความต้องการของลูกค้า

๒. เรียนรู้ในการใช้ธรรมชาติ เพื่อเป็นแนวทางในการบำบัดของเสียที่เกิดจากกิจการเพื่อรักษาสิ่งแวดล้อม

๕. คุณธรรม

๑. ใช้คนในชุมชนเป็นพนักงาน มีสวัสดิการ และส่งเสริมให้พนักงานเข้ารับการอบรมในด้านต่างๆ เพื่อพัฒนาคุณภาพของพนักงาน

๒. ดำเนินธุรกิจโดยพัฒนาสถานบริการให้มีความสะอาด สวยงาม เพื่อให้เป็นสถานที่พักผ่อนของผู้เดินทาง โดยกิจการเคยได้รับรางวัลบั้งทองคำ ดีเด่นระดับภาค สถานบริการมาตรฐานประเภทส่งเสริมการท่องเที่ยวและเศรษฐกิจชุมชน ปี ๔๘ และรางวัลชนะเลิศสุดยอดสิ่งแวดล้อม ปี ๔๘ เป็นต้น

๓. มีการรักษาสิ่งแวดล้อมให้กับชุมชน

ผลการดำเนินงาน

จากการบริหารจัดการธุรกิจตามแนวปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงดังกล่าว ทำให้ **ห้างหุ้นส่วนจำกัด สมศักดิ์แกลงเซอร์วิส** มีการเรียนรู้ ในการดำเนินธุรกิจแบบค่อยเป็นค่อยไป ศึกษาหาความรู้เพื่อให้การดำเนินธุรกิจมีความมั่นคง ไม่ดำเนินธุรกิจที่ก่อให้เกิดความเสี่ยง รวมทั้งทำธุรกิจโดยมองผลประโยชน์ที่จะเกิดต่อสังคมด้วย และสนับสนุนกิจกรรมของชุมชนและสังคม เพื่อเป็นช่องทางในการส่งเสริมอาชีพให้แก่คนในท้องถิ่น นอกจากนี้ ยังสร้างการตระหนักรู้ถึงการช่วยเหลือรักษาสิ่งแวดล้อม โดยรอบสถานประกอบการ และชุมชน

๒๓๐๐ การประกวดผลงานตามปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง

รางวัลรองชนะเลิศ

สุขสวัสดิ์การทอ

สถานที่ตั้ง	๒๒๐ หมู่ที่ ๘ ตำบลโพรงงาม อำเภอกมลาไสย จังหวัดกาฬสินธุ์
ลักษณะสินค้า	ผ้าทอพื้นเมือง (ผ้าลายขิดสำหรับทำหมอนขิด), ผ้าทำที่นอน, ผ้าห่มไหมพรม, ผ้าถุงผ้าโสร่ง
ปีที่เริ่มดำเนินการ	พ.ศ. ๒๕๓๙
ทุนดำเนินการ	๓,๐๐๐,๐๐๐ บาท
จำนวนพนักงาน	๔๕ คน

สุขสวัสดิ์การทอ เป็นโรงงานทอผ้าพื้นเมืองด้วยเครื่องจักร ดำเนินการโดย นายสุข ยุกขชัย เป็นเจ้าของกิจการ เริ่มตั้งโรงงานสุขสวัสดิ์การทอ เมื่อปี ๒๕๓๙ นายสุข ยุกขชัย เคยประกอบอาชีพ จัดหาผ้าและหมอนไปจำหน่าย โดยต้องซื้อผ้าจาก กรุงเทพฯ และจ้างชาวบ้านทอผ้าและตัดเย็บให้ ในช่วงประมาณปี ๒๕๓๔-๒๕๓๙ ชาวบ้านที่ทอผ้า เริ่มมีน้อย คนหนุ่มสาวก็ไม่ทำ แต่ยังคงตัดเย็บผ้าทำหมอนได้ จึงต้องใช้ผ้าจากโรงงานทอผ้าในกรุงเทพฯ ในปลายปี ๒๕๓๙ เกิดวิกฤตเศรษฐกิจ โรงงานทอผ้าในกรุงเทพฯ ได้ปิดตัวลงโรงงานเสนอขายเครื่องให้ในราคาถูก (๑๕,๐๐๐ บาท/เครื่อง) นายสุข ยุกขชัย ได้ใช้เงินที่สะสมมาซื้อเครื่องจักร และมีเงินเหลือส่วนหนึ่งเป็นเงินทุนหมุนเวียนเพื่อใช้ในการผลิต และสต็อกสินค้า

โรงงานได้ขยายตัว อย่างค่อยเป็นค่อยไป ทั้งตัวอาคารและเครื่องจักร จนวันนี้มีเครื่องจักร ๒๕๐ เครื่อง พนักงาน ๔๕ คน ซึ่งสามารถผลิตผ้าได้ ประมาณ ๑๐,๐๐๐ หลา/วัน โดยขายเป็น ผ้าผืนให้ลูกค้านำไปผลิตเป็นหมอนขิด ผลิตผ้าห่มไหมพรม ผ้าถุง และผ้าทำที่นอน มีตลาดในท้องถิ่นร้อยละ ๗๐ ยอดขายสินค้าในปี ๒๕๔๙ มูลค่า ประมาณ ๒๐ ล้านบาท

การประกวดผลงานตามปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง ๒๕๐๑

การนำหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงมาประยุกต์ใช้ในการบริหารธุรกิจ

๑. ความพอประมาณ

๑. ลงทุนซื้อเครื่องจักร และขยายโรงงานตามกำลังทุน และค่อยเป็นค่อยไป
๒. ใช้ทุนส่วนตัวที่สะสมมาในการเริ่มกิจการและขยายกิจการ
๓. มีการกู้ยืมเงินเพื่อเป็นทุนหมุนเวียนแต่ใช้เท่าที่จำเป็น

๒. ความมีเหตุผล

๑. มีการวางแผนการผลิตตามสภาพความต้องการของตลาด
๒. มีสู่ทางการตลาดที่แน่นอน ซึ่งเป็นตลาดตามวัฒนธรรมท้องถิ่น ภาคตะวันออกเฉียงเหนือที่ต้องการผ้าเพื่อทำหมอนชนิดที่ใช้เป็นประจำในงานประเพณีปีใหม่และสงกรานต์
๓. ใช้เทคโนโลยีที่ตนเองมีความรู้ และความชำนาญ

๓. ภูมิคุ้มกันที่ดี

๑. ดำเนินธุรกิจด้านการทอผ้าลายอีสานที่ตนเองมีความรู้ ความชำนาญ มากกว่าคู่แข่ง
๒. มีการถ่ายทอดความรู้ในการผลิต การตลาดสู่คนในครอบครัว และพนักงาน
๓. มีการร่วมมือ และสนับสนุนจากเครือข่าย ทั้งผู้ชายวัตถุดิบและลูกค้า
๔. ใช้เครื่องจักรอุปกรณ์ที่เหมาะสม ราคาประหยัด และสามารถดูแลซ่อมแซมได้ด้วยตนเอง
๕. สามารถปรับเปลี่ยนผลิตสินค้าได้หลากหลายตามความต้องการของตลาด

๒๐๒๓ การประกวดผลงานตามปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง

๔. ความรู้

๑. มีการติดตามความต้องการของตลาด ผ่านทางลูกค้า และข้อมูลข่าวสารต่างๆ
๒. สร้างกลไก กระบวนการในการถ่ายทอดความรู้สู่คนรุ่นต่อไปของครอบครัว และพนักงาน
๓. มีการเก็บข้อมูลเพื่อประเมินประสิทธิภาพการผลิตอย่างต่อเนื่อง

๕. คุณธรรม

๑. ดูแลพนักงานอย่างดี พนักงานส่วนใหญ่เป็นคนในชุมชน ส่วนพนักงานที่ไม่มีบ้านอยู่ในชุมชนโรงงานจัดที่พักไว้ให้ และส่งเสริมพนักงานให้ใช้พื้นที่ในโรงงานปลูกผักสวนครัวเพื่อลดรายจ่ายในครัวเรือน
๒. มีการช่วยเหลือกิจกรรมของชุมชนอย่างต่อเนื่อง และให้ความร่วมมือกับอำเภอ และจังหวัด ในกิจกรรมเพื่อสังคมมาโดยตลอด
๓. ใช้หลักธรรมในการดำเนินกิจการ โดยพนักงานมีการสวดมนต์ไหว้พระ และสมาทานศีลห้าทุกวัน ใช้วันพระเป็นวันหยุดงานประจำสัปดาห์ รวมทั้งมีการสร้างอาคารเอนกประสงค์เป็นสถานที่ปฏิบัติธรรม และทำบุญตักบาตรเป็นประจำทุกเดือน
๔. กระจายงานลงสู่ชุมชน โดยนำผ้าไปผลิตปลอกหมอน ซึ่งทำกันที่บ้านแล้วส่งมาขายให้โรงงาน

ผลการดำเนินงาน

จากการดำเนินธุรกิจตามแนวทางปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงดังกล่าว ทำให้กิจการโรงงานทอผ้าสุขสวัสดิ์ มีการดำเนินงานที่มั่นคง มีการผลิตสินค้าที่มีตลาดรองรับที่แน่นอน ผลิตตามกำลังความสามารถไม่ขยายกิจการเกินตัว ทำให้สามารถดูแลกิจการได้อย่างเหมาะสม นอกจากนี้ยังก่อให้เกิดอาชีพเสริมให้กับเกษตรกรช่วงหลังฤดูทำนา หลังการเก็บเกี่ยวมาทำการตัดเย็บที่นอน หมอนชนิด และนำสินค้าไปขายในเขตพื้นที่ภาคอีสาน และชายแดนเพื่อนบ้าน จนทำให้เศรษฐกิจดีขึ้นและเกิดการจ้างงานขึ้นในท้องถิ่น จนกลายเป็นสินค้าหนึ่งตำบลหนึ่งผลิตภัณฑ์ เป็นที่ยอมรับของหน่วยงานราชการ และประชาชนทั่วไป

การประกวดผลงานตามปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง ๒๕๐๓

รางวัลรองชนะเลิศ

สหกรณ์การเกษตรรัตภูมิ จำกัด

สถานที่ตั้ง	เลขที่ ๒ หมู่ที่ ๑ ถ.ยন্ত্রการกำธร ต.กำแพงเพชร อ.รัตภูมิ จ.สงขลา
ลักษณะของกิจการ	สหกรณ์การเกษตร
ปีที่เริ่มดำเนินการ	พ.ศ. ๒๕๐๙
สินทรัพย์ถาวร (ไม่รวมค่าที่ดิน)	๘.๑๐ ล้านบาท
จำนวนพนักงาน	๒๔ คน

สหกรณ์การเกษตรรัตภูมิ จำกัด จัดทะเบียนเมื่อวันที่ ๗ พฤศจิกายน ๒๕๐๙ เป็นสหกรณ์การเกษตรที่ส่งเสริมและเผยแพร่ความรู้อาชีพทางการเกษตรแก่สมาชิก โดยดำเนินธุรกิจรับฝากและสินเชื่อ บริการรับฝากเงินและให้สมาชิกกู้เพื่อลงทุนในอาชีพเกษตรกรรม ธุรกิจจัดหาวัสดุการเกษตรและสินค้าอุปโภค-บริโภคมาจำหน่าย โดยตั้งร้านค้าเป็นร้านค้าปลีกของคนไทย และธุรกิจรวบรวมผลผลิตผลการเกษตรและผลิตภัณฑ์ของสมาชิกโดยทำการรวบรวมน้ำยางสดจากสมาชิก และผู้ผลิตรายย่อยในราคายุติธรรม เพื่อสร้างอำนาจต่อรองให้แก่เกษตรกร นอกจากนี้ยังมีการรวบรวมสินค้าเกษตรอื่นๆ ที่ออกตามฤดูกาล เพื่อเป็นช่องทางการตลาดให้สมาชิก ปัจจุบันมีสมาชิกจำนวน ๒,๒๙๙ คน และมีรายได้ ๑๓๕.๕๐ ล้านบาท สหกรณ์มีความสามารถในการขยายธุรกิจหลายสาขา โดยได้รับการสนับสนุนจากสมาชิกในการบริหารงานสหกรณ์ได้ให้ความสำคัญต่อการพัฒนาความรู้ ความเข้าใจแก่สมาชิก รวมทั้งสหกรณ์มีบุคลากรที่มีความรู้ความสามารถ และมีอุดมการณ์ในการทำงาน

๒๐๔ การประกวดผลงานตามปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง

การนำหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงมาประยุกต์ใช้ในการบริหารธุรกิจ

๑. ความพอประมาณ

๑. จำกัดจำนวนสมาชิกโดยใช้พื้นที่อำเภอรัตถภูมิเป็นกรอบกำหนด
๒. พัฒนาธุรกิจตามหลักการสหกรณ์โดยเน้นแบบค่อยเป็นค่อยไป
๓. เลือกพัฒนาธุรกิจเฉพาะด้านที่สอดคล้องกับความต้องการของสมาชิก และศักยภาพของชุมชน
๔. มุ่งใช้และพัฒนาทรัพยากรและบุคลากรในท้องถิ่นเป็นประการสำคัญ

๒. ความมีเหตุผล

๑. พัฒนาส่งเสริมอาชีพให้แก่สมาชิกโดยพิจารณาจากสภาพข้อเท็จจริงทางสิ่งแวดล้อมในทุกด้านของพื้นที่
๒. วางระบบและรวบรวมข้อมูลต่างๆ ที่เกี่ยวข้องอย่างเป็นระบบถูกต้อง และง่ายต่อการใช้งาน
๓. เน้นการพัฒนาธุรกิจ เพื่อประโยชน์สุขของสมาชิกมากกว่ากำไร
๔. การจัดโครงสร้างองค์กร และอำนาจหน้าที่อย่างชัดเจน
๕. ใช้การบริหารงานอย่างมีส่วนร่วมของทุกฝ่ายที่เกี่ยวข้อง
๖. ใช้ระบบสารสนเทศในการบริหารจัดการ

๓. ภูมิคุ้มกันที่ดี

๑. การให้ความรู้เกี่ยวกับการสหกรณ์กับกรรมการ เจ้าหน้าที่ และสมาชิก
๒. การมีส่วนร่วม การประชุมและการพบปะพูดคุยแลกเปลี่ยนความคิดเห็นระหว่างกรรมการ เจ้าหน้าที่ และสมาชิก
๓. การประสานความร่วมมือด้านข้อมูลข่าวสารกับหน่วยงานราชการ ธุรกิจ เอกชนและสหกรณ์อื่นๆ
๔. รับซื้อผลผลิตทางการเกษตรและขายปัจจัยทางการเกษตรให้แก่สมาชิก และเกษตรกรในราคายุติธรรม
๕. มีระบบบัญชีและระบบการควบคุมตรวจสอบที่ชัดเจนและรับรู้ได้ง่าย
๖. การเปิดเผยและรักษาข้อมูลของสหกรณ์อย่างเป็นระบบ
๗. ติดตามข้อมูลข่าวสารด้านเศรษฐกิจสังคม การเมืองและเทคโนโลยี เผยแพร่ถ่ายทอดให้กรรมการและเจ้าหน้าที่ได้รับรู้อยู่เสมอ

๔. ความรู้

๑. การจัดการข้อมูลด้านต่างๆ อย่างเป็นระบบถูกต้องและทันสมัย เช่น ข้อมูลสมาชิก การกู้ยืม การเงิน และบัญชี เป็นต้น
๒. ใช้ระบบสารสนเทศประกอบการบริหารจัดการงานของสหกรณ์อย่างมีประสิทธิภาพ
๓. การอบรมความรู้เกี่ยวกับการสหกรณ์และการบริหารการพัฒนาให้กับเจ้าหน้าที่และสมาชิก
๔. การอบรมความรู้เกี่ยวกับการสหกรณ์และการส่งเสริมอาชีพแก่สมาชิก
๕. การประชุมแลกเปลี่ยนความรู้และความคิดเห็นของคณะกรรมการและเจ้าหน้าที่สหกรณ์
๖. เชิญนักวิชาการ/ผู้ทรงคุณวุฒิด้านต่างๆ มาให้ความรู้และข้อเสนอแนะแก่กรรมการและเจ้าหน้าที่สหกรณ์
๗. ติดตามข้อมูลข่าวสารการเปลี่ยนแปลงด้านเศรษฐกิจ สังคม และการเมืองในระดับท้องถิ่นและระดับชาติ

๕. คุณธรรม

๑. จัดสรรทุนต่างๆ ทุนการศึกษา อบรม ทุนสาธารณประโยชน์ ทุนสะสมพัฒนากิจการ
๒. ทุนสะสมเพื่อการสวัสดิการ (สมาชิก) โบนัสกรรมการ/เจ้าหน้าที่ ทุนส่งเสริมอาชีพ
๓. ธรรมาภิบาลสหกรณ์การเกษตรรัดกุม จำกัด โปร่งใส ตรวจสอบได้ ความเป็นธรรม
๔. การมีส่วนร่วม ความรับผิดชอบ กระจายอำนาจและถ่วงดุลอำนาจ และมีประสิทธิภาพ
๕. สนับสนุนให้เจ้าหน้าที่ของสหกรณ์ไปเรียนต่อระดับปริญญาตรีและปริญญาโท
๖. อบรมความรู้เรื่องการประกอบอาชีพด้านต่างๆ และการทำบัญชีเบื้องต้นแก่สมาชิก
๗. แนะนำและสนับสนุนให้สมาชิกรู้จักการออมเงินและรับฝากเงินจากสมาชิก
๘. เป็นแกนกลางจัดประชุมสหกรณ์ในพื้นที่ภาคใต้ เพื่อบรรเทาและแก้ไข

๒๓๐๖ การประกวดผลงานตามปรัชญา AFS อนุรักษ์วิถีพอเพียง

ปัญหาความไม่สงบในพื้นที่ ๓ จังหวัดภาคใต้

๙. รับซื้อผลผลิตทางการเกษตร และขายปัจจัยทางการเกษตรให้แก่สมาชิก
ในราคายุติธรรม

ผลการดำเนินงาน

จากการดำเนินธุรกิจตามแนวทางปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงดังกล่าว ทำให้สหกรณ์การเกษตร-รัตภูมิ จำกัด มีความเข้มแข็งสามารถดำเนินธุรกิจมาเป็นระยะเวลา
กว่า ๔๐ ปี โดยสมาชิกให้ความร่วมมือในกิจกรรมต่างๆ ของสหกรณ์ ซึ่งเป็นการสร้าง
ความมั่นคงในการประกอบอาชีพของสมาชิก ทั้งการเสริมรายได้จากการสร้างอำนาจ
ต่อรองทางการตลาดสินค้าเกษตร และลดค่าใช้จ่ายด้านต้นทุนการผลิตของสมาชิก
นอกจากนี้ ยังมีการวางแผนธุรกิจที่สร้างภูมิคุ้มกันให้กิจการ โดยการมีส่วนร่วมจาก
สมาชิกและมีกิจกรรมที่เป็นการบำเพ็ญประโยชน์ต่อสังคมส่วนรวมด้วย

การประกวดผลงานตามปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง ๒๕๖๓

คำสั่งคณะกรรมการพิเศษเพื่อประสานงานโครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำริ

ที่ ๐๑ / ๒๕๕๐

เรื่อง แต่งตั้งองค์การดำเนินการประกวดผลงานตามปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง

เนื่องในโอกาสมหามงคลเฉลิมพระชนมพรรษา ๘๐ พรรษา ๕ ธันวาคม ๒๕๕๐ สำนักงานคณะกรรมการพิเศษเพื่อประสานงานโครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำริ ได้ดำเนินการจัดงานเฉลิมพระเกียรติ เพื่อเผยแพร่พระปรีชาสามารถและพระมหากรุณาธิคุณ ในพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวที่ได้พระราชทานพระราชดำริ ในการช่วยเหลือและบรรเทา ความทุกข์ยากของพสกนิกรชาวไทยมาโดยตลอด ทั้งนี้ เพื่อให้พสกนิกรชาวไทยได้น้อมรำลึก ถึงพระมหากรุณาธิคุณและน้อมนำแนวพระราชดำริไปประยุกต์ใช้ จึงได้จัดให้มีการประกวด ผลงานตามปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงที่ประสบผลสำเร็จอย่างเป็นรูปธรรม

เพื่อให้การดำเนินงานจัดประกวดผลงานตามปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงในครั้งนี้ เป็นไป ด้วยความเรียบร้อย สมพระเกียรติ บริสุทธิ์ ยุติธรรมและบรรลุวัตถุประสงค์อย่างมีประสิทธิภาพ จึงขอแต่งตั้งองค์การดำเนินการประกวดผลงานตามปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง ดังนี้

๑. คณะกรรมการอำนวยการจัดการประกวดผลงานตามปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง

๑.๑ องค์ประกอบ

๑) นายอำพล เสนาณรงค์ องคมนตรี	ที่ปรึกษา
๒) นายเกษม วัฒนชัย องคมนตรี	ที่ปรึกษา
๓) นายพลากร สุวรรณรัฐ องคมนตรี	ที่ปรึกษา
๔) นายสวัสดิ์ วัฒนยากร องคมนตรี	ที่ปรึกษา

๕) นายสุเมธ...

การประกวดผลงานตามปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง ๒๕๕๐

๕) นายสุเมธ ตันติเวชกุล เลขาธิการมูลนิธิชัยพัฒนา	ที่ปรึกษา
๖) นายมนูญ มุกข์ประดิษฐ์ รองเลขาธิการมูลนิธิชัยพัฒนา	ที่ปรึกษา
๗) นายพิมลศักดิ์ สุวรรณทัต เหรียญกฐกมูลนิธิชัยพัฒนา	ที่ปรึกษา
๘) นายปานเทพ กล้าณรงค์ราญ กรรมการมูลนิธิชัยพัฒนา	ที่ปรึกษา
๙) ผู้อำนวยการสำนักงานทรัพย์สินส่วนพระมหากษัตริย์	ที่ปรึกษา
๑๐) เลขาธิการคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจ และสังคมแห่งชาติ	ที่ปรึกษา
๑๑) เลขาธิการคณะกรรมการพิเศษเพื่อประสานงาน โครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำริ	ประธานกรรมการ
๑๒) รองเลขาธิการคณะกรรมการพิเศษเพื่อประสานงาน โครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำริ ทุกท่าน	รองประธานกรรมการ
๑๓) ผู้อำนวยการสำนักงบประมาณ	กรรมการ
๑๔) ปลัดกระทรวงเกษตรและสหกรณ์	กรรมการ
๑๕) ปลัดกระทรวงมหาดไทย	กรรมการ
๑๖) ปลัดกระทรวงแรงงาน	กรรมการ
๑๗) ปลัดกระทรวงอุตสาหกรรม	กรรมการ
๑๘) เลขาธิการคณะกรรมการวิจัยแห่งชาติ	กรรมการ
๑๙) ผู้อำนวยการสำนักงานกองทุนสนับสนุนการวิจัย	กรรมการ
๒๐) เลขาธิการคณะกรรมการส่งเสริมการลงทุน	กรรมการ
๒๑) ผู้อำนวยการสำนักงานส่งเสริมวิสาหกิจ ขนาดกลางและขนาดย่อม	กรรมการ

๒๒) ประธานสภา...

๒๑๐ การประกวดผลงานตามปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง

๒๒) ประธานสภาอุตสาหกรรมแห่งประเทศไทย	กรรมการ
๒๓) ประธานสภาหอการค้าไทย	กรรมการ
๒๔) ประธานสมาคมธนาคารไทย	กรรมการ
๒๕) ผู้อำนวยการสถาบันเพิ่มผลผลิตแห่งชาติ	กรรมการ
๒๖) ผู้จัดการธนาคารเพื่อการเกษตรและสหกรณ์การเกษตร	กรรมการ
๒๗) ที่ปรึกษาด้านการพัฒนา	กรรมการและ
สำนักงานคณะกรรมการพิเศษเพื่อประสานงาน	เลขานุการ
โครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำริ	
๒๘) ที่ปรึกษาด้านการประสานงานโครงการฯ	กรรมการและ
สำนักงานคณะกรรมการพิเศษเพื่อประสานงาน	ผู้ช่วยเลขานุการ
โครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำริ ทุกท่าน	

๑.๒ อำนวยการที่

- ๑) ควบคุม กำกับ ดูแลให้การจัดการประกวดผลงานตามปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง เป็นไปด้วยความเรียบร้อย บริสุทธิ์ และยุติธรรม
- ๒) ให้การสนับสนุน วิชาการ บุคลากร และอุปกรณ์ต่างๆ เพื่อให้การจัดการประกวด ผลงานตามปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงเป็นไปด้วยความเรียบร้อย
- ๓) ให้ความเห็นชอบผลการตัดสินการประกวดผลงานตามปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง ตามที่คณะกรรมการตัดสินการประกวดฯ เสนอ
- ๔) แต่งตั้งคณะกรรมการและคณะทำงานให้ความช่วยเหลือการปฏิบัติงาน จัดประกวดได้ตามความเหมาะสม
- ๕) ปฏิบัติงานอื่นที่คณะกรรมการพิเศษเพื่อประสานงาน โครงการอันเนื่องมาจาก พระราชดำริมอบหมาย

๒. คณะกรรมการตัดสิน...

๒. คณะกรรมการตัดสินการจัดการประกวดผลงานตามปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง

๒.๑ องค์ประกอบ

๑) นายสุเมธ ตันติเวชกุล	ประธานกรรมการ
๒) รองเลขาธิการคณะกรรมการพิเศษเพื่อประสานงาน โครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำริ ทุกท่าน	รองประธานกรรมการ
๓) อธิบดีกรมประชาสัมพันธ์	กรรมการ
๔) ผู้แทนสำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจ และสังคมแห่งชาติ	กรรมการ
๕) ผู้แทนสำนักงานงบประมาณ	กรรมการ
๖) ผู้แทนกระทรวงเกษตรและสหกรณ์	กรรมการ
๗) ผู้แทนกระทรวงอุตสาหกรรม	กรรมการ
๘) ผู้แทนกระทรวงแรงงาน	กรรมการ
๙) ผู้แทนกรมการพัฒนาชุมชน	กรรมการ
๑๐) ผู้แทนกรมชลประทาน	กรรมการ
๑๑) ผู้แทนกรมตรวจบัญชีสหกรณ์	กรรมการ
๑๒) ผู้แทนกรมส่งเสริมการเกษตร	กรรมการ
๑๓) ผู้แทนกรมการข้าว	กรรมการ
๑๔) ผู้แทนสำนักงานส่งเสริมวิสาหกิจ ขนาดกลางและขนาดย่อม	กรรมการ
๑๕) ผู้แทนสถาบันเพิ่มผลผลิตแห่งชาติ	กรรมการ
๑๖) ผู้แทนบริษัทประกันสินเชื่ออุตสาหกรรมขนาดย่อม	กรรมการ
๑๗) กรรมการผู้อำนวยการใหญ่ บริษัท อสมท. จำกัด (มหาชน)	กรรมการ
๑๘) ผู้แทนสภาอุตสาหกรรมแห่งประเทศไทย	กรรมการ
๑๙) ผู้แทนสมาคมธนาคารไทย	กรรมการ
๒๐) ผู้แทนสภาหอการค้าไทย	กรรมการ

๒๑) ผู้แทนสมาคม...

๒๑๒ การประกวดผลงานตามปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง

๓๒) นางเกศินี วิฑูรชาติ คณบดี คณะพาณิชยศาสตร์และการบัญชี มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์	กรรมการ
๓๓) นางสาวปรียานุช พิบูลสรารุช หัวหน้าโครงการวิจัยเศรษฐกิจพอเพียง สำนักงานทรัพย์สินส่วนพระมหากษัตริย์	กรรมการ
๓๔) นายธันวา จิตต์สงวน คณะเศรษฐศาสตร์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์	กรรมการ
๓๕) นายชนวน รัตน์วราหะ ประธานมูลนิธิเกษตรยั่งยืนแห่งประเทศไทย	กรรมการ
๓๖) นางศิริสุภา กุลทนนท์ ผู้ช่วยผู้บริหาร สำนักงานโครงการพัฒนา แห่งสหประชาชาติ (ประเทศไทย)	กรรมการ
๓๗) นายสมชาย องค์กรประเสริฐ ประธานโครงการบริหารหลักสูตรพัฒนาภูมิสังคมอย่างยั่งยืน คณะผลิตกรรมการเกษตร มหาวิทยาลัยเกษตรแม่โจ้	กรรมการ
๓๘) นางจิตติพร ศิริพันธ์ พันธเสน คณะสังคมสงเคราะห์ศาสตร์ มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์	กรรมการ
๓๙) นายฉัฐพงษ์ ทองภักดี ผู้อำนวยการศูนย์ศึกษาเศรษฐกิจพอเพียง สถาบันบัณฑิตพัฒนบริหารศาสตร์	กรรมการ
๔๐) นายสุขสรร์ก กั้นตะบุตร หัวหน้ากลุ่มวิจัยภาวะผู้นำ วิทยาลัยการจัดการ มหาวิทยาลัยมหิดล	กรรมการ
๔๑) นางสาวสุดา สุวรรณภิรมย์ ผู้อำนวยการวิทยาลัยพาณิชยศาสตร์ มหาวิทยาลัยบูรพา	กรรมการ

๔๒) นายธนเส...

๒๑๔ การประกวดผลงานตามปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง

๔๒) นายเนศ นรภูมิพิทักษ์	กรรมการ
ผู้อำนวยการสถาบันพัฒนาวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม	
๔๓) นางสาวเพลินพิศ สัตย์สงวน	กรรมการ
คณะเศรษฐศาสตร์ มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์	
๔๔) นางสาวทองทิพภา วิริยะพันธุ์	กรรมการ
คณะบริหารธุรกิจ มหาวิทยาลัยหอการค้าไทย	
๔๕) นายอภิชาติ จงสกุล	กรรมการ
รองอธิบดีด้านวิชาการ กรมพัฒนาที่ดิน	
๔๖) นายจิรากร โกศัยเสวี	กรรมการ
รองอธิบดีกรมวิชาการเกษตร	
๔๗) นายคูสิต นนทะนาคร	กรรมการ
รองประธานหอการค้าไทย	
๔๘) นายวิฑูรย์ เลี่ยนจำรูญ	กรรมการ
ผู้อำนวยการองค์การความหลากหลายทางชีวภาพ และภูมิปัญญาไทย	
๔๙) นายอดิศักดิ์ บ้วนเกียรติพันธ์	กรรมการ
คณะเกษตร มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์	
๕๐) นางจุฬารัตน์ นีรัตติยกุล	กรรมการ
รักษาการเลขาธิการสำนักงานกองทุนฟื้นฟูและพัฒนาเกษตรกร	
๕๑) นางจินตนา บุญบงการ	กรรมการ
ผู้อำนวยการศูนย์บ่มเพาะ คณะพาณิชยศาสตร์และการบัญชี จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย	
๕๒) นายลลิต ถนอมสิงห์	กรรมการ
ผู้ช่วยเลขาธิการสำนักงานมูลนิธิชัยพัฒนา	
๕๓) ที่ปรึกษาด้านการพัฒนา	กรรมการและ
สำนักงานคณะกรรมการพิเศษเพื่อประสานงาน	เลขานุการ
โครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำริ	

๕๔) ที่ปรึกษาด้านการประสานงาน...

การประกวดผลงานตามปรัชญา ๖S ๒๐๑๕

๕๔) ที่ปรึกษาด้านการประสานงานโครงการฯ สำนักงานคณะกรรมการพิเศษเพื่อประสานงาน โครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำริ ทุกท่าน	กรรมการและ ผู้ช่วยเลขานุการ
๕๕) ผู้อำนวยการกองติดตามประเมินผล สำนักงานคณะกรรมการพิเศษเพื่อประสานงาน โครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำริ	กรรมการและ ผู้ช่วยเลขานุการ

๒.๒ อำนาจหน้าที่

- ๑) กำหนดกรอบ แนวทางการดำเนินงาน หลักเกณฑ์ และตัวชี้วัดการประกวผลงานตามปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง
- ๒) กำกับ ดูแลการจัดการประกวผลงานตามปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง ให้เป็นไปด้วยความเรียบร้อย บริสุทธิ์ และยุติธรรม
- ๓) พิจารณาและตัดสินการประกวผลงานตามปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง
- ๔) แต่งตั้งอนุกรรมการและคณะทำงานให้ความช่วยเหลือการปฏิบัติงานจัดประกวได้ตามความเหมาะสม
- ๕) ปฏิบัติงานอื่นที่คณะกรรมการพิเศษเพื่อประสานงานโครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำริมอบหมาย

ทั้งนี้ ตั้งแต่บัดนี้เป็นต้นไป

สั่ง ณ วันที่ ๕ มีนาคม พ.ศ. ๒๕๕๐

ลงชื่อ

(พลเอกสุรยุทธ์ จุลานนท์)

นายกรัฐมนตรี

ประธานกรรมการพิเศษ

เพื่อประสานงานโครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำริ

๒๑๖ การประกวผลงานตามปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง

ผู้ได้รับรางวัลชมเชย

ต้นประชาชนทั่วไป

กรุงเทพมหานคร

- นายณรงค์ชัย ภาคภากร อายุ ๔๐ ปี บ้านเลขที่ ๔๖๙/๘ ถนนเจริญกรุง แขวง บางโคล่ เขตบางคอแหลม นายแพทย์
- นายสมชาย สมานตระกูล อายุ ๕๔ ปี บ้านเลขที่ ๓๔/๓ หมู่ ๕ บ้านลำไทร ถนนลำไทร แขวงโคกแฝด เขตหนองจอก ชำราชการบ้านาญ
- ร.อ. สงกรานต์ ฝ่าวิจารณ์ อายุ ๕๕ ปี บ้านเลขที่ ๓๔๗/๖ ถนนประชาราษฎร์สาย ๒ แขวงบางซื่อ เขตบางซื่อ พนักงานรัฐวิสาหกิจ
- นายเกษม ศรีน้ำทอง อายุ ๕๓ ปี บ้านเลขที่ ๗๒๗/๔๙ ถนนอิสรภาพ แขวงบ้านช่างหล่อ เขตบางกอกน้อย ธุรกิจส่วนตัว

ภาคกลาง

- นายคำนิง ชนะสิทธิ์ อายุ ๖๒ ปี บ้านเลขที่ ๖/๑ หมู่ ๑๒ บ้านชำปลาไหล ตำบลสองพี่น้อง อำเภอกำแพง จังหวัดจันทบุรี เกษตรกร
- นายบุญเรือง ปาแสนกุล อายุ ๖๙ ปี บ้านเลขที่ ๒๖/๑ บ้านกงลาด หมู่ ๖ ตำบลห้วยด้วน อำเภอดอนตูม จังหวัดนครปฐม ชำราชการบ้านาญ
- จำเอกเขียน สร้อยสม อายุ ๖๑ ปี บ้านเลขที่ ๙๙๙/๒๒ ตำบลชะอำ อำเภอชะอำ จังหวัดเพชรบุรี เกษตรกร
- นายสมชาย ปานทอง อายุ ๕๖ ปี บ้านเลขที่ ๔๒ หมู่ ๑ บ้านวังกะจับ ตำบลคอตราช อำเภอดำรงราษฎร์ จังหวัดสิงห์บุรี เกษตรกร
- นายคำแสง มีทา อายุ ๕๔ ปี บ้านเลขที่ ๓๑ หมู่ ๓ ตำบลห้วยเขย่ง อำเภอทองผาภูมิ จังหวัดกาญจนบุรี เกษตรกร
- นายทำนันทน์ แซ่ลี อายุ ๕๔ ปี บ้านเลขที่ ๒๑๔/๑ หมู่ ๔ ตำบลหนองเหียง อำเภอพนัสนิคม จังหวัดชลบุรี เกษตรกร
- จำเอกสมบัติ วิสูตรพันธ์ อายุ ๕๒ ปี บ้านเลขที่ ๑๖๖ หมู่ ๑ ตำบลหนองแซง อำเภอหันคา จังหวัดชัยนาท เกษตรกร

- นายบัณฑิต กุลพฤกษ์ อายุ ๔๙ ปี บ้านเลขที่ ๒๓๐/๑ หมู่ ๖ ตำบลเขาสมิง อำเภอสมิง จังหวัดตราด เกษตรกร
- นางพรหมจิตต์ มูลจันทร์ อายุ ๓๙ ปี บ้านเลขที่ ๑๙/๒ หมู่ ๑ บ้านศรีจุฬา ตำบลศรีจุฬา อำเภอเมือง จังหวัดนครนายก เกษตรกร
- นางนาฎยา จันทร์แตง อายุ ๔๖ ปี บ้านเลขที่ ๒๑/๑ หมู่ ๔ ตำบลบางบัวทอง อำเภอบางบัวทอง จังหวัดนนทบุรี ธุรกิจส่วนตัว
- นายสำราญ อินทร อายุ ๕๒ ปี บ้านเลขที่ ๓๑ หมู่ ๑๒ ตำบลลำลูกกา อำเภอลำลูกกา จังหวัดปทุมธานี เกษตรกร
- นางสมศรี โชติช่วง อายุ ๕๙ ปี บ้านเลขที่ ๒/๗๐ ซอยหัวหิน ๕๐ ถนนเพชรเกษม ตำบลหัวหิน อำเภอหัวหิน จังหวัดประจวบคีรีขันธ์ นักธุรกิจอิสระจำหน่ายตรง
- นายประชัน เชื้อแสง อายุ ๕๗ ปี บ้านเลขที่ ๓๑ หมู่ ๑๗ บ้านหนองไฮ ตำบลหัวหว้า อำเภอศรีมหาโพธิ จังหวัดปราจีนบุรี เกษตรกร
- นายสุนทร แสงสุกใส อายุ ๖๓ ปี บ้านเลขที่ ๑๑ หมู่ ๗ ตำบลพุกทะเล อำเภอบางปะหัน จังหวัดพระนครศรีอยุธยา ข้าราชการบำนาญ
- นายชาติชาย เหลืองเจริญ อายุ ๔๖ ปี บ้านเลขที่ ๑๙ หมู่ ๗ ตำบลเนินซ้อ อำเภอแก่ง จังหวัดระยอง เกษตรกร
- นายพิชิต ทับทิม อายุ ๕๖ ปี บ้านเลขที่ ๒๙ หมู่ ๙ บ้านเขาถ้ำ ตำบลดอนทราย อำเภอปากท่อ จังหวัดราชบุรี ผู้นำชุมชน
- นายกมล รวงแดง อายุ ๓๑ ปี บ้านเลขที่ ๔๕ หมู่ ๕ ตำบลหนองรี อำเภอลำสนธิ จังหวัดลพบุรี ผู้นำชุมชน
- นายสำเนา รัศมีทัต อายุ ๓๙ ปี บ้านเลขที่ ๓๗ หมู่ ๔ ตำบลบางน้ำผึ้ง อำเภอพระประแดง จังหวัดสมุทรปราการ นักการเมืองท้องถิ่น
- นางณภัทร จาตุรัส อายุ ๕๐ ปี บ้านเลขที่ ๙๕/๑ หมู่ ๕ ตำบลเหมืองใหม่ อำเภออัมพวา จังหวัดสมุทรสงคราม เกษตรกร
- นายมะลิ มาลีพันธ์ อายุ ๖๔ ปี บ้านเลขที่ ๓๒ หมู่ ๑ ตำบลหลักสอง อำเภอบ้านแพ้ว จังหวัดสมุทรสาคร เกษตรกร
- นางเจริญ ผัดแก้ว อายุ ๔๙ ปี บ้านเลขที่ ๕๓/๗ หมู่ ๖ ตำบลบ้านลำ อำเภอวิหารแดง จังหวัดสระบุรี เกษตรกร
- นายพุด แก้วบรเพชร อายุ ๕๔ ปี บ้านเลขที่ ๗๕ หมู่ ๖ บ้านคลองหวาย ตำบลวังใหม่ กิ่งอำเภอวังสมบูรณ์ จังหวัดสระแก้ว เกษตรกร

๒๑๔ การประกวดผลงานตามปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง

- นายชัยพร พรหมพันธุ์ อายุ ๔๖ ปี บ้านเลขที่ ๓๕ หมู่ ๑ ตำบลบางใหญ่ อำเภอบางปลาม้า จังหวัดสุพรรณบุรี เกษตรกร
- นายเอนก สีเขียวสด อายุ ๕๐ ปี บ้านเลขที่ ๕๗/๑ หมู่ ๒ ตำบลป่าจิว อำเภอเมือง จังหวัดอ่างทอง เกษตรกร

ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ

- นายถาวร สรรสมบัติ อายุ ๕๙ ปี บ้านเลขที่ ๒๒ หมู่ ๙ บ้านคำปลาหลาย ตำบลบ้านดง อำเภออุบลรัตน์ จังหวัดขอนแก่น ผู้นำชุมชน
- นายทอง สิงห์สุขุม อายุ ๖๐ ปี บ้านเลขที่ ๑๑๗ หมู่ ๖ บ้านโคกเลาะ ตำบลหนองพอก อำเภอหนองพอก จังหวัดร้อยเอ็ด เกษตรกร
- นายสวน วงศ์พยัคฆ์ อายุ ๖๓ ปี บ้านเลขที่ ๑๘/๑ หมู่ ๗ บ้านสงเปือย ตำบลธาตุ อำเภอเขียงคาน จังหวัดเลย เกษตรกร
- นายผาย สร้อยสระกลาง อายุ ๗๗ ปี บ้านเลขที่ ๑๕๕ หมู่ ๔ ตำบลโคกล่าม อำเภอลำปลายมาศ จังหวัดบุรีรัมย์ เกษตรกร
- นายเกรียงศักดิ์ แดงวันสี อายุ ๔๔ ปี บ้านเลขที่ ๑๔๓ บ้านสิงห์สะอาด หมู่ ๑๓ ตำบลสหัสขันธ์ อำเภอสหัสขันธ์ จังหวัดกาฬสินธุ์ ผู้นำชุมชน
- นายจันดี พลธรรม อายุ ๕๓ ปี บ้านเลขที่ ๗๖ หมู่ ๑ บ้านบัว ตำบลบ้านบัว อำเภอเกษตรสมบูรณ์ จังหวัดชัยภูมิ เกษตรกร
- นายเนียม นาโควงค์ อายุ ๕๔ ปี บ้านเลขที่ ๕๖ หมู่ ๔ บ้านนาจัว ตำบลนาจัว อำเภอนาหว้า จังหวัดนครพนม เกษตรกร
- นายจันท์ ชัยภา อายุ ๕๐ ปี บ้านเลขที่ ๖๐ หมู่ ๗ บ้านเขาพริก ตำบลคลองไผ่ อำเภอสีคิ้ว จังหวัดนครราชสีมา เกษตรกร
- นายจันท์ นาชัยดุลย์ อายุ ๔๙ ปี บ้านเลขที่ ๑๑๗ หมู่ ๗ บ้านหนองแห่น ตำบลนาโพธิ์ กิ่งอำเภอกุดรัง จังหวัดมหาสารคาม เกษตรกร
- นายบุญยืน วงศ์กระไซ้ อายุ ๔๓ ปี บ้านเลขที่ ๙๙ หมู่ ๓ บ้านโพนไฮ ตำบลหนองแคน อำเภอดงหลวง จังหวัดมุกดาหาร เกษตรกร
- นายศรีเทพ คชนะ อายุ ๖๐ ปี บ้านเลขที่ ๗๒ หมู่ ๑๐ บ้านคำม่วงไข ตำบลโนนเปือย อำเภอกุดชุม จังหวัดยโสธร เกษตรกร
- นายบุญนาท วิรุณพันธ์ อายุ ๖๙ ปี บ้านเลขที่ ๑๔๓ หมู่ ๗ บ้านอุ่มแสง ตำบลตู อำเภอราษีไศล จังหวัดศรีสะเกษ เกษตรกร

- นางละยา นุงแสน อายุ ๔๗ ปี บ้านเลขที่ ๒/๒ หมู่ ๑ ตำบลนาม่อง อำเภอ กุดบาก จังหวัดสกลนคร เกษตรกร
- นางทุเรียน บริบาล อายุ ๔๗ ปี บ้านเลขที่ ๙๕/๒ หมู่ ๑๒ บ้านยางเตี้ยใต้ ตำบลระแงง อำเภอศีขรภูมิ จังหวัดสุรินทร์ เกษตรกร
- นายอนันต์ มุลวงศรี อายุ ๕๔ ปี บ้านเลขที่ ๔๔ หมู่ ๗ ตำบลกอนาง อำเภอท่าบ่อ จังหวัดหนองคาย เกษตรกร
- นายเชาวลิต โลโท อายุ ๕๑ ปี บ้านเลขที่ ๔๖/๑ หมู่ ๗ บ้านกุดเต่า ตำบล นามะเพ็ง อำเภอเมือง จังหวัดหนองบัวลำภู ช่างราชการ
- นายประสิทธิ์ บุญแก้ว อายุ ๕๒ ปี บ้านเลขที่ ๑๑๖ หมู่ ๔ บ้านบัวเทิง ตำบล ท่าช้าง กิ่งอำเภอสว่างวีระวงศ์ จังหวัดอุบลราชธานี เกษตรกร
- นางบุญมี มะลิสา อายุ ๕๗ ปี บ้านเลขที่ ๑๑ หมู่ ๑ บ้านป่าก่อ ตำบลป่าก่อ อำเภอขามเฒ่า จังหวัดอำนาจเจริญ เกษตรกร

ภาคใต้

- นายสงวน มงคลศรีพันธ์ อายุ ๔๔ ปี บ้านเลขที่ ๖๓ หมู่ ๗ บ้านเขากลม ตำบลหนองทะเล อำเภอเมือง จังหวัดกระบี่ เกษตรกร
- นายสมบุญ ศรีสุบัติ อายุ ๕๗ ปี บ้านเลขที่ ๑๔ หมู่ ๖ บ้านทอนอม ตำบล ช้องไม้แก้ว อำเภอทุ่งตะโก จังหวัดชุมพร เกษตรกร
- นายวาเศษ ตาเดอิน อายุ ๔๑ ปี บ้านเลขที่ ๑๔๕ หมู่ ๔ บ้านควนไต่ะเหลง ตำบลควนโดน อำเภอควนโดน จังหวัดสตูล เกษตรกร
- นายณรงค์ ทองแท้ อายุ ๖๓ ปี บ้านเลขที่ ๑๒ หมู่ ๑ ตำบลหนองไทร อำเภอ พุนพิน จังหวัดสุราษฎร์ธานี เกษตรกร
- นางจำเนียร กาญจนพรหม อายุ ๔๖ ปี บ้านเลขที่ ๑๐๗/๑ หมู่ ๑๒ ตำบล นาท่ามเหนือ อำเภอเมือง จังหวัดตรัง ช่างราชการ
- นางบุญเรือน ทองจำรัส อายุ ๔๙ ปี บ้านเลขที่ ๑๔๕ หมู่ ๕ บ้านยางยวน ตำบลดอนตรอ อำเภอเฉลิมพระเกียรติ จังหวัดนครศรีธรรมราช เกษตรกร
- นายวรพงษ์ ชุนพรม อายุ ๔๗ ปี บ้านเลขที่ ๑๒๖ หมู่ ๙ บ้านโพธิ์ทอง ตำบล กะลุวอเหนือ อำเภอเมือง จังหวัดนราธิวาส เกษตรกร
- นางนิภา สุขแก้วมณี อายุ ๒๔ ปี บ้านเลขที่ ๙ หมู่ ๓ บ้านฉาง ตำบลบางโกระ อำเภอโคกโพธิ์ จังหวัดปัตตานี เกษตรกร

๒๒๒๐ การประกวดผลงานตามปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง

- นายสาคร สถาธรรม อายุ ๕๕ ปี บ้านเลขที่ ๓๐/๓ หมู่ ๑ ตำบลหล่อยิ่ง อำเภอดงแก้วทุ่ง จังหวัดพังงา เกษตรกร
- นายเฉลิม เรืองเพ็ง อายุ ๕๒ ปี บ้านเลขที่ ๑๓๕ หมู่ ๓ บ้านวังยาว ตำบลตะพาน อำเภอศรีบรรพต จังหวัดพัทลุง เกษตรกร
- นายประสิทธิ์ ทองใส อายุ ๖๑ ปี บ้านเลขที่ ๓๐/๔ หมู่ ๓ ตำบลสะเตงนอก อำเภอเมือง จังหวัดยะลา เกษตรกร
- นายจิต เพ็ชรกาล อายุ ๕๖ ปี บ้านเลขที่ ๑๒๑ หมู่ ๙ ตำบลท่าช้าง อำเภอบางกล่ำ จังหวัดสงขลา เกษตรกร
- นายวิโรจน์ แก้วฉนวนรงค์ บ้านเลขที่ ๕๓/๒ หมู่ ๕ บ้านนาก ตำบลฉลอง อำเภอเมือง จังหวัดภูเก็ต เกษตรกร

ภาคเหนือ

- นายสุรชัย มรกตวิจิตรการ อายุ ๕๓ ปี บ้านเลขที่ ๙๔ หมู่ ๒ บ้านป่าไผ่ ตำบลแม่โป่ง อำเภอดอยสะเก็ด จังหวัดเชียงใหม่ เกษตรกร
- นายมนูญ วงศ์อรินทร์ อายุ ๕๔ ปี บ้านเลขที่ ๔๔/๑ หมู่ ๕ ตำบลแม่หล่าย อำเภอเมือง จังหวัดแพร่ เกษตรกร
- นายสุพจน์ โคมณี อายุ ๔๑ ปี บ้านเลขที่ ๓๓ หมู่ ๕ บ้านหนองข่อย ตำบลหนองกระเจา อำเภอชุมแสง จังหวัดนครสวรรค์ เกษตรกร
- นายจวน ผลเกิด อายุ ๗๑ ปี บ้านเลขที่ ๑๔๓ หมู่ ๓ บ้านทุ่งทอง ตำบลโพธิ์ไทรงาม กิ่งอำเภอบึงนาราง จังหวัดพิจิตร เกษตรกร
- นายรัตน์ จาสุมุท อายุ ๖๕ ปี บ้านเลขที่ ๔๗/๑ หมู่ ๕ บ้านสันสลี ตำบลสันสลี อำเภอเวียงป่าเป้า จังหวัดเชียงราย เกษตรกร
- นายเสมอ อินทหอม อายุ ๕๖ ปี บ้านเลขที่ ๗๗ หมู่ ๑ ตำบลวาลีย์ อำเภอพบพระ จังหวัดตาก เกษตรกร
- นายสถิตย์ ต้นชูชีพ อายุ ๕๖ ปี บ้านเลขที่ ๕๖ หมู่ ๗ บ้านวังผา ตำบลทุ่งช้าง อำเภอทุ่งช้าง จังหวัดน่าน เกษตรกร
- นายสมพงษ์ อันชานา อายุ ๓๔ ปี บ้านเลขที่ ๔๖/๑ หมู่ ๒ บ้านบางกระน้อย ตำบลนครป่าหมาก อำเภอบางกระทุ่ม จังหวัดพิษณุโลก เกษตรกร
- นายปราโมทย์ ทองยิ้ม อายุ ๕๙ ปี บ้านเลขที่ ๑๕๙ หมู่ ๑ บ้านห้วยตุม ตำบลพุทธบาท อำเภอชนแดน จังหวัดเพชรบูรณ์ เกษตรกร

- นายยรรยงค์ ยาศิ อายุ ๕๒ ปี บ้านเลขที่ ๗๖ หมู่ ๒ บ้านแม่เนาเติง ตำบลแม่เนาเติง อำเภอปาย จังหวัดแม่ฮ่องสอน เกษตรกร
- นายสมโภช ปานถม อายุ ๕๖ ปี บ้านเลขที่ ๒๕๓ หมู่ ๕ บ้านห้วยรากไม้ ตำบลสบป่าด อำเภอแม่เมาะะ จังหวัดลำปาง เกษตรกร
- นายบุญยัง มณีภาค อายุ ๕๓ปี บ้านเลขที่ ๖๘/๑ หมู่ ๔ บ้านร่องห้า ถนนสบทา-ท่าลี่ ตำบลท่าตุ้ม อำเภอป่าซาง จังหวัดลำพูน เกษตรกร
- นายทองคำ เข้มทองคำ อายุ ๕๐ ปี บ้านเลขที่ ๒/๑ หมู่ ๓ บ้านดอนสัก ตำบลไกรกลาง อำเภอกงไกรลาศ จังหวัดสุโขทัย เกษตรกร
- นางสาวเรียง สว่างใจ อายุ ๓๙ ปี บ้านเลขที่ ๖๓ หมู่ ๔ บ้านดงสระแก้ว ตำบลไผ่ล้อม อำเภอลับแล จังหวัดอุตรดิตถ์ เกษตรกร
- นายอรุณ กวาสมบูรณ์ อายุ ๓๑ ปี บ้านเลขที่ ๓๗ บ้านบางกุ้ง หมู่ ๖ ตำบลห้วยคต อำเภอห้วยคต จังหวัดอุทัยธานี เกษตรกร
- นางตุลา ยวงข้าว อายุ ๕๗ ปี บ้านเลขที่ ๔๔ หมู่ ๑ บ้านห้วยเคียนเหนือ ตำบลบ้านต้า อำเภอเมือง จังหวัดพะเยา เกษตรกร

๒๓๒๓ การประกวดผลงานตามปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง

ผู้ได้รับรางวัลชมเชย

ด้านเกษตรทฤษฎีใหม่

กรุงเทพมหานคร

● นายปรีชา เหมกรณ์ ๕๕ ม.๙ คลอง ๑๓ แขวงคลอง ๑๒ เขตหนองจอก กรุงเทพมหานคร

● นายสมศักดิ์ กองเบ็ง ๑๖/๑ ม.๒ ตำบลคลองสามวาตะวันออก อำเภอ คลองสามวา กรุงเทพมหานคร

ภาคกลาง

● นายสมบัติ กาญจนนา ๒๕ ม.๖ ต.หนองหงส์ อ.พานทอง จ.ชลบุรี ๒๐๑๖๐
● นายสุวรรณ ศิริจันทร์ ๕๐ ม.๓ ต.คลองนียมยาตรา อ.บางบ่อ จ.สมุทรปราการ
● นางบรรจง เดชเดชา ๑๕๔ ม.๔ บ.โป่งกะสัง ต.หาดขาม อ.กุยบุรี จ.ประจวบคีรีขันธ์ ๗๗๑๕๐

● นายปรีชา เสืองาม ๔๗ ม.๑๓ ต.บางคู้อ.ท่าวัง จ.ลพบุรี ๑๕๑๕๐
● นายตาบ บุญจิต ๗๒/๔ ม.๔ ต.ซากบก อ.บ้านค่าย จ.ระยอง
● นางสาววันนา วงศ์สุดี ๔๔ ม.๕ ต.สิงหนาท อ.ลาดบัวหลวง จ.พระนครศรีอยุธยา ๑๓๒๓๐

● นางยิ้ม คำเกลือ ๓/๑ ม.๔ บ.สี่แยก ต.วัดประดู่ อ.อัมพวา จ.สมุทรสงคราม ๗๕๑๑๐

● นายเดือน ยิ้มพราย ๑๐๐ ม.๙ บ.ดอนมะกอกหวาน ต.หนองโสน อ.เลาขวัญ จ.กาญจนบุรี

● นายมานพ ภาระเปลื้อง ม.๗ ต.รำพัน อ.ท่าใหม่ จ.จันทบุรี ๒๒๑๒๐
● นายพยุ่ง สงพูล ๒๒๖ ม.๖ บ.บางกระเบียน ต.ตลุก อ.สรรพยา จ.ชัยนาท ๑๗๑๕๐

● นางสาวนงลักษณ์ เกตุแก้ว ๔๔/๑ ม.๔ บ.คลองมะพลับ ต.คลองตันเกตุแก้ว อ.บ้านแพ้ว จ.สมุทรสาคร ๗๔๑๒๐

● นายธนพล ศรีใส ๕๑/๑ ม.๓ ต.หัวป่า อ.พรหมบุรี จ.สิงห์บุรี ๑๖๑๒๐

การประกวดผลงานตามปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง ๒๕๖๓

- นายบุญมี สุขสถาพรเลิศ ๔๖/๑ ม.๒ บ.ทุ่งแหลมบัว ต.แหลมบัว อ.นครชัยศรี จ.นครปฐม ๗๓๑๒๐
- นายมนตรี ฝั่งรัง ๑๓๔ ม.๔ บ.โพรงตะเฒ่า ต.เนินทราย อ.เมือง จ.ตราด ๒๓๐๐๐
- นางสุภาวดี ปิยนุสรณ์ ๕๕ ม.๒ บ.บางเค็ม ต.บางเค็ม อ.เขาย้อย จ.เพชรบุรี ๗๖๑๔๐
- นายประทวน ภัคดี ๓ ม.๔ บ.วังชัน ต.บางกุ้ง อ.ศรีมหาโพธิ์ จ.ปราจีนบุรี ๒๕๒๔๐
- นายชัยยัน อยู่นันต์ ๔๐ ม.๗ บ.หนองมังกะหร่า ต.ทะเลบก อ.ดอนเจดีย์ จ.สุพรรณบุรี ๗๒๒๕๐
- นายโสพล สุขโชทัย ๕ ม.๒๐ บ.คลองอ่าง ต.สระขวัญ อ.เมือง จ.สระแก้ว ๒๗๐๐๐
- นายวิรัตน์ จินลักษณะณ์ ๑๓๓ ม.๖ บ.หัวถนน ต.เกาะโพธิ์ อ.ปากพลี จ.นครนายก ๒๖๑๑๐
- นายประสาน เนียมทอง ๕๕ ม.๗ บ.ดอกไม้ลาย ต.เขาขลุ่ย อ.บ้านโป่ง จ.ราชบุรี
- นายเลี่ยม บุตรจันทา ๔๑๑ ม.๑๖ บ.อีसान ต.ท่ากระดาน อ.สนามชัยเขต จ.ฉะเชิงเทรา ๒๔๑๖๐
- นายสมาน ยะธาตุดู ๖๑ ม.๒ บ.นาดี ต.ห้วยแห้ง อ.แก่งคอย จ.สระบุรี
- นายบุญปรุง พวงศิลป์ ๑๒/๓ หมู่ที่ ๑๔ บ้านผักชี ต.บ้านปทุม อ.สามโคก จ.ปทุมธานี
- นายโสพิศ เดชฤดี ๑๕/๒ ม.๖ บ.แปดแก้ว ต.ป่าจิว อ.เมือง จ.อ่างทอง ๑๔๐๐๐

ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ

- นายสุรัตน์ สุมาลย์ ๑๖๐ ม.๑๐ บ.จังกะ ต.หนองไผ่ล้อม อ.สำโรงทาบ จ.สุรินทร์ ๓๒๑๗๐
- นายสิงทอง นาชัย ๔๙ ม.๑๓ ต.หนองเรือ อ.โนนสัง จ.หนองบัวลำภู
- นายประชิด ศรีเสน ๒๐/๑ ม.๗ บ.นาวิ ต.สงเปลือย อ.เขาวง จ.กาฬสินธุ์ ๔๖๑๖๐
- นายวินัย สมศักดิ์ ๑๑๔ ม.๑ บ.ละหานนา ต.ละหานนา อ.แวงน้อย จ.ขอนแก่น ๔๐๒๓๐
- นายสนธิ ธรรมรงค์ศักดิ์ ๙๔ ม.๑๐ บ.ดงหลวง ต.ดงหลวง อ.ดงหลวง จ.มุกดาหาร ๔๙๑๔๐

๒๒๒๔ การประกวดผลงานตามปรัชญา AFS อนุรักษ์สิ่งแวดล้อม

- นายบุญถม อาสาคติ ๔๕ ม.๑ บ.โนนสุวรรณ ต.โนนสุวรรณ อ.โนนสุวรรณ จ.บุรีรัมย์

- นายมะณี วงศ์ตาทำ ๑๙ ม.๗ บ.สุขเกษม ต.พิมาน อ.นาแก จ.นครพนม ๔๔๑๓๐

- นายบุญช่วย แสงขาว ๒๒ ม.๑ บ.หาดทรายขาว ต.หาดทรายขาว อ.เขียงคาน จ.เลย ๔๒๑๑๐

- นายธัญ งามแสง ๒ ม.๑ บ.หัวช้าง ต.หัวช้าง อ.อุทุมพรพิสัย จ.ศรีสะเกษ ๓๓๑๒๐

- นายคำพันธ์ คุณพรม ๑ ม.๗ บ.อ้อยช้าง ต.ท่าตูม อ.เมือง จ.มหาสารคาม ๔๔๐๐๐

- นายอเนก อ่อนตา ๒๕/๑ ม.๖ บ.หนองบัวระเหว อ.หนองบัวระเหว จ.ชัยภูมิ

- นายชนะ ชูใจทัศน์ ๖๑ ม.๑ บ.เหล่าต่างคำ ต.เหล่าต่างคำ อ.โพนพิสัย จ.หนองคาย ๔๓๑๒๐

- นายเวช เมฆโต ๖๑ ม.๙ บ.โนนหอม ต.ข้าวปุ้น อ.ปทุมธานี จ.อุบลราชธานี

- นายสมยศ รลโสดา ๑๐๕ ม.๑๐ บ.ดงคำพัฒนา ต.โพนสูง อ.บ้านดุง จ.อุดรธานี ๔๑๑๙๐

- นายเสาร์ แสงอรุณ ๑๑ ม.๑ บ.บางหว้า ต.หัวช้าง อ.สุวรรณภูมิ จ.ร้อยเอ็ด ๔๕๑๓๐

- นายบุญหลาย กัญญา ๖๕ ม.๒ บ.คิมชาติ ต.ไร่สีสุก อ.เสนางคนิคม จ.อำนาจเจริญ ๓๗๒๙๐

- นายวิทยา ทุนมณี ๙๓ หมู่ที่ ๑ บ้านกุดน้ำใส อ.ค้อวัง จ.ยโสธร

ภาคใต้

- นายสุเทพ อธิงสระโร ๔๕/๑ ม.๑ ต.บ่อแดง อ.สทิงพระ จ.สงขลา ๙๐๑๙๐

- นายประเสริฐ ฐ นคร ๑๒/๒ ม.๕ บ.ปากด่าน อ.บางเหรียง อ.ทับปุด จ.พังงา ๔๒๑๔๐

- นายสำราญ คหะวงศ์ ๒๓๔ ม.๙ บ.ค้ำทอง ต.ถ้ำพรรณรา อ.ถ้ำพรรณรา จ.นครศรีธรรมราช ๘๐๒๖๐

- นายจิรพัฒน์ แซ่ลิ้ม ๓๘๖ ม.๒ บ.ปากละงู ต.ละงู อ.ละงู จ.สตูล

- นายอับดุลวาหะ ปะจูลี ๗๔ ม.๔ บ.กำปางบูกะ ต.สะเตงนอก อ.เมืองยะลา จ.ยะลา ๙๕๐๐๐

- นายจิตร คงบัน ๓๐ ม.๔ บ.ทุ่งส้มป่อย ต.ละมอ อ.นาโยง จ.ตรัง ๙๒๑๗๐

- นายจรัส ภูมิภูถาวร ๙/๙ ม.๓ บ.กู่กู ต.รัชฎา อ.เมือง จ.ภูเก็ต ๘๓๐๐๐

- นางจรรยาลักษณ์ รุ่งทวีชัย ๕ ม.๕ บ.ไส้อ้อ ต.บ้านพร้าว อ.ป่าพะยอม จ.พัทลุง ๙๓๑๑๐

- นายถาวร ขวัญทอง ๓ ม.๒ บ.มะมุ ต.มะมุ อ.กระบุรี จ.ระนอง ๘๕๑๑๐

- นายรอมลี เจะเมาะ ๘/๒ ม.๕ บ้านกุวิง ตำบลบานา อ.เมือง จ.ปัตตานี

- นายมนัส ชีมรัมย์ ๙๖ ม.๖ ต.บ้านปี่เหล็งเหนือ ต.มะรือโอบอก จ.นราธิวาส

ภาคเหนือ

- นายสमान ถาวร ๑๑๑/๔ ม.๑ บ.วังทองแดง ต.วังทองแดง อ.เมืองสุโขทัย จ.สุโขทัย ๕๖๒๑๐

- นายวันชัย ชื่นเจริญ ๒๖/๑ ม.๔ บ.คลองเรียงราย ต.พนมเศษ อ.ท่าตะโก จ.นครสวรรค์ ๖๐๑๖๐

- นายศรชัย กัปตพล ๑๒๔ หมู่ ๔ บ.ท่ากกแก ต.ตาลเดี่ยว อ.หล่มสัก จ.เพชรบูรณ์ ๖๗๑๑๐

- นางสาวประทุม สุริยา ๒๓๖ ม.๒ บ.สันป่ายาง ต.สันป่ายาง อ.แม่แตง จ.เชียงใหม่ ๕๐๓๓๐

- นายอรุณ ชัยธิ ๗๖ ม.๑๔ ต.แม่ลาว อ.เชียงคำ จ.พะเยา ๕๖๑๑๐

- นายสมศรี ศิริมงคลากุล ๑๒๕ ม.๔ บ.ร่องเห็ดพัฒนา อ.งาว จ.ลำปาง ๕๒๑๑๐

- นายยุทธ สีเขียว ๑๘๖ ม.๕ บ.ผาโพธิ์ทอง ต.ซึ้ง อ.เวียงสา จ.น่าน ๕๕๑๑๐

- นายสมร จะตุเทน ม.๑๐ ต.หนองปล้อง อ.วังทรายพูน จ.พิจิตร ๖๖๑๑๐

- นายนิกร บุญตันแดง ๙๒ บ.หนองป่าตึง ม.๒ ต.ทุ่งหัวช้าง อ.ทุ่งหัวช้าง จ.ลำพูน ๕๑๑๖๐

- นายประพันธ์ ศรีสุวรรณ ๑๒/๕ ม.๑ บ.นาสาร ต.บ้านปิ่น อ.ลอง จ.แพร่ ๕๔๐๐๐

- นายคำมูล หล้าหาญ ๑๒๕/๒ ม.๔ บ.เด่นวัว ต.เชียงทอง อ.กึ่ง อ.วังเจ้า จ.ตาก ๖๓๐๐๐

- นายดวน ศรีชมพู่ ๖๖ ม.๔ บ.ไร่ ต.หาดงิ้ว อ.เมือง จ.อุตรดิตถ์ ๕๓๐๐๐

- นายดวงจันทร์ ลุนละวัน บ้านแม่ต๋อบใต้ ต.บ้านอากาศ อ.แม่สะเรียง จ.แม่ฮ่องสอน

๒๒๒๖ การประกวดผลงานตามปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง

- นางตฤณศร สัมทับ ๒๑ ม.๑๒ บ.ดาดทองเจริญ ต.อ่างทอง อ.เมือง จ.กำแพงเพชร
- นายถวิล น่วมบาง ๖ ม.๓ บ.ไร่ขุดอน ต.ไร่ขุดอน อ.เมือง จ.พิษณุโลก ๖๕๐๐๐
- นายจรัส โยธา ๘๗/๑๑ ม.๑ ต.เขากวางทอง อ.หนองฉาง จ.อุทัยธานี ๖๑๑๑๐

สำนักงานคณะกรรมการพิเศษเพื่อประสานงานโครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำริ
โทรศัพท์ ๐ ๒๒๕๐ ๖๑๙๓-๙ โทรสาร ๐ ๒๒๕๐ ๖๒๐๖
<http://www.rdpb.go.th>

จัดพิมพ์โดย :
 สำนักงานคณะกรรมการพิเศษเพื่อประสานงานโครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำริ
 ๓๗ ถนนพหลโยธิน กรุงเทพมหานคร ๑๐๓๐๐
 โทร. ๐-๒๒๒๘๐-๖๑๙๓-๑๙๙ โทรสาร. ๐-๒๒๒๘๐-๖๒๐๖
<http://www.rdpb.go.th>
 พฤศจิกายน ๒๕๕๐